ΚΑΜΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ Ή ΔΕΞΙΑ, ΚΑΜΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 134
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ας είναι τα εφόδιά μας και για το

Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Ο νιτσεϊκός Υπεράνθρωπος: μια αναρχική προσέγγιση σελ. 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Η πολιτική δεν ανήκει στον βούρκο, είναι ο ίδιος ο βούρκος. Οι πολιτικοί είναι τα βατράχια που μπαινοβγαίνουν εσαεί στον βούρκο, γιατί απλά είναι ο φυσικός τους χώρος, δηλαδή το στοιχείο τους. Στον βούρκο, όπως είναι γνωστό, δεν μπορεί να καθρεπτιστεί σε καμία περίπτωση ο καθαρός ουρανός, οι ακτίνες τού φωτός δεν μπορούν να τον διαπεράσουν. Αυτό ακριβώς αναδεικνύεται, όταν οι παρουσιαζόμενοι ως κήρυκες της «κάθαρσης» αναγγέλλουν την αναγκαιότητα της επιβολής μιας κατάστασης «έκτακτης ανάγκης» για να αντιμετωπισθεί η «παρέκκλιση» σε μια κατάσταση «βαθιάς διαφθοράς», μιας κατάστασης που χαρακτηρίζεται πια ως «καταστροφή» εθνική, πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική. Το «παλαιό» πολιτικό προσωπικό και οι φορείς στους οποίους ανήκε ή εξακολουθεί να ανήκει, κατακερματίζονται για να ενωθούν και πάλι, με τον κάθε πιθανό συνδυασμό να είναι αποδεκτός, φθάνει ο στόχος τής «σταθεροποίησης» να φαντάζει εφικτός τουλάχιστον επί χάρτου. Όσο για τους «πιστωτές», διεκδικούν και ήδη φαίνεται να διασφαλίζουν για τον εαυτό τους μια «θεϊκή» υπόσταση, αφού φαίνεται να μπορούν ανεμπόδιστα να ασκούν την ισχύ τους στους πλέον αδύναμους να αντισταθούν, δείγμα τελικά της «απροσδιόριστης ενοχής» των τελευταίων... Έτσι η «πτώση», η απομάκρυνση από την «γη της επαγγελίας», τον παράδεισο, όπως χαρακτηρίζεται εμμέσως ή μη, η προηγούμενη κατάσταση, φαίνεται ως η «δίκαιη» τιμωρία, συνέπεια που είχε επισημανθεί, στους «ενόχους», που δεν μπορούν να επικαλεστούν πια «καμία δικαιολογία». Η σκληρότητα των «πιστωτών» έρχεται να δικαιολογηθεί πίσω από την άθλια γνωστή και παμπάλαια θέση: «*ο εγκληματίας είναι αξιόποινος επειδή μπορούσε να έχει μια διαφορετική συμπεριφορά*» και ο πιστωτής μπορεί να του κόψει μεγαλύτερο ή μικρότερο μέρος του σώματός του εκτιμώντας την σχετική ...αναλογία με το μέγεθος τους χρέους!!!

λή», όπως αυτή σχεδιάζεται ήδη από τους κυρίαρχους στα πλαίσια των ενοποιητικών «τεκτονικών μετακινήσεων» που εξελίσσονται. Περί δικαίου, λοιπόν, ο λόγος και περί «τιμωρίας» των υπευθύνων που βρίσκονται «ανάμεσά» μας και βέβαια περί των «κοινών» ευθυνών εξουσιαστών και εξουσιαζόμενων και των «θυσιών» που συνεπάγονται για τους τελευταίους:

«ΕΠΙ ΔΕΞΙΑ, ΠΑΛΙΑΝΘΡΩΠΟΙ!
Καθένας από τους φαντάρους λοιπόν, επιστρέφοντας στο στάβλο, θα φάει τις ίδιες του τις βρωμιές, που θα έχουν γίνει πραγματικά και όχι μεταφορικά σκατά, χωρίς να ληφθεί υπ' όψιν η τάξη του και χωρίς να επιτραπεί η παραμικρή κομπίνα. Δεν υπάρχει τρόπος να επιτραπεί στο γιόκα του κυρ-υπουργού να φάει ένα καρβέλι ψωμί, παρά μόνο τα ίδια του τα κακά. Όχι, κύριε: ή θα γίνουν τα πράγματα όπως πρέπει ή δεν αξίζει τον κόπο να γίνει τίποτα. Να φάνε τα σκατά τους. Ακόμα καλύτερα: να φάνε όλα τα σκατά τους! Θα προτιμούσαν βέβαια να φάνε μια συμβολική ποσότητα. Τίποτα το συμβολικό, όμως στην τιμωρία τους! Καθένας τους πρέπει να φάει όλη την βρωμιά του. Όπως καταλαβαίνετε, αυτό είναι κάτι το απόλυτα δίκαιο: δεν είναι δυνατό να μεταχειριστεί κανείς με τον ίδιο τρόπο ένα δυστυχή που περίμενε το θάνατο των γονιών του για να μαζέψει λίγα χρήματα με κάποιον από εκείνους τους αναλφάβητους της Μινεάπολης που προσεύχονται στον θεό, ενώ την ίδια στιγμή εκμεταλλεύονται μαύρους στην Γουατεμάλα. Όχι, κύριε! ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ! Στον καθένα τα σκατά που του ανήκουν ή τίποτα. Μην υπολογίζετε σε μένα, τουλάχιστον για κομπίνες αυτού του είδους.
Και αυτό που αποδεικνύει ότι η θέση μου είναι όχι μόνο άτρωτη, αλλά και ανιδιοτελής, είναι το ότι, όπως ήδη έχω αναγνωρίσει, υπό την ιδιότητα μου ως τέλειου παλιανθρώπου, θα ήμουν κι εγώ μέλος του στρατού των σκατοφάγων. Το μόνο που διεκδικώ είναι η αρετή ότι δεν εξαπατώ κανέναν.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και η τρύπα στο παπούτσι του Λένιν

Εσύ, που σμιλεύεις ένα άγαλμα του Λένιν
είκοσι μέτρα ψηλό, στο Μέγαρο των Συνδικάτων
Να μην ξεχνάς πως στο παπούτσι του
είχε μια τρύπα, σημάδι φτώχειας – πολλοί το μαρτυρούν.
Ακούω βέβαια πως κοιτάζει
προς Δυσμάς, όπου ζουν πολλοί, που
στην τρύπα απ' το παπούτσι του
θα αναγνωρίσουν τον Ίλιτς
ως έναν απ' αυτούς.

Μπέρτολτ Μπρεχτ,
Η τρύπα στα παπούτσια του Λένιν

Κάθε χρόνο η ίδια ιστορία με τα «πόθεν έσχες» των βουλευτών. Πάμπλουτοι δεινόσαυροι βουλευτές των «αστικών» κομμάτων (που δικαιούνται να είναι πάμπλουτοι και να διαθέτουν από εκατό ακίνητα ο καθένας), εξαπέλυσαν οξεία επίθεση κατά των νεοσσών του Σύριζα που δήλωσαν από ένα εκατομμυριάκι ο καθένας. Ο Τσουκαλάς του Συρίζα έχει το μεγαλύτερο ελαφρυντικό ως πρώην συνδικαλιστής του ΠΑΣΟΚ και πρόεδρος της ΟΤΟΕ. Ο Γιώργος Σταθάκης και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είχαν βάλει τα λεφτουδάκια τους στη Black-

σιαστικά εκείνους που επηρεάζουν τα παγκόσμια δρώμενα σε διάφορα πεδία. Φέτος στην κορυφαία 100άδα θα βρούμε τον πρόεδρο Αλέξιο του Σύριζα. Ας μην ανησυχούμε, όμως, είναι η ίδια έκδοση που κατέταξε πριν λίγα χρόνια τον Γιωργάκη (των Παπανδρέου) στην αντίστοιχη λίστα. Οπότε τα σχόλια περιττεύουν...

Το μυστικό της επιτυχίας του
Δυναμική επανεμφάνιση έκανε ο Έκπτωτος των Παπανδρέου με βαρυσήμαντο άρθρο του που τιτλοφορείται: **Μια κίνηση υποδειγματική για τη μαριχουάνα.** Ο Γιωργάκης εξυμνεί την κυβέρνηση της Ουρουγουάης γιατί κατάλαβε ότι «*η διαρρύθμιση(!) της χρήσης είναι πιο σημαντική από την όποια καταστολή*».
Και πως έγινε αυτή η... διαρρύθμιση; Να πως:
«Ο νόμος σε γενικές γραμμές(sic) επιτρέπει σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω να αγοράζουν έως και 40 γραμμάρια μαριχουάνα ανά μήνα από φαρμακεία ή να παράγουν μέχρι και έξι φυτά κάνναβης εφόσον εγγραφούν σε μια βάση δεδομένων για χρήστες. Ο νόμος προβλέπει για τους ενήλικες να αγοράζουντα 40 γραμμάρια μαριχουάνα σε μηνιαία βάση από φαρμακεία, ή οι ίφιοι (!) να παράγουν μέχρι και έξι φυτά κάνναβης σε έναν χρόνο, αν εγγραφούν σε μια βάση δεδομένων για χρήστες. Θα λειτουργούν επίσης κλαμπ μαριχουάνας θα αποτελούνται από 15 έως 45 μέλη, και θα μπορούν να αναπτύσσουν έως 99 φυτά κάνναβης ανά ομάδα. Η χρήση μαριχουάνας από ανηλίκους και ξένους απαγορεύεται.»
Διατηρήσαμε ακέραιη την ορθογραφία του Έκπτωτου γιατί θα ήταν πραγματική ιεροσυλία να επιχειρήσουμε να το διορθώσουμε.
Ο Γιωργάκης τολμά: «*Να ανοίξουμε διάλογο ώστε να φωτίσουμε αυτή την πολύ ουσιαστική δημόσια συζήτηση στις κοινωνίες μας, [...]παραδειγματιζό-*

δεν μπορούν να τον διαπεράσουν. Αυτό ακριβώς αναδεικνύεται, όταν οι παρουσιαζόμενοι ως κήρυκες της «κάθαρσης» αναγγέλλουν την αναγκαιότητα της επιβολής μιας κατάστασης «έκτακτης ανάγκης» για να αντιμετωπισθεί η «παρέκκλιση» σε μια κατάσταση «βαθιάς διαφθοράς», μιας κατάστασης που χαρακτηρίζεται πια ως «καταστροφή» εθνική, πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική. Το «παλαιό» πολιτικό προσωπικό και οι φορείς στους οποίους ανήκε ή εξακολουθεί να ανήκει, κατακερματίζονται για να ενωθούν και πάλι, με τον κάθε πιθανό συνδυασμό να είναι αποδεκτός, φθάνει ο στόχος τής «σταθεροποίησης» να φαντάζει εφικτός τουλάχιστον επί χάρτου. Όσο για τους «πιστωτές», διεκδικούν και ήδη φαίνεται να διασφαλίζουν για τον εαυτό τους μια «θεϊκή» υπόσταση, αφού φαίνεται να μπορούν ανεμπόδιστα να ασκούν την ισχύ τους στους πλέον αδύναμους να αντισταθούν, δείγμα τελικά της «απροσδιόριστης ενοχής» των τελευταίων… Έτσι η «πτώση», η απομάκρυνση από την «γη της επαγγελίας», τον παράδεισο, όπως χαρακτηρίζεται εμμέσως ή μη, η προηγούμενη κατάσταση, φαίνεται ως η «δίκαιη» τιμωρία, συνέπεια που είχε επισημανθεί, στους «ενόχους», που δεν μπορούν να επικαλεστούν πια «καμία δικαιολογία». Η σκληρότητα των «πιστωτών» έρχεται να δικαιολογηθεί πίσω από την άθλια γνωστή και παμπάλαια θέση: «*ο εγκληματίας είναι αξιόποινος επειδή μπορούσε να έχει μια διαφορετική συμπεριφορά*» και ο πιστωτής μπορεί να του κόψει μεγαλύτερο ή μικρότερο μέρος του σώματός του εκτιμώντας την σχετική …αναλογία με το μέγεθος τους χρέους!!!

Είναι φανερό ότι κατά βάθος δεν πρόκειται μόνο για ποινή, αλλά ταυτόχρονα και για «θεραπευτική αγωγή», που στοχεύει σε μια «ριζική αναμόρφωση». Και εδώ βρίσκεται στην πραγματικότητα το μέγεθος της απάτης εκείνων που επικαλούνται μια διαφορετική διαχείριση, μια επιστροφή απλώς σε μια ακόμη «πολιτική αλλαγή» ανασύροντας ό,τι πιο σάπιο από τον βούρκο της πολιτικής. Οι τελευταίοι δεν είναι απλά συνυπεύθυνοι, αλλά οι απαραίτητοι εγγυητές του συνολικού σχεδίου. Δεν προσφέρουν απλά συναίνεση καλώντας τους δυσαρεστημένους να βαδίσουν προς τα πίσω, να πάρουν δηλαδή τον δρόμο της επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση, εμφανιζόμενοι ως οι αθεράπευτοι νοσταλγοί των «παλιών καλών ημερών». Με άλλα λόγια πρόκειται για μια ύψιστη συνεισφορά στην ενεργητική καταστολή από την πλευρά του καθεστώτος και όχι για κάποιου είδους αποπροσανατολισμό. Σ' αυτόν ακρι-

λευταίους:

«ΕΠΙ ΔΕΞΙΑ, ΠΑΛΙΑΝΘΡΩΠΟΙ!

Καθένας από τους φαντάρους λοιπόν, επιστρέφοντας στο στάβλο, θα φάει τις ίδιες του τις βρωμιές, που θα έχουν γίνει πραγματικά και όχι μεταφορικά σκατά, χωρίς να ληφθεί υπ' όψιν η τάξη του και χωρίς να επιτραπεί η παραμικρή κομπίνα. Δεν υπάρχει τρόπος να επιτραπεί στο γιόκα του κυρ-υπουργού να φάει ένα καρβέλι ψωμί, παρά μόνο τα ίδια του τα κακά. Όχι, κύριε: ή θα γίνουν τα πράγματα όπως πρέπει ή δεν αξίζει τον κόπο να γίνει τίποτα. Να φάνε τα σκατά τους. Ακόμα καλύτερα: να φάνε όλα τα σκατά τους! Θα προτιμούσαν βέβαια να φάνε μια συμβολική ποσότητα. Τίποτα το συμβολικό, όμως στην τιμωρία τους! Καθένας τους πρέπει να φάει όλη την βρωμιά του. Όπως καταλαβαίνετε, αυτό είναι κάτι το απόλυτα δίκαιο: δεν είναι δυνατό να μεταχειριστεί κανείς με τον ίδιο τρόπο ένα δυστυχή που περίμενε το θάνατο των γονιών του για να μαζέψει λίγα χρήματα με κάποιον από εκείνους τους αναλφάβητους της Μινεάπολης που προσεύχονται στον θεό, ενώ την ίδια στιγμή εκμεταλλεύονται μαύρους στην Γουατεμάλα. Όχι, κύριε! ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ! Στον καθένα τα σκατά που του ανήκουν ή τίποτα. Μην υπολογίζετε σε μένα, τουλάχιστον για κομπίνες αυτού του είδους.

Και αυτό που αποδεικνύει ότι η θέση μου είναι όχι μόνο άτρωτη, αλλά και ανιδιοτελής, είναι το ότι, όπως ήδη έχω αναγνωρίσει, υπό την ιδιότητα μου ως τέλειου παλιανθρώπου, θα ήμουν κι εγώ μέλος του στρατού των σκατοφάγων. Το μόνο που διεκδικώ είναι η αρετή ότι δεν εξαπατώ κανέναν.

Και αυτό με κάνει να αναλογίζομαι την ανάγκη να επινοήσω προκαταρκτικά κάποιο σύστημα, που θα επιτρέπει να ανιχνευθεί η παλιανθρωπιά στην περίπτωση αξιοσέβαστων προσώπων και να εκτιμηθεί επακριβώς το μερίδιο των σκατών που τους αναλογεί. Ένα είδος μέτρου της παλιανθρωπιάς που μας δείχνει με ένα δείκτη την ποσότητα των σκατών που παρήχθησαν από τον κύριο τάδε κατά την διάρκεια της ζωής του μέχρι την Δευτέρα Παρουσία. Αυτή η ποσότητα είναι που μας επιτρέπει να συναγάγουμε πόσα σκατά πρέπει να καταπιεί κανείς, ειλικρινά και καλοπροαίρετα, από την στιγμή που έχουν καταλογιστεί οι ευθύνες του.

Και από την στιγμή που θα έχει πραγματοποιηθεί η ακριβής μέτρηση σε κάθε άτομο, θα πρέπει να ξεκινήσει η πορεία του απέραντου στρατού προς τα στρατόπεδα του, όπου ο καθένας από τους στρατιώτες θα πρέπει να καταναλώσει την ακριβή ποσότητα της βρωμιάς του.

ΣΚΗΝΙΚΟ

Ο ΣΥΡΙΖΑ και η τρύπα στο παπούτσι του Λένιν

Εσύ, που σμιλεύεις ένα άγαλμα του Λένιν
είκοσι μέτρα ψηλό, στο Μέγαρο των Συνδικάτων
Να μην ξεχνάς πως στο παπούτσι του
είχε μια τρύπα, σημάδι φτώχειας – πολλοί το μαρτυρούν.
Ακούω βέβαια πως κοιτάζει
προς Δυσμάς, όπου ζουν πολλοί, που
στην τρύπα απ' το παπούτσι του
θα αναγνωρίσουν τον Ίλιτς
ως έναν απ' αυτούς.

Μπέρτολτ Μπρεχτ,
Η τρύπα στα παπούτσια του Λένιν

Κάθε χρόνο η ίδια ιστορία με τα «πόθεν έσχες» των βουλευτών. Πάμπλουτοι δεινόσαυροι βουλευτές των «αστικών» κομμάτων (που δικαιούνται να είναι πάμπλουτοι και να διαθέτουν από εκατό ακίνητα ο καθένας), εξαπέλυσαν οξεία επίθεση κατά των νεοσσών του Σύριζα που δήλωσαν από ένα εκατομμυριάκι ο καθένας. Ο Τσουκαλάς του Συριζα έχει το μεγαλύτερο ελαφρυντικό ως πρώην συνδικαλιστής του ΠΑΣΟΚ και πρόεδρος της ΟΤΟΕ. Ο Γιώργος Σταθάκης και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είχαν βάλει τα λεφτουδάκια τους στη Black-Rock που είναι ο μεγαλύτερος παγκόσμιος «γύπας». Αριστεροί είναι οι άνθρωποι και όχι κορόιδα όπως οι ψηφοφόροι τους. Αμφότεροι είναι καθηγητές οικονομικών και πιθανοί διάδοχοι του Στουρνάρα οπότε γιατί να μην σπεύσει η Blackrock να τους δώσει κάποια «μίζα»; (Εν αγνοία τους φυσικά...). Ειρήσθω εν παρόδω, ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είναι ανιψιός του περίφημου διοικητή της Β΄ Σώματος Στρατού, Θρασύβουλου Τσακαλώτου που συνέτριψε τους κομμουνιστές του Ζαχαριάδη.

Η αυστηρή μεγαλοκοπέλα Νάντια Βαλαβάνη διαθέτει και εκείνη ένα σεβαστό ποσόν, αλλά και αυτή έχει προδώσει συνειδητά την τάξη της.

Θα έκαναν καλύτερη εντύπωση οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ αν φορούσαν τρύπια σακάκια με μπαλώματα, και έτρωγαν σαν λιγούρια από τους μπου-

μαντο άρθρο του που τιτλοφορείται: **Μια κίνηση υποδειγματική για τη μαριχουάνα.** Ο Γιωργάκης εξυμνεί την κυβέρνηση της Ουρουγουάης γιατί κατάλαβε ότι «*η διαρρύθμιση(!) της χρήσης είναι πιο σημαντική από την οποία καταστολή*».

Και πως έγινε αυτή η... διαρρύθμιση; Να πως:

«*Ο νόμος σε γενικές γραμμές(sic) επιτρέπει σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω να αγοράζουν έως και 40 γραμμάρια μαριχουάνα ανά μήνα από φαρμακεία ή να παράγουν μέχρι και έξι φυτά κάνναβης εφόσον εγγραφούν σε μια βάση δεδομένων για χρήστες. Ο νόμος προβλέπει για τους ενήλικες να αγοράζουντα 40 γραμμάρια μαριχουάνα σε μηνιαία βάση από φαρμακεία, ή οι ίφιοι (!) να παράγουν μέχρι και έξι φυτά κάνναβης σε έναν χρόνο, αν εγγραφούν σε μια βάση δεδομένων για χρήστες. Θα λειτουργούν επίσης κλαμπ μαριχουάνας θα αποτελούνται από 15 έως 45 μέλη, και θα μπορούν να αναπτύσσουν έως 99 φυτά κάνναβης ανά ομάδα. Η χρήση μαριχουάνας από ανηλίκους και ξένους απαγορεύεται.*»

Διατηρήσαμε ακέραιη την ορθογραφία του Έκπτωτου γιατί θα ήταν πραγματική ιεροσυλία να επιχειρήσουμε να το διορθώσουμε.

Ο Γιωργάκης τολμά: «*Να ανοίξουμε διάλογο ώστε να φωτίσουμε αυτή την πολύ ουσιαστική δημόσια συζήτηση στις κοινωνίες μας, [...]παραδειγματιζόμενοι και από τα όσα συμβαίνουν στην Ουρουγουάη, μια χώρα που δεν είναι τόσο μακρυά, αλλά τουναντίον πολύ κοντά(!)*».

Σύμφωνα μάλιστα με ασφαλείς πληροφορίες της Διαδρομής Ελευθερίας ο Παπανδρέου στην περίφημη συνδιάσκεψη των Καννών πρότεινε στους ευρωπαίους εταίρους όχι δημοψήφισμα για το ευρώ, όπως νομίζουν όλοι, αλλά **δημοψήφισμα για τη μαριχουάνα** με αποτέλεσμα να εκραγεί ο Σαρκοζί και να τον στολίσει με τα γνωστά κοσμητικά επίθετα...

Πότε θε νά 'ρθουν οι αγρότες;

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή, κεραμίδι βάζουμε την παλάμη και κοιτάζουμε στον ορίζοντα. Ακόμα να έρθουν! Κάθε χρόνο έρχονταν, τώρα που είναι, τί τους καθυστερεί; Ο λόγος για τους «αγρότες» και

λίας», τον παράδεισο, όπως χαρακτηρίζεται εμμέσως ή μη, η προηγούμενη κατάσταση, φαίνεται ως η «δίκαιη» τιμωρία, συνέπεια που είχε επισημανθεί, στους «ενόχους», που δεν μπορούν να επικαλεστούν πια «καμία δικαιολογία». Η σκληρότητα των «πιστωτών» έρχεται να δικαιολογηθεί πίσω από την άθλια γνωστή και παμπάλαια θέση: «*ο εγκληματίας είναι αξιόποινος επειδή μπορούσε να έχει μια διαφορετική συμπεριφορά*» και ο πιστωτής μπορεί να του κόψει μεγαλύτερο ή μικρότερο μέρος του σώματός του εκτιμώντας την σχετική ...αναλογία με το μέγεθος τους χρέους!!!

Είναι φανερό ότι κατά βάθος δεν πρόκειται μόνο για ποινή, αλλά ταυτόχρονα και για «θεραπευτική αγωγή», που στοχεύει σε μια «ριζική αναμόρφωση». Και εδώ βρίσκεται στην πραγματικότητα το μέγεθος της απάτης εκείνων που επικαλούνται μια διαφορετική διαχείριση, μια επιστροφή απλώς σε μια ακόμη «πολιτική αλλαγή» ανασύροντας ό,τι πιο σάπιο από τον βούρκο της πολιτικής. Οι τελευταίοι δεν είναι απλά συνυπεύθυνοι, αλλά οι απαραίτητοι εγγυητές του συνολικού σχεδίου. Δεν προσφέρουν απλά συναίνεση καλώντας τους δυσαρεστημένους να βαδίσουν προς τα πίσω, να πάρουν δηλαδή τον δρόμο της επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση, εμφανιζόμενοι ως οι αθεράπευτοι νοσταλγοί των «παλιών καλών ημερών». Με άλλα λόγια πρόκειται για μια ύψιστη συνεισφορά στην ενεργητική καταστολή από την πλευρά του καθεστώτος και όχι για κάποιου είδους αποπροσανατολισμό. Σ' αυτόν ακριβώς τον καμβά, από τον οποίο φυσικά λείπει εκκωφαντικά οποιαδήποτε προοπτική των λεγόμενων ενδιάμεσων διεκδικητικών αγώνων, οι πολιτικές διώξεις έρχονται όχι απλά ως το όχημα για το ξεκαθάρισμα των όποιων πολιτικών «λογαριασμών» –που παραμένουν εκκρεμείς για το «ακρωτηριασμένο» μέχρι «χθες» κυρίαρχο πολιτικό προσωπικό– αλλά ως η έμπρακτη απειλή για τους εκατοντάδες χιλιάδες που απλά διαφωνούν στον τρόπο εκπροσώπησής τους στην «νέα τάξη» πραγμάτων...

Ο πληθυσμός των «ενόχων», όμως, δεν κατοικοεδρεύει μόνο στον ελλαδικό χώρο, αλλά τουλάχιστον αφορά τον ευρωπαϊκό νότο, που «οφείλει» να αποδεχτεί και με άλλους όρους την γειτνίαση του με την «Νέα Μέση Ανατο-

τους αναλφάβητους της Μινεάπολης που προσεύχονται στον θεό, ενώ την ίδια στιγμή εκμεταλλεύονται μαύρους στην Γουατεμάλα. Όχι, κύριε! ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ! Στον καθένα τα σκατά που του ανήκουν ή τίποτα. Μην υπολογίζετε σε μένα, τουλάχιστον για κομπίνες αυτού του είδους. Και αυτό που αποδεικνύει ότι η θέση μου είναι όχι μόνο άτρωτη, αλλά και ανιδιοτελής, είναι το ότι, όπως ήδη έχω αναγνωρίσει, υπό την ιδιότητα μου ως τέλειου παλιανθρώπου, θα ήμουν κι εγώ μέλος του στρατού των σκατοφάγων. Το μόνο που διεκδικώ είναι η αρετή ότι δεν εξαπατώ κανέναν.

Και αυτό με κάνει να αναλογίζομαι την ανάγκη να επινοήσω προκαταρκτικά κάποιο σύστημα, που θα επιτρέπει να ανιχνευθεί η παλιανθρωπιά στην περίπτωση αξιοσέβαστων προσώπων και να εκτιμηθεί επακριβώς το μερίδιο των σκατών που τους αναλογεί. Ένα είδος μέτρου της παλιανθρωπιάς που μας δείχνει με ένα δείκτη την ποσότητα των σκατών που παρήχθησαν από τον κύριο τάδε κατά την διάρκεια της ζωής του μέχρι την Δευτέρα Παρουσία. Αυτή η ποσότητα είναι που μας επιτρέπει να συναγάγουμε πόσα σκατά πρέπει να καταπιεί κανείς, ειλικρινά και καλοπροαίρετα, από την στιγμή που έχουν καταλογιστεί οι ευθύνες του.

Και από την στιγμή που θα έχει πραγματοποιηθεί η ακριβής μέτρηση σε κάθε άτομο, θα πρέπει να ξεκινήσει η πορεία του απέραντου στρατού προς τα στρατόπεδα του, όπου ο καθένας από τους στρατιώτες θα πρέπει να καταναλώσει την ακριβή ποσότητα της βρωμιάς του.

Ατελείωτη επιχείρηση όπως καταλαβαίνει κανείς (κι εδώ βρίσκεται η μεγάλη πλάκα), επειδή την ώρα της αφόδευσης, δυνάμει της Αρχής της Διατήρησης των Περιττωμάτων, θα αποβάλλουν την ίδια προσληφθείσα ποσότητα. Ποσότητα που θα τοποθετηθεί μπροστά από κάθε ρύγχος μέσω μιας αντιστροφικής συλλογικής διαδικασίας, σύμφωνα προς κάποια διαταγή στρατιωτικής φύσης και η οποία θα πρέπει να ξαναφαγωθεί. Και ούτω καθ' εξής». (Περί Ηρώων και Τάφων, ERNESTO SABATO).

Καλή χρονιά, αδέλφια και μακριά από τον βούρκο, με βήματα αναρχικά, σταθερά και με συνέπεια...

Ιανουάριος 2014

«πόθεν έσχες» των βουλευτών. Πάμπλουτοι δεινόσαυροι βουλευτές των «αστικών» κομμάτων (που δικαιούνται να είναι πάμπλουτοι και να διαθέτουν από εκατό ακίνητα ο καθένας), εξαπέλυσαν οξεία επίθεση κατά των νεοσσών του Σύριζα που δήλωσαν από ένα εκατομμυριάκι ο καθένας. Ο Τσουκαλάς του Συριζα έχει το μεγαλύτερο ελαφρυντικό ως πρώην συνδικαλιστής του ΠΑΣΟΚ και πρόεδρος της ΟΤΟΕ. Ο Γιώργος Σταθάκης και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είχαν βάλει τα λεφτουδάκια τους στη BlackRock που είναι ο μεγαλύτερος παγκόσμιος «γύπας». Αριστεροί είναι οι άνθρωποι και όχι κορόιδα όπως οι ψηφοφόροι τους. Αμφότεροι είναι καθηγητές οικονομικών και πιθανοί διάδοχοι του Στουρνάρα οπότε γιατί να μην σπεύσει η Blackrock να τους δώσει κάποια «μίζα»; (Εν αγνοία τους φυσικά...). Ειρήσθω εν παρόδω, ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είναι ανιψιός του περίφημου διοικητή της Β΄ Σώματος Στρατού, Θρασύβουλου Τσακαλώτου που συνέτριψε τους κομμουνιστές του Ζαχαριάδη.

Η αυστηρή μεγαλοκοπέλα Νάντια Βαλαβάνη διαθέτει και εκείνη ένα σεβαστό ποσόν, αλλά και αυτή έχει προδώσει συνειδητά την τάξη της.

Θα έκαναν καλύτερη εντύπωση οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ αν φορούσαν τρύπια σακάκια με μπαλώματα, και έτρωγαν σαν λιγούρια από τους μπουφέδες και τα κοινωνικά παντοπωλεία; Άλλωστε την κοινωνική ανέλιξη δίδαξε πρώτος ο Μάρξ. Ήταν πτωχός αλλά έκανε έναν επιτυχημένο γάμο (με μια αριστοκράτισσα) και μαδούσε τον καλό του φίλο, τον βαθύπλουτο κληρονόμο Ένγκελς προκειμένου να βρίσκει χρόνο και να στοχάζεται για τους φτωχούς και καταφρονεμένους...

Global thinkers

Το Αμερικανικό περιοδικό Foreign Policy αναδεικνύει μέσα από ψηφοφορία των αναγνωστών του κάθε χρόνο τους 100 κορυφαίους παγκόσμιους διανοητές (100 leading global thinkers) –ου-

τουργούν επίσης κλαμπ μαριχουάνας θα αποτελούνται από 15 έως 45 μέλη, και θα μπορούν να αναπτύσσουν έως 99 φυτά κάνναβης ανά ομάδα. Η χρήση μαριχουάνας από ανηλίκους και ξένους απαγορεύεται.»

Διατηρήσαμε ακέραιη την ορθογραφία του Έκπτωτου γιατί θα ήταν πραγματική ιεροσυλία να επιχειρήσουμε να το διορθώσουμε.

Ο Γιωργάκης τολμά: «*Να ανοίξουμε διάλογο ώστε να φωτίσουμε αυτή την πολύ ουσιαστική δημόσια συζήτηση στις κοινωνίες μας, [...]παραδειγματιζόμενοι και από τα όσα συμβαίνουν στην Ουρουγουάη, μια χώρα που δεν είναι τόσο μακρυά, αλλά τουναντίον πολύ κοντά(!)*».

Σύμφωνα μάλιστα με ασφαλείς πληροφορίες της Διαδρομής Ελευθερίας ο Παπανδρέου στην περίφημη συνδιάσκεψη των Καννών πρότεινε στους ευρωπαίους εταίρους όχι δημοψήφισμα για το ευρώ, όπως νομίζουν όλοι, αλλά **δημοψήφισμα για τη μαριχουάνα** με αποτέλεσμα να εκραγεί ο Σαρκοζί και να τον στολίσει με τα γνωστά κοσμητικά επίθετα...

Πότε θε νά 'ρθουν οι αγρότες;

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή, κεραμίδι βάζουμε την παλάμη και κοιτάμε στον ορίζοντα. Ακόμα να έρθουν! Κάθε χρόνο έρχονταν, τώρα που είναι, τί τους καθυστερεί; Ο λόγος για τους «αγρότες» και τα tracteur τους, που διοργανώνουν κάθε χρόνο την πιο «καλτ» παράσταση των τελευταίων δεκαετιών. Αυτές οι θρυλικές μορφές με τα κόκκινα μούτρα και τις ουράνιες αγριοφωνάρες, είναι τα «πουλέν» της στήλης μας, τους ξέρουμε πια με τα μικρά τους ονόματα, τους κανακεύουμε όσο μπορούμε –γιατί έχουν και ελαττώματα– και τους περιμένουμε πως και πως. Φέτος δυστυχώς δεν θα έρθουν. Και ξέρετε γιατί; Διοτί εμβόλιμα, ψηφίστηκε μια τροπολογία που τους παρέχει τριετή ασυλία, επειδή, λέει, καταχράστηκαν μερικά ψωροεκατομμύρια ευρώ από τα ταμεία των αγροτικών συνεταιρισμών. Εκτός του

Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΕΣ ΤΗΣ...

«[...] *η σταθερή ευημερία κάθε κράτους προϋποθέτει κατανομή της κυρίαρχης εξουσίας σε διάφορους φορείς. Η συγκέντρωση του μεγαλύτερου μέρους της εξουσίας στα ίδια χέρια είναι καταστροφική. Αν η Σπάρτη διατήρησε πολλούς παλιούς θεσμούς, αυτό οφείλεται στο ότι την προφύλαξε "η κατανομή της εξουσίας". Την αρχή έκανε η Θεία Πρόνοια, όταν οι περιστάσεις οδήγησαν στον καταμερισμό της βασιλείας σε δύο οίκους. Η σύνεση ενός αρχαίου πολιτικού άνδρα –εννοείται σίγουρα ο Λυκούργος– προώθησε την εφαρμογή της σωτήριας αυτής αρχής μοιράζοντας περαιτέρω την εξουσία μεταξύ των βασιλέων και της γερουσίας. Στη συνέχεια, η διεργασία ολοκληρώθηκε με τον θεσμό των εφόρων. Έτσι, το σπαρτιάτικο πολίτευμα έγινε μεικτό, όπως ακριβώς ο Πλάτων πιστεύει ότι πρέπει να είναι ένα πολίτευμα για να έχει σταθερότητα (691e-692c)*».

A.E. Taylor, Ο Πλάτων και το έργο του, Νόμοι και Επινομίς

Έχουμε διανύσει διάστημα πλέον των είκοσι ετών από το 1992, όταν μετασχηματισμοί στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής ένωσης, αλλά όχι μόνο, αποτυπώνονταν με την συμφωνία και την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ. Μια συνθήκη που θεωρήθηκε ιδιαίτερα από αναλυτές που ανήκουν στην νέο-μαρξιστική σχολή ως εκείνη, που έθεσε την ευρωπαϊκή θεωρία του κράτους ενώπιον ενός «καινοφανούς πολιτειακού φαινομένου».

Διατυπώθηκε, δηλαδή, η άποψη ότι παρ' όλο που η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση οικοδομείται με βασικό υλικό τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων κυριαρχίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ή δεν γίνεται «κυρίαρχη», σύμφωνα με τις «κλασσικές» θεωρίες για την κυριαρχία. Ο προβληματισμός αυτός εμπεριέχει τις ενστάσεις περί «δημοκρατικού» ελλείμματος, αλλά με σαφήνεια τις υπερβαίνει.

Σύμφωνα τουλάχιστον με ορισμένες από αυτές τις θεωρίες, η έννοια της «κυριαρχίας» ενσαρκώνει το «αυτοδύναμο», «πρωτογενές», «ασυναγώνιστο», «αδιαίρετο» και «απόλυτο» στοιχείο. Έτσι, κρίνεται πλέον, ότι το γεγονός μιας «νέας υπόστασης που γεννιέται» δίπλα(;) στα κυρίαρχα κράτη, θέτει εν αμφιβόλω την εγκυρότητα ή τουλάχιστον τη χρηστικότητα παρόμοιων βεβαιοτήτων στη σημερινή συγκυρία.

Ο Ετιέν Μπαλιμπάρ έγραφε πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια:

«Το κράτος σήμερα στην Ευρώπη δεν είναι ούτε εθνικό ούτε υπερεθνικό. Αυτή η αμφισημία, αντί να αμβλύνεται, όλο και βαθαίνει. Στην πράξη (...) αυτό σημαίνει το εξής: στο πεδίο της κατανομής των εξουσιών ανάμεσα στο επίπεδο των «εθνικών κρατών» και στο επίπεδο των «κοινοτικών θεσμών» είναι έκδηλος ένας επίμονος πλεονασμός, ένας ανταγωνισμός μεταξύ των θεσμών. Στην πραγματικότητα ωστόσο υπάρχει μάλλον μια δυνητική διαδικασία αποσύνθεσης ή ελλείμματος του κράτους: ελλείμματος εξουσίας, ευθύνης, δημοσιότητας. (...) Αυτό θα μπορούσαμε να το επεξηγήσουμε λέγοντας ότι εισήλθαμε σε μια νέου τύπου φάση «ιδιωτικοποίησης» του κράτους υπό την επίφαση ενός πολλαπλασιασμού ή μιας υπέρθεσης δημόσιων θεσμών. Αυτό είναι πιθανώς αποτέλεσμα ότι για ένα κράτος αυτού του τύπου (κάτι χωρίς προηγούμενο στην Ιστορία, κατά κάποιον τρόπο η φιλελεύθερη ουτοπία σε πρακτική κατάσταση) δεν απαντάται προϋφιστάμενο μοντέλο».

Δεν σκοπεύουμε, βέβαια, να ...επιπλήξουμε αυτές τις απόψεις προσάπτοντάς τους είτε «αναθεωρητισμό», είτε κάποιου είδους νοσταλγία της εθνοκρατικής δημοκρατικής κυριαρχίας, που απλά(;) όπως *«προκύπτει, κλυδωνίζεται»*, αφού συγκροτείται αργά έστω και με παλινωδίες μια *«ευρωπαϊκή εθνική ταυτότητα, έ-*

συνέχεια στη σελίδα 4

ότι αξίζουν με το παραπάνω τις αγροτικές Aston Martin, δεν είναι ωραίο τώρα να βάζουμε παντού το κράτος. Οπότε οι «άρχοντες» του κάμπου θα έχουν όλο τον χρόνο

δίου, τις θρομβώσεις και βέβαια τη φυματίωση.

Είναι πολύ δυσάρεστο ότι η Βόρειος Κορέα είναι κόλαση για τους κατοίκους της,

θάρρος να μπούμε σε «ξένα χωράφια» γιατί αντίστοιχα προβλήματα με τους μουτζαχεντίν του «Ταταρστάν» αντιμετωπίζουν και οι εγχώριοι, οι της Χρυσής Αυγής...

Quiz

Ποιός είπε το ακόλουθο;

«...*προέχει η αναδιάρθρωση της πρωτογενούς παραγωγής και συνολικά της παραγω-*

αρχής μοιράζοντας περαιτέρω την εξουσία μεταξύ των βασιλέων και της γερουσίας. Στη συνέχεια, η διεργασία ολοκληρώθηκε με τον θεσμό των εφόρων. Έτσι, το σπαρτιάτικο πολίτευμα έγινε μεικτό, όπως ακριβώς ο Πλάτων πιστεύει ότι πρέπει να είναι ένα πολίτευμα για να έχει σταθερότητα (691e-692c)».*

A.E. Taylor, Ο Πλάτων και το έργο του, Νόμοι και Επινομίς

Έχουμε διανύσει διάστημα πλέον των είκοσι ετών από το 1992, όταν μετασχηματισμοί στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής ένωσης, αλλά όχι μόνο, αποτυπώνονταν με την συμφωνία και την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ. Μια συνθήκη που θεωρήθηκε ιδιαίτερα από αναλυτές που ανήκουν στην νέο-μαρξιστική σχολή ως εκείνη, που έθεσε την ευρωπαϊκή θεωρία του κράτους ενώπιον ενός «καινοφανούς πολιτειακού φαινομένου».

Διατυπώθηκε, δηλαδή, η άποψη ότι παρ' όλο που η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση οικοδομείται με βασικό υλικό τη μεταβίκυρίαρχα κράτη, θέτει εν αμφιβόλω την εγκυρότητα ή τουλάχιστον τη χρηστικότητα παρόμοιων βεβαιοτήτων στη σημερινή συγκυρία.

Ο Ετιέν Μπαλιμπάρ έγραφε πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια:

«Το κράτος σήμερα στην Ευρώπη δεν είναι ούτε εθνικό ούτε υπερεθνικό. Αυτή η αμφισημία, αντί να αμβλύνεται, όλο και βαθαίνει. Στην πράξη (...) αυτό σημαίνει το εξής: στο πεδίο της κατανομής των εξουσιών ανάμεσα στο επίπεδο των «εθνικών κρατών» και στο επίπεδο των «κοινοτικών θεσμών» είναι έκδηλος ένας επίμονος πλεονασμός, ένας ανταγωνισμός μεταξύ των θεσμών. Στην πραγματικότητα ωστόσο υπάρχει μάλλον μια δυνητική διαδικασία αποσύνθεσης ή ελλείμματος του κράτους: ελλείμματος εξουσίας, ευθύνης, δημοσιότητας. (...) Αυτό θα μπορούσαμε να το επεξηγήσουμε λέγοντας ότι εισήλθαμε σε μια νέου τύπου φάση «ιδιωτικοποίησης» του κράτους υπό την επίφαση ενός πολλαπλασιασμού ή μιας υπέρθεσης δημόσιων θεσμών. Αυτό είναι πιθανώς αποτέλεσμα ότι για ένα κράτος αυτού του τύπου (κάτι χωρίς προηγούμενο στην Ιστορία, κατά κάποιον τρόπο η φιλελεύθερη ουτοπία σε πρακτική κατάσταση) δεν απαντάται προϋφιστάμενο μοντέλο».

ΠΑΡΑΣΤΑΤΕΣ ΤΗΣ...

Δεν σκοπεύουμε, βέβαια, να ...επιπλήξουμε αυτές τις απόψεις προσάπτοντάς τους είτε «αναθεωρητισμό», είτε κάποιου είδους νοσταλγία της εθνοκρατικής δημοκρατικής κυριαρχίας, που απλά(;) όπως «προκύπτει, κλυδωνίζεται», αφού συγκροτείται αργά έστω και με παλινωδίες μια «*ευρωπαϊκή εθνική ταυτότητα, έ-*

συνέχεια στη σελίδα 4

ότι αξίζουν με το παραπάνω τις αγροτικές Aston Martin, δεν είναι ωραίο τώρα να βάζουμε παντού το κράτος. Οπότε οι «άρχοντες» του κάμπου θα έχουν όλο τον χρόνο να ξανασκεφτούν τις ανομίες τους και γιατί όχι, να μετανοήσουν...

Νέα από το παραπέτασμα

Την Παρασκευή και 13 του Δεκέμβρη 2013 ο «αιώνιος ήλιος», η εξοχότητά του ο «τσιμπητούλης» Κιμ Γιόνγκ Ουν, εκτέλεσε (όχι ο ίδιος φυσικά) τον θείο του Jang Song Thaek και Νο 2 στην ιεραρχία του Κόμματος Εργατών της Βορείου Κορέας και της κυβέρνησης με την κατηγορία της προδοσίας και της συνωμοσίας και κατόπιν εξαφάνισε τη φιγούρα του από όλα τα βίντεο και τις φωτογραφίες. Η κυβέρνηση της Βόρειας Κορέας εξέδωσε μακροσκελή ανακοίνωση στην οποία αναφέρεται ότι «*κάθε λέξη από το κατηγορητήριο ήταν σαν βαριοπούλα που κρατούσε ο οργισμένος λαός και στρατός της Βορείου Κορέας κατευθείαν στο κεφάλι του προδότη που είναι χειρότερος από σκύλο*». Φυσικά οι Ιμπεριαλιστές βρήκαν την ευκαιρία να χύσουν τη χολή δίου, τις θρομβώσεις και βέβαια τη φυματίωση.

Είναι πολύ δυσάρεστο ότι η Βόρειος Κορέα είναι κόλαση για τους κατοίκους της, πλην όμως είναι αληθινός παράδεισος για τις Επιδρομές μας, ειδικά αυτή την εποχή που ο Ριζοσπάστης εξ αιτίας των μαζικών απολύσεων και του ιδιόρρυθμου Κουτσούμπα δεν γράφει απολύτως τίποτα. Άλλωστε, ποτέ δεν κρύψαμε ότι είμαστε μαρξιστές αλλά με τον Γκράουτσο Μαρξ, τον μόνο Μαρξ που αναγνωρίζουμε!

Η Χρυσή Αυγή και οι μουτζαχεντίν του «Ταταρστάν»

Κάποιος βλοσυρός γενειοφόρος ονόματι «Αμπού Ομάρ» που δήλωσε εκπρόσωπος του «Εμιράτου του Βουλγαριστάν(!)» (πως στην ευχή να μεταφραστεί αυτό το «Bulgaristan»;), έστειλε μια πύρινη επιστολή σε γνωστή ισλαμιστική ιστοσελίδα στην οποία, μετά τις καθιερωμένες ευλογίες από τον Αλλάχ και τον Προφήτη (που τις έχουν στο τσεπάκι τους ως γνωστόν) καλεί την κυβέρνηση του «Ταταρστάν» στον ίσιο δρόμο για να σώσουν τις ψυχές τους και προειδοποιεί θάρρος να μπούμε σε "ξένα χωράφια" γιατί αντίστοιχα προβλήματα με τους μουτζαχεντίν του "Ταταρστάν" αντιμετωπίζουν και οι εγχώριοι, οι της Χρυσής Αυγής...

Νεότερα για το Διαστημικό Κέντρο Καλαμών

Και όμως θα γίνει! Ζητούμε ταπεινά συγγνώμη από το αναγνωστικό κοινό αφού στο προηγούμενο τεύχος χλευάσαμε την πανήγυρη Μεσσηνιακή Αμφικτυονία και τις πατριωτικές διαστημικές της φιλοδοξίες.

Η Φώφη Γεννηματά, αναπληρώτρια υπουργός εθνικής άμυνας απάντησε στην πυραυλοκίνητη ερώτηση του Βασίλη Καπερνάρου σε άπταιστη πασοκική:

«Το υπουργείο Εθνικής Αμυνας εξετάζει με τη δέουσα προσοχή τη σκοπιμότητα υλοποίησης τέτοιου τύπου επενδύσεων, εφόσον αυτές είναι υπαρκτές, εντός του πλαισίου των προβλέψεων (...) Το υπουργείο Εθνικής Αμυνας, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα απόκτησης εθνικής τεχνογνωσίας αιχμής όπως η αεροδιαστημική, αλλά και της εθνικής παρουσίας σε ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού που τελούν υπό την αιγίδα

Quiz

Ποιός είπε το ακόλουθο;

«...*προέχει η αναδιάρθρωση της πρωτογενούς παραγωγής και συνολικά της παραγωγικής δομής στην κατεύθυνση της οικονομικής αυτοδυναμίας. Το μεταβατικό πρόγραμμα δεν μπορεί να μην ξεκινά από τη στάση πληρωμών του απεχθούς χρέους, μια και αυτό που προέχει είναι η επιβίωση και η αξιοπρεπής διαβίωση των ανθρώπων. Δεν μπορεί ακόμα να μην περιλαμβάνει δημόσιο έλεγχο των τιμών, της **κίνησης κεφαλαίων**, τον έλεγχο του **τραπεζικού(!)** και των **στρατηγικών τομέων της οικονομίας**.*»

1) Ο John Maynard Keynes
2) Ο Ανδρέας Παπανδρέου
3) Ο Άντρος Κυπριανού, γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ
4) Η «αριστερή πλατφόρμα» του ΣΥΡΙΖΑ
5) Ο Δημήτρης Κουφοντίνας της 17Ν

Απάντηση: Όλοι, με τη σειρά που τους έχουμε βάλει. Με τη διαφορά ότι ο τελευταίος αντέγραψε σχεδόν εντελώς την διακήρυξη της «αριστερής πλατφόρμας» που δημοσιεύτηκε μόλις δύο μέρες πριν. Και λέμε «σχεδόν εντελώς» γιατί δεν απέφυγε

ανήκουν στην νεο-μαρξιστική σχολή ως εκείνη, που έθεσε την ευρωπαϊκή θεωρία του κράτους ενώπιον ενός «καινοφανούς πολιτειακού φαινομένου».

Διατυπώθηκε, δηλαδή, η άποψη ότι παρ' όλο που η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση οικοδομείται με βασικό υλικό τη μεταβί- ρούσαμε να το επεξηγήσουμε λέγοντας *ότι εισήλθαμε σε μια νέου τύπου φάση «ιδιωτικοποίησης» του κράτους υπό την επίφαση ενός πολλαπλασιασμού ή μιας υπέρθεσης δημόσιων θεσμών. Αυτό είναι πιθανώς αποτέλεσμα ότι για ένα κράτος αυτού του τύπου (κάτι χωρίς προηγούμενο στην Ιστορία, κατά κάποιον τρόπο η φιλελεύθερη ουτοπία σε πρακτική κατάσταση) δεν απαντάται προϋφιστάμενο μοντέλο»*.

Δεν σκοπεύουμε, βέβαια, να …επιπλήξουμε αυτές τις απόψεις προσάπτοντάς τους είτε «αναθεωρητισμό», είτε κάποιου είδους νοσταλγία της εθνοκρατικής δημοκρατικής κυριαρχίας, που απλά(;) όπως *«προκύπτει, κλυδωνίζεται»*, αφού συγκροτείται αργά έστω και με παλινωδίες μια *«ευρωπαϊκή εθνική ταυτότητα, έ-*

συνέχεια στη σελίδα 4

ότι αξίζουν με το παραπάνω τις αγροτικές Aston Martin, δεν είναι ωραίο τώρα να βάζουμε παντού το κράτος. Οπότε οι «άρχοντες» του κάμπου θα έχουν όλο τον χρόνο να ξανασκεφτούν τις ανομίες τους και γιατί όχι, να μετανοήσουν...

Νέα από το παραπέτασμα

Την Παρασκευή και 13 του Δεκέμβρη 2013 ο «αιώνιος ήλιος», η εξοχότητά του ο «τσιμπητούλης» Κιμ Γιόνγκ Ουν, εκτέλεσε (όχι ο ίδιος φυσικά) τον θείο του Jang Song Thaek και Νο 2 στην ιεραρχία του Κόμματος Εργατών της Βορείου Κορέας και της κυβέρνησης με την κατηγορία της προδοσίας και της συνομωσίας και κατόπιν εξαφάνισε τη φιγούρα του από όλα τα βίντεο και τις φωτογραφίες. Η κυβέρνηση της Βόρειας Κορέας εξέδωσε μακροσκελή ανακοίνωση στην οποία αναφέρεται ότι *«κάθε λέξη από το κατηγορητήριο ήταν σαν βαριοπούλα που κρατούσε ο οργισμένος λαός και στρατός της Βορείου Κορέας κατευθείαν στο κεφάλι του προδότη που είναι χειρότερος από σκύλο»*. Φυσικά οι Ιμπεριαλιστές βρήκαν την ευκαιρία να χύσουν τη χολή τους, ενώ ο Ριζοσπάστης υπερασπίστηκε πλαγίως τον Κιμ από τη Νότιο Κορέα και τους Αμερικάνους.

Την ίδια όμως μέρα ανακοινώθηκε μια απίστευτη επιστημονική ανακάλυψη από τους Βορειοκορεάτες στον χώρο της ιατρικής που όμως πέρασε στα «ψιλά». Σύμφωνα με το επίσημο πρακτορείο ειδήσεων της Β. Κορέας, η κρατική εταιρία αναψυκτικών Kuryonggang Trading Company παρασκεύασε ένα νέο αναψυκτικό, «γλυκόξινο στη γεύση και με καφε-κίτρινο χρώμα» που είναι θεραπευτικό για τις εξής αρρώστιες: αρτηριοσκλήρωση, έμφραγμα του μυοκαρδίου, τις θρομβώσεις και βέβαια τη φυματίωση.

Είναι πολύ δυσάρεστο ότι η Βόρειος Κορέα είναι κόλαση για τους κατοίκους της, πλην όμως είναι αληθινός παράδεισος για τις Επιδρομές μας, ειδικά αυτή την εποχή που ο Ριζοσπάστης εξ αιτίας των μαζικών απολύσεων και του ιδιόρρυθμου Κουτσούμπα δεν γράφει απολύτως τίποτα. Άλλωστε, ποτέ δεν κρύψαμε ότι είμαστε μαρξιστές αλλά με τον Γκράουτσο Μαρξ, τον μόνο Μαρξ που αναγνωρίζουμε!

Η Χρυσή Αυγή και οι μουτζαχεντίν του «Ταταρστάν»

Κάποιος βλοσυρός γενειοφόρος ονόματι «Αμπού Ομάρ» που δήλωσε εκπρόσωπος του «Εμιράτου του Βουλγαριστάν(!)» (πως στην ευχή να μεταφραστεί αυτό το «Bulgaristan»;), έστειλε μια πύρινη επιστολή σε γνωστή ισλαμιστική ιστοσελίδα στην οποία, μετά τις καθιερωμένες ευλογίες από τον Αλλάχ και τον Προφήτη (που τις έχουν στο τσεπάκι τους ως γνωστόν) καλεί την κυβέρνηση του «Ταταρστάν» στον ίσιο δρόμο για να σώσουν τις ψυχές τους και προειδοποιεί ότι αν πατήσει το πόδι του στο «Εμιράτο» τους ο «σοδομίτης Elton John» (στο Καζάν της Ρωσίας για συναυλία) οι μουτζαχεντίν του «Ταταρστάν» έχουν έτοιμες ούκ ολίγες εκπλήξεις!.

Ο Elton John πήγε κανονικά στο Καζάν, (ποιος ασυνείδητος παρέλειψε να τον ενημερώσει για τους φοβερούς μουτζαχεντίν του Ταταρστάν;) πραγματοποίησε τη συναυλία του με μεγάλη επιτυχία, φέρεται μάλιστα να προπαγάνδισε ανοιχτά την ομοφυλοφιλία και μάλιστα χωρίς να εμφανιστεί ούτε ένας μουτζαχεντίν. Όλα πήγαν ρολόι για τις δυνάμεις του Σατανά. Πήραμε το θάρρος να μπούμε σε «ξένα χωράφια» γιατί αντίστοιχα προβλήματα με τους μουτζαχεντίν του «Ταταρστάν» αντιμετωπίζουν και οι εγχώριοι, οι της Χρυσής Αυγής...

Νεότερα για το Διαστημικό Κέντρο Καλαμών

Και όμως θα γίνει! Ζητούμε ταπεινά συγγνώμη από το αναγνωστικό κοινό αφού στο προηγούμενο τεύχος χλευάσαμε την πανίσχυρη Μεσσηνιακή Αμφικτυονία και τις πατριωτικές διαστημικές της φιλοδοξίες.

Η Φώφη Γεννηματά, αναπληρώτρια υπουργός εθνικής άμυνας απάντησε στην πυραυλοκίνητη ερώτηση του Βασίλη Καπερνάρου σε άπταιστη πασοκική:

*«Το υπουργείο Εθνικής Αμυνας εξετάζει με τη δέουσα προσοχή τη σκοπιμότητα υλοποίησης τέτοιου τύπου επενδύσεων, εφόσον αυτές είναι υπαρκτές, εντός του πλαισίου των προβλέψεων (...) Το υπουργείο Εθνικής Αμυνας, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα απόκτησης εθνικής τεχνογνωσίας αιχμής όπως η αεροδιαστημική, αλλά και της εθνικής παρουσίας σε ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού που τελούν υπό την αιγίδα διεθνών οργανισμών, **προχώρησε την 11η Νοεμβρίου του 2013 στην υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με τη «Μεσσηνιακή Αμφικτιονία»**, μεταξύ των δραστηριοτήτων της οποίας είναι και η συνεργασία με τον καθηγητή αεροδιαστημικής κ. Παπαδόπουλο (...) Συμφωνήθηκε αμοιβαία στήριξη Ελλήνων για σπουδές υψηλού κύρους σε εκπαιδευτικό ίδρυμα του εξωτερικού στους τομείς της αεροναυτικής, της αεροδιαστημικής, της περιβαλλοντικής επιστήμης κ.ά., ώστε εν συνεχεία η εμπειρία και η γνώση αυτή να επαναπατρισθεί, παρέχοντας τη **βάση για ένα νέο τομέα ανάπτυξης**»*.

Quiz

Ποιός είπε το ακόλουθο;

«...*προέχει η αναδιάρθρωση της πρωτογενούς παραγωγής και συνολικά της παραγωγικής δομής στην κατεύθυνση της οικονομικής αυτοδυναμίας. Το μεταβατικό πρόγραμμα δεν μπορεί να μην ξεκινά από τη στάση πληρωμών του απεχθούς χρέους, μια και αυτό που προέχει είναι η επιβίωση και η αξιοπρεπής διαβίωση των ανθρώπων. Δεν μπορεί ακόμα να μην περιλαμβάνει δημόσιο έλεγχο των τιμών, της **κίνησης κεφαλαίων**, τον έλεγχο του **τραπεζικού(!)** και των **στρατηγικών τομέων της οικονομίας***.»

1) Ο John Maynard Keynes
2) Ο Ανδρέας Παπανδρέου
3) Ο Άντρος Κυπριανού, γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ
4) Η «αριστερή πλατφόρμα» του ΣΥΡΙΖΑ
5) Ο Δημήτρης Κουφοντίνας της 17Ν

Απάντηση: Όλοι, με τη σειρά που τους έχουμε βάλει. Με τη διαφορά ότι ο τελευταίος αντέγραψε σχεδόν εντελώς την διακήρυξη της «αριστερής πλατφόρμας» που δημοσιεύτηκε μόλις δύο μέρες πριν. Και λέμε «σχεδόν εντελώς» γιατί δεν απέφυγε ορισμένα μικρολαθάκια που κάνουν ακόμα πιο χαριτωμένο το αφήγημά του. Δεν πειράζει όμως, η προσπάθεια μετράει. Εξ άλλου όλοι χωράνε στον Σύριζα, αφού στο τέλος της διακήρυξης απευθύνεται κάλεσμα σε *«προσωπικότητες και δυνάμεις που προέρχονται από άλλους πολιτικούς χώρους στο βαθμό που ακολουθούν έμπρακτα μία νέα πορεία προς την Αριστερά και δεν φέρουν ευθύνη για τις νεοφιλελεύθερες και ιδιαίτερα τις μνημονιακές πολιτικές.»*

Λεόν

συνέχεια από τη σελίδα 3

νας νεόκοπος ευρωπαϊκός εθνικισμός», σύμφωνα και πάλι με τον Μπαλιμπάρ.

Σχεδόν, μάλιστα, θα προσπεράσουμε και αυτή ακόμη την κριτική από τα αριστερά, που δέχονται τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού «*σθεναρά εξαιρούν από την ευρωπαϊκή ιθαγένεια τη μόνη δημοκρατική, νέα και όντως απελευθερωτική διάσταση, που αυτή μπορεί να έχει, με το άνοιγμά της σε όλους τους κατοίκους της ηπείρου, αλλοδαπούς και μη*», κριτική χαρακτηριστικά εμπνευσμένη, όμως κατά τ' άλλα, στα πλαίσια της πολύτιμης συνεισφοράς της αριστεράς στην ισχυροποίηση των «νέων» κυριαρχικών πυλώνων.

Το «νέο», λοιπόν, υπερβαίνει, ή οφείλει να υπερβεί το «παλαιό», σ' αυτήν την φάση της «ολοκλήρωσης», ή μήπως η κατάσταση χαρακτηρίζεται από μια ελεγχόμενη στασιμότητα στην ζητούμενη, από σημαντικές μερίδες της κυριαρχίας, επίσπευση των διαδικασιών μετάβασης από το «εθνικό» στο «υπερεθνικό»;

Μ' άλλα λόγια αφήνουμε πίσω μας τις κατασκευές ενός «αιώνιου χθες», της εθνικοποίησης της γλώσσας, και της διοίκησης και πορευόμαστε απερίσπαστοι ως πολίτες ενός παγκοσμιοποιημένου πλανήτη υποκλινόμενοι στον φαινομενικά οξύμωρο ταυτόχρονο θρίαμβο του ατομικισμού, στην άνευ όρων εξύψωση της «ευέλικτης» ατομικής ταυτότητας του ιδιώτη; (δεν υπάρχει πια κοινωνία, υπάρχουν άτομα, γυναίκες, άντρες και οικογένειες είχε «προφητεύσει» η Μ. Θάτσερ ήδη από τις 23-9-1987 σε συνέντευξή της στο Women's Own Magazine).

Η αριστερά, νεομαρξιστική ή μη, έχει δώσει, όπως προείπαμε, διαχρονικά τις απαντήσεις της σ' αυτά τα ζητήματα, ή έχει καθήκον να δώσει. Όπως με γλαφυρότητα υποστήριξε ο μαρξιστής διανοούμενος Αλτουσέρ, αναφερόμενος στη

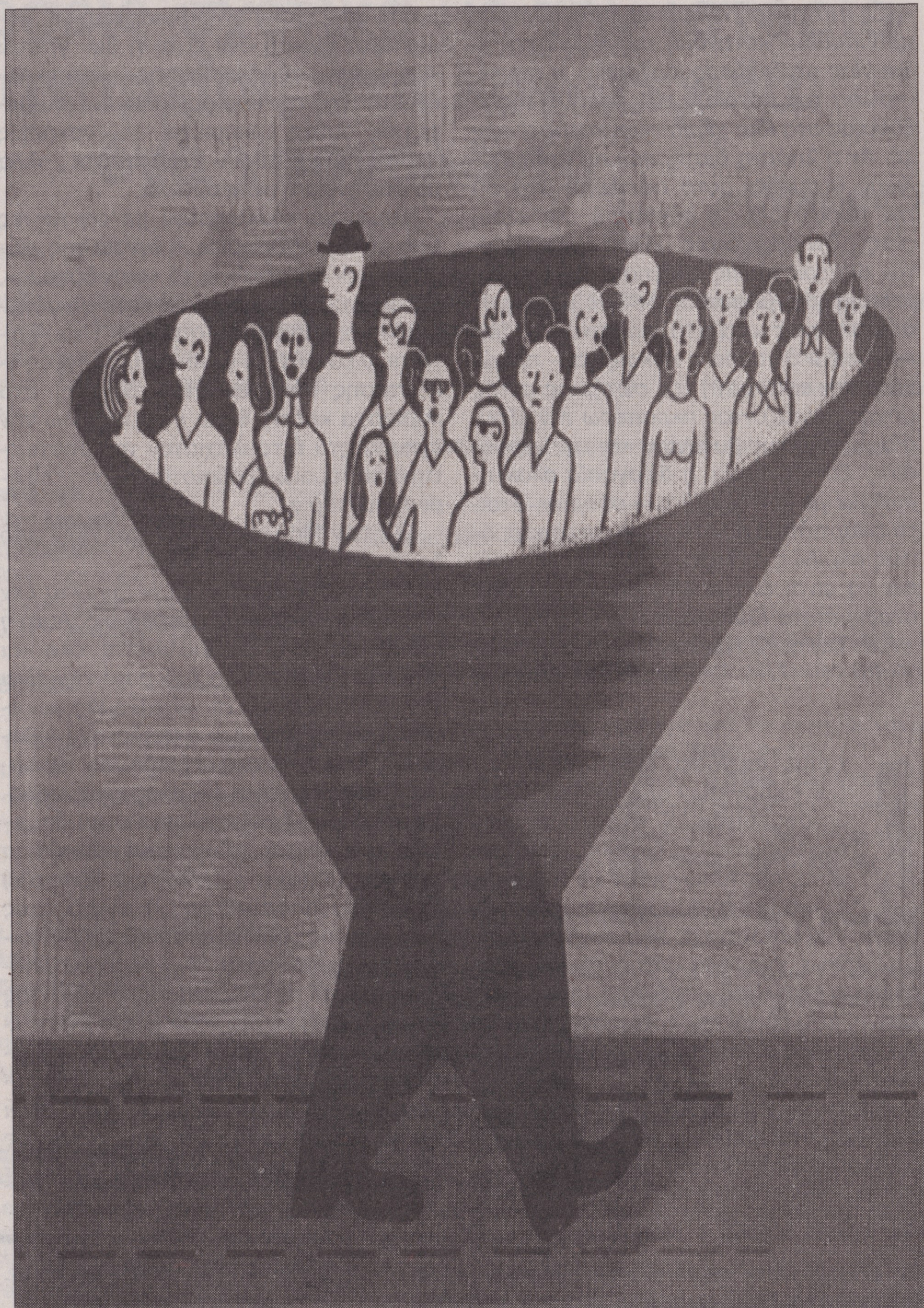
νουν τους εξουσιαστές σε «καλούς» ή σε «κακούς», ή που χαρακτηρίζουν την οργανωμένη εξουσία «αναγκαίο κακό». Είναι, επίσης, κατανοητό στον καθένα ότι συχνά οι άνθρωποι όταν πιέζονται, όταν υπόκεινται στην κατακτητική διάθεση μιας εξουσίας που έχει επιλέξει να αυξήσει τον βαθμό της βιαιότητας, που ασκεί ποικιλοτρόπως, επιδιώκουν να αποφύγουν τα «χειρότερα» συμβιβαζόμενοι με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Μόνο που κάτι τέτοιο δεν οδηγεί στα επιθυμητά αποτελέσματα ακόμα και σ' αυτήν την απλή επιστροφή στην προηγούμενη και θεωρούμενη πιο «ανεκτή» κατάσταση.

Το «απλό» έχει τόση σημασία όση και το «σύνθετο».

Αυτή η διαπίστωση γίνεται περισσότερο επίκαιρη όταν οι συνθήκες μεταβάλλονται, όταν οι μετασχηματισμοί της κυριαρχίας είναι πολυεπίπεδοι, σαρωτικοί, μοιάζουν να μην αφήνουν τίποτα στην προηγούμενη θέση. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, όταν δεν υπάρχει ένα στέρεο έδαφος να πατήσουν, όσοι αντιπαλεύουν τις κυριαρχικές επιδιώξεις, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να αποφύγουν να εμπλακούν για λιγότερο ή περισσότερο σε μια κατάσταση σύγχυσης, που δεν χρειάζεται να ψάξει κανείς ιδιαίτερα για να ανακαλύψει ποιον ή ποιες καταστάσεις ωφελεί.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα λεγόμενα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Είναι μήπως αυθαίρετη η άποψη πολλών αναρχικών ότι ενίοτε αποτέλεσαν την καύσιμη ύλη για τους κυριαρχικούς σχεδιασμούς και άλλοτε αποτέλεσαν και αποτελούν εμπόδια στη συγκυρία της αναδιάρθρωσης των κυριαρχικών δομών και θεσμών, οπότε με την ίδια ευκολία παρακάμπτονται ή καταργούνται από εκείνους που τα παραχώρησαν;

Του λόγου το αληθές δεν αναιρείται βέβαια από την γνωστή επωδό που μο-

γονός –αλλά και τις επιπτώσεις του– ότι

αν παρουσιάζεται, δεν πρέπει να αφή-

νη, όμως κατά τ' άλλα, στα πλαίσια της πολύτιμης συνεισφοράς της αριστεράς στην ισχυροποίηση των «νέων» κυριαρχικών πυλώνων.

Το «νέο», λοιπόν, υπερβαίνει, ή οφείλει να υπερβεί το «παλαιό», σ' αυτήν την φάση της «ολοκλήρωσης», ή μήπως η κατάσταση χαρακτηρίζεται από μια ελεγχόμενη στασιμότητα στην ζητούμενη, από σημαντικές μερίδες της κυριαρχίας, επίσπευση των διαδικασιών μετάβασης από το «εθνικό» στο «υπερεθνικό»;

Μ' άλλα λόγια αφήνουμε πίσω μας τις κατασκευές ενός «αιώνιου χθες», της εθνικοποίησης της γλώσσας, και της διοίκησης και πορευόμαστε απερίσπαστοι ως πολίτες ενός παγκοσμιοποιημένου πλανήτη υποκλινόμενοι στον φαινομενικά οξύμωρο ταυτόχρονο θρίαμβο του ατομικισμού, στην άνευ όρων εξύψωση της «ευέλικτης» ατομικής ταυτότητας του ιδιώτη; (δεν υπάρχει πια κοινωνία, υπάρχουν άτομα, γυναίκες, άντρες και οικογένειες είχε «προφητεύσει» η Μ. Θάτσερ ήδη από τις 23-9-1987 σε συνέντευξή της στο Women's Own Magazine).

Η αριστερά, νεομαρξιστική ή μη, έχει δώσει, όπως προείπαμε, διαχρονικά τις απαντήσεις της σ' αυτά τα ζητήματα, ή έχει καθήκον να δώσει. Όπως με γλαφυρότητα υποστήριξε ο μαρξιστής διανοούμενος Αλτουσέρ, αναφερόμενος στη πάλη των ιδεών ως έκφανση της πάλης των τάξεων, αφού «καμία καρέκλα δεν είναι κενή», κάποιον πρέπει να σηκώσουμε για να κάτσουμε, αφού κενός χώρος δύσκολα βρίσκεται.

Οι αναρχικοί, βέβαια, δεν έχουν σκοπό να σηκώσουν κανέναν από την θέση του είτε αυτό έχει να κάνει με τις ιδέες είτε αυτό έχει σαν στόχο την κατανομή της εξουσίας. Η εξουσία μοιράζεται με πολλούς τρόπους, η κυριαρχία δομείται, συντηρείται και επεκτείνεται εμπλουτίζοντας τόσο το ιδεολογικό της περιεχόμενο, όσο και τους θεσμούς, τους μηχανισμούς που διαθέτει αλλά και τους εκφραστές της.

Είναι σημαντικό για εμάς να ξεκαθαρίζουμε με κάθε ευκαιρία αυτή την απλή θέση, την θετική και όχι την παθητική άρνησή μας, να αντιπαλεύουμε και την λεγόμενη συγκεντροποίηση της εξουσί-

την αυτή επιστροφή στην προηγούμενη και θεωρούμενη πιο «ανεκτή» κατάσταση.

Το «απλό» έχει τόση σημασία όση και το «σύνθετο».

Αυτή η διαπίστωση γίνεται περισσότερο επίκαιρη όταν οι συνθήκες μεταβάλλονται, όταν οι μετασχηματισμοί της κυριαρχίας είναι πολυεπίπεδοι, σαρωτικοί, μοιάζουν να μην αφήνουν τίποτα στην προηγούμενη θέση. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, όταν δεν υπάρχει ένα στέρεο έδαφος να πατήσουν, όσοι αντιπαλεύουν τις κυριαρχικές επιδιώξεις, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να αποφύγουν να εμπλακούν για λιγότερο ή περισσότερο σε μια κατάσταση σύγχυσης, που δεν χρειάζεται να ψάξει κανείς ιδιαίτερα για να ανακαλύψει ποιον ή ποιες καταστάσεις ωφελεί.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα λεγόμενα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Είναι μήπως αυθαίρετη η άποψη πολλών αναρχικών ότι ενίοτε αποτέλεσαν την καύσιμη ύλη για τους κυριαρχικούς σχεδιασμούς και άλλοτε αποτέλεσαν και αποτελούν εμπόδια στη συγκυρία της αναδιάρθρωσης των κυριαρχικών δομών και θεσμών, οπότε με την ίδια ευκολία παρακάμπτονται ή καταργούνται από εκείνους που τα παραχώρησαν;

Του λόγου το αληθές δεν αναιρείται βέβαια από την γνωστή επωδό που μονότονα επαναλαμβάνει ότι τίποτα δεν παραχωρήθηκε αλλά τα πάντα κερδήθηκαν με αγώνες και με αίμα. Η πολιτική γνωρίζει να εξαπατά διαστρεβλώνοντας την πραγματικότητα. Όσοι αγωνίστηκαν είτε ηθελημένα είτε αθέλητα όχι για να καταστραφεί η κυριαρχία, αλλά για να διαπραγματευτούν τους όρους επιβολής της, με όση σφοδρότητα ή αυτοθυσία και αν το έκαναν δεν σημαίνει ότι δικαιώνονται. Μήπως άραγε δεν έχουμε άπειρα ιστορικά παραδείγματα που εξουσιαστές, βασιλιάδες ή αυτοκράτορες, πρωθυπουργοί ή υπουργοί δεν φυλακίστηκαν ή ακόμα και δολοφονήθηκαν επειδή απλά το καθεστώς άλλαξε «παντιέρα»; Και βέβαια έχουμε. Δεν δικαιώνεται, λοιπόν, η άποψη οποιουδήποτε προσώπου, επειδή βρίσκεται στην φυλακή, διώκεται από το καθεστώς ή ακόμα έχει χάσει την ζωή του, δηλαδή μόνο

γονός –αλλά και τις επιπτώσεις του– ότι η φτώχεια κι η απόγνωση εξακολουθούσαν στην εποχή του (αναμφισβήτητα και στην δική μας) να μην είναι αρκετές για να γεννήσουν την κοινωνική επανάσταση: *«για να γίνει αυτό είναι απαραίτητο να εμπνέονται οι άνθρωποι απ' ένα παγκόσμιο ιδεώδες, αναπτυγμένο ιστορικά μέσα στα ενστικτώδη άδυτα των λαϊκών αισθημάτων, απλοποιημένο και ξεκαθαρισμένο από μια σειρά γεγονότα και δυνατές και πικρές εμπειρίες»*.

Την ευρύτερη περίοδο που διανύουμε έχουμε πληθώρα παραδειγμάτων, όπου οι σημαντικές κυριαρχικές επιδιώξεις επιτυγχάνονται από την εκμετάλλευση μιας κοινωνικής ταραχής που ξεσπά, αναμενόμενα ή μη, σε ορισμένο κοινωνικό χώρο ή σε κοινωνικούς χώρους που έχουν μια στενή ή ευρύτερη συνάφεια (πολιτιστική, κοινωνική, γεωπολιτική κοκ).

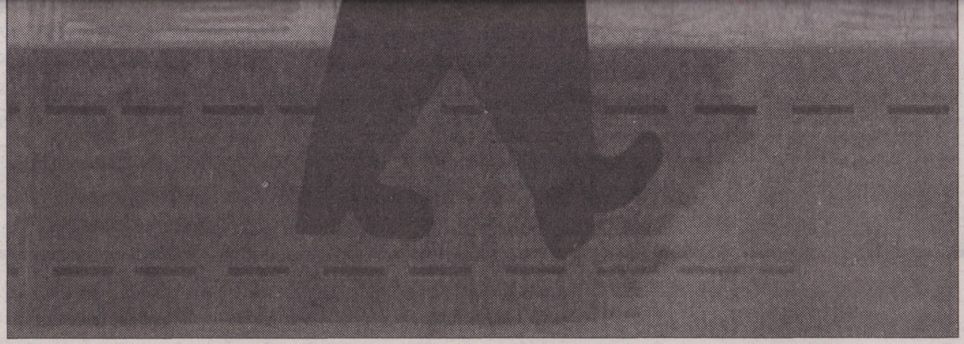
αν παρουσιάζεται, δεν πρέπει να αφήνουν περιθώρια για αυταπάτες.

Η κατανομή της εξουσίας δεν είναι ταμπού για την κυριαρχία, κάθε άλλο μάλιστα. Το γνωρίζουν καλά αυτό οι αριστεροί παραστάτες της και έχουν κάθε λόγο να ανταποκριθούν στα «νέα» τους καθήκοντα, ή μάλλον πρώτα απ' όλα στα παλαιά. Παραστέκονται ίσως με λίγο περισσότερη αλαζονεία απ' ότι δικαιολογούν οι περιστάσεις, αλλά αυτό δεν αποτελεί δική τους καινοτομία.

Φθάνει να τους γράψουμε στα παλαιότερα των υποδημάτων μας; Μάλλον όχι. Αξίζουν κάτι περισσότερο, ας μην τους το αρνηθούμε…

Συσπείρωση αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

της «ευέλικτης» ατομικής ταυτότητας του ιδιώτη; (δεν υπάρχει πια κοινωνία, υπάρχουν άτομα, γυναίκες, άντρες και οικογένειες είχε «προφητεύσει» η Μ. Θάτσερ ήδη από τις 23-9-1987 σε συνέντευξή της στο Women's Own Magazine).

Η αριστερά, νεομαρξιστική ή μη, έχει δώσει, όπως προείπαμε, διαχρονικά τις απαντήσεις της σ' αυτά τα ζητήματα, ή έχει καθήκον να δώσει. Όπως με γλαφυρότητα υποστήριξε ο μαρξιστής διανοούμενος Αλτουσέρ, αναφερόμενος στη πάλη των ιδεών ως έκφανση της πάλης των τάξεων, αφού «καμία καρέκλα δεν είναι κενή», κάποιον πρέπει να σηκώσουμε για να κάτσουμε, αφού κενός χώρος δύσκολα βρίσκεται.

Οι αναρχικοί, βέβαια, δεν έχουν σκοπό να σηκώσουν κανέναν από την θέση του είτε αυτό έχει να κάνει με τις ιδέες είτε αυτό έχει σαν στόχο την κατανομή της εξουσίας. Η εξουσία μοιράζεται με πολλούς τρόπους, η κυριαρχία δομείται, συντηρείται και επεκτείνεται εμπλουτίζοντας τόσο το ιδεολογικό της περιεχόμενο, όσο και τους θεσμούς, τους μηχανισμούς που διαθέτει αλλά και τους εκφραστές της.

Είναι σημαντικό για εμάς να ξεκαθαρίζουμε με κάθε ευκαιρία αυτή την απλή θέση, την θετική και όχι την παθητική άρνησή μας, να αντιπαλεύουμε και την λεγόμενη συγκεντροποίηση της εξουσίας, αλλά και τις διαδικασίες επιμερισμού της, της κατανομής των ρόλων στις εξουσιαστικές σχέσεις που αναπαράγονται όσο υπάρχει κυριαρχία.

Κάθε μορφής εξουσία έχει μια διαρκή κατακτητική διάθεση απέναντι στους ανθρώπινους πληθυσμούς, στις κοινωνίες, στις ομάδες ή στις κοινότητες ανθρώπων με όποια χαρακτηριστικά και αν έχουν εμφανιστεί. Αυτή η κατακτητική διάθεση δυστυχώς δεν γίνεται αντιληπτή από τους εξουσιαζόμενους ανθρώπους με τον ίδιο τρόπο, αφού λόγου χάρη δεν εκλείπουν οι λογικές που διακρί-

ποτελούν τα λεγόμενα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Είναι μήπως αυθαίρετη η άποψη πολλών αναρχικών ότι ενίοτε αποτέλεσαν την καύσιμη ύλη για τους κυριαρχικούς σχεδιασμούς και άλλοτε αποτέλεσαν και αποτελούν εμπόδια στη συγκυρία της αναδιάρθρωσης των κυριαρχικών δομών και θεσμών, οπότε με την ίδια ευκολία παρακάμπτονται ή καταργούνται από εκείνους που τα παραχώρησαν;

Του λόγου το αληθές δεν αναιρείται βέβαια από την γνωστή επωδό που μονότονα επαναλαμβάνει ότι τίποτα δεν παραχωρήθηκε αλλά τα πάντα κερδήθηκαν με αγώνες και με αίμα. Η πολιτική γνωρίζει να εξαπατά διαστρεβλώνοντας την πραγματικότητα. Όσοι αγωνίστηκαν είτε ηθελημένα είτε αθέλητα όχι για να καταστραφεί η κυριαρχία, αλλά για να διαπραγματευτούν τους όρους επιβολής της, με όση σφοδρότητα ή αυτοθυσία και αν το έκαναν δεν σημαίνει ότι δικαιώνονται. Μήπως άραγε δεν έχουμε άπειρα ιστορικά παραδείγματα που εξουσιαστές, βασιλιάδες ή αυτοκράτορες, πρωθυπουργοί ή υπουργοί δεν φυλακίστηκαν ή ακόμα και δολοφονήθηκαν επειδή απλά το καθεστώς άλλαξε «παντιέρα»; Και βέβαια έχουμε. Δεν δικαιώνεται, λοιπόν, η άποψη οποιουδήποτε προσώπου, επειδή βρίσκεται στην φυλακή, διώκεται από το καθεστώς ή ακόμα έχει χάσει την ζωή του, δηλαδή μόνο και μόνο επειδή έχει τα «παράσημα» του αντιφρονούντα.

Ο Μιχαήλ Μπακούνιν (Μερικές προϋποθέσεις για την κοινωνική επανάσταση) είχε με οξύνοια διατυπώσει την άποψη ότι οι εξεγερμένοι είναι ικανοί να επιτύχουν ηρωικά και φανερά αδύνατα κατορθώματα, ενώ εμφανίζουν ένα πάθος για καταστροφή. Αυτό το αρνητικό, όπως το χαρακτηρίζει πάθος, απέχει πολύ απ' το να είναι αρκετό για να φτάσει στα ύψη του επαναστατικού σκοπού παρ' ότι χωρίς αυτό η επανάσταση είναι αδύνατη. Είχε επίσης επισημάνει το γεγονός –αλλά και τις επιπτώσεις του– ότι η φτώχεια κι η απόγνωση εξακολουθούσαν στην εποχή του (αναμφισβήτητα και στην δική μας) να μην είναι αρκετές για να γεννήσουν την κοινωνική επανάσταση: *«για να γίνει αυτό είναι απαραίτητο να εμπνέονται οι άνθρωποι απ' ένα παγκόσμιο ιδεώδες, αναπτυγμένο ιστορικά μέσα στα ενστικτώδη άδυτα των λαϊκών αισθημάτων, απλοποιημένο και ξεκαθαρισμένο από μια σειρά γεγονότα και δυνατές και πικρές εμπειρίες»*.

Την ευρύτερη περίοδο που διανύουμε έχουμε πληθώρα παραδειγμάτων, όπου οι σημαντικές κυριαρχικές επιδιώξεις επιτυγχάνονται από την εκμετάλλευση μιας κοινωνικής ταραχής που ξεσπά, αναμενόμενα ή μη, σε ορισμένο κοινωνικό χώρο ή σε κοινωνικούς χώρους που έχουν μια στενή ή ευρύτερη συνάφεια (πολιτιστική, κοινωνική, γεωπολιτική κοκ).

Επίσης, έχουμε διαπιστώσει σε αρκετές περιπτώσεις, που αφορούσαν την λεγόμενη κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ κυριαρχίας στην μετά το 1989 φάση της παγκοσμιοποίησης, ότι μια «τεχνητή» κοινωνική αναταραχή κάλλιστα μπόρεσε να επιταχύνει τους ευρύτερους κυριαρχικούς σχεδιασμούς.

Στον ελλαδικό χώρο με αφορμή την λεγόμενη κρίση τόσο η επίδειξη σκληρότητας προς τον κοινωνικό χώρο όσο και η διευθέτηση των όρων της διάδοχης κατάστασης ανάμεσα στις εξουσιαστικές μερίδες όσο ανταγωνιστική και αν παρουσιάζεται, δεν πρέπει να αφήνουν περιθώρια για αυταπάτες.

Η κατανομή της εξουσίας δεν είναι ταμπού για την κυριαρχία, κάθε άλλο μάλιστα. Το γνωρίζουν καλά αυτό οι αριστεροί παραστάτες της και έχουν κάθε λόγο να ανταποκριθούν στα «νέα» τους καθήκοντα, ή μάλλον πρώτα απ' όλα στα παλαιά. Παραστέκονται ίσως με λίγο περισσότερη αλαζονεία απ' ότι δικαιολογούν οι περιστάσεις, αλλά αυτό δεν αποτελεί δική τους καινοτομία.

Φθάνει να τους γράψουμε στα παλαιότερα των υποδημάτων μας; Μάλλον όχι. Αξίζουν κάτι περισσότερο, ας μην τους το αρνηθούμε…

Συσπείρωση αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΔΙΑΔΡΟΜΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 11ος, Φύλλο 134
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Αιδλιος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
από τους συντρόφους για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

Είναι φορές που η επανάληψη κουράζει. Όλοι, κάποια στιγμή, θα έχουμε γίνει αναγνώστες αράδων και αράδων για ζητήματα που έχουν καταγραφεί, σχολιαστεί και αναλυθεί στο πέρασμα του χρόνου. Υπάρχουν όμως και βασικές θεωρήσεις, ποτέ θεωρίες, από αναρχικής σκοπιάς, που είναι σίγουρα γόνιμο να επαναλαμβάνονται. Δεν πιστεύουμε πως αποτελούν μια στείρα επανάληψη λέξεων τα κείμενα που άπτονται θεμελιακών ζητημάτων της Αναρχίας, όπως η αναλλοτρίωτη ανθρώπινη ηθική, η οποία ως κάτι φυσικό και πηγαίο, είναι αρμονική και ισότιμη με κάθε στοιχείο της φύσης, μακριά απ' τον ανθρωποκεντρισμό και τα εξουσιαστικά στασίδια. Άλλωστε, η ανθρώπινη ηθική, είναι βαθιά αναρχική· και αντιστρόφως.

Είναι η κοινωνία εχθρός των αναρχικών; Ούτε κατά διάνοια, απαντάμε. Οι αναρχικοί είναι κομμάτι της σκλαβωμένης στο κράτος κοινωνίας από καταβολής εξουσίας και πολιτισμού. Δεν αποτελούν, όσο και αν ιδρώνουν κάποιοι για το αντίθετο, κανενός είδους «πεφωτισμένες» πρωτοπορίες. Εξ άλλου, δεν μπορεί ό,τι επιθυμεί να περιέχει μέσα του το δώρο του φωτός να 'ναι και ανταγωνιστικό, φερόμενο ως πρωτοπόρο. Όσοι καλλιεργούν τέτοιες απόψεις έχουν οι ίδιοι πρώτα πολλά αλυσοδεθεί αυτοβούλως στο αιώνιο σκοτάδι. Τι γίνεται, όμως, με την σκλαβωμένη κοινωνία; Αφού θεωρούμε εαυτούς κομμάτι της, πρέπει σε κάθε της βήμα να την σιγοντάρουμε; Η απάντηση είναι επίσης αρνητική. Η κοινωνία είναι μεν υπόδουλη, αλλά είναι επίσης κάτι ζωντανό και σε συνεχή κίνηση. Μέσα της υπάρχουν δυνάμεις, που μπορούν να την απεγκλωβίσουν απ' τα κρατικά δεσμά. Τίποτα, όπως είπαμε ήδη, δεν είναι στην κοινωνία στατικό. Ο αγωνιζόμενος άνθρωπος τού σήμερα μπορεί να γίνει άρχων εξουσιαστής τού αύριο· και αντιστρόφως. Δεν υιοθετούν οι αναρχικοί τελεολογικά ιδεολογήματα, που αφορίζουν δια παντός τους ανθρώπους, γιατί είναι παθητικοί, καναπεδόφιλοι, ατομικιστές. Ασκούν κριτική στην κοινωνία, όπως οφείλουν πρώτα απ' όλα να κάνουν και για τους εαυτούς τους. Δεν εχθρεύονται τους ανθρώπους, που είναι εγκλωβισμένοι απ' το κράτος σε αυτήν, πόσο μάλλον να προσπαθούν να τους

Είναι, λοιπόν, ποτέ δυνατόν για κάποιους, που θεωρούν τον αγώνα τους απελευθερωτικό, όχι απλώς να θέτουν σε κίνδυνο το σύνολο της κοινωνίας, αλλά ουσιαστικά και να ζητούν μια εκούσια συνεργασία με τους κρατιστές για την «επιτυχή» έκβαση της ενέργειας τους; Ούτε για αστείο· αυτή είναι μια ηθική μη ανθρώπινη, εχθρική προς κάθε αγωνιζόμενο άνθρωπο, αλλά και απέναντι στη ίδια την ζωή. Σε καμία περίπτωση επίσης δεν είναι αναρχικό το φληνάφημα των «παράπλευρων απωλειών». Αυτές είναι τακτικές του κράτους, εχθρικές στον αγώνα για την ελευθερία. Πόσο νοσηρό μπορεί να είναι ένα μυαλό, για να πιστέψει πως, θέτοντας σε κίνδυνο την ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων, «χτυπά» μια πολυεθνική σαν την Coca-cola ή την NESTLE, βάζοντας δηλητήριο σε ένα προϊόν που θα αγόραζε ο καθένας; Γιατί τα δηλητηριασμένα μπουκάλια αναψυκτικού είχαν ως αποδέκτη όλη την κοινωνία. Το περιεχόμενο τους θα μπορούσε να βρεθεί στο στομάχι του καθενός. Ας αφήσουν λοιπόν τους «ρηξικέλευθους» φανφαρονισμούς, πως στόχους τους ήταν δήθεν μόνο οι πολυεθνικές και όχι οι καταναλωτές. Ποιος θα το διασφάλιζε αυτό; Η άψογη συνεργασία με τους δημοσιογράφους και την ΕΛ.ΑΣ; Υπάρχουν κάποια εχέγγυα που θα εξασφάλιζαν την πλήρη συνεργασία τους; Αν η απάντηση είναι ναι, τότε τα λόγια είναι περιττά. Έκαστος εφ' ω ετάχθη. Είναι, όμως, ουκ ολίγες οι φορές που οι κρατιστές ανά την υφήλιο επέλεξαν να αποσιωπήσουν τηλεφωνήματα για βόμβες σε πολυσύχναστους χώρους, γιατί ως ελεεινά κτήνη, θεώρησαν πως τα «οφέλη» τους απ' το μακελειό θα 'ναι πολύ μεγαλύτερα. Το κράτος επιβάλλεται με τον φόβο και όποιος συνεπικουρεί με τις ενέργειες του σε αυτό, προωθεί τον κρατισμό στην χείροτερη μορφή του. Δεν θα αλλάξει τίποτε κατ' ουσίαν, αν αύριο αυτοί οι «πεφωτισμένοι επαναστάτες» ανακοινώσουν πως όλο αυτό ήταν μια κακόγουστη φάρσα, ώστε να αποσυρθούν τα συγκεκριμένα προϊόντα απ' την αγορά. Οψόμεθα. Το γεγονός όμως δεν επιδέχεται αμφισβητήσεις· **η διασπορά του φόβου είναι ζητούμενο μόνο για όσους θέλουν τους ανθρώπους υπόδουλους στην κρατική μη-**

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ

Η αναρχία σαφώς δεν είναι δόγμα που μένει πάγιο στο πέρασμα του χρόνου. Η αναρχική θεώρηση εμπλουτίζεται διαρκώς από τους αναρχικούς αγώνες, των οποίων ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά είναι ότι είναι αδιαμεσολάβητοι από όλες τις απόψεις, είτε με δράσεις απέναντι σε κάθε μορφή εξουσίας και των κρατικών φορέων της, είτε με το προχώρημα των απόψεων βάσει της εμπειρίας που αποκομίζεται από τη μεθοδική δουλειά των αναρχικών ομάδων. Το προχώρημα των απόψεων δεν είναι ένα συμπέρασμα που κλείνει ένα κεφάλαιο της ιστορίας και της κριτικής, αλλά το έναυσμα για να ξεκινήσει η πορεία για κάτι καλύτερο, πιο ολοκληρωμένο και πιο ανθεκτικό, ξεκάθαρο για το σκοπό και τις επιδιώξεις και που θα καταδείξει τα σωστά και τα λάθη με σκοπό την αποδοχή ή την αποφυγή αντίστοιχα παρόμοιων καταστάσεων από τους επόμενους που θα θελήσουν να προχωρήσουν πάνω στις καταγεγραμμένες εμπειρίες. Αυτό ίσως να είναι και η μεγαλύτερη ευθύνη που έχουμε ως αναρχικοί απέναντι στον εαυτό μας, τους συντρόφους μας αλλά και στους αγωνιζόμενους ανθρώπους.

Σε αντίθεση με τα πολιτικά «μαγαζάκια» που στήνονται δεξιά και αριστερά και σαν θεολογία, προσφέρουν «λύσεις» με ξαναζεσταμένες πρακτικές στρογγυλεύοντας την επιθυμία των ανθρώπων για αξιοπρέπεια, δε μπορούμε ως αναρχικοί να προσφέρουμε «άμεσα αποτελέσματα της επόμενης μέρας» στον καθένα που αισθάνεται ότι αδικήθηκε και αναζητά εφήμερα αποτελέσματα με όρους κοινωνικής διαβίωσης. Αυτό μπορούν το κάνουν τα κόμματα και όσοι ευελπιστούν στα ψίχουλα της πίτας που η εξουσία θα τους μοιράσει. Αυτό που μπορούμε ως αναρχικοί να κάνουμε είναι να δείξουμε το δρόμο που με ομοψυχία και σύνεση θα προχωρήσουμε, είτε είμαστε «πολλοί» είτε «λίγοι».

Ανατρέχοντας στο παρελθόν, συγκεκριμένα τους τελευταίους δύο αιώνες που η εξουσία περνούσε μια ανάλογη περίοδο έντονης αναπροσαρμογής της, διακρινόμενοι άνθρωποι που κατέγραψαν τις εμπειρίες τους, προχώρησαν τις απόψεις και μας άφησαν την παρακαταθήκη τους. Για τους αναρχικούς είναι επιπόλαιο να ορίζουν αυτή την καταγραφή των λεγόμενων «κλασσικών θεωρητικών» ως την αρχή των πάντων. Αυτοί στην ουσία κατέγραψαν κάτι που υπήρχε ήδη στο σκεπτικό των αγωνιζόμενων ανθρώπων και θέλησαν να το προχωρήσουν σε κάτι πιο ολοκληρωμένο αναφερόμενοι σε έννοιες (όπως η ελευθερία) που πιθανόν εκείνη την εποχή να είχαν λησμονηθεί ή έστω παραμεληθεί από τους ανθρώπους.

Υπάρχουν όμως και βασικές θεωρήσεις, ποτέ θεωρίες, από αναρχικής σκοπιάς, που είναι σίγουρα γόνιμο να επαναλαμβάνονται. Δεν πιστεύουμε πως αποτελούν μια στείρα επανάληψη λέξεων τα κείμενα που άπτονται θεμελιακών ζητημάτων της Αναρχίας, όπως η αναλλοτρίωτη ανθρώπινη ηθική, η οποία ως κάτι φυσικό και πηγαίο, είναι αρμονική και ισότιμη με κάθε στοιχείο της φύσης, μακριά απ' τον ανθρωποκεντρισμό και τα εξουσιαστικά στασίδια. Άλλωστε, η ανθρώπινη ηθική, είναι βαθιά αναρχική· και αντιστρόφως.

Είναι η κοινωνία εχθρός των αναρχικών; Ούτε κατά διάνοια, απαντάμε. Οι αναρχικοί είναι κομμάτι της σκλαβωμένης στο κράτος κοινωνίας από καταβολής εξουσίας και πολιτισμού. Δεν αποτελούν, όσο και αν ιδρώνουν κάποιοι για το αντίθετο, κανενός είδους «πεφωτισμένες» πρωτοπορίες. Εξ άλλου, δεν μπορεί ό,τι επιθυμεί να περιέχει μέσα του το δώρο του φωτός να 'ναι και ανταγωνιστικό, φερόμενο ως πρωτοπόρο. Όσοι καλλιεργούν τέτοιες απόψεις έχουν οι ίδιοι πρώτα πολλά αλυσοδεθεί αυτοβούλως στο αιώνιο σκοτάδι. Τι γίνεται, όμως, με την σκλαβωμένη κοινωνία; Αφού θεωρούμε εαυτούς κομμάτι της, πρέπει σε κάθε της βήμα να την σιγοντάρουμε; Η απάντηση είναι επίσης αρνητική. Η κοινωνία είναι μεν υπόδουλη, αλλά είναι επίσης κάτι ζωντανό και σε συνεχή κίνηση. Μέσα της υπάρχουν δυνάμεις, που μπορούν να την απεγκλωβίσουν απ' τα κρατικά δεσμά. Τίποτα, όπως είπαμε ήδη, δεν είναι στην κοινωνία στατικό. Ο αγωνιζόμενος άνθρωπος τού σήμερα μπορεί να γίνει άρχων εξουσιαστής τού αύριο· και αντιστρόφως. Δεν υιοθετούν οι αναρχικοί τελεολογικά ιδεολογήματα, που αφορίζουν δια παντός τους ανθρώπους, γιατί είναι παθητικοί, καναπεδόφιλοι, ατομικιστές. Ασκούν κριτική στην κοινωνία, όπως οφείλουν πρώτα απ' όλα να κάνουν και για τους εαυτούς τους. Δεν εχθρεύονται τους ανθρώπους, που είναι εγκλωβισμένοι απ' το κράτος σε αυτήν, πόσο μάλλον να προσπαθούν να τους βλάψουν ή και να τους δολοφονήσουν.

Ας πάμε στο ζήτημα αυτού του είδους της συνομωσίας, που είτε με «τυμπανοκρουσίες» είτε και «υπογείως», εμφανίζεται, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ως δεδομένο συστατικό της αναρχικής δράσης. **Ο αγώνας για την ολική απελευθέρωση ανθρώπου και φύσης ουδεμία σχέση έχει με κάθε είδους «αναγκαστική» ή και «περήφανη» συνομωσία**. Πρώτα απ' όλα, το περιεχόμενο της συνομωσίας είναι ξένο προς την ίδια την φύση. Δεν υπάρχουν άλλα έμβια πλάσματα, που να σκέφτονται ή να δρουν με παρόμοιο τρόπο· η φύση λειτουργεί με απεριόριστη ειλικρίνεια. Τέτοιου είδους θεωρήματα και πρακτικές γεννιούνται μόνο στο νου ανθρώπων ανίκανων να αξιολογήσουν την ύψιστη αρετή· την πνοή της ανθρωπινότητας μέσα μας. Αυτή λοιπόν η αλλοτρίωση, η έκπτωση απ' το ανθρώπινο, όπως και αναρίθμητα άλλα δεινά, είναι αποτέλεσμα της εξουσίας που ασκεί το κράτος στις ανθρώπινες κοινωνίες εδώ και χιλιετηρίδες. Το κράτος επιδιώκει να λειτουργούν οι αγωνιζόμενοι άνθρωποι με τέτοιους τρόπους. Είναι ζητούμενο για τους κρατιστές το να υπονομεύουν τους κρατιστές για την «επιτυχή» έκβαση της ενέργειας τους; Ούτε για αστείο· αυτή είναι μια ηθική μη ανθρώπινη, εχθρική προς κάθε αγωνιζόμενο άνθρωπο, αλλά και απέναντι στη ίδια την ζωή. Σε καμία περίπτωση επίσης δεν είναι αναρχικό το φληνάφημα των «παράπλευρων απωλειών». Αυτές είναι τακτικές του κράτους, εχθρικές στον αγώνα για την ελευθερία. Πόσο νοσηρό μπορεί να είναι ένα μυαλό, για να πιστέψει πως, θέτοντας σε κίνδυνο την ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων, «χτυπά» μια πολυεθνική σαν την Coca-cola ή την NESTLE, βάζοντας δηλητήριο σε ένα προϊόν που θα αγόραζε ο καθένας; Γιατί τα δηλητηριασμένα μπουκάλια αναψυκτικού είχαν ως αποδέκτη όλη την κοινωνία. Το περιεχόμενο τους θα μπορούσε να βρεθεί στο στομάχι του καθενός. Ας αφήσουν λοιπόν τους «ρηξικέλευθους» φανφαρονισμούς, πως στόχους τους ήταν δήθεν μόνο οι πολυεθνικές και όχι οι καταναλωτές. Ποιος θα το διασφάλιζε αυτό; Η άψογη συνεργασία με τους δημοσιογράφους και την ΕΛ.ΑΣ; Υπάρχουν κάποια εχέγγυα που θα εξασφάλιζαν την πλήρη συνεργασία τους; Αν η απάντηση είναι ναι, τότε τα λόγια είναι περιττά. Έκαστος εφ' ω ετάχθη. Είναι, όμως, ουκ ολίγες οι φορές που οι κρατιστές ανά την υφήλιο επέλεξαν να αποσιωπήσουν τηλεφωνήματα για βόμβες σε πολυσύχναστους χώρους, γιατί ως ελεεινά κτήνη, θεώρησαν πως τα «οφέλη» τους απ' το μακελειό θα 'ναι πολύ μεγαλύτερα. Το κράτος επιβάλλεται με τον φόβο και όποιος συνεπικουρεί με τις ενέργειες του σε αυτό, προωθεί τον κρατισμό στην χειρότερη μορφή του. Δεν θα αλλάξει τίποτε κατ' ουσίαν, αν αύριο αυτοί οι «πεφωτισμένοι επαναστάτες» ανακοινώσουν πως όλο αυτό ήταν μια κακόγουστη φάρσα, ώστε να αποσυρθούν τα συγκεκριμένα προϊόντα απ' την αγορά. Οψόμεθα. Το γεγονός όμως δεν επιδέχεται αμφισβητήσεις· **η διασπορά του φόβου είναι ζητούμενο μόνο για όσους θέλουν τους ανθρώπους υπόδουλους στην κρατική μηχανή. Αντίθετα, η Αναρχία είναι το φως που διαλύει τα σκοτάδια του φόβου απ' τις ανθρώπινες καρδιές.**

Είναι για εμάς αυτονόητο πως ο στρουθοκαμηλισμός αποτελεί τροχοπέδη στο ξεκαθάρισμα των αναρχικών απόψεων και πρακτικών απ' τις εξουσιαστικές. Η εξουσία τρέφεται και τρέφει πολλών λογιών ιδεολογήματα. **Ας ξεκαθαρίσουμε λοιπόν πως η ενέργεια αυτή, όπως και κάθε αντίστοιχου είδους και ύφους δολοφονική ενέργεια, ρετουσαρισμένη με «αντιεξουσιαστικό» περιτύλιγμα και «επαναστατικούς» φιόγκους, είναι για εμάς έργο εγκληματιών**. Η ηλιθιότητα είναι σαν το βαρέλι των μαρτυρίων στον Άδη· δεν διαθέτει πάτο. Όταν όμως η δολιότητα κυριεύει τους ηλιθίους, τότε τα αποτελέσματα γίνονται εγκληματικά και αντιανθρώπινα. Ποιο θα 'ναι άραγε το επόμενο βήμα εναντίον των πολυεθνικών απ' τις «εξεγερμένες ατομικότητες»; Μήπως μία σφαίρα σε όσους τολμούν ν' αγοράζουν τα προϊόντα τους; Τελικά, το γαρ πολύ της θλίψεως γεννά παραφροσύνη…

Δεν μας είναι ποτέ κόπος η επανάληψη βασικών αναρχικών απόψεων, ακόμη και αν αυτό θεωρηθεί ίσως

εξουσίας και των κρατικών φορέων της, είτε με το προχώρημα των απόψεων βάσει της εμπειρίας που αποκομίζεται από τη μεθοδική δουλειά των αναρχικών ομάδων. Το προχώρημα των απόψεων δεν είναι ένα συμπέρασμα που κλείνει ένα κεφάλαιο της ιστορίας και της κριτικής, αλλά το έναυσμα για να ξεκινήσει η πορεία για κάτι καλύτερο, πιο ολοκληρωμένο και πιο ανθεκτικό, ξεκάθαρο για το σκοπό και τις επιδιώξεις και που θα καταδείξει τα σωστά και τα λάθη με σκοπό την αποδοχή ή την αποφυγή αντίστοιχα παρόμοιων καταστάσεων από τους επόμενους που θα θελήσουν να προχωρήσουν πάνω στις καταγεγραμμένες εμπειρίες. Αυτό ίσως να είναι και η μεγαλύτερη ευθύνη που έχουμε ως αναρχικοί απέναντι στον εαυτό μας, τους συντρόφους μας αλλά και στους αγωνιζόμενους ανθρώπους.

Σε αντίθεση με τα πολιτικά «μαγαζάκια» που στήνονται δεξιά και αριστερά και σαν θεολογία, προσφέρουν «λύσεις» με ξαναζεσταμένες πρακτικές στρογγυλεύοντας την επιθυμία των ανθρώπων για αξιοπρέπεια, δε μπορούμε ως αναρχικοί να προσφέρουμε «άμεσα αποτελέσματα της επόμενης μέρας» στον καθένα που αισθάνεται ότι αδικήθηκε και αναζητά εφήμερα αποτελέσματα με όρους κοινωνικής διαβίωσης. Αυτό μπορούν το κάνουν τα κόμματα και όσοι ευελπιστούν στα ψίχουλα της πίτας που η εξουσία θα τους μοιράσει. Αυτό που μπορούμε ως αναρχικοί να κάνουμε είναι να δείξουμε το δρόμο που με ομοψυχία και σύνεση θα προχωρήσουμε, είτε είμαστε «πολλοί» είτε «λίγοι».

Ανατρέχοντας στο παρελθόν, συγκεκριμένα τους τελευταίους δύο αιώνες που η εξουσία περνούσε μια ανάλογη περίοδο έντονης αναπροσαρμογής της, διακρίνουμε ανθρώπους που κατέγραψαν τις εμπειρίες τους, προχώρησαν τις απόψεις και μας άφησαν την παρακαταθήκη τους. Για τους αναρχικούς είναι επιπόλαιο να ορίζουν αυτήν την καταγραφή των λεγόμενων «κλασσικών θεωρητικών» ως την αρχή των πάντων. Αυτοί στην ουσία κατέγραψαν κάτι που υπήρχε ήδη στο σκεπτικό των αγωνιζομένων ανθρώπων και θέλησαν να το προχωρήσουν σε κάτι πιο ολοκληρωμένο αναφερόμενοι σε έννοιες (όπως η ελευθερία) που πιθανόν εκείνη την εποχή να είχαν λησμονηθεί ή έστω παραμεληθεί από τους ανθρώπους.

Αποδεχόμενοι ότι η παραπάνω διατύπωση έχει κάποια βάση, μπορούμε να αναφέρουμε κάποια ιστορικά γεγονότα που επηρεάστηκαν από αυτές τις διατυπώσεις - καταγραφές και βάσει αυτών έδωσαν μια απελευθερωτική προοπτική στο αγώνα των ανθρώπων για κάτι καλύτερο. Ενδεικτικά, είναι η Παρισινή κομμούνα, ο Μάης του 1886, η αποδοχή της αναρχικής προοπτικής από ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας στην Ισπανία κ.ά.. Σίγουρα μπορούμε να επιχειρηματολογήσουμε για αυτά τα γεγονότα, δεν είναι όμως ο σκοπός αυτού του κειμένου. Αυτό που θέλουμε να δειχθεί είναι ότι μια δράση, ένα γεγονός με απελευθερωτική προοπτική, όσο αυθόρμητα και αν εκδηλωθεί, προϋποθέτει την επιτυχία ή το προχώρημα του, στη μελέτη καταγεγραμμένων εμπειριών ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη λαθών, καθώς και σε δουλεμένες από κοινού απόψεις, από τους συμπορευόμενους στον αδιαμεσολάβητο κοινωνικό αγώνα.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό να γίνει αντιληπτό από όσους έχουν αποδεχθεί την αναρχική θεώρηση και τις πρακτικές που απορρέουν, ως απαραίτητο συστατικό σε μια απελευθερωμένη, από κάθε μορφή εξουσίας πορεία ή και πραγματικότητα της ανθρώπινης ζωής. Πολλές φορές έχουμε αναφέρει ότι οι αναρχικοί δεν είναι σωτήρες κανενός που στην τελική δε θέλει

αυτούς κομμάτι της, πρέπει σε κάθε της ρήμα να την αν-
γοντάρουμε; Η απάντηση είναι επίσης αρνητική. Η κοινωνία είναι μεν υπόδουλη, αλλά είναι επίσης κάτι ζωντανό και σε συνεχή κίνηση. Μέσα της υπάρχουν δυνάμεις, που μπορούν να την απεγκλωβίσουν απ' τα κρατικά δεσμά. Τίποτα, όπως είπαμε ήδη, δεν είναι στην κοινωνία στατικό. Ο αγωνιζόμενος άνθρωπος τού σήμερα μπορεί να γίνει άρχων εξουσιαστής τού αύριο· και αντιστρόφως. Δεν υιοθετούν οι αναρχικοί τελεολογικά ιδεολογήματα, που αφορίζουν δια παντός τους ανθρώπους, γιατί είναι παθητικοί, καναπεδόφιλοι, ατομικιστές. Ασκούν κριτική στην κοινωνία, όπως οφείλουν πρώτα απ' όλα να κάνουν και για τους εαυτούς τους. Δεν εχθρεύονται τους ανθρώπους, που είναι εγκλωβισμένοι απ' το κράτος σε αυτήν, πόσο μάλλον να προσπαθούν να τους βλάψουν ή και να τους δολοφονήσουν.

Ας πάμε στο ζήτημα αυτού του είδους της συνωμωσίας, που είτε με «τυμπανοκρουσίες» είτε και «υπογείως», εμφανίζεται, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ως δεδομένο συστατικό της αναρχικής δράσης. **Ο αγώνας για την ολική απελευθέρωση ανθρώπου και φύσης ουδεμία σχέση έχει με κάθε είδους «αναγκαστική» ή και «περήφανη» συνωμωσία**. Πρώτα απ' όλα, το περιεχόμενο της συνωμοσίας είναι ξένο προς την ίδια την φύση. Δεν υπάρχουν άλλα έμβια πλάσματα, που να σκέφτονται ή να δρουν με παρόμοιο τρόπο· η φύση λειτουργεί με απεριόριστη ειλικρίνεια. Τέτοιου είδους θεωρήματα και πρακτικές γεννιούνται μόνο στο νου ανθρώπων ανίκανων να αξιολογήσουν την ύψιστη αρετή· την πνοή της ανθρωπινότητας μέσα μας. Αυτή λοιπόν η αλλοτρίωση, η έκπτωση απ' το ανθρώπινο, όπως και αναρίθμητα άλλα δεινά, είναι αποτέλεσμα της εξουσίας που ασκεί το κράτος στις ανθρώπινες κοινωνίες εδώ και χιλιετηρίδες. Το κράτος επιδιώκει να λειτουργούν οι αγωνιζόμενοι άνθρωποι με τέτοιους τρόπους. Είναι ζητούμενο για τους κρατιστές το να υπονομεύουν τους απελευθερωτικούς αγώνες. Το να λειτουργείς λοιπόν συνωμοτικά είναι σα να επικυρώνεις τα δεσμά του κράτους μέσα σου. Όχι, δεν είναι καθόλου υπερβολή· η συνωμοσία είναι ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής. Δεν θα υπήρχε κρατισμός δίχως συνωμοσίες. Πως θα γινόταν το προχώρημα της παγκόσμιας και παγκοσμιοποιημένης κυριαρχίας δίχως αυτές; Δεν υπάρχει λοιπόν τίποτε το απελευθερωτικό σε διαδικασίες που ενδυναμώνουν το κράτος και την πολιτική. Οι συνωμωσίες γεννούν κρατιστές ή συμμορίτες· ελάχιστη η διαφορά τους. Το να βαυκαλίζονται κάποιοι πως δεν είναι τίποτε απ' τα δύο, ενώ παράλληλα πράττουν ως τέτοιοι, πλανώνται πλάνην οικτράν. Εξάλλου, δεν κρίνουμε ποτέ τους άλλους για τις αυταπάτες που έχουν οι ίδιοι για τον εαυτό τους.

περιττά. Έκαστος εφ' ώ ετάχθη. Είναι, όμως, ουκ ολίγες οι φορές που οι κρατιστές ανά την υφήλιο επέλεξαν να αποσιωπήσουν τηλεφωνήματα για βόμβες σε πολυσύχναστους χώρους, γιατί ως ελεεινά κτήνη, θεώρησαν πως τα «οφέλη» τους απ' το μακελειό θα 'ναι πολύ μεγαλύτερα. Το κράτος επιβάλλεται με τον φόβο και όποιος συνεπικουρεί με τις ενέργειες του σε αυτό, προωθεί τον κρατισμό στην χειρότερη μορφή του. Δεν θα αλλάξει τίποτε κατ' ουσίαν, αν αύριο αυτοί οι «πεφωτισμένοι επαναστάτες» ανακοινώσουν πως όλο αυτό ήταν μια κακόγουστη φάρσα, ώστε να αποσυρθούν τα συγκεκριμένα προϊόντα απ' την αγορά. Οψόμεθα. Το γεγονός όμως δεν επιδέχεται αμφισβητήσεις· **η διασπορά του φόβου είναι ζητούμενο μόνο για όσους θέλουν τους ανθρώπους υπόδουλους στην κρατική μηχανή. Αντίθετα, η Αναρχία είναι το φως που διαλύει τα σκοτάδια του φόβου απ' τις ανθρώπινες καρδιές.**

Είναι για εμάς αυτονόητο πως ο στρουθοκαμηλισμός αποτελεί τροχοπέδη στο ξεκαθάρισμα των αναρχικών απόψεων και πρακτικών απ' τις εξουσιαστικές. Η εξουσία τρέφεται και τρέφει πολλών λογιών ιδεολογήματα. **Ας ξεκαθαρίσουμε λοιπόν πως η ενέργεια αυτή, όπως και κάθε αντίστοιχου είδους και ύφους δολοφονική ενέργεια, ρετουσαρισμένη με «αντιεξουσιαστικό» περιτύλιγμα και «επαναστατικούς» φιόγκους, είναι για εμάς έργο εγκληματιών**. Η ηλιθιότητα είναι σαν το βαρέλι των μαρτυρίων στον Άδη· δεν διαθέτει πάτο. Όταν όμως η δολιότητα κυριεύει τους ηλιθίους, τότε τα αποτελέσματα γίνονται εγκληματικά και αντιανθρώπινα. Ποιο θα 'ναι άραγε το επόμενο βήμα εναντίον των πολυεθνικών απ' τις «εξεγερμένες ατομικότητες»; Μήπως μία σφαίρα σε όσους τολμούν ν' αγοράζουν τα προϊόντα τους; Τελικά, το γαρ πολύ της θλίψεως γεννά παραφροσύνη...

Δεν μας είναι ποτέ κόπος η επανάληψη βασικών αναρχικών απόψεων, ακόμη και αν αυτό θεωρηθεί ίσως κουραστικό. Είναι μέγιστη ανάγκη να τις ξεκαθαρίσουμε από κάθε παρασιτική ιδεολογία, που σαν πολιτική ίωση, προσπαθεί να τραφεί απ' τον πνευματικό πλούτο της Αναρχίας. Δυστυχώς, κάποιοι θεωρούν ακόμη πως αν συναγωνιστείς σε μίσος και μοχθηρία το κράτος, αυτό αυτόματα σε ανεβάζει σε απυρόβλητους θρόνους και ό,τι αγγίζεις, σαν εξ ίσου παράφρων Μίδας, γίνεται με μιας «απελευθερωτικό». Η Αναρχία δεν έχει, ούτε και φιλοδοξεί να αποκτήσει, καμία σχέση με συμμορίτες και πολιτικούς νταβατζήδες. Ας το βάλουν καλά στο μυαλό τους ευήκοοι και μη «καλοθελητές».

σύντροφοι για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

Θεσσαλονίκη, 25 Δεκεμβρίου 2013

με ως αναρχικοί να κάνουμε είναι να δείξουμε το δρόμο που με ομοψυχία και σύνεση θα προχωρήσουμε, είτε είμαστε «πολλοί» είτε «λίγοι».

Ανατρέχοντας στο παρελθόν, συγκεκριμένα τους τελευταίους δύο αιώνες που η εξουσία περνούσε μια ανάλογη περίοδο έντονης αναπροσαρμογής της, διακρίνουμε ανθρώπους που κατέγραψαν τις εμπειρίες τους, προχώρησαν τις απόψεις και μας άφησαν την παρακαταθήκη τους. Για τους αναρχικούς είναι επιπόλαιο να ορίζουν αυτήν την καταγραφή των λεγόμενων «κλασσικών θεωρητικών» ως την αρχή των πάντων. Αυτοί στην ουσία κατέγραψαν κάτι που υπήρχε ήδη στο σκεπτικό των αγωνιζομένων ανθρώπων και θέλησαν να το προχωρήσουν σε κάτι πιο ολοκληρωμένο αναφερόμενοι σε έννοιες (όπως η ελευθερία) που πιθανόν εκείνη την εποχή να είχαν λησμονηθεί ή έστω παραμεληθεί από τους ανθρώπους.

Αποδεχόμενοι ότι η παραπάνω διατύπωση έχει κάποια βάση, μπορούμε να αναφέρουμε κάποια ιστορικά γεγονότα που επηρεάστηκαν από αυτές τις διατυπώσεις - καταγραφές και βάσει αυτών έδωσαν μια απελευθερωτική προοπτική στο αγώνα των ανθρώπων για κάτι καλύτερο. Ενδεικτικά, είναι η Παρισινή κομμούνα, ο Μάης του 1886, η αποδοχή της αναρχικής προοπτικής από ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας στην Ισπανία κ.ά.. Σίγουρα μπορούμε να επιχειρηματολογήσουμε για αυτά τα γεγονότα, δεν είναι όμως ο σκοπός αυτού του κειμένου. Αυτό που θέλουμε να δειχθεί είναι ότι μια δράση, ένα γεγονός με απελευθερωτική προοπτική, όσο αυθόρμητα και αν εκδηλωθεί, προϋποθέτει την επιτυχία ή το προχώρημα του, στη μελέτη καταγεγραμμένων εμπειριών ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη λαθών, καθώς και σε δουλεμένες από κοινού απόψεις, από τους συμπορευόμενους στον αδιαμεσολάβητο κοινωνικό αγώνα.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό να γίνει αντιληπτό από όσους έχουν αποδεχθεί την αναρχική θεώρηση και τις πρακτικές που απορρέουν, ως απαραίτητο συστατικό σε μια απελευθερωμένη, από κάθε μορφή εξουσίας πορεία ή και πραγματικότητα της ανθρώπινης ζωής. Πολλές φορές έχουμε αναφέρει ότι οι αναρχικοί δεν είναι σωτήρες κανενός που στην τελική δε θέλει να «σωθεί», ούτε είναι αυτοί που θα πάρουν από «το χεράκι» τους αδικημένους από τις επιλογές τους ανθρώπους να τους δείξουν τι είναι καλό για αυτούς. Για αυτόν τον λόγο, αν οι αναρχικοί βρεθούμε αντιμέτωποι με τις εξελίξεις από ένα αυθόρμητο εξεγερσιακό γεγονός, τότε θα χρειάζεται να δείξουμε (και να αποδείξουμε) την ευθύνη του λόγου μας, την ωριμότητα των απόψεων μας καθώς και τη δουλειά που έχουμε κάνει από πριν. Η καταγραφή, η εξέλιξη των αναρχικών απόψεων και πρακτικών απαιτεί υπεύθυνη δουλειά γιατί απλούστατα αυτά που κάνουμε τώρα, θα είναι σημαντικά για αυτούς που θα αναλάβουν να προχωρήσουν τις απόψεις μας μετά από εμάς. Η δουλειά μας δεν μπορεί να είναι μια «φάση» προσαρμογής στις συνθήκες κοινωνικού ανταγωνισμού που η εξουσία ορίζει.

Π.

Σύντροφοι/ισσες και φίλες/φίλοι,

Όπως γνωρίζετε η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ξεκίνησε την πορεία της τον Μάρτιο του 2002 και από τότε διακινείται και μέσω πρακτορείου εφημερίδων σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Από τότε και μέχρι σήμερα τα εμπόδια στη διακίνησή της συνεχίζονται.
Υπάρχει, επομένως, μία διαρκής προσπάθεια, ώστε να μη θάβεται η εφημερίδα σας, στους πάγκους και στις αποθήκες των εφημεριδοπωλών και των διανομέων, στην οποία η συμβολή σας είναι ουσιαστική και γι' αυτό σας στέλνουμε αδελφικούς χαιρετισμούς για την έμπρακτη συμπαράστασή σας, η οποία εκφράζεται μέσω τηλεφωνημάτων ή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εξ αιτίας αυτών των εμποδίων τα οποία προβάλλονται (από τους γνωστούς και μη εξαιρετέους) και με δεδομένη την παρότρυνση που υπήρχε εδώ και πολύ καιρό, έχουμε ενεργοποιήσει τη δυνατότητα συνδρομής.
Η συνδρομή αφορά 10 τεύχη και για μεν το ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ είναι 20 ευρώ για δε την ΕΥΡΩΠΗ 30 ευρώ.
Επομένως, ορίζετε τον αριθμό των φύλλων για τα οποία θέλετε να ισχύσει η συνδρομή στέλνοντας ταχυδρομική επιταγή στο όνομα: Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658, Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ, ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον ακόλουθο αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA
Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σαςμέσω του ταχυδρομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Θυμίζουμε, επίσης, την πάγια πρακτική μας (από το πρώτο φύλλο και μέχρι σήμερα), σύμφωνα με την οποία, μετά την επιστροφή του κάθε φύλλου από το πρακτορείο, να γίνεται –με δική μας επιμέλεια και ευθύνη– διανομή χιλιάδων αντιτύπων ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ σε διάφορα κεντρικά σημεία, πλατείες, χώρους όπου γίνονται εκδηλώσεις κ.λπ., για να την αποκτήσουν και όσοι για διάφορους λόγους δεν μπορούν να την προμηθευτούν. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι ανέκαθεν θεωρούσαμε και εκλαμβάνουμε το αντίτιμο της εφημερίδας που καταβάλλετε ως μία συμβολή (κάθ' ενός και κάθε μιας από εσάς) στην ενίσχυση για την συνέχεια της προσπάθειάς μας).

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

«Βασικό Εισόδημα»:

Στην εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των πολλαπλών μηνυμάτων με τα οποία βομβαρδιζόμαστε καθημερινά, μερικές σημαντικές ειδήσεις περνούν απαρατήρητες και από άλλες δεν μπορείς να «ξεφύγεις». Πρόσφατα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μάς περίμενε μια πρόσκληση για εκδήλωση με θέμα το «βασικό εισόδημα»(ΒΕ). Γνωρίζουμε ότι το ζήτημα του «βασικού εισοδήματος» δεν είναι άγνωστο ή αδιάφορο στον διεθνή χώρο αλλά αντίθετα είναι ένα θέμα που υπάρχει ψηλά στα ενδιαφέροντα και τις απαιτήσεις διαφόρων τάσεων και φορέων, καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη από τα μέσα του 2013 δημοψήφισμα υπό την αιγίδα της Κομισιόν, για την καθιέρωση ΒΕ από την ΕΕ.

Ας δούμε όμως κατ' αρχήν τί σημαίνει και τί ορίζεται «βασικό εισόδημα»: Είναι ένα ατομικό εισόδημα που δίδεται σε όλους τους πολίτες μίας χώρας χωρίς κανέναν όρο και περιορισμό. Το λαμβάνουν όλοι ανεξαρτήτως εισοδήματος ή εργασιακής κατάστασης. Δεν σχετίζεται με το μισθό που λαμβάνει κάποιος από τον εργοδότη του, αφού το λαμβάνει και ο εργαζόμενος και ο εργοδότης. Δεν είναι συνεπώς επίδομα με την έννοια της ενίσχυσης ευπαθών ομάδων, αλλά για καθολική παροχή σε όλους τους πολίτες. Πάροχος τού συγκεκριμένου εισοδήματος θα είναι το κράτος που πρέπει να βρει τον τρόπο για να πραγματοποιήσει την συγκεκριμένη απαίτηση.

Ως γνωστόν, ο μόνος τρόπος είσπραξης εσόδων για το κράτος σε τακτική βάση είναι η φορολογία. Σύμφωνα με ορισμένους υποστηρικτές του ΒΕ είναι αναγκαία η αναδιάταξη του φορολογικού συστήματος και του εισπρακτικού μηχανισμού για ορισμένες χώρες. Έτσι ενδέχεται να περικοπούν επιδόματα ή τμήμα σύνταξης για τις ανάγκες του ΒΕ. Σύμφωνα με τον καθηγητή Philippe Van Parijs, που έχει ασχοληθεί διεξοδικά με το θέμα και έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις, για να χρηματοδοθεί το ΒΕ, *χρειάζεται η βάση της εναρμοσμένης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ να φορολογηθεί μ' ένα συντελεστή περίπου του 20%, ενώ η συνολική ε-*

διοι θα χρηματοδοτήσουν, μέσω της φορολογίας τους, το εγχείρημα. Θα ξεκινήσουμε την ανάλυση μας ακριβώς από αυτό. Σε μια δεδομένη από όλους κατάσταση, του ανοίγματος της ψαλίδας μεταξύ των πολύ πλουσίων και των κατώτερων οικονομικά στρωμάτων, δεν επιδιώκεται έστω συστημικά και διαχειριστικά η βελτίωση αυτής της κατάστασης, αλλά η παγίωσή της και ταυτόχρονα η δημιουργία μιας νέας οικονομικής συνθήκης παροχής, για λόγους –θεωρούμε– παραπλανητικούς. Θα μπορούσε κάποιος να πει «*είναι δυνατόν να είναι κάποιος αντίθετος στην παροχή εισοδήματος σε όλους, κατάλληλου για το ξεπέρασμα της απόλυτης φτώχειας;*». Ας δούμε τη αναφέρει αρχικά η Ελληνική ομάδα για το Βασικό Εισόδημα: «*Το Βασικό εισόδημα δεν είναι επίδομα είναι ανθρώπινο δικαίωμα γι' αυτό και δεν υπάρχουν κριτήρια. Δεν θα αντικαταστήσει την εργασία αντίθετα θα μπορέσει να καλύψει κάποιες βασικές ανάγκες όλων μας και άρα να μας προσφέρει ασφάλεια και ελευθερία στις επιλογές μας. Θα δώσει κίνητρα σε όλους*

παρότρυνση που υπήρχε εδώ και πολύ καιρό, έχουμε ενεργοποιήσει τη δυνατότητα συνδρομής.

Η συνδρομή αφορά 10 τεύχη και για μεν το ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ είναι 20 ευρώ για δε την ΕΥΡΩΠΗ 30 ευρώ.

Επομένως, ορίζετε τον αριθμό των φύλλων για τα οποία θέλετε να ισχύσει η συνδρομή στέλνοντας ταχυδρομική επιταγή στο όνομα: Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658, Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ, ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον ακόλουθο αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03

IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803

bic: ETHNGRAA

Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σαςμέσω του ταχυδομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Θυμίζουμε, επίσης, την πάγια πρακτική μας (από το πρώτο φύλλο και μέχρι σήμερα), σύμφωνα με την οποία, μετά την επιστροφή του κάθε φύλλου από το πρακτορείο, να γίνεται –με δική μας επιμέλεια και ευθύνη– διανομή χιλιάδων αντιτύπων ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ σε διάφορα κεντρικά σημεία, πλατείες, χώρους όπου γίνονται εκδηλώσεις κ.λπ., για να την αποκτήσουν και όσοι για διάφορους λόγους δεν μπορούν να την προμηθευτούν. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι ανέκαθεν θεωρούσαμε και εκλαμβάνουμε το αντίτιμο της εφημερίδας που καταβάλλετε ως μία συμβολή (κάθ' ενός και κάθε μιας από εσάς) στην ενίσχυση για την συνέχεια της προσπάθειάς μας).

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια(πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ. και να συναρτώνται από ανιδιοτελή κίνητρα.

Υπενθυμίζουμε ότι Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεν διεκδικεί κανενός είδους...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσης τους.

Επίσης, όσοι/ες έχουν κάποια πρόταση που μπορεί να συμβάλλει θετικά στην μορφή και την ύλη της εφημερίδας, μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί μας, προσωπικά, τηλεφωνικά ή με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι αυτοί τρόποι επικοινωνίας ισχύουν για την περίπτωση που δεν μπορείτε να βρείτε την εφημερίδα στους χώρους διάθεσης και επιθυμείτε να μας ενημερώσετε. Τα

δημα που δίδεται σε όλους τους πολίτες μίας χώρας χωρίς κανέναν όρο και περιορισμό. Το λαμβάνουν όλοι ανεξαρτήτως εισοδήματος ή εργασιακής κατάστασης. Δεν σχετίζεται με το μισθό που

«Βασικό Εισόδημα»:

λαμβάνει κάποιος από τον εργοδότη του, αφού το λαμβάνει και ο εργαζόμενος και ο εργοδότης. Δεν είναι συνεπώς επίδομα με την έννοια της ενίσχυσης ευπαθών ομάδων, αλλά για καθολική παροχή σε όλους τους πολίτες. Πάροχος τού συγκεκριμένου εισοδήματος θα είναι το κράτος που πρέπει να βρει τον τρόπο για να πραγματοποιήσει την συγκεκριμένη απαίτηση.

Ως γνωστόν, ο μόνος τρόπος είσπραξης εσόδων για το κράτος σε τακτική βάση είναι η φορολογία. Σύμφωνα με ορισμένους υποστηρικτές του ΒΕ είναι αναγκαία η αναδιάταξη του φορολογικού συστήματος και του εισπρακτικού μηχανισμού για ορισμένες χώρες. Έτσι ενδέχεται να περικοπούν επιδόματα ή τμήμα σύνταξης για τις ανάγκες του ΒΕ. Σύμφωνα με τον καθηγητή Philippe Van Parijs, που έχει ασχοληθεί διεξοδικά με το θέμα και έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις, για να χρηματοδοτηθεί το ΒΕ, *χρειάζεται η βάση της εναρμοσμένης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ να φορολογηθεί μ' ένα συντελεστή περίπου του 20%, ενώ η συνολική επιβάρυνση του ΑΕΠ της ΕΕ θα πλησιάζει το 10%. Ενώ το ΒΕ για κάθε κάτοικο της ΕΕ μεσαίου ύψους θα κυμαίνεται στα 200 ευρώ το μήνα περίπου(basicincome.gr). Στη διάρκεια των τελευταίων δύο αιώνων επινοήθηκε από πολλούς, ανεξάρτητα, με διάφορες ονομασίες: εδαφικό μέρισμα, κρατικό μπόνους, μισθός του πολίτη, καθολική παροχή και βασικό εισόδημα –χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία στις περισσότερες περιπτώσεις. Στις δεκαετίες του '60 και '70 γνώρισε μια ξαφνική δημοτικότητα στις ΗΠΑ, προτάθηκε μάλιστα από έναν από τους δύο υποψήφιους για την Προεδρία, όμως μπήκε γρήγορα στο ράφι και σχεδόν ξεχάστηκε. Όμως, στις τελευταίες δύο δεκαετίες έχει σταδιακά γίνει αντικείμενο μιας άνευ προηγουμένου και ταχύτατα αναπτυσσόμενης δημόσιας συζήτησης σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (από ομιλία του Philippe Van Parijs).

Προφανώς το ΒΕ δεν στοχεύει στην αναδιανομή του πλούτου, αφού και όσοι είναι αρκετά πλούσιοι θα λαμβάνουν το ΒΕ με το επιχείρημα ότι και οι ί-

θα αντικαταστήσει την εργασία αντίθετα θα μπορέσει να καλύψει κάποιες βασικές ανάγκες όλων μας και άρα να μας προσφέρει ασφάλεια και ελευθερία στις επιλογές μας. Θα δώσει κίνητρα σε όλους

μας να γίνουμε πιο αποδοτικοί, πιο ευτυχισμένοι, πιο ενεργοί πολίτες! Εμείς, στην πρωτοβουλία, πιστεύουμε ότι είναι ο δρόμος να εξαφανίσουμε την απόλυτη φτώχεια και να μειώσουμε τις ανισότητες και τις αδικίες του σημερινού οικονομικού συστήματος». Μέσα σε λίγες γραμμές παρατηρούμε τη λογική που διαπνέει τους υποστηρικτές του ΒΕ: ανθρώπινα δικαιώματα, διατήρηση της μισθωτής εργασίας, ενεργοί πολίτες, εξαφάνιση της απόλυτης φτώχειας, μείωση ανισοτήτων.

Αρχικά, δεν θεωρούμε ότι το ΒΕ είναι ανθρώπινο δικαίωμα, είναι αστικό δικαίωμα και μάλιστα κατά κυριολεξία, με την έννοια ότι σε ένα αστικό περιβάλλον με την παρουσία υψηλής ανεργίας, μη αδιαμεσολάβητη πρόσβαση σε αγαθά όπως τροφή και νερό, είναι επιτακτική για την ανθρώπινη επι-

Ο χώρος της ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ βρίσκεται στην οδό Σαρριπόλου 8

Θυμίζουμε, επίσης, την πάγια πρακτική μας (από το πρώτο φύλλο και μέχρι σήμερα), σύμφωνα με την οποία, μετά την επιστροφή του κάθε φύλλου από το πρακτορείο, να γίνεται –με δική μας επιμέλεια και ευθύνη– διανομή χιλιάδων αντιτύπων ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ σε διάφορα κεντρικά σημεία, πλατείες, χώρους όπου γίνονται εκδηλώσεις κ.λπ., για να την αποκτήσουν και όσοι για διάφορους λόγους δεν μπορούν να την προμηθευτούν. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι ανέκαθεν θεωρούσαμε και εκλαμβάνουμε το αντίτιμο της εφημερίδας που καταβάλλετε ως μία συμβολή (κάθ' ενός και κάθε μιας από εσάς) στην ενίσχυση για την συνέχεια της προσπάθειάς μας).

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια(πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ. και να συναρτώνται από ανιδιοτελή κίνητρα.

Υπενθυμίζουμε ότι Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεν διεκδικεί κανενός είδους...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσης τους.

Επίσης, όσοι/ες έχουν κάποια πρόταση που μπορεί να συμβάλλει θετικά στην μορφή και την ύλη της εφημερίδας, μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί μας, προσωπικά, τηλεφωνικά ή με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι αυτοί τρόποι επικοινωνίας ισχύουν για την περίπτωση που δεν μπορείτε να βρείτε την εφημερίδα στους χώρους διάθεσης και επιθυμείτε να μας ενημερώσετε. Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε τηνΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

Όταν στέλνετε ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ επιστολή ή δέμα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Λιόλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο στην ταχυδρομική μαςθυρίδα . Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση: diadromi@anarchy.gr

μένη απαίτηση.

Ως γνωστόν, ο μόνος τρόπος είσπραξης εσόδων για το κράτος σε τακτική βάση είναι η φορολογία. Σύμφωνα με ορισμένους υποστηρικτές του ΒΕ είναι αναγκαία η αναδιάταξη του φορολογικού συστήματος και του εισπρακτικού μηχανισμού για ορισμένες χώρες. Έτσι ενδέχεται να περικοπούν επιδόματα ή τμήμα σύνταξης για τις ανάγκες του ΒΕ. Σύμφωνα με τον καθηγητή Philippe Van Parijs, που έχει ασχοληθεί διεξοδικά με το θέμα και έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις, για να χρηματοδοθεί το ΒΕ, *χρειάζεται η βάση της εναρμοσμένης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ να φορολογηθεί μ' ένα συντελεστή περίπου του 20%, ενώ η συνολική επιβάρυνση του ΑΕΠ της ΕΕ θα πλησιάζει το 10%. Ενώ το ΒΕ για κάθε κάτοικο της ΕΕ μεσαίου ύψους θα κυμαίνεται στα 200 ευρώ το μήνα περίπου(basicincome.gr). Στη διάρκεια των τελευταίων δύο αιώνων επινοήθηκε από πολλούς, ανεξάρτητα, με διάφορες ονομασίες: εδαφικό μέρισμα, κρατικό μπόνους, μισθός του πολίτη, καθολική παροχή και βασικό εισόδημα –χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία στις περισσότερες περιπτώσεις. Στις δεκαετίες του '60 και '70 γνώρισε μια ξαφνική δημοτικότητα στις ΗΠΑ, προτάθηκε μάλιστα από έναν από τους δύο υποψήφιους για την Προεδρία, όμως μπήκε γρήγορα στο ράφι και σχεδόν ξεχάστηκε. Όμως, στις τελευταίες δύο δεκαετίες έχει σταδιακά γίνει αντικείμενο μιας άνευ προηγουμένου και ταχύτατα αναπτυσσόμενης δημόσιας συζήτησης σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (από ομιλία του Philippe Van Parijs).

Προφανώς το ΒΕ δεν στοχεύει στην αναδιανομή του πλούτου, αφού και όσοι είναι αρκετά πλούσιοι θα λαμβάνουν το ΒΕ με το επιχείρημα ότι και οι ί-

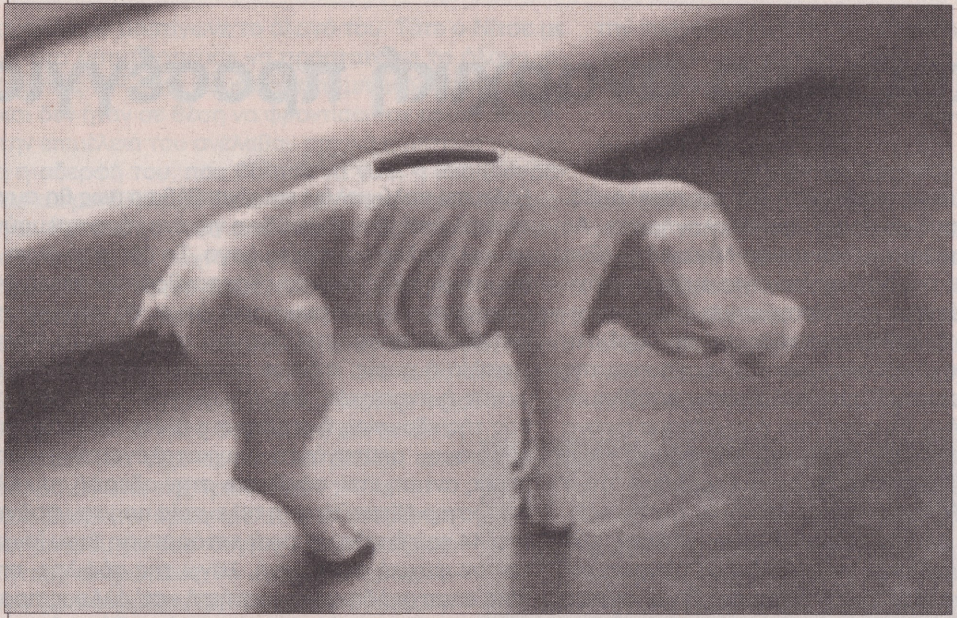

μας να γίνουμε πιο αποδοτικοί, πιο ευτυχισμένοι, πιο ενεργοί πολίτες! Εμείς, στην πρωτοβουλία, πιστεύουμε ότι είναι ο δρόμος για να εξαφανίσουμε την απόλυτη φτώχεια και να μειώσουμε τις ανισότητες και τις αδικίες του σημερινού οικονομικού συστήματος». Μέσα σε λίγες γραμμές παρατηρούμε τη λογική που διαπνέει τους υποστηρικτές του ΒΕ: ανθρώπινα δικαιώματα, διατήρηση της μισθωτής εργασίας, ενεργοί πολίτες, εξαφάνιση της απόλυτης φτώχειας, μείωση ανισοτήτων.

Αρχικά, δεν θεωρούμε ότι το ΒΕ είναι ανθρώπινο δικαίωμα, είναι αστικό δικαίωμα και μάλιστα κατά κυριολεξία, με την έννοια ότι σε ένα αστικό περιβάλλον με την παρουσία υψηλής ανεργίας, μη αδιαμεσολάβητη πρόσβαση σε αγαθά όπως τροφή και νερό, είναι επιτακτική για την ανθρώπινη επι-

Ο χώρος της ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ βρίσκεται στην οδό Σαριπόλου 8
(δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
και ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ και ΠΕΜΠΤΗ 5-7μμ.
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 73 79 92 07

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Δελμούζου 3, πρώτη παράλληλος της Φιλίππου, από Αγίας Σοφίας)
ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ 5.30 - 8 μμ και το ΣΑΒΒΑΤΟ από 10^{30} πμ-12^{30} μμ
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 92 23 12 86

ο νέος μύθος του συστήματος

βίωση η παροχή είτε επιδομάτων είτε κοινωνικών παροχών. Αυτό που εξοντώνει δεν είναι η ανεργία γενικά αλλά η ανεργία στο αστικό περιβάλλον. Ένα περιβάλλον απόλυτα διαμορφωμένο και ελεγχόμενο από το κράτος μέσω των πολλαπλών δομών του. Αλλά ταυτόχρονα η Ελληνική ομάδα για το Βασικό Εισόδημα ξεκαθαρίζει ότι αυτό δεν θα αντικαταστήσει τη μισθωτή εργασία αλλά θα μας κάνει πιο ευτυχισμένους, πιο αποδοτικούς, πιο ενεργούς πολίτες! Δεν ξέραμε ότι το όνειρο του κάθε εργάτη είναι να παίρνει φιλοδώρημα για να πηγαίνει χαρούμενος και παραγωγικός στις λαϊκές συνελεύσεις. Και φυσικά δεν ξέραμε ότι η απόλυτη φτώχεια *εξαφανίζεται* με την έλευση τέτοιων εισοδημάτων.

Πραγματικά, θεωρούμε άκρως προσημαντικής για την επιβίωση του συστήματος. Ίσως αυτοί να είναι οι λόγοι που παρόμοια συζήτηση εκτυλίσσεται και στις ΗΠΑ μεταξύ οικονομολόγων διαφόρων τάσεων, όπως μας ενημερώνουν σε πρόσφατο δημοσίευμα οι New York Times (Rethinking the Idea of a Basic Income for All, BRUCE BARTLETT, 10/12/13).

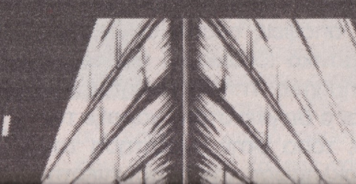
Και εάν οι οικονομολόγοι πασχίζουν να βρουν τρόπους επίλυσης δομικών δυσλειτουργιών που έχει παρουσιάσει το σύστημα, στην εγχώρια «κινηματική σκηνή» κατά κάποιο περίεργο τρόπο ορισμένοι προσπαθούν να συνδέσουν έννοιες όπως αποανάπτυξη, αλληλέγγυα οικονομία, προκύψουν λόγω της εναντίωσης στη μισθωτή εργασία και της μη συμβατότητας με την ορθή διαχείριση του περιβάλλοντος. Όπου το ΒΕ αποτελεί *«ένα μέσο εφαρμόσιμο στο σημερινό σύστημα που θα βοηθήσει τον κοινωνικό μετασχηματισμό και την δημιουργία νέων κοινωνικών και οικονομικών δομών... Η οικοδόμηση όμως μιας αλληλέγγυας οικονομίας αποτελεί τον στόχο και προϋποθέτει ένα μεταβατικό πρόγραμμα»*. Πραγματικά δεν μπορούμε να αντιληφθούμε το πώς μέσα στο υπάρχον καπιταλιστικό σύστημα θα οικοδομηθεί μια αλληλέγγυα οικονομία σε τέτοια έκταση και ένταση που θα μπορεί να γίνει αποδεκτό από κάποιο κράτος και η παράλληλη παροχή ΒΕ. Κινήσεις και εφαρμογές αλληλέγγυας οικονομίας ασφαλώς και υπάρχουν αλλά είναι ανεδαφικό να πιστεύει κάποιος ότι το κράτος θα παράσχει ΒΕ για να *«βοηθήσει τον κοινωνικό μετασχηματισμό και την δημιουργία νέων κοινωνικών και οικονομικών δομών»*. Ενώ είναι το ίδιο κράτος που έχει επεξεργαστεί και εφαρμόσει αυτές τις πολιτικές που στην παρούσα φάση έχουν οδηγήσει στις αυτοκτονίες, στην εξαθλίωση και στην απόλυτη φτώχεια. Άλλωστε, η οικονομική και πολιτική ιστορία έχει δείξει ότι ούτε μεταβατικά στάδια ούτε κοινωνικοί μετασχηματισμοί οδηγούν σε εξισωτικές κοινωνίες, αλλά αντίθετα ισχυροποιούν με άλλους τρόπους την εξουσία. Διότι μπορεί σήμερα το αίτημα να λέγεται ΒΕ αλλά πριν από δεκαετίες τα αιτήματα για επίδομα ανεργίας, αδείας και δώρων ικανοποιήθηκαν, αλλά επ' ουδενί η κοινωνία μετασχηματίστηκε ή μετέβη σε μια άλλη –έστω– κοινωνική και οικονομική δομή.

Και ασφαλώς ας μην μας διαφεύγει το γεγονός, ότι το σύγχρονο κράτος πρόνοιας έχει για ιδρυτή του, τον Όττο φον Μπίσμαρκ, ο οποίος το 1880 προώθησε μεγάλες μεταρρυθμίσεις, δίνοντας επιδόματα για περιπτώσεις ασθένειας, ατυχημάτων και ασφαλιστικής πρόνοιας στην τρίτη ηλικία, έχοντας ως στόχο την εξαγορά των εργατικών σωματείων ώστε να σταματήσουν να διαμαρτύρονται, και να θεωρούν τους εαυτούς τους κομμάτι του κρατικού σχηματισμού. Δεν νομίζουμε ότι οι σύγχρονοι εξουσιαστές δεν γνωρίζουν να μιμούνται και να εφαρμόζουν παλαιές αποτελεσματικές τακτικές. Απεναντίας!

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ... ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ <u>ΚΑΙ</u> ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ

βίωση η παροχή είτε επιδομάτων είτε κοινωνικών παροχών. Αυτό που εξοντώνει δεν είναι η ανεργία γενικά αλλά η ανεργία στο αστικό περιβάλλον. Ένα περιβάλλον απόλυτα διαμορφωμένο και ελεγχόμενο από το κράτος μέσω των πολλαπλών δομών του. Αλλά ταυτόχρονα η Ελληνική ομάδα για το Βασικό Εισόδημα ξεκαθαρίζει ότι αυτό δεν θα αντικαταστήσει τη μισθωτή εργασία αλλά θα μας κάνει πιο ευτυχισμένους, πιο αποδοτικούς, πιο ενεργούς πολίτες! Δεν ξέραμε ότι το όνειρο του κάθε εργάτη είναι να παίρνει φιλοδώρημα για να πηγαίνει χαρούμενος και παραγωγικός στις λαϊκές συνελεύσεις. Και φυσικά δεν ξέραμε ότι η απόλυτη φτώχεια *εξαφανίζεται* με την έλευση τέτοιων εισοδημάτων.

Πραγματικά, θεωρούμε άκρως προκλητικό κάποιοι να γράφουν και να φτιασιδώνουν με λεκτικά περιτυλίγματα την απόλυτη εξαθλίωση και ανέχεια που υπάρχει αυτή τη στιγμή στον ελλαδικό χώρο, ζητώντας με πολιτικούς όρους μάλιστα φραγκοδίφραγκα. Γιατί είναι πρόκληση να λες ότι η απόλυτη φτώχεια θα εξαφανιστεί και να διαβεβαιώνεις για τη διατήρηση της μισθωτής εργασίας, την στιγμή που οι περισσότεροι από εκείνους που δουλεύουν βρίσκονται σε χειρότερες συνθήκες και καταστάσεις απ' ότι πριν από μερικά χρόνια. Είναι ευνόητο και λογικό στην παρούσα τραγική οικονομική συγκυρία, που μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες είναι στα όρια της εξαθλίωσης, τα 200 ή 400 ευρώ να φαντάζουν σωτήρια και ανακουφιστικά για πολλούς. Οφείλουμε όμως να προσεγγίζουμε τα ζητήματα που προκύπτουν με όρους και συνθήκες συνολικής απελευθέρωσης, ατόμου και κοινωνίας. Σε διαφορετική περίπτωση θα επαναληφθεί αυτό που η ιστορία έχει καταδείξει πάμπολλες φορές: αιτηματική ικανοποίηση αστικών ελευθεριών-δικαιωμάτων-διεκδικήσεων, όπου το κράτος και η πολιτική-οικονομική εξουσία κερδίζει χρόνο για να ελιχθεί και ανασυνταχθεί, ώστε να διατηρήσει τα προνόμια της. Άλλωστε, δεν είναι λίγοι εκείνοι που πιστεύουν ότι η «λαϊκή» απαίτηση για ΒΕ πηγάζει εκ των πάνω με σκοπούς είτε αποσυμπίεσης της οργής είτε διατήρησης μιας minimum κατανάλωσης σημαντικής για την επιβίωση του συστήματος. Ίσως αυτοί να είναι οι λόγοι που παρόμοια συζήτηση εκτυλίσσεται και στις ΗΠΑ μεταξύ οικονομολόγων διαφόρων τάσεων, όπως μας ενημερώνουν σε πρόσφατο δημοσίευμα οι New York Times (Rethinking the Idea of a Basic Income for All, BRUCE BARTLETT, 10/12/13).

Και εάν οι οικονομολόγοι πασχίζουν να βρουν τρόπους επίλυσης δομικών δυσλειτουργιών που έχει παρουσιάσει το σύστημα, στην εγχώρια «κινηματική σκηνή» κατά κάποιο περίεργο τρόπο ορισμένοι προσπαθούν να συνδέσουν έννοιες όπως αποανάπτυξη, αλληλέγγυα οικονομία, βασικό εισόδημα. Πραγματικά δεν μπορούμε να καταλάβουμε με όρους πολιτικούς και οικονομικούς το πως μπορεί κάποιος να εντάξει το ΒΕ μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της απο-ανάπτυξης. Η απο-ανάπτυξη, για παράδειγμα, ένα μοντέλο κοινωνικής-οικονομικής δομής στη βάση των περιορισμένων πόρων του φυσικού περιβάλλοντος στέκεται κριτικά σε όλο το οικοδόμημα της ανάπτυξης που καταστρέφει και οδηγεί μαθηματικά σε αδιέξοδο τον πλανήτη. Το ΒΕ ως αίτημα εντάσσεται μέσα στα κυρίαρχα κοινωνικά πλαίσια και μάλιστα προωθημένο ως ένα ανθρώπινο δικαίωμα. Είναι καθαρά διαχειριστικό και επ' ουδενί δεν μπορεί να στριμώχνεται δίπλα ή από δίπλα με την αποανάπτυξη. Κάνουμε αυτή την επισήμανση διότι παρατηρούμε ότι ορισμένοι, είτε από αφέλεια είτε όχι, πραγματοποιούν εκδηλώσεις και συζητήσεις με θέμα το ΒΕ και ενώ προγενέστερα έχουν ασχοληθεί σημαντικά με την απο-ανάπτυξη. Όπως επίσης η σύνδεση που γίνεται μεταξύ της αλληλέγγυας οικονομίας και του ΒΕ, στη λογική της συρρίκνωσης και κατάργησης θέσεων εργασίας που θα

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ...
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ καταστάσεις

Επειδή το παραμύθι περί «ελεύθερης επιλογής» στο ντοπάρισμα δεν μπορεί να ΚΑΛΥΨΕΙ την ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ, τον ΦΟΒΟ, την ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, την ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ, την ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, την ΠΛΗΞΗ που έχουν επιβληθεί...

...γι αυτό δεν μπορεί να χτιστεί μια ανθρώπινη και ελεύθερη κοινωνία με μέσα που καταστρέφουν ανθρώπινες υπάρξεις και συμπορεύονται με τα σχέδια των κρατιστών.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΝΑΡΚΩΣΗ, ΕΞΑΡΤΗΣΗ και ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Αναρχική Αρχειοθήκη

μένο από το κράτος μέσω των πολλαπλών δομών του. Αλλά ταυτόχρονα η Ελληνική ομάδα για το Βασικό Εισόδημα ξεκαθαρίζει ότι αυτό δεν θα αντικαταστήσει τη μισθωτή εργασία αλλά θα μας κάνει πιο ευτυχισμένους, πιο αποδοτικούς, πιο ενεργούς πολίτες! Δεν ξέραμε ότι το όνειρο του κάθε εργάτη είναι να παίρνει φιλοδώρημα για να πηγαίνει χαρούμενος και παραγωγικός στις λαϊκές συνελεύσεις. Και φυσικά δεν ξέραμε ότι η απόλυτη φτώχεια *εξαφανίζεται* με την έλευση τέτοιων εισοδημάτων.

Πραγματικά, θεωρούμε άκρως προκλητικό κάποιοι να γράφουν και να φτιασιδώνουν με λεκτικά περιτυλίγματα την απόλυτη εξαθλίωση και ανέχεια που υπάρχει αυτή τη στιγμή στον ελλαδικό χώρο, ζητώντας με πολιτικούς όρους μάλιστα φραγκοδίφραγκα. Γιατί είναι πρόκληση να λες ότι η απόλυτη φτώχεια θα εξαφανιστεί και να διαβεβαιώνεις για τη διατήρηση της μισθωτής εργασίας, την στιγμή που οι περισσότεροι από εκείνους που δουλεύουν βρίσκονται σε χειρότερες συνθήκες και καταστάσεις απ' ότι πριν από μερικά χρόνια. Είναι ευνόητο και λογικό στην παρούσα τραγική οικονομική συγκυρία, που μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες είναι στα όρια της εξαθλίωσης, τα 200 ή 400 ευρώ να φαντάζουν σωτήρια και ανακουφιστικά για πολλούς. Οφείλουμε όμως να προσεγγίζουμε τα ζητήματα που προκύπτουν με όρους και συνθήκες συνολικής απελευθέρωσης, ατόμου και κοινωνίας. Σε διαφορετική περίπτωση θα επαναληφθεί αυτό που η ιστορία έχει καταδείξει πάμπολλες φορές: αιτηματική ικανοποίηση αστικών ελευθεριών-δικαιωμάτων-διεκδικήσεων, όπου το κράτος και η πολιτική-οικονομική εξουσία κερδίζει χρόνο για να ελιχθεί και ανασυνταχθεί, ώστε να διατηρήσει τα προνόμια της. Άλλωστε, δεν είναι λίγοι εκείνοι που πιστεύουν ότι η «λαϊκή» απαίτηση για ΒΕ πηγάζει εκ των πάνω με σκοπούς είτε αποσυμπίεσης της οργής είτε διατήρησης μιας minimum κατανάλωσης

σεων, όπως μας ενημερώνουν σε πρόσφατο δημοσίευμα οι New York Times (Rethinking the Idea of a Basic Income for All, BRUCE BARTLETT, 10/12/13).

Και εάν οι οικονομολόγοι πασχίζουν να βρουν τρόπους επίλυσης δομικών δυσλειτουργιών που έχει παρουσιάσει το σύστημα, στην εγχώρια «κινηματική σκηνή» κατά κάποιο περίεργο τρόπο ορισμένοι προσπαθούν να συνδέσουν έννοιες όπως αποανάπτυξη, αλληλέγγυα οικονομία, βασικό εισόδημα. Πραγματικά δεν μπορούμε να καταλάβουμε με όρους πολιτικούς και οικονομικούς το πως μπορεί κάποιος να εντάξει το ΒΕ μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της απο-ανάπτυξης. Η απο-ανάπτυξη, για παράδειγμα, ένα μοντέλο κοινωνικής-οικονομικής δομής στη βάση των περιορισμένων πόρων του φυσικού περιβάλλοντος στέκεται κριτικά σε όλο το οικοδόμημα της ανάπτυξης που καταστρέφει και οδηγεί μαθηματικά σε αδιέξοδο τον πλανήτη. Το ΒΕ ως αίτημα εντάσσεται μέσα στα κυρίαρχα κοινωνικά πλαίσια και μάλιστα προωθημένο ως ένα ανθρώπινο δικαίωμα. Είναι καθαρά διαχειριστικό και επ' ουδενί δεν μπορεί να στριμώχνεται δίπλα ή από δίπλα με την αποανάπτυξη. Κάνουμε αυτή την επισήμανση διότι παρατηρούμε ότι ορισμένοι, είτε από αφέλεια είτε όχι, πραγματοποιούν εκδηλώσεις και συζητήσεις με θέμα το ΒΕ και ενώ προγενέστερα έχουν ασχοληθεί σημαντικά με την απο-ανάπτυξη. Όπως επίσης η σύνδεση που γίνεται μεταξύ της αλληλέγγυας οικονομίας και του ΒΕ, στη λογική της συρρίκνωσης και κατάργησης θέσεων εργασίας που θα

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ καταστάσεις

Επειδή το παραμύθι περί «ελεύθερης επιλογής» στο ντοπάρισμα δεν μπορεί να ΚΑΛΥΨΕΙ την ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ, τον ΦΟΒΟ, την ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, την ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ, την ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, την ΠΛΗΞΗ που έχουν επιβληθεί...

...γι αυτό δεν μπορεί να χτιστεί μια ανθρώπινη και ελεύθερη κοινωνία με μέσα που καταστρέφουν ανθρώπινες υπάρξεις και συμπορεύονται με τα σχέδια των κρατιστών.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΝΑΡΚΩΣΗ, ΕΞΑΡΤΗΣΗ και ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Αναρχική Αρχειοθήκη

Ο νιτσεϊκός Υπεράνθρωπος: μια αναρχική προσέγγιση

«Κανένας άλλος γερμανός συγγραφέας αντίστοιχου βεληνεκούς δεν έχει υπάρξει τόσο ακραία επικριτικός απέναντι στον γερμανικό εθνικισμό, όσο ο Nietzsche»

WALTER KAUFMANN,
«On the Genealogy of Morals/Ecce Homo»

Θεωρούμε πως είναι δυνατόν κάθε ζήτημα να μπορεί να παρουσιαστεί, να αναλυθεί, αλλά και να του ασκηθεί κριτική από αναρχική σκοπιά, στο βαθμό βέβαια που γίνεται αυτό εφικτό. Ακόμη καλύτερα, θα μπορούσαμε να πούμε πως κάτι τέτοιο οφείλει να είναι ζητούμενο των αναρχικών ομάδων, αλλά και των συνεργασιών που αναπτύσσονται ανάμεσα τους. Οποιοδήποτε ζήτημα λοιπόν, ιδωμένο από αναρχική σκοπιά, αποτελεί εν δυνάμει και μια ειλικρινή προσπάθεια για τον εμπλουτισμό και την διεύρυνση της αναρχικής θεώρησης. Απ' την πλευρά μας, θεωρούμε κάθε τέτοια προσπάθεια κεφαλαιώδους σημασίας για το ξεκαθάρισμα και το προχώρημα των αναρχικών απόψεων. Γιατί όμως, θα ρωτούσε ίσως κάποιος, είναι τόσο σημαντικός ο εμπλουτισμός των αναρχικών απόψεων; Υπάρχουν έτοιμα κομμουνιστικά ιδεολογήματα, ιδιαίτερα δημοφιλή στους «αντιεξουσιαστικούς» κύκλους εδώ και χρόνια, που μιλάνε για τάξεις, ταξικούς αγώνες, άμεση δημοκρατία, πολιτικές πλατφόρμες, ληστείες, ακόμη και απαγωγές. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο η προσπάθεια για το ξεκαθάρισμα των αναρχικών απόψεων απ' τις πολιτικές αποκτά επιπλέον σημασία· κάθε προσθήκη στην αναρχική θεώρηση, ιδιαίτερα στις μέρες μας, γίνεται ουσιαστική συμβολή στην πληρότητα του αναρχικού λόγου.

Σε αυτή την λογική, θεωρήσαμε σημαντικό να ασχοληθούμε με ένα ιστορικό πρόσωπο αμφιλεγόμενο αλλά και παρεξηγημένο. Επηρέασε άθελά του αναρχικούς, ατομικιστές, φασίστες και εθνικοσοσιαλιστές. Ο Φρίντριχ Νίτσε υπήρξε μια ιδιαίτερη και πολυσύνθετη προσωπικότητα, με έργο ουσιαστικά ανίκανο –ευτυχώς δηλαδή– να ταξινομηθεί σε κάποιο απ' τα σύγχρονα του, αλλά και προγενέστερα φιλοσοφικά ρεύματα. Οι απόψεις ακαδημαϊκών, που τον κατατάσσουν στον Γερμανικό Ιδεαλισμό, θεωρούμε πως είναι πέρα για πέρα αστήρικτες. Υπήρξε μαθητής του Σοπενχάουερ, αλλά, όπως και ο Βιτγκενστάιν, χάραξε τον δικό του προσωπικό δρόμο, τόσο στην αναζήτηση του πνεύματος, όσο και στην ολοκλήρωση της προσωπικότηλόγου, σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν συμπεριλαμβάνουν στη θεώρησή τους «αγίους» και ιδεολογήματα. Ας πάρουμε, για παράδειγμα, τον σύντροφο Μπακούνιν. Ένα κομμάτι του λόγου και της δράσης του, για εμάς τουλάχιστον, συνέβαλε τα μέγιστα στο προχώρημα των αναρχικών απόψεων και στο ξεκαθάρισμά τους απ' τις μαρξιστικές. Όμως, ένα επίσης μεγάλο κομμάτι του έργου και της δράσης του θα το χαρακτηρίζαμε τουλάχιστον προβληματικό και με στοιχεία ξένα σε αυτό που ονομάζουμε αγώνα για την ολική απελευθέρωση ανθρώπου και φύσης. Ποιό είναι, οπότε, το συμπέρασμα με βάση τα παραπάνω· ότι ο Μπακούνιν δεν υπήρξε αναρχικός[1]; Σε καμία περίπτωση. Οι αναρχικοί, λοιπόν, δεν παίρνουν «λύσεις» έτοιμες σαν νόμους, αλλά ούτε στέλνουν στις καλένδες ανθρώπους που αγωνίστηκαν ανυστερόβουλα δεκαετίες ή και αιώνες πριν την δική μας εποχή για την ελευθερία, με το πρόσχημα ότι η αναρχική θεώρηση έχει προχωρήσει και πολλά που προβάλλονταν τότε ως απελευθερωτικά, σήμερα, δικαίως δεν είναι. Έτσι, όποια αναρχική ομάδα ή αναρχικός επικαλείται, για παράδειγμα, μια φράση του Μπακούνιν ή του Μαλατέστα που είναι σύμφυτη με την ουσία της Αναρχίας, ώστε να στηρίξει μια αναρχική άποψη, αυτό δεν σημαίνει ότι προβάλλει κανενός είδους αυθεντία των εν λόγω προσώπων. Ελπίζουμε να ξεκαθαρίσαμε απ' την πλευρά μας το ζήτημα, αν και δυστυχώς η αντιμετώπισή του μοιάζει να είναι συμπτωματική.

Ο Νίτσε βέβαια δεν είχε κάποια άμεση σχέση με τους κοινωνικούς αγώνες, τουλάχιστον απ' όσα είμαστε σε θέση εμείς να γνωρίζουμε. Θεωρούμε, όμως, πως η συμβολή του στην παγκόσμια σκέψη ήταν σημαίνουσα και ουσιαστικά το έργο του, όπως συνηθίζουν να λένε και οι «σοφοί» ακαδημαϊκοί, λειτουργεί ως δεξαμενή σκέψης (think tank). Αυτό σημαίνει πως ο Νίτσε δεν προώθησε, σε αντίθεση ας πούμε με τον Χέγκελ ή τον Αριστοτέλη, καμία ιδεολογία, αλλά απ' το πνευματικό του έργο αντίθετα μπορεί να εμπλουτιστεί κάθε ιδέα και σκέψη. Έτσι, το γεγονός ότι, για παράδειγμα, οι ατομικιστές θεωρούν τον Νίτσε λίκνο του «γόνιμου»(!) εγωισμού, απομονώνοντας μερικές φράσεις από ένα του βιβλίο και μερικές ακόμη από κάποιο άλλο, δεν χαρακτηρίζει τον Νίτσε ατομικιστή· αλίμονο. Φυσικά, σε καμία περίπτωση δεν κάνουμε υποδείξεις σε κανέναν για το τι επιθυμεί να λέει και με ποιον τρόπο. Κάτι τέτοιο είναι έξω απ' την ηθική, τόσο των αναρχικών, όσο και των αγωνιζόμενων ανθρώπων. Στόχος μας με το παρόν, αλλά ξοδευτεί πολύ μελάνι και είναι βέβαιο πως θα συνεχίσει να σπαταλιέται. Δεν είναι άδικο για ένα τόσο πολυσύνθετο και με πολλαπλές ερμηνείες έργο. Το άδικο είναι να εξαντλήσει κανείς το ζήτημα του Υπερανθρώπου σε μια φτωχή παράγραφο, που, εκ των πραγμάτων, θα περιέχει πολλές επικίνδυνες απλουστεύσεις και αφορισμούς. Άλλωστε, με ευκολία ή χωρίς, ο Νίτσε αντιμετωπίστηκε τόσο ως μηδενιστής ή αναρχικός, όσο και ως ναζί ή φασίστας, ακόλουθος τής εξουσίας ή ο,τιδήποτε άλλο. Μάλιστα, το ότι από κάποιους, ακατανόητα συγκαταλέγεται στους ναζί ή στους αντισημίτες οφείλεται στην αδερφή του Ελίσαμπεθ Φούρστερ-Νίτσε. Ήταν η τελευταία που τον φρόντιζε, όταν στα 44 του έπαθε νευρική κατάρρευση (που ίσως οφειλόταν σε ψυχική διαταραχή, λόγω της σύφιλης, από την οποία έπασχε ήδη ως φοιτητής ή κατ' άλλους προέκυψε από όγκο στον εγκέφαλο) και μετά το θάνατό του επιμελήθηκε και «ξαναδούλεψε» πολλά έργα του, μετατρέποντάς τα σε εθνικιστικά και αντισημιτικά, ώστε να ικανοποιήσει τον σύζυγό της Μπέρναρτ Φούρστερ. Ο ίδιος ο Νίτσε όμως ήταν ξεκάθαρα εναντίον του αντισημιτισμού και του εθνικισμού. Οι αναφορές ενάντια στην Ιουδαϊκή θρησκεία, εν είδει ρώσικης μπάμπουσκας απ' την οποία ξεπήδησε ο Παυλικιανισμός[2], δεν έχουν σε καμία περίπτωση ρατσιστική χροιά, αλλά αποτελούν μια κριτική απέναντι στις οργανωμένες θρησκείες που εξουσιάζουν τους ανθρώπους. Φαίνεται ότι για όποιον διαβάζει βιαστικά και απρόσεκτα, πολλά μένουν πίσω από τις γραμμές και δεν έρχονται στην επιφάνεια, ίσως και ποτέ.

Ποιός ήταν όμως ο Νίτσε που έγραψε τον Ζαρατούστρα, τον Υπεράνθρωπό του; Γεννήθηκε στις 15 Οκτώβρη 1844 στο Ράικεν της Πρωσίας. Γιος πάστορα, που πήρε κλασική και θρησκευτική παιδεία, διακρίθηκε γρήγορα στις σπουδές του και έγινε πολύ νέος (24 ετών) καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Βασιλείας, από το οποίο παραιτήθηκε, λόγω του κλονισμού της υγείας του από ημικρανίες και βλάβη του αμφιβληστροειδούς και στα δύο του μάτια, στα 35 του. Πριν συμπληρώσει τα δεκαπέντε του χρόνια είχε ήδη γράψει πολλά λογοτεχνικά και θεατρικά έργα και ασχολούνταν ακόμη και με μουσικές συνθέσεις. Ήδη στα 18-21 του, όπως δείχνουν τα πράγματα, είχε απορρίψει οριστικά τον χριστιανισμό, παρ' όλο που προοριζόταν από την οικογένειά του και ο ίδιος για πάστορας. Η υγεία του, που ήταν πάντοτε εύθραυστη, επιβαρύνθηκε ακόμη περισσότερο από τη συμμετοχή του στον γαλλοπρωσικό πόλεμο. Το

«On the Genealogy of Morals/Ecce Homo»

Θεωρούμε πως είναι δυνατόν κάθε ζήτημα να μπορεί να παρουσιαστεί, να αναλυθεί, αλλά και να του ασκηθεί κριτική από αναρχική σκοπιά, στο βαθμό βέβαια που γίνεται αυτό εφικτό. Ακόμη καλύτερα, θα μπορούσαμε να πούμε πως κάτι τέτοιο οφείλει να είναι ζητούμενο των αναρχικών ομάδων, αλλά και των συνεργασιών που αναπτύσσονται ανάμεσα τους. Οποιοδήποτε ζήτημα λοιπόν, ιδωμένο από αναρχική σκοπιά, αποτελεί εν δυνάμει και μια ειλικρινή προσπάθεια για τον εμπλουτισμό και την διεύρυνση της αναρχικής θεώρησης. Απ' την πλευρά μας, θεωρούμε κάθε τέτοια προσπάθεια κεφαλαιώδους σημασίας για το ξεκαθάρισμα και το προχώρημα των αναρχικών απόψεων. Γιατί όμως, θα ρωτούσε ίσως κάποιος, είναι τόσο σημαντικός ο εμπλουτισμός των αναρχικών απόψεων; Υπάρχουν έτοιμα κομμουνιστικά ιδεολογήματα, ιδιαίτερα δημοφιλή στους «αντιεξουσιαστικούς» κύκλους εδώ και χρόνια, που μιλάνε για τάξεις, ταξικούς αγώνες, άμεση δημοκρατία, πολιτικές πλατφόρμες, ληστείες, ακόμη και απαγωγές. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο η προσπάθεια για το ξεκαθάρισμα των αναρχικών απόψεων απ' τις πολιτικές αποκτά επιπλέον σημασία· κάθε προσθήκη στην αναρχική θεώρηση, ιδιαίτερα στις μέρες μας, γίνεται ουσιαστική συμβολή στην πληρότητα του αναρχικού λόγου.

Σε αυτή την λογική, θεωρήσαμε σημαντικό να ασχοληθούμε με ένα ιστορικό πρόσωπο αμφιλεγόμενο αλλά και παρεξηγημένο. Επηρέασε άθελά του αναρχικούς, ατομικιστές, φασίστες και εθνικοσοσιαλιστές. Ο Φρίντριχ Νίτσε υπήρξε μια ιδιαίτερη και πολυσύνθετη προσωπικότητα, με έργο ουσιαστικά ανίκανο –ευτυχώς δηλαδή– να ταξινομηθεί σε κάποιο απ' τα σύγχρονα του, αλλά και προγενέστερα φιλοσοφικά ρεύματα. Οι απόψεις ακαδημαϊκών, που τον κατατάσσουν στον Γερμανικό Ιδεαλισμό, θεωρούμε πως είναι πέρα για πέρα αστήριχτες. Υπήρξε μαθητής του Σοπενχάουερ, αλλά, όπως και ο Βιτγκενστάιν, χάραξε τον δικό του προσωπικό δρόμο, τόσο στην αναζήτηση του πνεύματος, όσο και στην ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του. Πολλά απ' τα κείμενά του παρουσιάζονται απλά μες την συνθετότητά τους, ενώ άλλα είναι απείρως δυσνόητα μες την απλότητα τους. Για τον λόγο ίσως αυτό, μέρος του έργου του παρουσιάζεται πολλές φορές ως βάση για να στηριχθούν εκ διαμέτρου αντίθετες μεταξύ τους ιδεολογίες.

Εμείς διαφωνούμε πλήρως με τέτοιου είδους λογικές, ασχέτως ποιανού οι απόψεις εμφανίζονται ως θέσφατα. Με άλλα λόγια, δεν έχει καμία απολύτως σημασία αν θεωρεί κάποιος τον Νίτσε, τον Μαρξ ή τον Μαλατέστα ως «μεσσίες» μιας πολιτικής ιδεολογίας και τα γραπτά τους ως πολιτικά «ευαγγέλια». Οι αναρχικοί, αντίθετοι σε κάθε πολιτικοποίηση τόσο της δράσης, όσο και του ανθρώπινου κών απόψεων και στο ξεκαθάρισμά τους απ' τις μαρξιστικές. Όμως, ένα επίσης μεγάλο κομμάτι του έργου και της δράσης του θα το χαρακτηρίζαμε τουλάχιστον προβληματικό και με στοιχεία ξένα σε αυτό που ονομάζουμε αγώνα για την ολική απελευθέρωση ανθρώπου και φύσης. Ποιό είναι, οπότε, το συμπέρασμα με βάση τα παραπάνω· ότι ο Μπακούνιν δεν υπήρξε αναρχικός[1]; Σε καμία περίπτωση. Οι αναρχικοί, λοιπόν, δεν παίρνουν «λύσεις» έτοιμες σαν νόμους, αλλά ούτε στέλνουν στις καλένδες ανθρώπους που αγωνίστηκαν ανυστερόβουλα δεκαετίες ή και αιώνες πριν την δική μας εποχή για την ελευθερία, με το πρόσχημα ότι η αναρχική θεώρηση έχει προχωρήσει και πολλά που προβάλλονταν τότε ως απελευθερωτικά, σήμερα, δικαίως δεν είναι. Έτσι, όποια αναρχική ομάδα ή αναρχικός επικαλείται, για παράδειγμα, μια φράση του Μπακούνιν ή του Μαλατέστα που είναι σύμφυτη με την ουσία της Αναρχίας, ώστε να στηρίξει μια αναρχική άποψη, αυτό δεν σημαίνει ότι προβάλλει κανενός είδους αυθεντία των εν λόγω προσώπων. Ελπίζουμε να ξεκαθαρίσαμε απ' την πλευρά μας το ζήτημα, αν και δυστυχώς η αντιμετώπισή του μοιάζει να είναι συμπτωματική.

Ο Νίτσε βέβαια δεν είχε κάποια άμεση σχέση με τους κοινωνικούς αγώνες, τουλάχιστον απ' όσα είμαστε σε θέση εμείς να γνωρίζουμε. Θεωρούμε, όμως, πως η συμβολή του στην παγκόσμια σκέψη ήταν σημαίνουσα και ουσιαστικά το έργο του, όπως συνηθίζουν να λένε και οι «σοφοί» ακαδημαϊκοί, λειτουργεί ως δεξαμενή σκέψης (think tank). Αυτό σημαίνει πως ο Νίτσε δεν προώθησε, σε αντίθεση ας πούμε με τον Χέγκελ ή τον Αριστοτέλη, καμία ιδεολογία, αλλά απ' το πνευματικό του έργο αντίθετα μπορεί να εμπλουτιστεί κάθε ιδέα και σκέψη. Έτσι, το γεγονός ότι, για παράδειγμα, οι ατομικιστές θεωρούν τον Νίτσε λίκνο του «γόνιμου»(!) εγωισμού, απομονώνοντας μερικές φράσεις από ένα του βιβλίο και μερικές ακόμη από κάποιο άλλο, δεν χαρακτηρίζει τον Νίτσε ατομικιστή· αλίμονο. Φυσικά, σε καμία περίπτωση δεν κάνουμε υποδείξεις σε κανέναν για το τι επιθυμεί να λέει και με ποιον τρόπο. Κάτι τέτοιο είναι έξω απ' την ηθική, τόσο των αναρχικών, όσο και των αγωνιζόμενων ανθρώπων. Στόχος μας με το παρόν, αλλά και με κάθε μας κείμενο, είναι να προσθέσουμε ένα ακόμη λιθαράκι στην αναρχική θεώρηση. Η ανάλυση που ακολουθεί δεν διεκδικεί τον χαρακτήρα του αλάθητου, όπως και κανένα αναρχικό κείμενο άλλωστε. Όπως, επίσης, δεν αποτελεί και κανενός είδους συνηγορία υπέρ του Νίτσε. Δεν νομίζουμε πως την χρειάζεται εξάλλου. Είναι μια προσπάθεια να διευκρινιστούν ασάφειες σε σχέση με τον χαρακτήρα και τις προθέσεις του νιτσεϊκού υπεράνθρωπου, τις απόψεις του για την ελευθερία, τον πολιτισμό αλλά και την ίδια την φύση. Είναι χρήσιμο να ειπωθεί πως αναφορές στον Υπεράνθρωπο υπάρχουν διάσπαρτες και σε άλλα βιβλία του φιλοσόφου.

Για τον Υπεράνθρωπο λοιπόν και τον ίδιο το Νίτσε έχει πικίνδυνες απλουστεύσεις και αφορισμούς. Άλλωστε, με ευκολία ή χωρίς, ο Νίτσε αντιμετωπίστηκε τόσο ως μηδενιστής ή αναρχικός, όσο και ως ναζί ή φασίστας, ακόλουθος τής εξουσίας ή ο,τιδήποτε άλλο. Μάλιστα, το ότι από κάποιους, ακατανόητα συγκαταλέγεται στους ναζί ή στους αντισημίτες οφείλεται στην αδερφή του Ελίσαμπεθ Φούρστερ-Νίτσε. Ήταν η τελευταία που τον φρόντιζε, όταν στα 44 του έπαθε νευρική κατάρρευση (που ίσως οφειλόταν σε ψυχική διαταραχή, λόγω της σύφιλης, από την οποία έπασχε ήδη ως φοιτητής ή κατ' άλλους προέκυψε από όγκο στον εγκέφαλο) και μετά το θάνατό του επιμελήθηκε και «ξαναδούλεψε» πολλά έργα του, μετατρέποντάς τα σε εθνικιστικά και αντισημιτικά, ώστε να ικανοποιήσει τον σύζυγό της Μπέρναρντ Φούρστερ. Ο ίδιος ο Νίτσε όμως ήταν ξεκάθαρα εναντίον του αντισημιτισμού και του εθνικισμού. Οι αναφορές ενάντια στην Ιουδαϊκή θρησκεία, εν είδει ρώσικης μπάμπουσκας απ' την οποία ξεπήδησε ο Παυλικιανισμός[2], δεν έχουν σε καμία περίπτωση ρατσιστική χροιά, αλλά αποτελούν μια κριτική απέναντι στις οργανωμένες θρησκείες που εξουσιάζουν τους ανθρώπους. Φαίνεται ότι για όποιον διαβάζει βιαστικά και απρόσεκτα, πολλά μένουν πίσω από τις γραμμές και δεν έρχονται στην επιφάνεια, ίσως και ποτέ.

Ποιός ήταν όμως ο Νίτσε που έγραψε τον Ζαρατούστρα, τον Υπεράνθρωπό του; Γεννήθηκε στις 15 Οκτώβρη 1844 στο Ραίκεν της Πρωσίας. Γιος πάστορα, που πήρε κλασική και θρησκευτική παιδεία, διακρίθηκε γρήγορα στις σπουδές του και έγινε πολύ νέος (24 ετών) καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Βασιλείας, από το οποίο παραιτήθηκε, λόγω του κλονισμού της υγείας του από ημικρανίες και βλάβη του αμφιβληστροειδούς και στα δύο του μάτια, στα 35 του. Πριν συμπληρώσει τα δεκαπέντε του χρόνια είχε ήδη γράψει πολλά λογοτεχνικά και θεατρικά έργα και ασχολούνταν ακόμη και με μουσικές συνθέσεις. Ήδη στα 18-21 του, όπως δείχνουν τα πράγματα, είχε απορρίψει οριστικά τον χριστιανισμό, παρ' όλο που προοριζόταν από την οικογένειά του και ο ίδιος για πάστορας. Η υγεία του, που ήταν πάντοτε εύθραυστη, επιβαρύνθηκε ακόμη περισσότερο από τη συμμετοχή του στον γαλλοπρωσικό πόλεμο. Το έργο του, παρόλο που αντιμετωπίστηκε θετικά από κάποιους, δέχτηκε δριμεία κριτική από ένα μέρος της ακαδημαϊκής κάστας, με αποτέλεσμα να μετριαστεί η αποδοχή του.

Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του το έγραψε και το εξέδωσε, αφού είχε ήδη παραιτηθεί από το πανεπιστήμιο. Από τότε και μετά ταξίδευε σε διάφορες χώρες, αναζητώντας ένα πιο ευνοϊκό κλίμα για την κλονισμένη υγεία του. Έργα του, όπως τα *Τάδε έφη Ζαρατούστρα, Πέρα από το καλό και το κακό, Το Λυκόφως των ειδώλων, ο Αντίχριστος* και *Ιδέ ο άνθρωπος*, γράφτηκαν σε αυτό το διάστημα. Η ψυχική του κατάρρευση επήλθε στις 3 Ιανουαρίου του 1889. Σύμφωνα με μια ιστορία, αφορμή στάθηκε η εικόνα

ΑΝΑΡΧΙΚΗ

ΝΑΡΧΙΚΗ

γίνεται ουσιαστική συμβολή στην πληρότητα του αναρχικού λόγου.

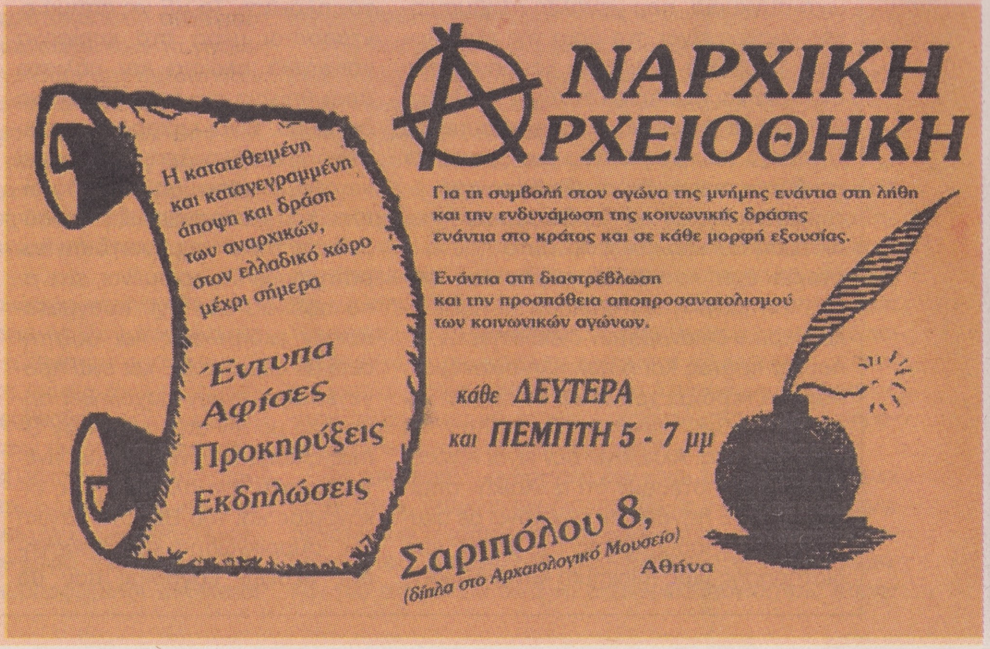
Σε αυτή την λογική, θεωρήσαμε σημαντικό να ασχοληθούμε με ένα ιστορικό πρόσωπο αμφιλεγόμενο αλλά και παρεξηγημένο. Επηρέασε άθελά του αναρχικούς, ατομικιστές, φασίστες και εθνικοσοσιαλιστές. Ο Φρίντριχ Νίτσε υπήρξε μια ιδιαίτερη και πολυσύνθετη προσωπικότητα, με έργο ουσιαστικά ανίκανο –ευτυχώς δηλαδή– να ταξινομηθεί σε κάποιο απ' τα σύγχρονα του, αλλά και προγενέστερα φιλοσοφικά ρεύματα. Οι απόψεις ακαδημαϊκών, που τον κατατάσσουν στον Γερμανικό Ιδεαλισμό, θεωρούμε πως είναι πέρα για πέρα αστήριχτες. Υπήρξε μαθητής του Σοπενχάουερ, αλλά, όπως και ο Βιτγκενστάιν, χάραξε τον δικό του προσωπικό δρόμο, τόσο στην αναζήτηση του πνεύματος, όσο και στην ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του. Πολλά απ' τα κείμενά του παρουσιάζονται απλά μες την συνθετότητά τους, ενώ άλλα είναι απείρως δυσνόητα μες την απλότητα τους. Για τον λόγο ίσως αυτό, μέρος του έργου του παρουσιάζεται πολλές φορές ως βάση για να στηριχθούν εκ διαμέτρου αντίθετες μεταξύ τους ιδεολογίες.

Εμείς διαφωνούμε πλήρως με τέτοιου είδους λογικές, ασχέτως ποιανού οι απόψεις εμφανίζονται ως θέσφατα. Με άλλα λόγια, δεν έχει καμία απολύτως σημασία αν θεωρεί κάποιος τον Νίτσε, τον Μαρξ ή τον Μαλατέστα ως «μεσσίες» μιας πολιτικής ιδεολογίας και τα γραπτά τους ως πολιτικά «ευαγγέλια». Οι αναρχικοί, αντίθετοι σε κάθε πολιτικοποίηση τόσο της δράσης, όσο και του ανθρώπινου στικά το έργο του, όπως συνηθίζουν να λένε και οι «σοφοί» ακαδημαϊκοί, λειτουργεί ως δεξαμενή σκέψης (think tank). Αυτό σημαίνει πως ο Νίτσε δεν προώθησε, σε αντίθεση ας πούμε με τον Χέγκελ ή τον Αριστοτέλη, καμία ιδεολογία, αλλά απ' το πνευματικό του έργο αντίθετα μπορεί να εμπλουτιστεί κάθε ιδέα και σκέψη. Έτσι, το γεγονός ότι, για παράδειγμα, οι ατομικιστές θεωρούν τον Νίτσε λίκνο του «γόνιμου»(!) εγωισμού, απομονώνοντας μερικές φράσεις από ένα του βιβλίο και μερικές ακόμη από κάποιο άλλο, δεν χαρακτηρίζει τον Νίτσε ατομικιστή· αλίμονο. Φυσικά, σε καμία περίπτωση δεν κάνουμε υποδείξεις σε κανέναν για το τι επιθυμεί να λέει και με ποιον τρόπο. Κάτι τέτοιο είναι έξω απ' την ηθική, τόσο των αναρχικών, όσο και των αγωνιζόμενων ανθρώπων. Στόχος μας με το παρόν, αλλά και με κάθε μας κείμενο, είναι να προσθέσουμε ένα ακόμη λιθαράκι στην αναρχική θεώρηση. Η ανάλυση που ακολουθεί δεν διεκδικεί τον χαρακτήρα του αλάθητου, όπως και κανένα αναρχικό κείμενο άλλωστε. Όπως, επίσης, δεν αποτελεί και κανενός είδους συνηγορία υπέρ του Νίτσε. Δεν νομίζουμε πως την χρειάζεται εξάλλου. Είναι μια προσπάθεια να διευκρινιστούν ασάφειες σε σχέση με τον χαρακτήρα και τις προθέσεις του νιτσεϊκού υπεράνθρωπου, τις απόψεις του για την ελευθερία, τον πολιτισμό αλλά και την ίδια την φύση. Είναι χρήσιμο να ειπωθεί πως αναφορές στον Υπεράνθρωπο υπάρχουν διάσπαρτες και σε άλλα βιβλία του φιλοσόφου.

Για τον Υπεράνθρωπο λοιπόν και τον ίδιο το Νίτσε έχει 1844 στο Ραίκεν της Πρωσίας. Γιος πάστορα, που πήρε κλασική και θρησκευτική παιδεία, διακρίθηκε γρήγορα στις σπουδές του και έγινε πολύ νέος (24 ετών) καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Βασιλείας, από το οποίο παραιτήθηκε, λόγω του κλονισμού της υγείας του από ημικρανίες και βλάβη του αμφιβληστροειδούς και στα δύο του μάτια, στα 35 του. Πριν συμπληρώσει τα δεκαπέντε του χρόνια είχε ήδη γράψει πολλά λογοτεχνικά και θεατρικά έργα και ασχολούνταν ακόμη και με μουσικές συνθέσεις. Ήδη στα 18-21 του, όπως δείχνουν τα πράγματα, είχε απορρίψει οριστικά τον χριστιανισμό, παρ' όλο που προοριζόταν από την οικογένειά του και ο ίδιος για πάστορας. Η υγεία του, που ήταν πάντοτε εύθραυστη, επιβαρύνθηκε ακόμη περισσότερο από τη συμμετοχή του στον γαλλοπρωσικό πόλεμο. Το έργο του, παρόλο που αντιμετωπίστηκε θετικά από κάποιους, δέχτηκε δριμεία κριτική από ένα μέρος της ακαδημαϊκής κάστας, με αποτέλεσμα να μετριαστεί η αποδοχή του.

Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του το έγραψε και το εξέδωσε, αφού είχε ήδη παραιτηθεί από το πανεπιστήμιο. Από τότε και μετά ταξίδευε σε διάφορες χώρες, αναζητώντας ένα πιο ευνοϊκό κλίμα για την κλονισμένη υγεία του. Έργα του, όπως τα *Τάδε έφη Ζαρατούστρα, Πέρα από το καλό και το κακό, Το Λυκόφως των ειδώλων, ο Αντίχριστος και Ιδέ ο άνθρωπος*, γράφτηκαν σε αυτό το διάστημα. Η ψυχική του κατάρρευση επήλθε στις 3 Ιανουαρίου του 1889. Σύμφωνα με μια ιστορία, αφορμή στάθηκε η εικόνα

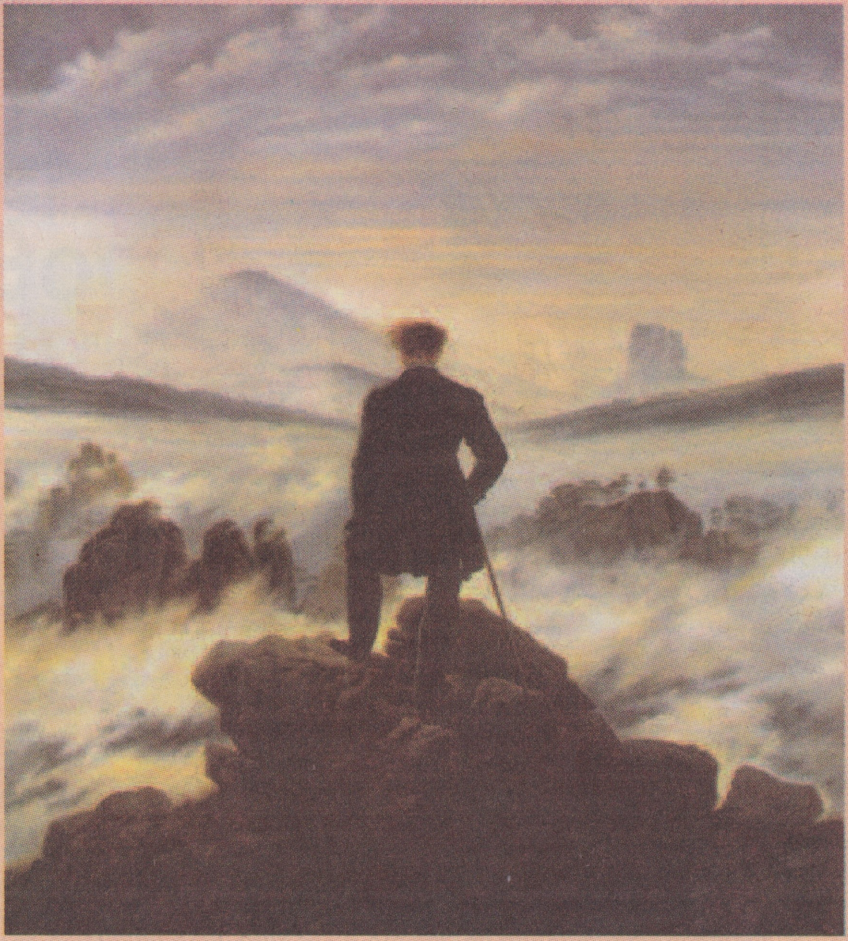

ενός αμαξά που μαστίγωνε το άλογό του. Τότε ο Νίτσε με δάκρυα στα μάτια έσπευσε να προστατέψει το άλογο, αγκαλιάζοντάς το[3]. Από κει και έπειτα μπαινόβγαινε σε κλινικές και δεν ήταν σε θέση να φροντίσει τον εαυτό του, γι' αυτό την επιμέλειά του ανέλαβαν αρχικά η μητέρα του και έπειτα η αδερφή του, που θέλησε να γίνει η ίδια βιογράφος του και μετέβαλε με δόλο το έργο του, όπως προαναφέρθηκε. Πέθανε το 1900 από πνευμονία. Ήταν ένας άνθρωπος που ένιωθε συχνά προδομένος απ' τον κοινωνικό περίγυρό του και έζησε σε μεγάλο βαθμό παραγνωρισμένος και φτωχός. Το έργο του, που με μεγάλες δυσκολίες εξέδιδε, επωμιζόμενος το κόστος, αναγνωρίστηκε, αφού είχε ήδη τρελλαθεί. Έγραφε, λοιπόν, σαν ένας αναχωρητής, ζώντας ως ασκητική φιγούρα, που είχε σιχαθεί τις επιβεβλημένες κοινωνικές συμβάσεις και το απόλυτο πνεύμα του είχε αρχίσει να βαδίζει στα γνώριμα μονοπάτια της τρέλλας.

Ποιος θεωρείται όμως τρελλός; Ο άνθρωπος που δεν μπορεί, για ένα πλήθος αιτιών, να ζήσει μέσα στους ανθρώπους. Αν οι τρελλοί ενός λεγόμενου φρενοκομείου δεν θεωρούνταν απ' την επιστήμη τρελλοί, θα μπορούσαν πιθανόν να συμβιώσουν. Η τρέλα διαλύεται σαν την ομίχλη με τον ήλιο της κοινότητας. Ο τρελλός είναι πάνω από όλα μόνος του, μέσα στον δικό του κόσμο. Με αυτό δεν εννοούμε ότι ο Νίτσε, όταν έγραψε τον Ζαρατούστρα, ήταν ήδη τρελλός. Σε αυτό δεν θα ήταν σε θέση να απαντήσει ούτε ο ίδιος, όπως και κανένας μας. Ήταν όμως μόνος. Σε αυτή τη μοναξιά κινήθηκε σταδιακά και ο Ζαρατούστρα. Στην αρχή πλησιάζει τους ανθρώπους και τους μιλάει. Θέλει να τους φανερώσει όσα έχει μέσα του, να μοιραστεί μαζί τους τις ανακαλύψεις του. Επιλέγει τους απλούς ανθρώπους, για να τον καταλάβουν καλύτερα. Αυτοί όμως ζητούν έναν αρχηγό, έναν μεσσία, τον χρήζουν τρελλό και μετατρέπουν τις προφητείες του σε φαντάσματα του νου του. Με τον τρόπο τους τον διώχνουν, τον εξουδετερώνουν, τον εκμηδενίζουν. Δεν του δίνουν άλλη επιλογή· αν θέλει να συνεχίσει να είναι αυτός που επέλεξε, δεν του μένει παρά να αποσυρθεί.

Ήδη από την αρχή του βιβλίου εμφανίζεται ο χριστιανός ερημίτης, μέσα από τη μορφή του οποίου βρίσκει τρόπο να στηλιτεύσει τον «άγιο» που δεν αγαπά τους ανθρώπους, γιατί τους θεωρεί ατελείς και απομονώνεται, για να βρει τον θεό του. Ο Ζαρατούστρα, απεναντίας, φέρνει ένα δώρο στους ανθρώπους. Όχι, όμως, επειδή θεωρεί τον εαυτό του καλύτερο και εκλεκτότερο· δε θέλει να ελεήσει

την επανοικειοποίηση της φυσικής ζωής. Ο Ζαρατούστρα δεν μισεί· απεναντίας, αγαπά τον άνθρωπο που πληροί (γεμίζει) τον εαυτό του.

Για τον τελευταίο επί γης άνθρωπο λέει: «*πρέπει να έχει κανείς ακόμη χάος μέσα του, για να μπορέσει να γεννήσει ένα αστέρι που χορεύει. Σας λέω: υπάρχει ακόμη χάος μέσα σας. Αλίμονο! Έρχεται η ώρα που ο άνθρωπος δεν θα μπορεί να γεννήσει πια κανένα άστρο. Αλίμονο! Έρχεται η ώρα του πιο περιφρονητέου ανθρώπου, που δεν μπορεί πια να περιφρονήσει τον εαυτό του. Δείτε! Σας δείχνω τον τελευταίο άνθρωπο*». Μ' έναν εντυπωσιακό τρόπο προφητεύει τον νεωτερικό άνθρωπο των σύγχρονων κοινωνιών, που κυνηγάει απλώς την εύκολη ευτυχισμένη ζωή και αρνείται παντελώς τη δυστυχία και τον πόνο, καταφεύγοντας σε τεχνητές απολαύσεις, οι οποίες γίνονται δηλητήριο. Στη κοινωνία της νεωτερικότητας τα πάντα είναι ισοπεδωμένα. Οι

σουν άρπαγα οι βοσκοί. Βοσκούς τους λέω εγώ, αλλά αυτοί αυτοαποκαλούνται καλοί και δίκαιοι. Βοσκούς τους λέω εγώ: αλλά εκείνοι αυτοαποκαλούνται πιστοί της ορθής πίστης. Κοιτάξτε τους καλούς και τους δίκαιους! Ποιον μισούν περισσότερο; Εκείνον που θρυμματίζει τις πλάκες των αξιών τους, τον καταστροφέα, τον εγκληματία: ***αυτός εδώ όμως είναι ο δημιουργός***». Ο λαός, στο σημείο αυτό, είναι οι εξουσιαστικές δομές της κοινωνίας μέσα στις οποίες ο Νίτσε ασφυκτιά. Δεν δηλώνει έπαρση, το αντίθετο μάλιστα. Είναι το κάλεσμα του λύκου στο σκοτάδι, που από θλίψη και μοναξιά, ουρλιάζει αναζητώντας συντρόφους. Δεν θεωρεί εαυτόν ανώτερο, απλώς αναζητά συνανθρώπους να τον καταλαβαίνουν. Τότε, εμφανίζονται για πρώτη φορά τα ζώα του: ένας αετός που έχει τυλιγμένο στο λαιμό του ένα φίδι, όχι σαν θήραμα, αλλά ως φίλο. Τα δύο αυτά ζώα, «*το πιο περήφανο ζώο και το πιο έξυπνο ζώο κάτω απ' τον ήλιο*», τον καθοδηγούν, δεν τον ακολουθούν υποταγμένα. Ο αετός συμβολίζει το ουράνιο, το ανθρώπινο πνεύμα που υπάρχει για να πετά ανεμπόδιστα ελεύθερο. Το φίδι συμβολίζει το χθόνιο, το ανθρώπινο σώμα που πατάει στέρεα στην γη. Η συντροφικότητα τους, γεγονός μη φυσικό, δηλώνει την ολότητα της ανθρώπινης ύπαρξης, αλλά και τη δύναμη των συντροφικών σχέσεων να υπερπηδήσουν ακόμη και φαινομενικά ανυπέρβλητα εμπόδια.

Ακολουθούν οι ομιλίες του Ζαρατούστρα για διάφορα ζητήματα. Γι' αυτόν, το πνεύμα του ανθρώπου έχει τρεις μεταμορφώσεις: στην αρχή είναι μια καμήλα που σηκώνει το βάρος της γνώσης στην έρημο, σαν περιττό βάρος. Έπειτα, γίνεται λιοντάρι, που θέλει να κατακτήσει την ελευθερία του και να γίνει αφέντης στη δική του έρημο, για να καταλήξει τέλος να γίνει παιδί, δηλαδή να ξαναρχίσει με αθωότητα ένα νέο παιχνίδι δημιουργίας, απελευθερωμένο. Μέσα στα επόμενα κεφάλαια, επισκεπτόμενος διάφορους τύπους ανθρώπων (τον σοφό, τους κήρυκες του κόσμου, τους περιφρονητές του σώματος κλπ.) του δίνεται η δυνατότητα να περιδιαβάσει την ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος και τους σημαντικούς σταθμούς της σκέψης. Ο Ζαρατούστρα αφήνει πίσω του τις αυταπάτες που δημιούργησαν οι παλαιότερες κοσμοθεωρίες, είτε αυτές έχουν να κάνουν με θρησκείες είτε με φιλοσοφικές σχολές. Έτσι, κριτικάρει και απαρνείται τόσο τον χριστιανισμό, όσο και θεωρίες που ακολούθησαν μόνο το δρόμο των απολαύσεων. Στο κεφάλαιο που ο Ζαρατούστρα συναντά τον ωχρό εγκληματία, συναντά τον ατομικιστή, που «*στο εξής έβλεπε τον εαυτό του σαν τον εκτελεστή*

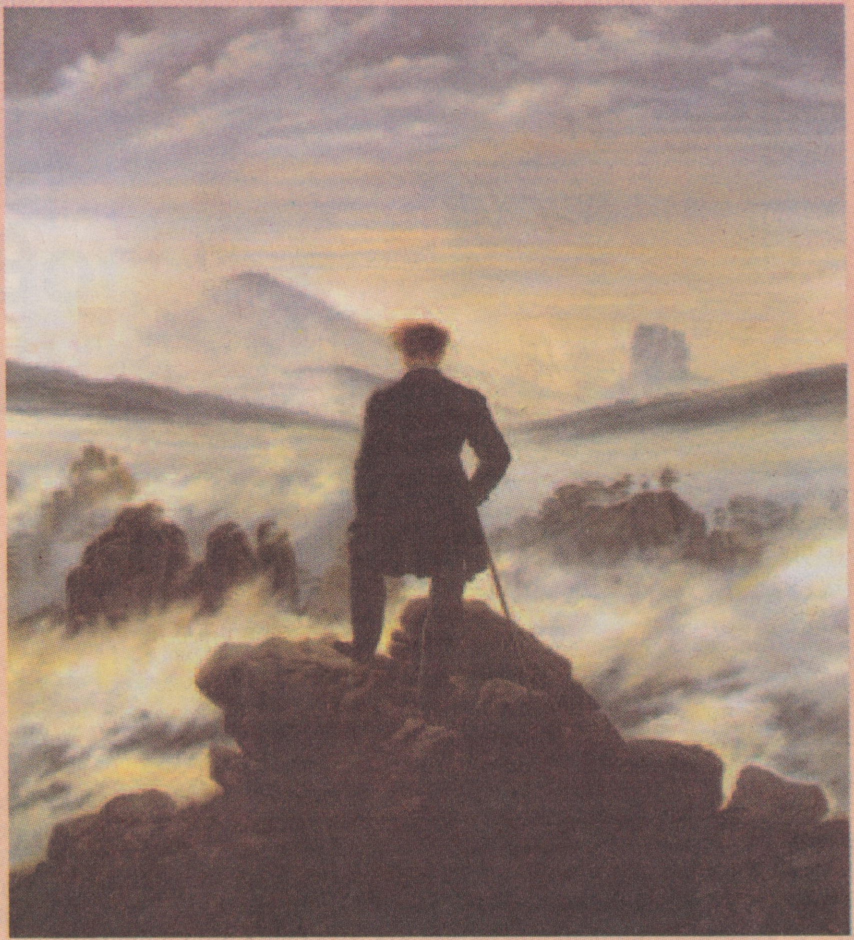
...νος και φτωχός. Το έργο του, που με μεγάλες δυσκολίες εξέδιδε, επωμιζόμενος το κόστος, αναγνωρίστηκε, αφού είχε ήδη τρελλαθεί. Έγραφε, λοιπόν, σαν ένας αναχωρητής, ζώντας ως ασκητική φιγούρα, που είχε σιχαθεί τις επιβεβλημένες κοινωνικές συμβάσεις και το απόλυτο πνεύμα του είχε αρχίσει να βαδίζει στα γνώριμα μονοπάτια της τρέλλας.

Ποιος θεωρείται όμως τρελλός; Ο άνθρωπος που δεν μπορεί, για ένα πλήθος αιτιών, να ζήσει μέσα στους ανθρώπους. Αν οι τρελλοί ενός λεγόμενου φρενοκομείου δεν θεωρούνταν απ' την επιστήμη τρελλοί, θα μπορούσαν πιθανόν να συμβιώσουν. Η τρέλα διαλύεται σαν την ομίχλη με τον ήλιο της κοινότητας. Ο τρελλός είναι πάνω από όλα μόνος του, μέσα στον δικό του κόσμο. Με αυτό δεν εννοούμε ότι ο Νίτσε, όταν έγραψε τον Ζαρατούστρα, ήταν ήδη τρελλός. Σε αυτό δεν θα ήταν σε θέση να απαντήσει ούτε ο ίδιος, όπως και κανένας μας. Ήταν όμως μόνος. Σε αυτή τη μοναξιά κινήθηκε σταδιακά και ο Ζαρατούστρα. Στην αρχή πλησιάζει τους ανθρώπους και τους μιλάει. Θέλει να τους φανερώσει όσα έχει μέσα του, να μοιραστεί μαζί τους τις ανακαλύψεις του. Επιλέγει τους απλούς ανθρώπους, για να τον καταλάβουν καλύτερα. Αυτοί όμως ζητούν έναν αρχηγό, έναν μεσσία, τον χρήζουν τρελλό και μετατρέπουν τις προφητείες του σε φαντάσματα του νου του. Με τον τρόπο τους τον διώχνουν, τον εξουδετερώνουν, τον εκμηδενίζουν. Δεν του δίνουν άλλη επιλογή· αν θέλει να συνεχίσει να είναι αυτός που επέλεξε, δεν του μένει παρά να αποσυρθεί.

Ήδη από την αρχή του βιβλίου εμφανίζεται ο χριστιανός ερημίτης, μέσα από τη μορφή του οποίου βρίσκει τρόπο να στηλιτεύσει τον «άγιο» που δεν αγαπά τους ανθρώπους, γιατί τους θεωρεί ατελείς και απομονώνεται, για να βρει τον θεό του. Ο Ζαρατούστρα, απεναντίας, φέρνει ένα δώρο στους ανθρώπους. Όχι, όμως, επειδή θεωρεί τον εαυτό του καλύτερο και εκλεκτότερο· δε θέλει να ελεήσει τους ανθρώπους, «δεν είναι αρκετά φτωχός», για να το κάνει, όπως λέει ο ίδιος. Ο «άγιος» χλευάζει τις προθέσεις του Ζαρατούστρα και τον συμβουλεύει να μείνει μακριά απ' αυτούς. Αυτό όμως τον χαιρετά, λέγοντας στην καρδιά του: *«Αν είναι δυνατόν! Αυτός ο γέρος άγιος δεν άκουσε ακόμη μέσα στο δάσος του ότι ο θεός είναι νεκρός!»*.

Όταν μιλάει στο συγκεντρωμένο πλήθος στην κεντρική πλατεία, στην προσπάθειά του να επικοινωνήσει με τους ανθρώπους, θέλει να τους παρουσιάσει τον υπεράνθρωπο. Σε αυτό το σημείο ο Ζαρατούστρα απηχεί δαρβινικές θεωρίες, καθώς παρουσιάζει μια ανθρώπινη εξέλιξη που ξεκίνησε απ' το σκουλήκι και τον πίθηκο, για να καταλήξει στον άνθρωπο, που κι αυτός με τη σειρά του θα ξεπεραστεί από τον υπεράνθρωπο, που είναι «το νόημα της γης». Φυσικά και δεν ελπίζει στην έλευση ενός νέου, εξελιγμένου βιολογικά είδους ανθρώπου. Όλα όσα μας κάνει ξεκάθαρα παρακάτω, εξαλείφουν κάθε υπόνοια για ευγονικές

...λευταίο άνθρωπο». Μ' έναν εντυπωσιακό τρόπο προφητεύει τον νεωτερικό άνθρωπο των σύγχρονων κοινωνιών, που κυνηγάει απλώς την εύκολη ευτυχισμένη ζωή και αρνείται παντελώς τη δυστυχία και τον πόνο, καταφεύγοντας σε τε-

χνητές απολαύσεις, οι οποίες γίνονται δηλητήριο. Στη κοινωνία της νεωτερικότητας τα πάντα είναι ισοπεδωμένα. Οι τελευταίοι άνθρωποι κοροϊδεύουν, είναι πανούργοι και μαλώνουν μεταξύ τους. Όσο για τις αναφορές στο χάος, προφανώς και εννοεί τον κύκλο της συμπαντικής ζωής, όπου απ' τα σκότη του χάους ξεπηδούν γαλαξίες και το ίδιο, φαινομενικά, απρόσμενα καταλήγουν στο χάος της ανυπαρξίας. Ακόμη και αν δεν είχαν μορφοποιηθεί επαρκώς οι αντίστοιχες αστρονομικές θεωρίες στη εποχή του, το πνεύμα του Νίτσε διέθετε την απαραίτητη διαισθητική οπτική, ώστε να συλλάβει μια τέτοια ιδέα. Εξ άλλου, αντίστοιχη γνώση μπορούσε κάποιος να λάβει, μελετώντας αρχαίους μύθους και ως γνωστόν ο Νίτσε αρεσκόταν και σε τέτοιου είδους μελέτες.

Το πλήθος δεν καταλαβαίνει τον Ζαρατούστρα. Τον κοροϊδεύει και δείχνει προτίμηση στον τελευταίο άνθρωπο, απορρίπτοντας τον υπεράνθρωπο. Το κοινό προτιμάει να προσηλωθεί στον σχοινοβάτη, που τον ρίχνει ένας γελωτοποιός στο κενό. Το πλήθος απομακρύνεται και παρατάει

θλίψη και μοναξιά, ουρλιάζει αναζητώντας συντρόφους. Δεν θεωρεί εαυτόν ανώτερο, απλώς αναζητά συνανθρώπους να τον καταλαβαίνουν. Τότε, εμφανίζονται για πρώτη φορά τα ζώα του: ένας αετός που έχει τυλιγμένο στο λαιμό του ένα φίδι, όχι σαν θήραμα, αλλά ως φίλο. Τα δύο αυτά ζώα, *«το πιο περήφανο ζώο και το πιο έξυπνο ζώο κάτω απ' τον ήλιο»*, τον καθοδηγούν, δεν τον ακολουθούν υποταγμένα. Ο αετός συμβολίζει το ουράνιο, το ανθρώπινο πνεύμα που υπάρχει για να πετά ανεμπόδιστα ελεύθερο. Το φίδι συμβολίζει το χθόνιο, το ανθρώπινο σώμα που πατάει στέρεα στην γη. Η συντροφικότητα τους, γεγονός μη φυσικό, δηλώνει την ολότητα της ανθρώπινης ύπαρξης, αλλά και τη δύναμη των συντροφικών σχέσεων να υπερπηδήσουν ακόμη και φαινομενικά ανυπέρβλητα εμπόδια.

Ακολουθούν οι ομιλίες του Ζαρατούστρα για διάφορα ζητήματα. Γι' αυτόν, το πνεύμα του ανθρώπου έχει τρεις μεταμορφώσεις: στην αρχή είναι μια καμήλα που σηκώνει το βάρος της γνώσης στην έρημο, σαν περιττό βάρος. Έπειτα, γίνεται λιοντάρι, που θέλει να κατακτήσει την ελευθερία του και να γίνει αφέντης στη δική του έρημο, για να καταλήξει τέλος να γίνει παιδί, δηλαδή να ξαναρχίσει με αθωότητα ένα νέο παιχνίδι δημιουργίας, απελευθερωμένο. Μέσα στα επόμενα κεφάλαια, επισκεπτόμενος διάφορους τύπους ανθρώπων (τον σοφό, τους κήρυκες του κόσμου, τους περιφρονητές του σώματος κλπ.) του δίνεται η δυνατότητα να περιδιαβάσει την ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος και τους σημαντικούς σταθμούς της σκέψης. Ο Ζαρατούστρα αφήνει πίσω του τις αυταπάτες που δημιούργησαν οι παλαιότερες κοσμοθεωρίες, είτε αυτές έχουν να κάνουν με θρησκείες είτε με φιλοσοφικές σχολές. Έτσι, κριτικάρει και απαρνείται τόσο τον χριστιανισμό, όσο και θεωρίες που ακολούθησαν μόνο το δρόμο των απολαύσεων. Στο κεφάλαιο που ο Ζαρατούστρα συναντά τον ωχρό εγκληματία, συναντά τον ατομικιστή, που *«στο εξής έβλεπε τον εαυτό του σαν τον εκτελεστή μιας μόνο πράξης»*, που *«το κάμωμά του έγινε αυτός, υπνώτισε το φτωχό λογικό του –αυτό το πράγμα εγώ το ονομάζω παραφροσύνη, μετά πράξη»*, λέει ο Ζαρατούστρα. Στρέφεται ξεκάθαρα εναντίον του ατομικιστή, που *«η ψυχή του ήθελε αίμα κι όχι ληστεία: διψούσε για την ευτυχία του μαχαιριού!»*. Στρέφεται βέβαια και κατά των ακαδημαϊκών, αντιδρώντας στο βάρος του πνεύματός του με γέλιο.

Όταν συναντά τον νέο, που κάθεται στην κορυφή ενός βουνού κάτω από ένα δέντρο, συζητά μαζί του για την ελευθερία. Ο Ζαρατούστρα υποστηρίζει ότι, όταν ανυψώνεται κανείς, για να φτάσει στην ελευθερία, υπάρχει ο κίνδυνος να γίνει αλαζόνας ή ν' απαρνηθεί τις ελπίδες του, που διαψεύστηκαν. Η πορεία αυτή είναι δύσκολη και μοναχική, γι' αυτό θέλει αποφασιστικότητα και επιμονή. Στο κεφάλαιο «Για το νέο είδωλο» λέει ότι το κράτος αντικατέστησε τους παλιούς θεούς, σα νέο είδωλο: *«όλοι θέλουν να ανέβουν στο θρόνο: αυτό είναι η τρέλα τους –λες και η ευτυχί-*

ζουν τρελλό και μετατρέπουν τις προφητείες του σε φαντάσματα του νου του. Με τον τρόπο τους τον διώχνουν, τον εξουδετερώνουν, τον εκμηδενίζουν. Δεν του δίνουν άλλη επιλογή· αν θέλει να συνεχίσει να είναι αυτός που επέλεξε, δεν του μένει παρά να αποσυρθεί.

Ήδη από την αρχή του βιβλίου εμφανίζεται ο χριστιανός ερημίτης, μέσα από τη μορφή του οποίου βρίσκει τρόπο να στηλιτεύσει τον «άγιο» που δεν αγαπά τους ανθρώπους, γιατί τους θεωρεί ατελείς και απομονώνεται, για να βρει τον θεό του. Ο Ζαρατούστρα, απεναντίας, φέρνει ένα δώρο στους ανθρώπους. Όχι, όμως, επειδή θεωρεί τον εαυτό του καλύτερο και εκλεκτότερο· δε θέλει να ελεήσει τους ανθρώπους, «δεν είναι αρκετά φτωχός», για να το κάνει, όπως λέει ο ίδιος. Ο «άγιος» χλευάζει τις προθέσεις του Ζαρατούστρα και τον συμβουλεύει να μείνει μακριά απ' αυτούς. Αυτός όμως τον χαιρετά, λέγοντας στην καρδιά του: *«Αν είναι δυνατόν! Αυτός ο γέρος άγιος δεν άκουσε ακόμη μέσα στο δάσος του ότι ο θεός είναι νεκρός!».*

Όταν μιλάει στο συγκεντρωμένο πλήθος στην κεντρική πλατεία, στην προσπάθειά του να επικοινωνήσει με τους ανθρώπους, θέλει να τους παρουσιάσει τον υπεράνθρωπο. Σε αυτό το σημείο ο Ζαρατούστρα απηχεί δαρβινικές θεωρίες, καθώς παρουσιάζει μια ανθρώπινη εξέλιξη που ξεκίνησε απ' το σκουλήκι και τον πίθηκο, για να καταλήξει στον άνθρωπο, που κι αυτός με τη σειρά του θα ξεπεραστεί από τον υπεράνθρωπο, που είναι «το νόημα της γης». Φυσικά και δεν ελπίζει στην έλευση ενός νέου, εξελιγμένου βιολογικά είδους ανθρώπου. Όλα όσα μας κάνει ξεκάθαρα παρακάτω, εξαλείφουν κάθε υπόνοια για ευγονικές θεωρίες και ρατσιστικά παραληρήματα. Το γεγονός ότι πολλοί θεωρητικοί του εθνικοσοσιαλισμού παρερμήνευσαν σε αδιανόητο βαθμό τον νιτσεϊκό υπεράνθρωπο είναι μια άλλη, θλιβερή ιστορία. Ο Ζαρατούστρα αρνείται την χριστιανική μεταφυσική. **Ο υπεράνθρωπος δεν είναι ο άνθρωπος με τις υπερφυσικές δυνάμεις· απεναντίας προέρχεται από τη φύση.** Αρνείται ακόμη την χριστιανική εχθρότητα για το σώμα και το θεωρεί ισάξιο με το πνεύμα. Θεωρεί ότι *«πρέπει να είσαι θάλασσα, για να μπορείς να δέχεσαι ένα βρώμικο ποτάμι δίχως να λερώνεσαι».* Πιστεύει ότι ο άνθρωπος έχει μέσα του τον υπεράνθρωπο, γι' αυτό θα πρέπει να «πεθάνει», για να αποτελέσει το πέρασμα για τον υπεράνθρωπο. Δεν υπονοεί προφανώς την εξόντωση του σώματος, αλλά βλέπει τον άνθρωπο ως έναν σπόρο, που πεθαίνοντας γεννάει το άνθος του υπερανθρώπου. Ο θνήσκων άνθρωπος του πολιτισμού, οφείλει να σημάνει το σάλπισμα για την έλευση του υπερανθρώπου, την επιστροφή του δηλαδή σε μια ελεύθερη ζωή, με στόχο τον συνεχή αγώνα για την πλήρωση της προσωπικότητας και χυητές απολαύσεις, οι οποίες γίνονται δηλητήριο. Στη κοινωνία της νεωτερικότητας τα πάντα είναι ισοπεδωμένα. Οι τελευταίοι άνθρωποι κοροϊδεύουν, είναι πανούργοι και μαλώνουν μεταξύ τους. Όσο για τις αναφορές στο χάος, προφανώς και εννοεί τον κύκλο της συμπαντικής ζωής, όπου απ' τα σκότη του χάους ξεπηδούν γαλαξίες και το ίδιο, φαινομενικά, απρόσμενα καταλήγουν στο χάος της ανυπαρξίας. Ακόμη και αν δεν είχαν μορφοποιηθεί επαρκώς οι αντίστοιχες αστρονομικές θεωρίες στη εποχή του, το πνεύμα του Νίτσε διέθετε την απαραίτητη διαισθητική οπτική, ώστε να συλλάβει μια τέτοια ιδέα. Εξ άλλου, αντίστοιχη γνώση μπορούσε κάποιος να λάβει, μελετώντας αρχαίους μύθους και ως γνωστών ο Νίτσε αρεσκόταν και σε τέτοιου είδους μελέτες.

Το πλήθος δεν καταλαβαίνει τον Ζαρατούστρα. Τον κοροϊδεύει και δείχνει προτίμηση στον τελευταίο άνθρωπο, απορρίπτοντας τον υπεράνθρωπο. Το κοινό προτιμάει να προσηλωθεί στον σχοινοβάτη, που τον ρίχνει ένας γελωτοποιός στο κενό. Το πλήθος απομακρύνεται και παρατάει τον σχοινοβάτη στο έδαφος ετοιμοθάνατο, μπροστά στον Ζαρατούστρα, αλλά ο τελευταίος μένει στη θέση του και μιλάει μαζί του. Ενώ ο σχοινοβάτης λέει πως θα πάει στην κόλαση, ο Ζαρατούστρα τον διαβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει κόλαση και ότι εξ αιτίας του επικίνδυνου επαγγέλματός του, δεν αξίζει την περιφρόνηση. Θέλει μάλιστα να τον θάψει. Ο γελωτοποιός τον διώχνει, γιατί ο κόσμος τον μισεί. Στον δρόμο τον κοροϊδεύουν που κουβαλά το πτώμα του σχοινοβάτη. Μόνον ένας ερημίτης γέρος τού προσφέρει ψωμί και κρασί. Ο Ζαρατούστρα συνεχίζει την πορεία του, κουβαλώντας το πτώμα, προσανατολιζόμενος από τ' άστρα.

Μετά από έναν βαθύ ύπνο, ξυπνάει ξεκούραστος και ανακαλύπτει μέσα του μια νέα αλήθεια: *«να μη μιλά στον λαό ο Ζαρατούστρα, αλλά σε συντρόφους! Να μη γίνει ο Ζαρατούστρα βοσκός και σκύλος ενός κοπαδιού! Να απομακρύνω δελεάζοντας πολλούς από το κοπάδι –γι' αυτό το πράγμα έχω έρθει. Ας θυμώσουν μαζί μου λαός και κοπάδι: αυτό που θέλει ο Ζαρατούστρα είναι να τον αποκαλέ*λαια, επισκεπτόμενος διάφορους τύπους ανθρώπων (τον σοφό, τους κήρυκες του κόσμου, τους περιφρονητές του σώματος κλπ.) του δίνεται η δυνατότητα να περιδιαβάσει την ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος και τους σημαντικούς σταθμούς της σκέψης. Ο Ζαρατούστρα αφήνει πίσω του τις αυταπάτες που δημιούργησαν οι παλαιότερες κοσμοθεωρίες, είτε αυτές έχουν να κάνουν με θρησκείες είτε με φιλοσοφικές σχολές. Έτσι, κριτικάρει και απαρνείται τόσο τον χριστιανισμό, όσο και θεωρίες που ακολούθησαν μόνο το δρόμο των απολαύσεων. Στο κεφάλαιο που ο Ζαρατούστρα συναντά τον ωχρό εγκληματία, συναντά τον ατομικιστή, που *«στο εξής έβλεπε τον εαυτό του σαν τον εκτελεστή μιας μόνο πράξης»*, που *«το κάμωμά του έγινε αυτός, υπνώτισε το φτωχό λογικό του –αυτό το πράγμα εγώ το ονομάζω παραφροσύνη, μετά πράξη»*, λέει ο Ζαρατούστρα. Στρέφεται ξεκάθαρα εναντίον του ατομικιστή, που *«η ψυχή του ήθελε αίμα κι όχι ληστεία: διψούσε για την ευτυχία του μαχαιριού!»*. Στρέφεται βέβαια και κατά των ακαδημαϊκών, αντιδρώντας στο βάρος του πνεύματός του με γέλιο.

Όταν συναντά τον νέο, που κάθεται στην κορυφή ενός βουνού κάτω από ένα δέντρο, συζητά μαζί του για την ελευθερία. Ο Ζαρατούστρα υποστηρίζει ότι, όταν ανυψώνεται κανείς, για να φτάσει στην ελευθερία, υπάρχει ο κίνδυνος να γίνει αλαζόνας ή ν' απαρνηθεί τις ελπίδες του, που διαψεύστηκαν. Η πορεία αυτή είναι δύσκολη και μοναχική, γι' αυτό θέλει αποφασιστικότητα και επιμονή. Στο κεφάλαιο «Για το νέο είδωλο» λέει ότι το κράτος αντικατέστησε τους παλιούς θεούς, σα νέο είδωλο: *«όλοι θέλουν να ανέβουν στο θρόνο: αυτό είναι η τρέλα τους –λες και η ευτυχία κάθεται στο θρόνο! Συχνά κάθεται η λάσπη στο θρόνο– και επίσης συχνά ο θρόνος πάνω στη λάσπη»*. Προς το τέλος του κεφαλαίου ο Ζαρατούστρα λέει: *«εκεί που σταματά το κράτος, εκεί αρχίζει ο άνθρωπος, εκείνος που δεν είναι περιττός: εκεί αρχίζει το τραγούδι του απαραίτητου, η μοναδική και αναντικατάστατη μελωδία»*.

Στο κεφάλαιο «Οι μύγες της αγοράς» αναφέρεται στη μάζα, το άμορφο πλήθος, που, κρυμμένο πίσω απ' την ανωνυμία του, καταδικάζει όποιους πάνε να ξεχωρίσουν. Τιμωρούν τους ξεχωριστούς για τις αρετές τους, τους φθονούν: *«εκεί που σταματά η μοναξιά, εκεί αρχίζει η αγορά· κι εκεί που αρχίζει η αγορά, αρχίζει και ο θόρυβος των μεγάλων θεατρίνων και το βούισμα των δηλητηριωδών μυγών»*. Ας επαναλάβουμε, πως δεν υπήρξε ο Νίτσε μισάνθρωπος· σίγουρα όχι περισσότερο απ' ότι ο γείτονας, ο μπακάλης ή κάποιος συμμαθητής του. Κανείς δεν τον καταλαβαίνει, νιώθει μόνος και οι ανθρώπινες σχέσεις τού είναι τουλάχιστον προβληματικές. Στο τέλος του κεφαλαίου ο Ζαρα-

συνέχεια στη σελίδα 10

συνέχεια από τη σελίδα 9

τούστρα καλεί τον εαυτό του να αποτραβηχτεί στη μοναξιά του, γιατί «*δεν είναι ο κλήρος του να γίνει μυγοσκοτώστρα*». Στο επόμενο κεφάλαιο **θεωρεί ότι η αγνότητα βρίσκεται στη φυσική κατάσταση κι όχι στις πόλεις. Διαχωρίζει το ένστικτο που δίνει η φύση απ' την απλή ερωτική έξαψη και την ηδονοθηρία, που ικανοποιεί η πόλη. «Τουλάχιστον να ήμασταν τέλειοι σαν τα ζώα! Η αθωότητα όμως ανήκει στα ζώα**», σκέφτεται ο Ζαρατούστρα. Θεωρεί ακόμη τη φιλία, όπως την αντιλαμβάνεται ο ίδιος, μοναδική, γι' αυτό και οι άνθρωποι που την υπηρετούν θα πρέπει να είναι ελεύθεροι. Γράφει πως ουσιαστικά αληθινή φιλία δεν υπάρχει, αλλά μόνο συντροφικότητα.

Σε κεφάλαια όπως στο «Για τη γριά και τη γυναικούλα», αλλά και αλλού, σε διάφορα σημεία μέσα στο έργο του, ο Νίτσε δεν χάνει ευκαιρία να μιλήσει άσχημα για τις γυναίκες, στις οποίες δείχνει βαθιά περιφρόνηση. Αυτό είναι γεγονός. Τις θεωρεί κατώτερες και πιστεύει πως τους χρειάζεται μαστίγιο! Ψυχοερευνητικά μία τέτοια συμπεριφορά ερμηνεύεται από το γεγονός πως μεγάλωσε σε ένα περιβάλλον «γυναικοκρατούμενο», με πλήρη απουσία αντρικής παρουσίας (είχε πολλές αδερφές, ενώ έχασε τον πατέρα του σε πολύ νεαρή ηλικία). Οι γυναίκες τού περιβάλλοντος του ήταν ιδιαίτερα αυταρχικές. Είναι χαρακτηριστική η φράση του Ράσσελ για τον Νίτσε: «*ο Νίτσε πίστευε πως αν έχεις να κάνεις με γυναίκες καλό είναι να κρατάς και μαστίγιο. Δεν είναι βέβαια απ' την μεριά του παράλογο να χει μια τέτοια πεποίθηση, γιατί οι εννιά στις δέκα γυναίκες που θα συναντούσε, θα του έπαιρναν αβίαστα το μαστίγιο απ' το χέρι*». Κάπως κυνικό, θα λέγαμε, το χιούμορ, αλλά σίγουρα δεν έχει άδικο ο αγγλοσάξονας φιλόσοφος. Βέβαια, στο τρίτο μέρος, στην παράγραφο 23 του κεφαλαίου «*Για τις παλιές και καινούριες πλάκες*» διαβάζουμε: «*έτσι θέλω τον άνδρα και τη γυναίκα: ικανό για πόλεμο τον ένα, ικανή για γέννες την άλλη, και τους δυο όμως ικανούς για χορό με κεφάλι και πόδια*». Σε καμία περίπτωση δεν συνηγορούμε με απόψεις, αν μη τι άλλο, ασυμβίβαστες με την ουσία της ελευθερίας. Όμως είναι σημαντικό να ερμηνεύουμε, στο βαθμό πάντα που η έρευνα το επιτρέπει, συμπεριφορές με βάση τα κίνητρα, το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον και όσα γεγονότα πολλές φορές περνούν απαρατήρητα από μια πρόχειρη ανάγνωση. Η αιτιολόγηση δεν είναι επ' ουδενί φόρμα δικαιολογίας για τίποτε και κανέναν.

Απέναντι στα ζώα από την άλλη φέρεται με πολύ σεβασμό και τα θεωρεί σύμβολα των ιδεών του. Ακόμη και στο φίδι δίνει ξεχωριστή θέση. Πέρα από το φίδι που μαζί με

πα του υπερτεχνολογικού πολιτισμού, που τελικά ήρθε, όχι πολύ μετά την εποχή του Νίτσε.

Όσο ο Ζαρατούστρα μένει στην σπηλιά του, περιμένοντας, σαν σπορέας που έσπειρε, να δει τη σοδειά του, οι εχθροί του φρόντισαν να παραμορφώσουν τη διδασκαλία που είχε δώσει στους ανθρώπους. Έτσι, μετά από χρόνια διαβίωσης ως ερημίτης, αποφασίζει να επιστρέψει σ' αυτούς. Στα νησιά των μακάρων βρίσκει τους μαθητές του και μιλάει μαζί τους. Συζητούν για διάφορα θέματα, όπως η δύναμη της θέλησης. Τους διαβεβαιώνει ότι ο θεός είναι νεκρός. Επιλέγει πια να προσφέρει τα δώρα του σε όσους έρθουν μόνοι τους να τα πάρουν: «*είμαι δωρητής: ευχαρίστως προσφέρω σε φίλους ως φίλος. Ας έρχονται όμως κι ας μαζεύουν μόνοι τους τούς καρπούς από το δέντρο μου οι ξένοι και οι φτωχοί: αυτό ντροπιάζει λιγότερο*». Σε καμία περίπτωση δεν πιστεύει στην ελεημοσύνη, όπως οι νεκροί θε-

οί, γιατί η ελεημοσύνη υποδουλώνει. Κατακεραυνώνει τους ιερείς που ανέστρεψαν τους νόμους της φύσης και επέβαλαν αυταρχικούς θεούς. Στρέφεται και εναντίον των ενάρετων, που βλέπουν στον κόσμο παντού το καλό και το κακό, άρα αμοιβή και τιμωρία. Με την ιδέα αυτή, που αναπτύσσει και στο έργο του *Πέρα απ' το καλό και το κακό*, θέλει να στραφεί εναντίον ενός κόσμου, που έχει νομοθετήσει για το καλό και το κακό, μετατρέποντας τα σε αήθη ιδεολογή-

της νεωτερικής εποχής είναι «για γέλια» κι ότι αυτός είναι ξένος ανάμεσά τους, χωρίς πατρίδα και πόλη. Στο μόνο που μπορεί να ελπίζει είναι η «γη των παιδιών» του, η γη που θα δημιουργηθεί από τους μαθητές του. Όταν μιλάει για τους λόγιους, ο Ζαρατούστρα φτιάχνει την αυτοβιογραφία του (που αποτελεί και αυτοβιογραφία του Νίτσε), όπου δηλώνει πως οι λόγιοι προσπάθησαν να τον φιμώσουν, αλλά δεν τα κατάφεραν, «*επειδή αυτός περπατούσε πάντα πάνω από τα κεφάλια τους*». Θεωρεί τους λόγιους αποσπασματικούς, δόλιους και όχι δημιουργούς, όπως το παιδί.

Ο Ζαρατούστρα με ένα πνευματικό παιχνίδι δείχνει στους μαθητές του ότι ούτε στον ίδιο πρέπει να πιστεύουν. Αυτοαναιρείται, γιατί θέλει οι μαθητές του να πιστέψουν στον εαυτό τους, όχι να τον ακολουθήσουν σαν ηγέτη. Όταν αναφέρεται στα μεγάλα γεγονότα, λέει ότι η ελευθερία δεν βρίσκεται στα μεγάλα, θορυβώδη συμβάντα, αλλά στις πιο σιωπηλές μας ώρες: «*όχι γύρω από τους εφευρέτες καινούριων θορύβων, αλλά γύρω από τους εφευρέτες καινούριων αξιών περιστρέφεται ο κόσμος· σιωπηλά περιστρέφεται*». Το μεγαλύτερο γεγονός δεν είναι ο θάνατος του θεού, αλλά ότι η ουσία του χρόνου είναι η αιώνια επιστροφή. Η αιώνια επιστροφή είναι μία από τις βασικότερες φιλοσοφικές έννοιες του Νίτσε, η οποία βασίζεται στην έννοια της στιγμής, που στρέφεται συγχρόνως πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον. Δε θα μείνουμε σε αυτή την ιδέα, γιατί δεν αφορά άμεσα αυτό το κείμενο.

Θα σταθούμε όμως στη συνάντηση του Ζαρατούστρα με τον μάντη του μηδενισμού, που είχε συναντήσει ο ίδιος, ο οποίος διαχέει τον πεσιμισμό και βυθίζει σε θλίψη τον Ζαρατούστρα, που πέφτει σε βαθύ όνειρο. Όταν ξυπνάει, ένας μαθητής ερμηνεύει το όνειρό του και όλοι μαζί προσπαθούν να τον επαναφέρουν. Όταν συνέρχεται, τους καλεί όλους σε ένα φαγοπότι. **Ο Ζαρατούστρα προσπαθεί να ζήσει ανάμεσα στους ανθρώπους, δίχως να σκέφτεται συνεχώς τα αρνητικά τους στοιχεία, επειδή κάτι τέτοιο θα τον έριχνε πιθανόν στον μηδενισμό και θα τον έκανε να παραιτηθεί από την ελπίδα του υπερανθρώπου.** Θα πρέπει όμως σύντομα, παρ' όλο που δεν το θέλει αυτή τη φορά, να αποτραβηχτεί πάλι στη μοναξιά και τη σιωπή του. Σε ένα όνειρο του μιλά με τη Σιωπηλότατη Ώρα, που διαφωνεί μαζί του. Ο Ζαρατούστρα νομίζει ότι οι άνθρωποι δεν τον κατάλαβαν, αλλά εκείνη του απαντά πως δεν πρέπει να κρίνει τους ανθρώπους από τα λόγια, αλλά από τη σιωπή πριν την καταιγίδα. Του δείχνει ότι οι καρποί του είναι ώριμοι, αλλά ο ίδιος όχι αρκετά ώριμος. Γι' αυτό, το δεύτερο μέρος τελειώνει, παίρνοντας το

Γράφει πως ουσιαστικά αληθινή φιλία δεν υπάρχει, αλλά μόνο συντροφικότητα.

Σε κεφάλαια όπως στο «Για τη γριά και τη γυναικούλα», αλλά και αλλού, σε διάφορα σημεία μέσα στο έργο του, ο Νίτσε δεν χάνει ευκαιρία να μιλήσει άσχημα για τις γυναίκες, στις οποίες δείχνει βαθιά περιφρόνηση. Αυτό είναι γεγονός. Τις θεωρεί κατώτερες και πιστεύει πως τους χρειάζεται μαστίγιο! Ψυχοερευνητικά μία τέτοια συμπεριφορά ερμηνεύεται από το γεγονός πως μεγάλωσε σε ένα περιβάλλον «γυναικοκρατούμενο», με πλήρη απουσία αντρικής παρουσίας (είχε πολλές αδερφές, ενώ έχασε τον πατέρα του σε πολύ νεαρή ηλικία). Οι γυναίκες τού περιβάλλοντος του ήταν ιδιαίτερα αυταρχικές. Είναι χαρακτηριστική η φράση του Ράσσελ για τον Νίτσε: *«ο Νίτσε πίστευε πως αν έχεις να κάνεις με γυναίκες καλό είναι να κρατάς και μαστίγιο. Δεν είναι βέβαια απ' την μεριά του παράλογο να χει μια τέτοια πεποίθηση, γιατί οι εννιά στις δέκα γυναίκες που θα συναντούσε, θα του έπαιρναν αβίαστα το μαστίγιο απ' το χέρι»*. Κάπως κυνικό, θα λέγαμε, το χιούμορ, αλλά σίγουρα δεν έχει άδικο ο αγγλοσάξονας φιλόσοφος. Βέβαια, στο τρίτο μέρος, στην παράγραφο 23 του κεφαλαίου «*Για τις παλιές και καινούριες πλάκες*» διαβάζουμε: *«έτσι θέλω τον άνδρα και τη γυναίκα: ικανό για πόλεμο τον ένα, ικανή για γέννες την άλλη, και τους δυο όμως ικανούς για χορό με κεφάλι και πόδια»*. Σε καμία περίπτωση δεν συνηγορούμε με απόψεις, αν μη τι άλλο, ασυμβίβαστες με την ουσία της ελευθερίας. Όμως είναι σημαντικό να ερμηνεύουμε, στο βαθμό πάντα που η έρευνα το επιτρέπει, συμπεριφορές με βάση τα κίνητρα, το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον και όσα γεγονότα πολλές φορές περνούν απαρατήρητα από μια πρόχειρη ανάγνωση. Η αιτιολόγηση δεν είναι επ' ουδενί φόρμα δικαιολογίας για τίποτε και κανέναν.

Απέναντι στα ζώα από την άλλη φέρεται με πολύ σεβασμό και τα θεωρεί σύμβολα των ιδεών του. Ακόμη και στο φίδι δίνει ξεχωριστή θέση. Πέρα από το φίδι που μαζί με τον αετό καθοδηγούν τον Ζαρατούστρα, όταν ένα άλλο φίδι τον τσιμπά, σκορπώντας του το δηλητήριό του, εκείνος βρίσκει ευκαιρία να πει ότι το κακό του αντιπάλου μπορεί να αποδειχτεί ωφέλιμο. Από την άλλη παρομοιάζει γάτες και λύκους τους εκφυλισμένους και τα λεγόμενα λούμπεν στοιχεία της εποχής του, που παίρνουν χωρίς να δίνουν και προτιμούν να κλέψουν από το να πάρουν. Η πόλη που συναντά όλους τους ανθρώπους λέγεται «*Η Παρδαλή Αγελάδα*». Στο τέλος του πρώτου μέρους την εγκαταλείπει, ακολουθούμενος από τους μαθητές του.

Έτσι, στο δεύτερο μέρος, επιλέγει να βαδίσει ψηλά, στο βουνό. Από εκεί μπορεί να κρατήσει τις αποστάσεις του. **Δεν επιλέγει να χτίσει ένα σπίτι ή να φτιάξει έστω μια καλύβα. Απαρνείται τον πολιτισμό. Κατοικία του πλέον γίνεται μία σπηλιά.** Οι μόνοι που μπορούν να τον καταλάβουν δεν είναι πια οι άνθρωποι· είναι τα ζώα, που το καθένα φέρει το βάρος του συμβολισμού του. Αναμετριέται με τη δύναμη

στως προσφέρω σε φίλους ως φίλος. Ας έρχονται όμως κι ας μαζεύουν μόνοι τους τούς καρπούς από το δέντρο μου οι ξένοι και οι φτωχοί: αυτό ντροπιάζει λιγότερο». Σε καμία περίπτωση δεν πιστεύει στην ελεημοσύνη, όπως οι νεκροί θε-

οί, γιατί η ελεημοσύνη υποδουλώνει. Κατακεραυνώνει τους ιερείς που ανέστρεψαν τους νόμους της φύσης και επέβαλαν αυταρχικούς θεούς. Στρέφεται και εναντίον των ενάρετων, που βλέπουν στον κόσμο παντού το καλό και το κακό, άρα αμοιβή και τιμωρία. Με την ιδέα αυτή, που αναπτύσσει και στο έργο του *Πέρα απ' το καλό και το κακό*, θέλει να στραφεί εναντίον ενός κόσμου, που έχει νομοθετήσει για το καλό και το κακό, μετατρέποντας τα σε αήθη ιδεολογήματα των κρατικών θεσμών. Αυτά είναι νοητικές κατασκευές· η φύση δεν παρέχει αμοιβές και τιμωρίες, όπως κάνει η κάθε θρησκεία.

Ωστόσο, συμβουλεύει τους μαθητές του να είναι ενάρετοι. Όχι όμως για να εξασφαλίσουν αμοιβή, όχι για να επιτύχουν την ευτυχία, αλλά επειδή αποβλέπει στη δημιουργία του μακρινού και υπέρτατου (του υπερανθρώπου), σε μια δημιουργία μελλοντική, που δε θα μπορέσουν οι ίδιοι να δουν. Με το κεφάλαιό του για τις ταραντούλες βλέπουμε ότι πιστεύει σε ένα είδος ιεράρχησης της ίδιας της φύσης, όχι όμως με βάση την καταγωγή και τον πλούτο, αλλά με βάση τη δύναμη. Οι ταραντούλες συμβολίζουν τους πιο αδύναμους. Η ιεράρχηση αυτή θυμίζει την αντίστοιχη της *Πολιτείας* του Πλάτωνα, μόνο που εδώ η δύναμη σχετίζεται περισσότερο με το ξεπέρασμα του εαυτού. Αντίστοιχες απόψεις παρουσιάζει και στον *Αντίχριστο*. Έπειτα, αναφέρεται στους φημισμένους σοφούς, που επιδιώκουν να γίνουν πνευματικοί ηγέτες και να καθοδηγήσουν την αγέλη. Λέει

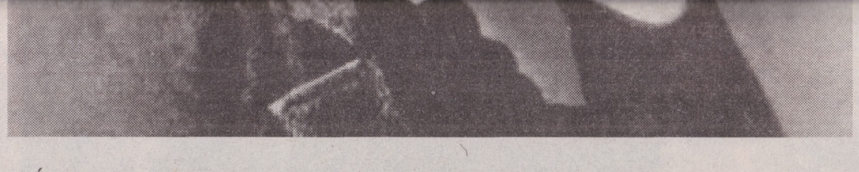
Αυτοαναιρείται, γιατί θέλει οι μαθητές του να πιστέψουν στον εαυτό τους, όχι να τον ακολουθήσουν σαν ηγέτη. Όταν αναφέρεται στα μεγάλα γεγονότα, λέει ότι η ελευθερία δεν βρίσκεται στα μεγάλα, θορυβώδη συμβάντα, αλλά στις πιο σιωπηλές μας ώρες: *«όχι γύρω από τους εφευρέτες καινούριων θορύβων, αλλά γύρω από τους εφευρέτες καινούριων αξιών περιστρέφεται ο κόσμος· σιωπηλά περιστρέφεται»*. Το μεγαλύτερο γεγονός δεν είναι ο θάνατος του θεού, αλλά ότι η ουσία του χρόνου είναι η αιώνια επιστροφή. Η αιώνια επιστροφή είναι μία από τις βασικότερες φιλοσοφικές έννοιες του Νίτσε, η οποία βασίζεται στην έννοια της στιγμής, που στρέφεται συγχρόνως πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον. Δε θα μείνουμε σε αυτή την ιδέα, γιατί δεν αφορά άμεσα αυτό το κείμενο.

Θα σταθούμε όμως στη συνάντηση του Ζαρατούστρα με τον μάντη του μηδενισμού, που είχε συναντήσει ο ίδιος, ο οποίος διαχέει τον πεσιμισμό και βυθίζει σε θλίψη τον Ζαρατούστρα, που πέφτει σε βαθύ όνειρο. Όταν ξυπνάει, ένας μαθητής ερμηνεύει το όνειρό του και όλοι μαζί προσπαθούν να τον επαναφέρουν. Όταν συνέρχεται, τους καλεί όλους σε ένα φαγοπότι. **Ο Ζαρατούστρα προσπαθεί να ζήσει ανάμεσα στους ανθρώπους, δίχως να σκέφτεται συνεχώς τα αρνητικά τους στοιχεία, επειδή κάτι τέτοιο θα τον έριχνε πιθανόν στον μηδενισμό και θα τον έκανε να παραιτηθεί από την ελπίδα του υπερανθρώπου.** Θα πρέπει όμως σύντομα, παρ' όλο που δεν το θέλει αυτή τη φορά, να αποτραβηχτεί πάλι στη μοναξιά και τη σιωπή του. Σε ένα όνειρό του μιλά με τη Σιωπηλότατη Ώρα, που διαφωνεί μαζί του. Ο Ζαρατούστρα νομίζει ότι οι άνθρωποι δεν τον κατάλαβαν, αλλά εκείνη του απαντά πως δεν πρέπει να κρίνει τους ανθρώπους από τα λόγια, αλλά από τη σιωπή πριν την καταιγίδα. Του δείχνει ότι οι καρποί του είναι ώριμοι, αλλά ο ίδιος όχι αρκετά ώριμος. Γι' αυτό, το δεύτερο μέρος τελειώνει, παίρνοντας το δρόμο της απομόνωσης.

Στο τρίτο μέρος ο Ζαρατούστρα παίρνει το καράβι για να φύγει από τα νησιά των Μακάρων και να επιστρέψει στη σπηλιά του. Στην πορεία του όμως κάνει παρεκβάσεις, περνώντας πάλι από τους ανθρώπους, για να διαπιστώσει την κατάστασή τους από τότε που έφυγε. Σε αυτό το μέρος αναπτύσσεται η ιδέα της αιώνιας επιστροφής. Ο ταξιδιώτης Ζαρατούστρα σκέφτεται: *«και ό,τι και να μου έρθει ως μοίρα και ως βίωμα –ένα ταξίδι θα υπάρχει μέσα του και μια ορειβασία: σε τελευταία ανάλυση δεν βιώνει κανείς παρά τον εαυτό του»*. Η θάλασσα που ατενίζει απ' την κορυφή ενός βουνού όπου στέκεται ο Ζαρατούστρα, η οποία κοιμάται κι αδιαφορεί γι' αυτόν, μάλλον συμβολίζει την περιέχουσα τα πάντα κι αβυθομέτρητη φύση, που απλώς αναταράζεται από την «ιστορία» που γράφουν μέσα της τα αυτοβασανιζόμενα ανθρώπινα όντα.

Στον δρόμο του συναντά μια παράξενη μορφή, που είναι μισή νάνος (συμβολίζει τον κυνισμό και τον μηδενισμό) και

πλάκες» διαβάζουμε: *«έτσι θέλω τον άνδρα και τη γυναίκα: ικανό για πόλεμο τον ένα, ικανή για γέννες την άλλη, και τους δυο όμως ικανούς για χορό με κεφάλι και πόδια»*. Σε καμία περίπτωση δεν συνηγορούμε με απόψεις, αν μη τι άλλο, ασυμβίβαστες με την ουσία της ελευθερίας. Όμως είναι σημαντικό να ερμηνεύουμε, στο βαθμό πάντα που η έρευνα το επιτρέπει, συμπεριφορές με βάση τα κίνητρα, το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον και όσα γεγονότα πολλές φορές περνούν απαρατήρητα από μια πρόχειρη ανάγνωση. Η αιτιολόγηση δεν είναι επ' ουδενί φόρμα δικαιολογίας για τίποτε και κανέναν.

Απέναντι στα ζώα από την άλλη φέρεται με πολύ σεβασμό και τα θεωρεί σύμβολα των ιδεών του. Ακόμη και στο φίδι δίνει ξεχωριστή θέση. Πέρα από το φίδι που μαζί με τον αετό καθοδηγούν τον Ζαρατούστρα, όταν ένα άλλο φίδι τον τσιμπά, σκορπώντας του το δηλητήριό του, εκείνος βρίσκει ευκαιρία να πει ότι το κακό του αντιπάλου μπορεί να αποδειχτεί ωφέλιμο. Από την άλλη παρομοιάζει γάτες και λύκους τους εκφυλισμένους και τα λεγόμενα λούμπεν στοιχεία της εποχής του, που παίρνουν χωρίς να δίνουν και προτιμούν να κλέψουν από το να πάρουν. Η πόλη που συναντά όλους τους ανθρώπους λέγεται *«Η Παρδαλή Αγελάδα»*. Στο τέλος του πρώτου μέρους την εγκαταλείπει, ακολουθούμενος από τους μαθητές του.

Έτσι, στο δεύτερο μέρος, επιλέγει να βαδίσει ψηλά, στο βουνό. Από εκεί μπορεί να κρατήσει τις αποστάσεις του. **Δεν επιλέγει να χτίσει ένα σπίτι ή να φτιάξει έστω μια καλύβα. Απαρνείται τον πολιτισμό. Κατοικία του πλέον γίνεται μία σπηλιά.** Οι μόνοι που μπορούν να τον καταλάβουν δεν είναι πια οι άνθρωποι· είναι τα ζώα, που το καθένα φέρει το βάρος του συμβολισμού του. Αναμετριέται με τη δύναμή του. Όχι τη δύναμη του παντοδύναμου ανθρώπου, αλλά εκείνου που η μοναξιά του και η απομόνωση στην οποία τον καταδικάζει το εξουσιαστικό κατασκεύασμα της κοινωνίας, τον αναγκάζει να ξεπεράσει τις δυνάμεις του, για να συμπληρώσει το κενό που άφησε μέσα του η έλλειψη της κοινότητας. Είναι αναγκασμένος να ζήσει με τον εαυτό του· γι' αυτό οφείλει να ξεπεράσει αυτό που ήταν και να γίνει ο καινούργιος άνθρωπος. Να καθαρθεί από τα ίχνη του πολιτισμού και να επιστρέψει στην αγριότητα. Όχι ως ο εκλεκτός, ο πεφωτισμένος, που μέλλεται πια να κυριαρχήσει στο σύμπαν. Το αντίθετο· να κλειστεί γερά στον εαυτό του, για να σώσει τον σπόρο της αλήθειας, που οι σύγχρονοί του δεν ήταν σε θέση να καταλάβουν. Γι' αυτό θα πει ότι *«αν δεν γίνουμε εμείς οι υπεράνθρωποι, ας γίνουμε έστω οι γονείς και οι παππούδες του Υπερανθρώπου»*. **Ο Υπεράνθρωπος αυτός δεν είναι βλαστάρι ευγονικής, δεν επιβάλλει καμία άποψη, δε θέλει να σπείρει καμία εκλεκτή γενιά. Θέλει να καταφέρει να συγκεντρώσει τις δυνάμεις του ενάντια στη λαίλαπα**οί, γιατί η ελεημοσύνη υποδουλώνει. Κατακεραυνώνει τους ιερείς που ανέστρεψαν τους νόμους της φύσης και επέβαλαν αυταρχικούς θεούς. Στρέφεται και εναντίον των ενάρετων, που βλέπουν στον κόσμο παντού το καλό και το κακό, άρα αμοιβή και τιμωρία. Με την ιδέα αυτή, που αναπτύσσει και στο έργο του *Πέρα απ' το καλό και το κακό*, θέλει να στραφεί εναντίον ενός κόσμου, που έχει νομοθετήσει για το καλό και το κακό, μετατρέποντας τα σε αήθη ιδεολογήματα των κρατικών θεσμών. Αυτά είναι νοητικές κατασκευές· η φύση δεν παρέχει αμοιβές και τιμωρίες, όπως κάνει η κάθε θρησκεία.

Ωστόσο, συμβουλεύει τους μαθητές του να είναι ενάρετοι. Όχι όμως για να εξασφαλίσουν αμοιβή, όχι για να επιτύχουν την ευτυχία, αλλά επειδή αποβλέπει στη δημιουργία του μακρινού και υπέρτατου (του υπερανθρώπου), σε μια δημιουργία μελλοντική, που δε θα μπορέσουν οι ίδιοι να δουν. Με το κεφάλαιό του για τις ταραντούλες βλέπουμε ότι πιστεύει σε ένα είδος ιεράρχησης της ίδιας της φύσης, όχι όμως με βάση την καταγωγή και τον πλούτο, αλλά με βάση τη δύναμη. Οι ταραντούλες συμβολίζουν τους πιο αδύναμους. Η ιεράρχηση αυτή θυμίζει την αντίστοιχη της *Πολιτείας* του Πλάτωνα, μόνο που εδώ η δύναμη σχετίζεται περισσότερο με το ξεπέρασμα του εαυτού. Αντίστοιχες απόψεις παρουσιάζει και στον *Αντίχριστο*. Έπειτα, αναφέρεται στους φημισμένους σοφούς, που επιδιώκουν να γίνουν πνευματικοί ηγέτες και να καθοδηγήσουν την αγέλη. Λέει όμως ότι *«αυτός τον οποίο μισεί ο λαός είναι ό,τι ο λύκος για τους σκύλους: είναι το ελεύθερο πνεύμα, ο εχθρός των δεσμών, εκείνος που δεν λατρεύει τίποτε, εκείνος που μένει στα δάση»*. Μέσα από τα τραγούδια που ακολουθούν, ο Ζαρατούστρα διακηρύσσει πως η ζωή δεν είναι ενάρετη: βρίσκεται πέρα απ' το καλό και το κακό. Είναι άπιαστη και ευμετάβλητη.

Έπειτα, αφήνει τη νήσο των μακάρων για ένα άλλο μακρινό νησί. Αντίθετα από τον ομηρικό Αχιλλέα, που είναι άτρωτος εκτός από τη φτέρνα του, ο Ζαρατούστρα είναι παντού τρωτός. Το μόνο του άτρωτο σημείο είναι η θέλησή του, που θα τον βοηθήσει ν' απελευθερωθεί. Η ζωή είναι η υπέρβαση, η θέληση για δύναμη. Δεν ακολουθεί την πεπατημένη παλαιότερων φιλοσόφων (Πλάτων, Καντ κλπ.), που έκαναν διαχωρισμό ανάμεσα στην ευμετάβλητη και την αιώνια ζωή. Για τον Νίτσε η ζωή είναι μία και ρευστή. Τέλος, ο Ζαρατούστρα, μιλώντας για την χώρα της πνευματικής καλλιέργειας, συμπεραίνει ότι οι μορφωμένοι άνθρωποι

ρατούστρα προσπαθεί να ζήσει ανάμεσα στους ανθρώπους, δίχως να σκέφτεται συνεχώς τα αρνητικά τους στοιχεία, επειδή κάτι τέτοιο θα τον έριχνε πιθανόν στον μηδενισμό και θα τον έκανε να παραιτηθεί από την ελπίδα του υπερανθρώπου. Θα πρέπει όμως σύντομα, παρ' όλο που δεν το θέλει αυτή τη φορά, να αποτραβηχτεί πάλι στη μοναξιά και τη σιωπή του. Σε ένα όνειρό του μιλά με τη Σιωπηλότατη Ώρα, που διαφωνεί μαζί του. Ο Ζαρατούστρα νομίζει ότι οι άνθρωποι δεν τον κατάλαβαν, αλλά εκείνη του απαντά πως δεν πρέπει να κρίνει τους ανθρώπους από τα λόγια, αλλά από τη σιωπή πριν την καταιγίδα. Του δείχνει ότι οι καρποί του είναι ώριμοι, αλλά ο ίδιος όχι αρκετά ώριμος. Γι' αυτό, το δεύτερο μέρος τελειώνει, παίρνοντας το δρόμο της απομόνωσης.

Στο τρίτο μέρος ο Ζαρατούστρα παίρνει το καράβι για να φύγει από τα νησιά των Μακάρων και να επιστρέψει στη σπηλιά του. Στην πορεία του όμως κάνει παρεκβάσεις, περνώντας πάλι από τους ανθρώπους, για να διαπιστώσει την κατάστασή τους από τότε που έφυγε. Σε αυτό το μέρος αναπτύσσεται η ιδέα της αιώνιας επιστροφής. Ο ταξιδιώτης Ζαρατούστρα σκέφτεται: *«και ό,τι και να μου έρθει ως μοίρα και ως βίωμα –ένα ταξίδι θα υπάρχει μέσα του και μια ορειβασία: σε τελευταία ανάλυση δεν βιώνει κανείς παρά τον εαυτό του»*. Η θάλασσα που ατενίζει απ' την κορυφή ενός βουνού όπου στέκεται ο Ζαρατούστρα, η οποία κοιμάται κι αδιαφορεί γι' αυτόν, μάλλον συμβολίζει την περιέχουσα τα πάντα κι αβυθομέτρητη φύση, που απλώς αναταράζεται από την «ιστορία» που γράφουν μέσα της τα αυτοβασανιζόμενα ανθρώπινα όντα.

Στον δρόμο του συναντά μια παράξενη μορφή, που είναι μισή νάνος (συμβολίζει τον κυνισμό και τον μηδενισμό) και μισή τυφλοπόντικας (κινείται τυφλός κάτω από τη γη, αγνοείται επ' αυτής). Το θάρρος του νικά το νάνο, κατ' επέκταση κάθε άλλο ζώο και τον πόνο, τον ίδιο το θάνατο με την αιώνια επιστροφή της ζωής. Στο καράβι της επιστροφής απ' τα νησιά των μακάρων συνομιλεί με τους ναύτες και ξανασκέφτεται όσα έγιναν. Όσο προχωράει, τόσο εμβαθύνει στο ζήτημα της απελευθέρωσης από τα δεσμά του βάρους της γνώσης. Οι άνθρωποι, προσπαθώντας να ερμηνεύσουν τον κόσμο και τα πράγματα, τα ενέταξαν σε έναν θεϊκό και υπέρ-γήινο σκοπό. Έτσι, τα πράγματα φορτίστηκαν με ενοχή, για την οποία πάντα πρέπει να πληρώνουν. Ο ουρανός στον οποίο θέλει να φτάσει ο Ζαρατούστρα είναι απέραντος και ανοιχτός σε κάθε ερμηνεία.

Για τον Νίτσε ο άνθρωπος δεν είναι το μέτρο όλων των πραγμάτων, όπως είχαν διακηρύξει οι σοφιστές και πολύ αργότερα οι διαφωτιστές, δεν είναι αυτός που με τις τεχνολογικές του καινοτομίες θα κυριαρχήσει στον κόσμο. Καθήκον του ανθρώπου είναι *«η απανθρωποποίηση της φύσης*

και μετά η φυσικοποίηση του ανθρώπου, αφού πρώτα αφομοιώσει τη νέα έννοια της φύσης» (από σημειώσεις του Νίτσε). **Ο υπεράνθρωπος βρίσκεται μέσα στον άνθρωπο**. Ο Ζαρατούστρα μοιάζει να είναι για το θεό ό,τι το αρνητικό του φιλμ για την αναλογική φωτογραφία· εκπληρώνει έναν μη θεό, γι' αυτό και υπεράνθρωπο. Ο μη θεός άνθρωπος ξεπερνάει με τη δική του θέληση τον εαυτό του κι αυτό τον απελευθερώνει.

Με κατεύθυνση πάντα τη σπηλιά του ο Ζαρατούστρα λοξοδρομεί. Φτάνει απρόσμενα στη «μεγάλη πόλη», στην κορωνίδα και σύμβολο της νεωτερικής εποχής. Στην πύλη τον σταματά ένας τρελλός, που οι άλλοι κοροϊδεύουν ως «πίθηκο του Ζαρατούστρα» (άρα έχουν ακούσει γι' αυτόν). Ο τρελλός καταδικάζει και κατακρίνει τη νεωτερική δημοκρατία και πόλη, όπου κυριαρχεί το εμπόριο και το κυνήγι του χρήματος, η δουλοπρέπεια και η κολακεία, η φιλοδοξία και η φιληδονία, ένα αρχέτυπο της αιώνιας Βαβυλώνας. Ολόκληρη η πόλη έχει τη μυρωδιά «*σφαγείων και των μαγειρείων του πνεύματος*». Το πνεύμα έχει γίνει λογοπαίγνιο και οι λέξεις αποπλύματα. Αυτά καθορίζουν το επίπεδο της επικοινωνίας, που διαμορφώνει και διαμορφώνεται από την απάτη που λέγεται κοινή γνώμη.

Ο Ζαρατούστρα αγανακτεί με τον τρελλό και του φράζει το στόμα, για να τον κάνει να σωπάσει. Τον κατηγορεί ότι δεν έχει το δικαίωμα να τα λέει αυτά, αφού είναι μόνιμος κάτοικος της μεγάλης πόλης, ενός βούρκου μέσα στον οποίο είναι και ο ίδιος βάτραχος. Η κρίση του Ζαρατούστρα για την πόλη και τους ανθρώπους της είναι πιο σκληρή από του τρελλού. Εκεί που ο δεύτερος προτείνει το περιφρονητικό φτύσιμο, ο πρώτος εύχεται το κάψιμό της από μια «πύρινη στήλη». Ο εμπρησμός εδώ είναι συμβολικός, στρέφεται ενάντια στην κορωνίδα του πολιτισμού, στην πλέον εξέχουσα μορφή καταπίεσης. Κάνει μια τελευταία στάση στην πόλη «Παρδαλή Αγελάδα», όπου είχε πρωτοσυναντήσει τους μαθητές του. Ξαναβρίσκει κάποιους από αυτούς, αλλά έχουν επιστρέψει στο σκοτάδι· ξανάγιναν δειλοί και θρήσκοι. Ο Ζαρατούστρα δε στεναχωριέται, αλλά παρακαλά τον άνεμο να διώξει μακριά του τα «μαραμένα φύλλα».

Ο Ζαρατούστρα μιλάει στη σπηλιά με τη μοναξιά του. Ανάμεσα στους ανθρώπους ήταν εγκαταλελειμμένος άγριος, ξένος, που, για να επιβιώσει, αναγκαζόταν να εφαρμόσει τις αρχές της φρόνησης και της περιποιητικότητας. Με άλλα λόγια, να συμμετέχει στις κοινωνικές συμβάσεις. Τώρα, όμως, θα μπορέσει να μιλήσει ελεύθερα, ανοιχτά, ειλικρινά, δίχως προφυλάξεις και ντροπή· θα μπορέσει να μιλήσει ευθέως για όλους και όλα. Στη φάση αυτή το πνεύμα του μεταμορφώνεται πια σε λιοντάρι. Επαναξιολογεί όλες τις αξίες του και βαδίζει προς την ελευθερία. Απευθύνεται σε ένα φανταστικό ακροατήριο μαθητών. Βλέπει τον κόσμο

είναι η φυσική ροή των πάντων: «*όλα φεύγουν, όλα ξανάρχονται· αιωνίως γυρίζει ο τροχός του Είναι. Όλα πεθαίνουν, όλα ξανανθίζουν, αιωνίως τρέχει η χρονιά του Είναι*». Δεν έχει μεταφυσική και θεϊκή χροιά. Με τα τραγούδια που ακολουθούν, ο Ζαρατούστρα φτιάχνει ύμνους που καταφάσκουν στην ελευθερία. Παρουσιάζεται ως καταστροφέας του παλιού και του κατεστημένου, ως δημιουργός που κινεί το τυχαίο και φέρνει την αρμονία, ανακατεύοντας όλα τα πράγματα και ζωογονώντας το πνεύμα του με τη φωτιά. Ουσιαστικά εδώ κλείνει και το βιβλίο του Νίτσε, με το γαμήλιο τραγούδι του Ζαρατούστρα με τη ζωή (αιωνιότητα). Ωστόσο, κάποια στιγμή πρόσθεσε και ένα τέταρτο μέρος, το οποίο έδωσε σε κάποιους φίλους του σε περιορισμένα αντίτυπα. Μετέπειτα, μετάνιωσε γι' αυτό και έψαξε να πάρει πίσω όσα αντίτυπα του τέταρτου μέρους είχε μοιράσει.

Στο τέταρτο αυτό μέρος Ο Ζαρατούστρα, γέρος με άσπρα μαλλιά πια, αποφασίζει πως δε θα επιστρέψει αυτός στους ανθρώπους, αλλά ότι θα έρθουν οι άνθρωποι σ' αυτόν, όσο κι αν χρειαστεί να περιμένει. Ο χρόνος δεν έχει πια σημασία. Τον πλησιάζουν διάφοροι τύποι ανθρώπου, που τους καλεί έναν-έναν να μπουν στη σπηλιά του και να τον περιμένουν εκεί: τον ζοφερό μηδενιστή, που προσπαθεί να τον πείσει ν' αποτραβηχτεί, τους δύο βασιλιάδες που θεωρεί αδύναμα πλάσματα, τον θετικό επιστήμονα, που υπερτιμά τις δυνατότητές του και εξετάζει τη βδέλλα που έχει κολλήσει πάνω του, τον μάγο, που εκπροσωπεί το ψέμα και την κολακεία, τον τελευταίο παπά, που έχασε τον αφέντη του, αφού ο θεός είναι νεκρός. Μάλιστα, τον τελευταίο δεν τον καλεί στη σπηλιά του, αλλά ο ίδιος ζητάει από τον Ζαρατούστρα να καταφύγει εκεί. Ύστερα, βρίσκει τον ειδεχθέστερο των ανθρώπων, που η μορφή του προκαλεί στους άλλους απέχθεια. Βρίσκεται στην «κοιλάδα των φιδιών». Σε αυτόν θα σταθούμε, για να πούμε ότι η εικόνα του ειδεχθέστερου είναι αυτή που κατά τον Ζαρατούστρα ανταποκρίνεται περισσότερο στην εικόνα που έχει για τον ανώτερο άνθρωπο που αναζητά και θα φέρει τον υπεράνθρωπο. Απόδειξη ότι δεν έχει να κάνει με ευγονική η υπέρβαση του εαυτού του Νίτσε. Έπειτα, συναντά τον πλούσιο που απαρνήθηκε τα πλούτη του κι έγινε οικειοθελώς ζητιάνος και τον στέλνει κι αυτόν στη σπηλιά του. Τέλος, βρίσκει τον ίσκιο του, που ανηφορίζει κι αυτός στη σπηλιά.

Μετά έρχεται το μεγάλο μεσημέρι· ο Ζαρατούστρα κοιμάται σε έναν διονυσιακό παράδεισο. Ξυπνάει και πάει να βρει όσους είχε στείλει στη σπηλιά του, καθώς και τα ζώα του, τον αετό με το φίδι. Τότε συνειδητοποιεί ότι αυτοί είναι οι «ανώτεροι άνθρωποι», που αναζητούσε και τους καλεί «με αγάπη και κακία» να χαρούν τη φιλοξενία του και ν' αναπαυθούν στο «βασίλειό» του. Ο Ζαρατούστρα συζητά μαζί τους και τους λέει πως δεν είναι αρκετά δυνατοί ώστε να γίνουν μαθητές του. Επειδή θέλει να κατέβει στους αν-

το πιο απάνθρωπο. Και ο ίδιος ο Νίτσε προέβλεψε ότι τα έργα του θα παρερμηνευτούν. Το νιτσεϊκό έργο ήταν «μια κραυγή μέσα στη βαθιά νύχτα των ανθρώπων». **Η περιφρόνησή του δεν πήγαζε από μίσος για την ανθρωπότητα, αλλά από έναν πληγωμένο ρομαντισμό**. Ωστόσο, πάντοτε εξέφραζε μεγάλες προσδοκίες για τις δυνατότητες του ανθρώπου να ξεπεράσει τον εαυτό του.

Όσο για τους οπαδούς του ατομικισμού και του μηδενισμού, που πιστεύουν στον αγώνα μέχρι τέλους για την επικράτηση του ατόμου και των εκλεκτών της ιστορίας, καλό είναι να αντιληφθούν πως **ο Ζαρατούστρα ήταν κάθε άλλο παρά ένας ιεροφάντης του εγωισμού και της ατομικότητας. Ουδεμία σχέση παρουσιάζει με όσα του έχουν ανεπιτυχώς φορτώσει στην πλάτη οι κάθε θέσης και άποψης ατομικιστές.** Αδιαμφισβήτητα βέβαια, ο καθένας διατηρεί κάθε δικαίωμα να παρουσιάζει τις απόψεις του, όπως ο ίδιος επιθυμεί. Η στρέβλωση, όμως, ακόμη και αν συμβαίνει συχνότατα δίχως κακές προθέσεις, εκθέτει κατά κανόνα αυτόν που την εκφράζει.

Η εποχή μας βρίσκεται στον «αστερισμό» του ύψιστου ατομικισμού, όπου το κράτος επιδιώκει να διαμορφώσει την ψυχολογική και ηθική στάση του καθένα μας μέσα από το αντίστοιχο εκπαιδευτικό σύστημα και τις διάχυτες επιβεβλημένες κοινωνικές αξίες. Δε μοιάζει καθόλου ρηξικέλευθο και ανατρεπτικό να ευαγγελίζεται κανείς ατομικιστικές ομάδες εκλεκτών, που θα δρουν ως συμμορίες, με αποκλειστικό σκοπό να ικανοποιήσουν ουσιαστικά το συμφέρον τους, στο όνομα μιας κάποιας, αδιευκρίνιστης ως επί το πλείστον, επανάστασης. Η απάντηση σε έναν κόσμο μίσους, εξουσιαστικής βίας και ατομικής ανέλιξης είναι, κατά τη γνώμη μας, ο ανυστερόβουλος αντικρατικός αγώνας με απώτερο στόχο τις ελεύθερες κοινότητες ανθρώπων, μακριά από τα νύχια της πολιτικής και της εκμετάλλευσης. Η απάντηση αυτή όμως βρίσκεται στον καθένα ξεχωριστά, δεν έρχεται ως λύση από μια ομάδα πεφωτισμένων, που ψάχνουν κοπάδια να καθοδηγήσουν. Για όποιον ψάχνει για «λύσεις», κάπου θα τις βρει, είναι βέβαιο. Το ζήτημα είναι να σκεφτούμε ποιος θέτει το αίνιγμα και γιατί. Ως τώρα το αίνιγμα το θέτουν οι εξουσιαστές, για να μας απασχολούν με ερωτήματα του τύπου «φασισμός ή αριστερά;», «εκλογές τώρα ή αύριο;», «ποιος είναι ο καλός ηγέτης που χρειαζόμαστε;». Σε τέτοιου είδους αινίγματα «λύσεις» βρίσκονται αβασάνιστα. Υπάρχουν όμως και ερωτήματα που καμιά πολιτική σκοπιμότητα δεν μπορεί να απαντήσει. Το βασικότερο είναι: «πώς μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι;» Και σ' αυτό μπορεί να απαντήσει κάθε πνεύμα που στέκεται στα πόδια του, όχι γονατισμένο από το βάρος των εξουσιαστικών σκέψεων, αλλά όρθιο· έτοιμο να πετάξει.

σύντροφοι
για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

τία και πόλη, όπου κυριαρχεί το εμπόριο και το κυνήγι του χρήματος, η δουλοπρέπεια και η κολακεία, η φιλοδοξία και η φιληδονία, ένα αρχέτυπο της αιώνιας Βαβυλώνας. Ολόκληρη η πόλη έχει τη μυρωδιά «*σφαγείων και των μαγειρείων του πνεύματος*». Το πνεύμα έχει γίνει λογοπαίγνιο και οι λέξεις αποπλύματα. Αυτά καθορίζουν το επίπεδο της επικοινωνίας, που διαμορφώνει και διαμορφώνεται από την απάτη που λέγεται κοινή γνώμη.

Ο Ζαρατούστρα αγανακτεί με τον τρελλό και του φράζει το στόμα, για να τον κάνει να σωπάσει. Τον κατηγορεί ότι δεν έχει το δικαίωμα να τα λέει αυτά, αφού είναι μόνιμος κάτοικος της μεγάλης πόλης, ενός βούρκου μέσα στον οποίο είναι και ο ίδιος βάτραχος. Η κρίση του Ζαρατούστρα για την πόλη και τους ανθρώπους της είναι πιο σκληρή από του τρελλού. Εκεί που ο δεύτερος προτείνει το περιφρονητικό φτύσιμο, ο πρώτος εύχεται το κάψιμό της από μια «πύρινη στήλη». Ο εμπρησμός εδώ είναι συμβολικός, στρέφεται ενάντια στην κορωνίδα του πολιτισμού, στην πλέον εξέχουσα μορφή καταπίεσης. Κάνει μια τελευταία στάση στην πόλη «Παρδαλή Αγελάδα», όπου είχε πρωτοσυναντήσει τους μαθητές του. Ξαναβρίσκει κάποιους από αυτούς, αλλά έχουν επιστρέψει στο σκοτάδι· ξανάγιναν δειλοί και θρήσκοι. Ο Ζαρατούστρα δε στεναχωριέται, αλλά παρακαλά τον άνεμο να διώξει μακριά του τα «μαραμένα φύλλα».

Ο Ζαρατούστρα μιλάει στη σπηλιά με τη μοναξιά του. Ανάμεσα στους ανθρώπους ήταν εγκαταλελειμμένος άγριος, ξένος, που, για να επιβιώσει, αναγκαζόταν να εφαρμόσει τις αρχές της φρόνησης και της περιποιητικότητας. Με άλλα λόγια, να συμμετέχει στις κοινωνικές συμβάσεις. Τώρα, όμως, θα μπορέσει να μιλήσει ελεύθερα, ανοιχτά, ειλικρινά, δίχως προφυλάξεις και ντροπή· θα μπορέσει να μιλήσει ευθέως για όλους και όλα. Στη φάση αυτή το πνεύμα του μεταμορφώνεται πια σε λιοντάρι. Επαναξιολογεί όλες τις αξίες του και βαδίζει προς την ελευθερία. Απευθύνεται σε ένα φανταστικό ακροατήριο μαθητών. Βλέπει τον κόσμο ως κάτι ένσαρκο και πλούσιο, προστατευτικό και στοργικό, όμορφο και αξιοσέβαστο. Δεν είναι ένα μετρήσιμο μέγεθος, ούτε αίνιγμα που αναζητάει λύση, αλλά απροσδιόριστος και αβυθομέτρητος. Στο πνεύμα του βάρους αντιπροτείνει το πνεύμα της ελαφρότητας, αυτής που επιτρέπει το πέταγμα ψηλά.

Το πνεύμα του βάρους λοιπόν χώρισε τον κόσμο σε «καλό» και «κακό», εμποδίζοντας τον άνθρωπο να ασχοληθεί με τα δικά του προβλήματα. Εδώ ο Ζαρατούστρα προτείνει να αξιολογεί ο καθένας τα πράγματα σύμφωνα με τη δική του βούληση και να μη μένει στην χριστιανική ηθική του βάρους, αν και αυτή η μεταβολή είναι δύσκολη. Δεν μπορεί να μάθει κανείς να πετάει, αν δε μάθει πρώτα να στέκεται, να βαδίζει, να τρέχει, να πηδά, να σκαρφαλώνει και να χορεύει. Ο ίδιος έφτασε στη δική του αλήθεια μέσα από «*πολλούς δρόμους και με πολλούς τρόπους*». Επαναξιολογώντας τις παλιές αξίες, δεν παραλείπει να στραφεί και εναντίον του μηδενισμού: ο μηδενισμός («τα πάντα είναι μάταια», η αντίληψη δηλαδή που εκμηδενίζει την ύπαρξη) έχει και τη φιλοσοφική του έκφραση· απολαμβάνει τον σεβασμό των άλλων, που είναι πλήρως αντίθετοι με τον Ζαρατού-

πίσω όσα αντίτυπα του τέταρτου μέρους είχε μοιράσει.

Στο τέταρτο αυτό μέρος Ο Ζαρατούστρα, γέρος με άσπρα μαλλιά πια, αποφασίζει πως δε θα επιστρέψει αυτός στους ανθρώπους, αλλά ότι θα έρθουν οι άνθρωποι σ' αυτόν, όσο κι αν χρειαστεί να περιμένει. Ο χρόνος δεν έχει πια σημασία. Τον πλησιάζουν διάφοροι τύποι ανθρώπου, που τους καλεί έναν-έναν να μπουν στη σπηλιά του και να τον περιμένουν εκεί: τον ζοφερό μηδενιστή, που προσπαθεί να τον πείσει ν' αποτραβηχτεί, τους δύο βασιλιάδες που θεωρεί αδύναμα πλάσματα, τον θετικό επιστήμονα, που υπερτιμά τις δυνατότητές του και εξετάζει τη βδέλλα που έχει κολλήσει πάνω του, τον μάγο, που εκπροσωπεί το ψέμα και την κολακεία, τον τελευταίο παπά, που έχασε τον αφέντη του, αφού ο θεός είναι νεκρός. Μάλιστα, τον τελευταίο δεν τον καλεί στη σπηλιά του, αλλά ο ίδιος ζητάει από τον Ζαρατούστρα να καταφύγει εκεί. Ύστερα, βρίσκει τον ειδεχθέστερο των ανθρώπων, που η μορφή του προκαλεί στους άλλους απέχθεια. Βρίσκεται στην «κοιλάδα των φιδιών». Σε αυτόν θα σταθούμε, για να πούμε ότι η εικόνα του ειδεχθέστερου είναι αυτή που κατά τον Ζαρατούστρα ανταποκρίνεται περισσότερο στην εικόνα που έχει για τον ανώτερο άνθρωπο που αναζητά και θα φέρει τον υπεράνθρωπο. Απόδειξη ότι δεν έχει να κάνει με ευγονική η υπέρβαση του εαυτού του Νίτσε. Έπειτα, συναντά τον πλούσιο που απαρνήθηκε τα πλούτη του κι έγινε οικειοθελώς ζητιάνος και τον στέλνει κι αυτόν στη σπηλιά του. Τέλος, βρίσκει τον ίσκιο του, που ανηφορίζει κι αυτός στη σπηλιά.

Μετά έρχεται το μεγάλο μεσημέρι· ο Ζαρατούστρα κοιμάται σε έναν διονυσιακό παράδεισο. Ξυπνάει και πάει να βρει όσους είχε στείλει στη σπηλιά του, καθώς και τα ζώα του, τον αετό με το φίδι. Τότε συνειδητοποιεί ότι αυτοί είναι οι «ανώτεροι άνθρωποι», που αναζητούσε και τους καλεί «με αγάπη και κακία» να χαρούν τη φιλοξενία του και ν' αναπαυθούν στο «βασίλειό» του. Ο Ζαρατούστρα συζητά μαζί τους και τους λέει πως δεν είναι αρκετά δυνατοί ώστε να γίνουν μαθητές του. Επειδή θέλει να κατέβει στους ανθρώπους, θέλει κοντά του γελαστά λιοντάρια κι όχι ανώτερους ανθρώπους. Τους παραθέτει δείπνο, που παραπέμπει μάλλον στο μυστικό δείπνο. Όταν τους μιλάει για τις ιδέες του όπως στους παλιούς του μαθητές, ξέρει ότι δε μιλάει στους δημιουργούς. Κάνει ένα εγκώμιο στο ελεύθερο «θυελλώδες» πνεύμα, που γελάει και εχθρεύεται τους «στρεψόδικους, τα μαραμένα φύλλα, τα ζιζάνια και το σκυλολόι». Επειδή η ατμόσφαιρα έχει βαρύνει, ο Ζαρατούστρα βγαίνει απ' τη σπηλιά να πάρει καθαρό αέρα και οι καλεσμένοι του συζητούν και μαλώνουν μεταξύ τους και κυρίως με το μάγο που θέλει να επιβάλει τον πεσιμισμό του, αλλά στο τέλος νικιέται. Οι καλεσμένοι έπειτα αναρρώνουν από το βάρος του πνεύματος, όπως έκανε και ο ίδιος πριν. Ακολουθεί η γιορτή του γαϊδάρου, που είναι μια αντιχριστιανική παρωδία. Οι καλεσμένοι του επινοούν νέους θεούς, λατρεύοντας έναν γάιδαρο. Ο Ζαρατούστρα λέει ότι τέτοιους θεούς επινοούν όσοι αναρρώνουν. Βγαίνουν όλοι απ' τη σπηλιά, ανακουφισμένοι.

Τι είναι ο Ζαρατούστρα; Αυτός που ενώνει χαρά και πόνο, νύχτα και μέρα, μικρή σταγόνα του παρόντος και μυρωδιά αιωνιότητας, σοφία και τρέλλα. Η χαρά θέλει αιωνιότη-

στές. Αδιαμφισβήτητα βέβαια, ο καθένας διατηρεί κάθε δικαίωμα να παρουσιάζει τις απόψεις του, όπως ο ίδιος επιθυμεί. Η στρέβλωση, όμως, ακόμη και αν συμβαίνει συχνότατα δίχως κακές προθέσεις, εκθέτει κατά κανόνα αυτόν που την εκφράζει.

Η εποχή μας βρίσκεται στον «αστερισμό» του ύψιστου ατομικισμού, όπου το κράτος επιδιώκει να διαμορφώσει την ψυχολογική και ηθική στάση του καθένα μας μέσα από το αντίστοιχο εκπαιδευτικό σύστημα και τις διάχυτες επιβεβλημένες κοινωνικές αξίες. Δε μοιάζει καθόλου ρηξικέλευθο και ανατρεπτικό να ευαγγελίζεται κανείς ατομικιστικές ομάδες εκλεκτών, που θα δρουν ως συμμορίες, με αποκλειστικό σκοπό να ικανοποιήσουν ουσιαστικά το συμφέρον τους, στο όνομα μιας κάποιας, αδιευκρίνιστης ως επί το πλείστον, επανάστασης. Η απάντηση σε έναν κόσμο μίσους, εξουσιαστικής βίας και ατομικής ανέλιξης είναι, κατά τη γνώμη μας, ο ανυστερόβουλος αντικρατικός αγώνας με απώτερο στόχο τις ελεύθερες κοινότητες ανθρώπων, μακριά από τα νύχια της πολιτικής και της εκμετάλλευσης. Η απάντηση αυτή όμως βρίσκεται στον καθένα ξεχωριστά, δεν έρχεται ως λύση από μια ομάδα πεφωτισμένων, που ψάχνουν κοπάδια να καθοδηγήσουν. Για όποιον ψάχνει για «λύσεις», κάπου θα τις βρει, είναι βέβαιο. Το ζήτημα είναι να σκεφτούμε ποιος θέτει το αίνιγμα και γιατί. Ως τώρα το αίνιγμα το θέτουν οι εξουσιαστές, για να μας απασχολούν με ερωτήματα του τύπου «φασισμός ή αριστερά;», «εκλογές τώρα ή αύριο;», «ποιος είναι ο καλός ηγέτης που χρειαζόμαστε;». Σε τέτοιου είδους αινίγματα «λύσεις» βρίσκονται αβασάνιστα. Υπάρχουν όμως και ερωτήματα που καμιά πολιτική σκοπιμότητα δεν μπορεί να απαντήσει. Το βασικότερο είναι: «πώς μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι;» Και σ' αυτό μπορεί να απαντήσει κάθε πνεύμα που στέκεται στα πόδια του, όχι γονατισμένο από το βάρος των εξουσιαστικών σκέψεων, αλλά όρθιο· έτοιμο να πετάξει.

σύντροφοι
για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

Σχετικά βιβλία:

Φρ. Νίτσε, Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα, Πέρα από το καλό και το κακό, Ο Αντίχριστος

Θ. Πελεγρίνης, Λεξικό της Φιλοσοφίας

Ζ. Σαρίκας, Το όραμα του υπερανθρώπου-Μια ερμηνεία του έργου του Νίτσε «Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα»

Μπ. Ράσσελ, Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας

---

1. Είναι γνωστή η όψιμη σπέκουλα των αριστερών, με τις πλάτες πάντα του κινήματος, για τον Μπακούνιν. Ούτε λίγο ούτε πολύ, με αφορμή την συνύπαρξη τους στην Α΄ Διεθνή των Εργατών –που έληξε με αποπομπή των αναρχικών, έπειτα από ολόκληρη πλεκτάνη του Μαρξ και των συν αυτώ– παρουσιάζουν τον μαρξισμό και τον αναρχισμό «αδερφές πολιτικές ιδεολογίες». Αν πιστεύουν κάτι τέτοιο, με γεια τους με χαρά τους. Η Αναρχία πάντως δεν έχει καμία απολύτως σχέση ούτε με τον αναρχισμό, ούτε με τον μαρξισμό. Όσο για τον Μπακούνιν, παρά τις όποιες ουσιαστικές διαφωνίες μας, μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πως ουδέποτε έκανε πολιτική. Υπήρξε ένας α-

αυτούς, αλλά έχουν επιστρέψει στο σκοτάδι ξανάγιναν δειλοί και θρήσκοι. Ο Ζαρατούστρα δε στεναχωριέται, αλλά παρακαλά τον άνεμο να διώξει μακριά του τα «μαραμένα φύλλα».

Ο Ζαρατούστρα μιλάει στη σπηλιά με τη μοναξιά του. Ανάμεσα στους ανθρώπους ήταν εγκαταλελειμμένος άγριος, ξένος, που, για να επιβιώσει, αναγκαζόταν να εφαρμόσει τις αρχές της φρόνησης και της περιποιητικότητας. Με άλλα λόγια, να συμμετέχει στις κοινωνικές συμβάσεις. Τώρα, όμως, θα μπορέσει να μιλήσει ελεύθερα, ανοιχτά, ειλικρινά, δίχως προφυλάξεις και ντροπή· θα μπορέσει να μιλήσει ευθέως για όλους και όλα. Στη φάση αυτή το πνεύμα του μεταμορφώνεται πια σε λιοντάρι. Επαναξιολογεί όλες τις αξίες του και βαδίζει προς την ελευθερία. Απευθύνεται σε ένα φανταστικό ακροατήριο μαθητών. Βλέπει τον κόσμο ως κάτι ένσαρκο και πλούσιο, προστατευτικό και στοργικό, όμορφο και αξιοσέβαστο. Δεν είναι ένα μετρήσιμο μέγεθος, ούτε αίνιγμα που αναζητάει λύση, αλλά απροσδιόριστος και αβυθομέτρητος. Στο πνεύμα του βάρους αντιπροτείνει το πνεύμα της ελαφρότητας, αυτής που επιτρέπει το πέταγμα ψηλά.

Το πνεύμα του βάρους λοιπόν χώρισε τον κόσμο σε «καλό» και «κακό», εμποδίζοντας τον άνθρωπο να ασχοληθεί με τα δικά του προβλήματα. Εδώ ο Ζαρατούστρα προτείνει να αξιολογεί ο καθένας τα πράγματα σύμφωνα με τη δική του βούληση και να μη μένει στην χριστιανική ηθική του βάρους, αν και αυτή η μεταβολή είναι δύσκολη. Δεν μπορεί να μάθει κανείς να πετάει, αν δε μάθει πρώτα να στέκεται, να βαδίζει, να τρέχει, να πηδά, να σκαρφαλώνει και να χορεύει. Ο ίδιος έφτασε στη δική του αλήθεια μέσα από *«πολλούς δρόμους και με πολλούς τρόπους»*. Επαναξιολογώντας τις παλιές αξίες, δεν παραλείπει να στραφεί και εναντίον του μηδενισμού: ο μηδενισμός («τα πάντα είναι μάταια», η αντίληψη δηλαδή που εκμηδενίζει την ύπαρξη) έχει και τη φιλοσοφική του έκφραση· απολαμβάνει τον σεβασμό των άλλων, που είναι πλήρως αντίθετοι με τον Ζαρατούστρα. Οι μαθητές του Ζαρατούστρα πρέπει να σπάσουν τις πλάκες των «μονίμως δυσαρεστημένων», που βλαστημούν τη ζωή, ενώ συγχρόνως γεύονται τις απολαύσεις της. Στρέφεται και εναντίον της παραίτησης απ' αυτό τον κόσμο για χάρη ενός άλλου και εναντίον της δουλείας του πνεύματος και των αρπακτικών του κέρδους.

Καταφάσκει τη ζωή, όταν λέει: *«Και χαμένη ας είναι για μας η μέρα, που δεν χορέψαμε μια φορά! Και ψεύτικη για μας κάθε αλήθεια που δεν έχει μέσα της τουλάχιστον ένα γέλιο!»*. Ένα πρωί, ο Ζαρατούστρα σηκώθηκε και βγήκε απ' τη σπηλιά του, φωνάζοντας σαν τρελλός και τρομάζοντας τα ζώα του. Όταν συνέρχεται, βρίσκεται σε έναν πλούσιο φυσικό παράδεισο. Ο Νίτσε φέρνει το **Είναι** και τις ιδέες πάλι στον υπαρκτό κόσμο. Τα ξεκολλάει από τον ουρανό και τα φέρνει στον άνθρωπο, που ξεπερνάει τον εαυτό του, για να γίνει υπεράνθρωπος. Γι' αυτόν, η αιώνια επιστροφή άνθρωπο που αναζητά και θα φέρει τον υπεράνθρωπο. Απόδειξη ότι δεν έχει να κάνει με ευγονική η υπέρβαση του εαυτού του Νίτσε. Έπειτα, συναντά τον πλούσιο που απαρνήθηκε τα πλούτη του κι έγινε οικειοθελώς ζητιάνος και τον στέλνει κι αυτόν στη σπηλιά του. Τέλος, βρίσκει τον ίσκιο του, που ανηφορίζει κι αυτός στη σπηλιά.

Μετά έρχεται το μεγάλο μεσημέρι· ο Ζαρατούστρα κοιμάται σε έναν διονυσιακό παράδεισο. Ξυπνάει και πάει να βρει όσους είχε στείλει στη σπηλιά του, καθώς και τα ζώα του, τον αετό με το φίδι. Τότε συνειδητοποιεί ότι αυτοί είναι οι «ανώτεροι άνθρωποι», που αναζητούσε και τους καλεί «με αγάπη και κακία» να χαρούν τη φιλοξενία του και ν' αναπαυθούν στο «βασίλειό» του. Ο Ζαρατούστρα συζητά μαζί τους και τους λέει πως δεν είναι αρκετά δυνατοί ώστε να γίνουν μαθητές του. Επειδή θέλει να κατέβει στους ανθρώπους, θέλει κοντά του γελαστά λιοντάρια κι όχι ανώτερους ανθρώπους. Τους παραθέτει δείπνο, που παραπέμπει μάλλον στο μυστικό δείπνο. Όταν τους μιλάει για τις ιδέες του όπως στους παλιούς του μαθητές, ξέρει ότι δε μιλάει στους δημιουργούς. Κάνει ένα εγκώμιο στο ελεύθερο «θυελλώδες» πνεύμα, που γελάει και εχθρεύεται τους «στρεψόδικους, τα μαραμένα φύλλα, τα ζιζάνια και το σκυλολόι». Επειδή η ατμόσφαιρα έχει βαρύνει, ο Ζαρατούστρα βγαίνει απ' τη σπηλιά να πάρει καθαρό αέρα και οι καλεσμένοι του συζητούν και μαλώνουν μεταξύ τους και κυρίως με το μάγο που θέλει να επιβάλει τον πεσιμισμό του, αλλά στο τέλος νικιέται. Οι καλεσμένοι έπειτα αναρρώνουν από το βάρος του πνεύματος, όπως έκανε και ο ίδιος πριν. Ακολουθεί η γιορτή του γαϊδάρου, που είναι μια αντιχριστιανική παρωδία. Οι καλεσμένοι του επινοούν νέους θεούς, λατρεύοντας έναν γάιδαρο. Ο Ζαρατούστρα λέει ότι τέτοιους θεούς επινοούν όσοι αναρρώνουν. Βγαίνουν όλοι απ' τη σπηλιά, ανακουφισμένοι.

Τι είναι ο Ζαρατούστρα; Αυτός που ενώνει χαρά και πόνο, νύχτα και μέρα, μικρή σταγόνα του παρόντος και μυρωδιά αιωνιότητας, σοφία και τρέλλα. Η χαρά θέλει αιωνιότητα, δηλαδή ζωή και θάνατο, μέλι και ξύδι, μεσάνυχτα και μεσημέρι, αγάπη και μίσος, ευτυχία και πόνο. Θέλει και τους ανώτερους ανθρώπους, μ' όλο τον πόνο και την αποτυχία τους, αφού θέλει την αιώνια επιστροφή όλων των πραγμάτων. Μπορεί να μη βρήκε τους κατάλληλους μαθητές, αλλά τον προσεγγίζουν τα πουλιά (περιστέρια) και το λιοντάρι, σημάδι που αναγγέλλει τον ερχομό των αληθινών μαθητών-δημιουργών. Το πότε δεν τίθεται πάλι και δεν έχει σημασία, επειδή για τέτοια πράγματα δεν υπάρχει χρόνος πάνω στη γη.

Ο Ζαρατούστρα επηρέασε έντονα τον Χίτλερ, ο οποίος στρεβλώνοντας πλήρως κάθε στοιχείο του υπερανθρώπου, εμπνεύστηκε, όπως και από άλλα ερεθίσματα, την οικοδόμηση της εθνικοσοσιαλιστικής θεωρίας του πάνω στην ανωτερότητα της Αρείας φυλής. Ωστόσο, **ο Ζαρατούστρα υπερβαίνει τον εαυτό του προς το ανθρωπινότερο και όχι προς** ψάχνουν κάποια να καθοδηγηθούν. Για όποιον ψάχνει για «λύσεις», κάπου θα τις βρει, είναι βέβαιο. Το ζήτημα είναι να σκεφτούμε ποιος θέτει το αίνιγμα και γιατί. Ως τώρα το αίνιγμα το θέτουν οι εξουσιαστές, για να μας απασχολούν με ερωτήματα του τύπου «φασισμός ή αριστερά;», «εκλογές τώρα ή αύριο;», «ποιος είναι ο καλός ηγέτης που χρειαζόμαστε;». Σε τέτοιου είδους αινίγματα «λύσεις» βρίσκονται αβασάνιστα. Υπάρχουν όμως και ερωτήματα που καμιά πολιτική σκοπιμότητα δεν μπορεί να απαντήσει. Το βασικότερο είναι: «πώς μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι;» Και σ' αυτό μπορεί να απαντήσει κάθε πνεύμα που στέκεται στα πόδια του, όχι γονατισμένο από το βάρος των εξουσιαστικών σκέψεων, αλλά όρθιο· έτοιμο να πετάξει.

σύντροφοι
για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

Σχετικά βιβλία:

Φρ. Νίτσε, Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα, Πέρα από το καλό και το κακό, Ο Αντίχριστος
Θ. Πελεγρίνης, Λεξικό της Φιλοσοφίας
Ζ. Σαρίκας, Το όραμα του υπερανθρώπου-Μια ερμηνεία του έργου του Νίτσε «Ετσι μίλησε ο Ζαρατούστρα»
Μπ. Ράσσελ, Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας

---

1. Είναι γνωστή η όψιμη σπέκουλα των αριστερών, με τις πλάτες πάντα του κινήματος, για τον Μπακούνιν. Ούτε λίγο ούτε πολύ, με αφορμή την συνύπαρξη τους στην Α' Διεθνή των Εργατών –που έληξε με αποπομπή των αναρχικών, έπειτα από ολόκληρη πλεκτάνη του Μαρξ και των συν αυτώ– παρουσιάζουν τον μαρξισμό και τον αναρχισμό «αδερφές πολιτικές ιδεολογίες». Αν πιστεύουν κάτι τέτοιο, με γεια τους με χαρά τους. Η Αναρχία πάντως δεν έχει καμία απολύτως σχέση ούτε με τον αναρχισμό, ούτε με τον μαρξισμό. Όσο για τον Μπακούνιν, παρά τις όποιες ουσιαστικές διαφωνίες μας, μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πως ουδέποτε έκανε πολιτική. Υπήρξε ένας αγνός αγωνιστής και πλήρωσε βαρύ τίμημα για την ευπιστία του. Αλλά όλα αυτά θα τα αναπτύξουμε καλύτερα σε κάποιο μελλοντικό μας κείμενο.

2. Ο Νίτσε στο έργο του *Ο Αντίχριστος*, θεωρεί τον χριστιανισμό ένα κατασκεύασμα του απόστολου Παύλου. Γράφει χαρακτηριστικά πως υπήρξε μόνο ένας χριστιανός στην ιστορία· αυτός που πέθανε πάνω στο σταυρό.

3. Η ιστορία αυτή είναι μια απ' τις πολλές αφηγήσεις στις οποίες γίνεται ξεκάθαρη η αγάπη του Νίτσε για τα ζώα, όχι ως κατοικίδια με αντιαλλεργικό περιλαίμιο, αλλά ως ισότιμοι σύντροφοι στο μοναχικό του ταξίδι προς την αυτογνωσία.

Το Β΄μέρος του κειμένου:
Μήπως τελικά έχουμε γενοκτονία;
θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο.

Φάκελος Scala: η ιστορία μιας κρατικής προβοκάτσιας

(Μέρος Α΄)

«Η CNT πάντα φώναζε να επικεντρωθούν οι έρευνες στους δράστες, πιστεύοντας ότι ήταν πράκτορες των μυστικών υπηρεσιών και ότι το κράτος ήθελε να δυσφημίσει τη CNT σε μια εποχή που ήταν η αιχμή της αντιπολίτευσης ενάντια στο νόμο Moncloa (Κοινωνικό Συμβόλαιο της Ισπανίας)».

(Solidaridad Obrera)

«Η CNT επαναεπιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς της ότι η υπόθεση Scala ήταν πνευματικό τέκνο του υπουργείου εσωτερικών, μαγειρεύτηκε από την αστυνομία και υλοποιήθηκε μέσω των υπηρεσιών ενός χαφιέ, του Joaquin Gambin. Μόνο μια αποκάλυψη όλων αυτών των υπαινιγμών θα θεωρούνταν αληθινά άξια διερεύνησης» (ό.π.)

«Πώς μπορώ εγώ (που πείστηκα να συμμετέχω σε μια αποστολή) να δικαστώ χωρίς οι ανώτεροί μου να αποκαλύψουν την αποστολή που μου είχαν αναθέσει;»

(Joaquin Gambin Hernandez, CAMBIO 16: 19.12.83)

Η Πράξη

Στις 1.15 το μεσημέρι στις 15 Γενάρη 1978, λίγο μετά από μία δυναμική πορεία της CNT με 10.000 άτομα, πορεία ενάντια στις εργατικές συμφωνίες του Moncloa, κάπου αλλού στην πόλη, αρκετά «άγνωστα άτομα» πέταξαν βόμβες μολότοφ στο νυχτερινό κέντρο La Scala στην περιοχή Paseo de San Juan της Βαρκελώνης. Τέσσερις εργάτες που έκαναν εργασίες συντήρησης στο κέντρο εκείνη την ώρα πέθαναν από την επίθεση. Δύο από τους νεκρούς, ο Ramon Egea και ο Diego Montero, ανήκαν στο σοσιαλιστικό συνδικάτο UGT. Οι άλλοι, ο Juan

διαδήλωση από τότε που η CNT έγινε νόμιμη συνδικαλιστική οργάνωση. Είχε επιμείνει στην παρανομία ως τη βασική πηγή αναρχικής αντίστασης στη στρατιωτική δικτατορία του Φράνκο από τότε που κηρύχθηκε παράνομη στο τέλος του ισπανικού εμφύλιου το 1939. Παρά την άγρια καταστολή που είχε στόχο να σπάσει το οργανωμένο κίνημα των εργατών, η CNT επιβίωσε σαν αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση, αναδυόμενη «από τις κατακόμβες» (όπως το έθεσαν οι Times), μετά το θάνατο του Φράνκο το 1976, προς έκπληξη των δημοσιογράφων και

ζωξη «τρομοκρατών» και έτσι να εγκληματοποιήσει την αντίθεσή της στο νόμο Moncloa.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1981 τα χαμόγελα πρέπει να πάγωσαν στα πρόσωπα των Martin Villa και του επιθεωρητή Escuardo. Ο Joaquin Gambin συνελήφθη από την αστυνομία μετά από σύντομους πυροβολισμούς στον σιδηροδρομικό σταθμό της Valencia, όταν ένας έλεγχος ρουτίνας παρεμπόδισε τον Gambin να πάει να πουλήσει κάτι όπλα. Όταν ήταν κρατούμενος προσπάθησε να αγοράσει την ελευθερία του απειλώντας να δημοσιεύσει ντοκουμέντα που αποδείκνυαν τη δράση του ως πληροφοριοδότη των μυστικών υπηρεσιών. Ο ισχυρισμός της CNT ότι ο Gambin ήταν έμμισθος προβοκάτορας της αστυνομίας, και ο πραγματικός αυτουργός της επίθεσης στη Scala, ξαφνικά έγινε αξιόπιστος στην κοινωνία.

Αλλά ο Gambin, ο «δημόσιος κίνδυνος Νο 1», ο κρίκος που έλειπε στην υπόθεση της Scala, απέτυχε να πραγματοποιήσει την απειλή του. Για τα επόμενα δύο χρόνια το στόμα του έμεινε κλειστό, όντας κρατούμενος στις φυλακές της Αλικάντε, περιμένοντας να έχουν αποτέλεσμα τα λόγια του, όπως στο παρελθόν και οι προστάτες του μέσα στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα να έρθουν να τον σώσουν ξανά. Η τύχη του σταμάτησε τελικά. Ήταν πια εμπόδιο ακόμα και για τον Escuerdo. Όταν το Δεκέμβριο του 1983 φάνηκε ότι οι πρώην εργοδότες του τον άφησαν έρμαιο, άρχισε τελικά να δίνει τη δική του εκδοχή για την υπόθεση Scala, και την καριέρα του σαν πληροφοριοδότη της αστυνομίας, στο ισπανικό περιοδικό Cambio 16, μόλις μια εβδομάδα πριν πάει στο ακροατήριο για να δικαστεί.

Ο Προβοκάτορας της Scala

Ο Joaquin Gambin Hernandez, γνωστός ως «El Grillo» (ο Γρύλος) ή Cesar (55), συνελήφθη για πρώτη φορά στην ηλικία των 17. Όταν βγήκε από τη φυλακή, είχε ήδη εκτί-

προβοκατσιας

(Μέρος Α΄)

«Η CNT πάντα φώναζε να επικεντρωθούν οι έρευνες στους δράστες, πιστεύοντας ότι ήταν πράκτορες των μυστικών υπηρεσιών και ότι το κράτος ήθελε να δυσφημίσει τη CNT σε μια εποχή που ήταν η αιχμή της αντιπολίτευσης ενάντια στο νόμο Moncloa (Κοινωνικό Συμβόλαιο της Ισπανίας)».

(Solidaridad Obrera)

«Η CNT επαναεπιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς της ότι η υπόθεση Scala ήταν πνευματικό τέκνο του υπουργείου εσωτερικών, μαγειρεύτηκε από την αστυνομία και υλοποιήθηκε μέσω των υπηρεσιών ενός χαφιέ, του Joaquin Gambin. Μόνο μια αποκάλυψη όλων αυτών των υπαινιγμών θα θεωρούνταν αληθινά άξια διερεύνησης» (ό.π.)

«Πώς μπορώ εγώ (που πείστηκα να συμμετέχω σε μια αποστολή) να δικαστώ χωρίς οι ανώτεροί μου να αποκαλύψουν την αποστολή που μου είχαν αναθέσει;»

(Joaquin Gambin Hernandez,
CAMBIO 16: 19.12.83)

Η Πράξη

Στις 1.15 το μεσημέρι στις 15 Γενάρη 1978, λίγο μετά από μία δυναμική πορεία της CNT με 10.000 άτομα, πορεία ενάντια στις εργατικές συμφωνίες του Moncloa, κάπου αλλού στην πόλη, αρκετά «άγνωστα άτομα» πέταξαν βόμβες μολότοφ στο νυχτερινό κέντρο La Scala στην περιοχή Paseo de San Juan της Βαρκελώνης. Τέσσερις εργάτες που έκαναν εργασίες συντήρησης στο κέντρο εκείνη την ώρα πέθαναν από την επίθεση. Δύο από τους νεκρούς, ο Ramon Egea και ο Diego Montero, ανήκαν στο σοσιαλιστικό συνδικάτο UGT. Οι άλλοι, ο Juan Manuel Lopez και ο Bernabe Bravo Betarano, ήταν μέλη του αναρχικού συνδικάτου της CNT, που διοργάνωνε την πορεία εκείνη την ημέρα. Το 75% του νυχτερινού κέντρου ανήκε στη CNT.

Η αστυνομία αρχικά ανακοίνωσε ότι η επίθεση είχε υλοποιηθεί από ένα κομάντο 8 μελ'ων των CNT, FAI και Αναρχικής Νεολαίας (FIJL). Μέσα σε 12 ώρες από τον εμπρησμό, 150 ελευθεριακοί είχαν συλληφθεί, και 8 μέλη της CNT είχαν κατονομαστεί ως υπεύθυνοι για την επίθεση στη Scala. Τέσσερις απ' αυτούς (Jose Cuevos Carado, Luis Munoz Garcia, Arturo Palma Seguia και Francirco Javier Caradas Garcon) ήταν από τους πρώτους συλληφθέντες. Αργότερα καταδικάστηκαν συνολικά σε 52,5 χρόνια φυλάκισης γι' αυτή την επίθεση. Άλλοι 4 κατάφε-

διαδήλωση από τότε που η CNT έγινε νόμιμη συνδικαλιστική οργάνωση. Είχε επιμείνει στην παρανομία ως τη βασική πηγή αναρχικής αντίστασης στη στρατιωτική δικτατορία του Φράνκο από τότε που κηρύχθηκε παράνομη στο τέλος του ισπανικού εμφύλιου το 1939. Παρά την άγρια καταστολή που είχε στόχο να σπάσει το οργανωμένο κίνημα των εργατών, η CNT επιβίωσε σαν αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση, αναδυόμενη «από τις κατακόμβες» (όπως το έθεσαν οι Times), μετά το θάνατο του Φράνκο το 1976, προς έκπληξη των δημοσιογράφων και

ιστορικών παγκόσμια, που έγραφαν για χρόνια ότι το αναρχικό κίνημα στην Ισπανία είναι «από καιρό νεκρό». Η CNT ήταν η τελευταία συνδικαλιστική οργάνωση που αναγνωρίστηκε νόμιμα από τη «νέα δημοκρατία» της Ισπανίας, και στο πρώτο κύμα ενθουσιασμού μετά το θάνατο του Φράνκο, έφτασε να έχει 300.000 μέλη. Την εποχή της επίθεσης στη Scala, εθεωρείτο ξανά από την κυβέρνηση σαν η μόνη σοβαρή *επαναστατική* απειλή στην πολιτική σταθερότητα στην Ισπανία. Το μόνο συνδικάτο που δημόσια αντιτίθετο στην πολιτική συναίνεσης και τους αντι-εργατικούς νόμους της νέας δημοκρατίας, που

ζωξη «τρομοκρατών» και έτσι να εγκληματοποιήσει την αντίθεσή της στο νόμο Moncloa.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1981 τα χαμόγελα πρέπει να πάγωσαν στα πρόσωπα των Martin Villa και του επιθεωρητή Escuardo. Ο Joaquin Gambin συνελήφθη από την αστυνομία μετά από σύντομους πυροβολισμούς στον σιδηροδρομικό σταθμό της Valencia, όταν ένας έλεγχος ρουτίνας παρεμπόδισε τον Gambin να πάει να πουλήσει κάτι όπλα. Όταν ήταν κρατούμενος προσπάθησε να αγοράσει την ελευθερία του απειλώντας να δημοσιεύσει ντοκουμέντα που αποδείκνυαν τη δράση του ως πληροφοριοδότη των μυστικών υπηρεσιών. Ο ισχυρισμός της CNT ότι ο Gambin ήταν έμμισθος προβοκάτορας της αστυνομίας, και ο πραγματικός αυτουργός της επίθεσης στη Scala, ξαφνικά έγινε αξιόπιστος στην κοινωνία.

Αλλά ο Gambin, ο «δημόσιος κίνδυνος Νο 1», ο κρίκος που έλειπε στην υπόθεση της Scala, απέτυχε να πραγματοποιήσει την απειλή του. Για τα επόμενα δύο χρόνια το στόμα του έμεινε κλειστό, όντας κρατούμενος στις φυλακές της Αλικάντε, περιμένοντας να έχουν αποτέλεσμα τα λόγια του, όπως στο παρελθόν και οι προστάτες του μέσα στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα να έρθουν να τον σώσουν ξανά. Η τύχη του σταμάτησε τελικά. Ήταν πια εμπόδιο ακόμα και για τον Escuerdo. Όταν το Δεκέμβριο του 1983 φάνηκε ότι οι πρώην εργοδότες του τον άφησαν έρμαιο, άρχισε τελικά να δίνει τη δική του εκδοχή για την υπόθεση Scala, και την καριέρα του σαν πληροφοριοδότη της αστυνομίας, στο ισπανικό περιοδικό Cambio 16, μόλις μια εβδομάδα πριν πάει στο ακροατήριο για να δικαστεί.

Ο Προβοκάτορας της Scala

Ο Joaquin Gambin Hernandez, γνωστός ως «El Grillo» (ο Γρύλος) ή Cesar (55), συνελήφθη για πρώτη φορά στην ηλικία των 17. Όταν βγήκε από τη φυλακή, είχε ήδη εκτίσει 28 χρόνια της ζωής του από 'δω κι από 'κει πίσω από τα κάγκελα. Σε αρκετές περιπτώσεις είχε συμμετάσχει σε αποτυχημένες απόπειρες απόδρασης, αλλά περιέργως –παρά το ότι είχε αποκτήσει όνομα στον τύπο και μέσα στις φυλακές σαν «θρύλος στις αποδράσεις»– δεν τιμωρήθηκε ποτέ γι' αυτές τις απόπειρες απελευθέρωσης. Όταν ήταν στις φυλακές Modelo της Βαρκελώνης το 1977, είχε συναντήσει αναρχικούς κρατούμενους. Ανάμεσά τους ήταν ο Jose Cuevas και αρκετοί άλλοι σύντροφοι που είχαν συλληφθεί σε μια από τις συνηθισμένες επιχειρήσεις της αστυνομίας ενάντια στη CNT και το ελευθεριακό κίνημα στην Καταλωνία.

Ο Gambin τελείωσε την ποινή του και απελευθερώθηκε, επιστρέφοντας στο πατρικό του στην πόλη Μούρθια. Εκεί ισχυρίζεται τον προσέγγισε ένας αξιωματικός της

Η Πράξη

Στις 1.15 το μεσημέρι στις 15 Γενάρη 1978, λίγο μετά από μία δυναμική πορεία της CNT με 10.000 άτομα, πορεία ενάντια στις εργατικές συμφωνίες του Moncloa, κάπου αλλού στην πόλη, αρκετά «άγνωστα άτομα» πέταξαν βόμβες μολότοφ στο νυχτερινό κέντρο La Scala στην περιοχή Paseo de San Juan της Βαρκελώνης. Τέσσερις εργάτες που έκαναν εργασίες συντήρησης στο κέντρο εκείνη την ώρα πέθαναν από την επίθεση. Δύο από τους νεκρούς, ο Ramon Egea και ο Diego Montero, ανήκαν στο σοσιαλιστικό συνδικάτο UGT. Οι άλλοι, ο Juan Manuel Lopez και ο Bernabe Bravo Betarano, ήταν μέλη του αναρχικού συνδικάτου της CNT, που διοργάνωνε την πορεία εκείνη την ημέρα. Το 75% του νυχτερινού κέντρου ανήκε στη CNT.

Η αστυνομία αρχικά ανακοίνωσε ότι η επίθεση είχε υλοποιηθεί από ένα κομάντο 8 μελ'ων των CNT, FAI και Αναρχικής Νεολαίας (FIJL). Μέσα σε 12 ώρες από τον εμπρησμό, 150 ελευθεριακοί είχαν συλληφθεί, και 8 μέλη της CNT είχαν κατονομαστεί ως υπεύθυνοι για την επίθεση στη Scala. Τέσσερις απ' αυτούς (Jose Cuevos Carado, Luis Munoz Garcia, Arturo Palma Seguia και Francirco Javier Caradas Garcon) ήταν από τους πρώτους συλληφθέντες. Αργότερα καταδικάστηκαν συνολικά σε 52,5 χρόνια φυλάκισης γι' αυτή την επίθεση. Άλλοι 4 κατάφεραν να διαφύγουν της σύλληψης και εκδόθηκαν εντάλματα σύλληψης. Οι τρεις, Gonzalez Garcia, Martinez Perez και Fortiz Gil πέτυχαν να φύγουν σε Ιταλία και Ισπανία. Μόνο ο τέταρτος, ο Joaquin Gambin Hernandez ήταν εντοπίσιμος από την αστυνομία, αλλά δεν συνελήφθη.

Οι συλλήψεις ήταν έργο του αστυνομικού επιθεωρητή Jose Maria Escuerdo Tejada, διευθυντή του αντι-αναρχικού αποσπάσματος της Κεντρικής Ταξιαρχίας Πληροφοριών στη Μαδρίτη, με 18 χρόνια στο σώμα. Ο Escuerdo πήγε αεροπορικώς λίγες ώρες μετά την επίθεση, για να πετύχει τον «αιφνιδιασμό», να ομολογήσουν οι δράστες. Αυτό που δεν ήξερε κανείς, εκείνο τον καιρό, ήταν ότι η επιτυχία του οφειλόταν στη σκιώδη δουλειά ενός πληροφοριοδότη... του Joaquin Gambin.

Γιατί κατηγορήθηκε η CNT

Η μεγάλη αναρχική διαδήλωση στη Βαρκελώνη την ημέρα της επίθεσης στη Scala ήταν η πρώτη δημόσια

ιστορικών παγκόσμια, που έγραφαν για χρόνια ότι το αναρχικό κίνημα στην Ισπανία είναι «από καιρό νεκρό». Η CNT ήταν η τελευταία συνδικαλιστική οργάνωση που αναγνωρίστηκε νόμιμα από τη «νέα δημοκρατία» της Ισπανίας, και στο πρώτο κύμα ενθουσιασμού μετά το θάνατο του Φράνκο, έφτασε να έχει 300.000 μέλη. Την εποχή της επίθεσης στη Scala, εθεωρείτο ξανά από την κυβέρνηση σαν η μόνη σοβαρή *επαναστατική* απειλή στην πολιτική σταθερότητα στην Ισπανία. Το μόνο συνδικάτο που δημόσια αντιτίθετο στην πολιτική συναίνεσης και τους αντι-εργατικούς νόμους της νέας δημοκρατίας, που (όπως ο Φράνκο πριν απ' αυτούς) σκόπευαν να ενσωματώσουν τα εργατικά συνδικάτα στη δομή του κράτους, σαν πρακτορεία διαχείρισης της εργατικής δύναμης και διατήρησης της βιομηχανικής ειρήνης.

Ο τότε υπουργός εσωτερικών, Rudolfo Martin Villa, συχνά δήλωνε δημόσια ότι η πραγματική απειλή στην σταθερότητα στην Ισπανία δεν ήταν η «ΕΤΑ και οι βόμβες της», αλλά «η Συνομοσπονδιακή συνδικαλιστική κάρτα» της CNT. Μετά την επίθεση στη Scala, δεν έκρυψε τη χαρά του. Ποτέ δεν έκρυψε την ανησυχία του για την αυξανόμενη επιρροή της CNT, και είχε δηλώσει σε συνέντευξη τύπου στις 31 Ιανουαρίου 1978, όταν η αστυνομία είχε κατονομάσει τους φερόμενους ως εμπρηστές, «*αυτή η πράξη από αναρχικές ομάδες στη Βαρκελώνη με ενδιαφέρει ιδιαίτερα επειδή πάντα είχαν μια ενοχλητική επίδραση στην ειρηνική συνύπαρξη*». Το έγκλημα στη Scala ήταν η ιδανική ευκαιρία για την ισπανική κυβέρνηση να διαλύσει το αδιάλλακτο αναρχικό συνδικάτο ως μια μά-

στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα να έρθουν να τον σώσουν ξανά. Η τύχη του σταμάτησε τελικά. Ήταν πια εμπόδιο ακόμα και για τον Escuerdo. Όταν το Δεκέμβριο του 1983 φάνηκε ότι οι πρώην εργοδότες του τον άφησαν έρμαιο, άρχισε τελικά να δίνει τη δική του εκδοχή για την υπόθεση Scala, και την καριέρα του σαν πληροφοριοδότη της αστυνομίας, στο ισπανικό περιοδικό Cambio 16, μόλις μια εβδομάδα πριν πάει στο ακροατήριο για να δικαστεί.

Ο Προβοκάτορας της Scala

Ο Joaquin Gambin Hernandez, γνωστός ως «El Grillo» (ο Γρύλος) ή Cesar (55), συνελήφθη για πρώτη φορά στην ηλικία των 17. Όταν βγήκε από τη φυλακή, είχε ήδη εκτίσει 28 χρόνια της ζωής του από 'δω κι από 'κει πίσω από τα κάγκελα. Σε αρκετές περιπτώσεις είχε συμμετάσχει σε αποτυχημένες απόπειρες απόδρασης, αλλά περιέργως –παρά το ότι είχε αποκτήσει όνομα στον τύπο και μέσα στις φυλακές σαν «θρύλος στις αποδράσεις»– δεν τιμωρήθηκε ποτέ γι' αυτές τις απόπειρες απελευθέρωσης. Όταν ήταν στις φυλακές Modelo της Βαρκελώνης το 1977, είχε συναντήσει αναρχικούς κρατούμενους. Ανάμεσά τους ήταν ο Jose Cuevas και αρκετοί άλλοι σύντροφοι που είχαν συλληφθεί σε μια από τις συνηθισμένες επιχειρήσεις της αστυνομίας ενάντια στη CNT και το ελευθεριακό κίνημα στην Καταλωνία.

Ο Gambin τελείωσε την ποινή του και απελευθερώθηκε, επιστρέφοντας στο πατρικό του στην πόλη Μούρθια. Εκεί, ισχυρίζεται, τον προσέγγισε ένας αξιωματικός της αστυνομίας, ο Jose «Pepe» Martin (πρώην επιθεωρητής με την Κοινωνική Ταξιαρχία, την Ειδική Μονάδα της Ισπανίας) και του προσέφερε μια απλή επιλογή: «*ή θα συνεργαστείς μαζί μας*», είπε ο Martin στον πρώην κατάδικο, «*ή δε θα σε αφήσουμε ήσυχο*». Στις συνεντεύξεις του στο Cambio 16, ο Gambin εξήγησε, «δεν είχα επιλογή. Φυσικά προτίμησα να συνεργαστώ με την αστυνομία απ' το να πάω πίσω στη φυλακή και να σαπίσω». Μια εβδομάδα αργότερα ισχυρίζεται ότι ο Marin τον συνέστησε στον επιθεωρητή Escuerdo (control No. A-1260-GO-7553), διευθυντή του Αντι-αναρχικού Αποσπάσματος στην Κεντρική Ταξιαρχία Πληροφοριών και ο Escuerdo τού έδωσε 30.000 πεσέτες για τις υπηρεσίες του και το κωδικό όνομα «Cesar» με το οποίο θα δούλευε και τον καθοδήγησε στο πως να διεισδύσει σε αναρχικούς κύκλους στην Καταλωνία, για να οργανώσει εντυπωσιακές δράσεις για τη δόξα των ανωτέρων του αστυνομικών.

Εκείνο τον καιρό, το 1977, ο Gambin έκανε αίτη-

ση να μπει στη CNT στη Μούρθια, αλλά η οργάνωση το απέρριψε. Αργότερα έγινε δεκτός, παρά τις υποψίες ότι ήταν αναξιόπιστος. Βασιζόμενος στις επαφές που έκανε όταν ήταν στη φυλακή, ακολούθησε τις εντολές του Escuerdo και πήγε στη Βαρκελώνη όπου, στις 10 Ιανουαρίου 1978, πήγε απρόσκλητος στο σπίτι του Jose Cuevas, ζητώντας να γίνει δεκτός. Εκεί γνώρισε άλλους αναρχικούς, φίλους του Cuevas. Ο Jose Cuevas και οι φίλοι του ήταν οι πρώτοι που συνελήφθησαν αργότερα, όταν ο Gambin οργάνωσε τον εμπρησμό στη Scala. Ο Cuevas συνελήφθη σε ένα σημείο που ήξερε μόνο ο ίδιος και ο Gambin. *«Γι' αυτή την πληροφορία»*, είπε ο Gambin στο Cambio 16, *«μού έδωσαν 100.000 πεσέτες σαν ειδική αποζημίωση. Μου υποσχέθηκαν το φεγγάρι και τ' άστρα, αλλά μετά δεν είδα ούτε μια πεσέτα»*.

Μερικές εβδομάδες μετά την επίθεση στην Scala, όταν δημόσια κατονομάστηκε ως ένας από τους αυτουργούς του εγκλήματος και θεωρητικά καταζητούμενος από την αστυνομία, ο Gambin κλήθηκε στη Μαδρίτη για να συναντήσει τους αστυνομικούς προϊσταμένους του. Το Αντι-αναρχικό Απόσπασμα είχε δεχτεί σφοδρή κριτική για το ότι δεν κατάφερε να αποτρέψει τον εμπρησμό του Scala, που οι ίδιοι είχαν οργανώσει και υλοποιήσει! Ο Gambin ενημερώθηκε ότι έπρεπε να στρωθεί μια καινούργια δουλειά εναντίον των αναρχικών για να αποκαταστήσει το κύρος τους.

Ο προδότης της ERAT

Μια ομάδα αναρχικών εργατών στο εργοστάσιο αυτοκινήτων της SEAT είχε για κάποιο καιρό αντισταθεί στα πλαίσια ενός εργατικού αγώνα που γινόταν στη SEAT, μέσω της ένοπλης απαλλοτρίωσης. Η ομάδα ονομαζόταν ERAT, ή Εργατικός Επαναστατικός Στρατός Υποστήριξης, και η δουλειά του Gambin ήταν να δοκιμάσει να διεισδύσει στην ERAT. Μερικές μέρες μετά την επίσκεψή του στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα, ο Gambin δέχθηκε την επίσκεψη του επιθεωρητή Escuerdo στην πανσιόν Cordoba της Μαδρίτης, για να οργανώσουν τις λεπτομέρειες της επίθεσης ενάντια στην ERAT. Ο Escuerdo πλήρωσε τον Gambin 20.000 πεσέτες για τα έξοδα, του πήρε αποτυπώματα και του ζήτησε κάποιες φωτογραφίες. Μερικές ώρες αργότερα ένας από τους άντρες του Escuerdo έφερε στον Gambin μια ολοκαίνουργια αστυνομική ταυτότητα με τη φω-

Προσποιούμενος το μέλος της GRAPO στους μαχητές της ERAT, ο Gambin έστρωσε το δρόμο του στην ομάδα και συμμετείχε (εν γνώσει της αστυνομίας) σε μια ληστεία στο σούπερ-μάρκετ Catalesa. Φέρεται επίσης να έχει πάρει μέρος σε αρκετές ακόμα ληστείες της ERAT σε επιχειρήσεις και εταιρίες.

Εκείνο τον καιρό άρχισε να κυκλοφορεί σε κύκλους της CNT ότι ο Gambin ήταν χαφιές της αστυνομίας και προβοκάτορας, του οποίου η δουλειά ήταν να δυσφημίσει το αναρχικό κίνημα. Ο επιθεωρητής Escuerdo ήρθε στη Βαρκελώνη και συμβούλεψε τον Gambin να κουβαλάει ένα όπλο στη ζώνη για την προσωπική ασφάλειά του. Ο Gambin τον άκουσε και μετατράπηκε σε κινητό οπλοστάσιο. Τον Απρίλιο του 1978 ο Escuerdo επέστρεψε στη Βαρκελώνη για να δώσει στον Gambin οδηγίες της τελευταίας στιγμής. Ήταν το κατώφλι της αστυνομικής επιχείρησης με στόχο την ERAT. Από φόβο μήπως οι δικαστές αφήσουν κάποιους ύποπτους ελεύθερους λόγω έλλειψης στοιχείων, ο Gambin θα φύτευε ένα πιστόλι και κάποια χρήματα κάτω από το κρεβάτι του Gabriel Botifoll, τον οποίο η αστυνομία θεωρούσε αρχηγό της ERAT. Με το τυπικό κλαψουρίστικο του ύφος, ο Gambin αργότερα παραπονέθηκε στο Cambio 16: *«το "ψωμί", περίπου 40.000 πεσέτες απ' αυτά, έπρεπε να τα βάλω απ' την τσέπη μου»*.

Η σύλληψη της ERAT, που ήταν πιο σημαντική και από τις συλλήψεις για τη Scala, επιβεβαίωσε τις όποιες υποψίες των αναρχικών στην Καταλωνία χωρίς καμία αμφιβολία. Λίγες μέρες μετά τις συλλήψεις του Gabriel Botifoll και των άλλων φερόμενων ως μελών της ERAT, η CNT κυκλοφόρησε κάποια φυλλάδια που αποκήρυτταν τον προβοκάτορα και χαφιέ της αστυνομίας, που προσπαθούσε να γίνει τροχοπέδη στην εξάπλωση του ελευθεριακού κινήματος. Εκτεθειμένος τώρα στα μάτια των αναρχικών, και καταζητούμενος από τα ισπανικά δικαστήρια για την ανάμειξή του στον εμπρησμό τού κέντρου La Scala, ο Gambin ζήτησε άμεσα μια συνάντηση με τους αστυνομικούς του προϊσταμένους. Κλήθηκε σε ένα ραντεβού στο καφέ La Paloma, απέναντι από το κτίριο της DGS στο Puerto del Sol της Μαδρίτης. Εκεί, ο Escuerdo και το αφεντικό του Manuel Gomez de Sandoval, πρότειναν στον Gambin να εξαφανιστεί για λίγο. Με συστάσεις του Sandoval, ο Gambin βρήκε δουλειά στις αρχές του

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ

Επειδή έχει ζητηθεί από νέους συντρόφους και συντρόφισσες κατάλογος των εκδόσεών μας τις παραθέτουμε για να διευκολυνθούν όλοι όσοι επιθυμούν να γνωρίζουν ή να προμηθευθούν κάποια από τις εκδόσεις μας. Στο άμεσο μέλλον θα βελτιώσουμε την παρουσίαση των εκδόσεών μας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Η αναρχική εφημερίδα **ΕΞΕΓΕΡΣΗ**, τιμή τεύχους 1 ευρώ
2. Η μηνιαία πανελλαδική αναρχική εφημερίδα ***Διαδρομή Ελευθερίας***, τεύχη 1-134 (συνεχίζεται) τιμή φύλλου 1 ευρώ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ διατίθεται και σε δερματόδετους τόμους ανά 25 φύλλα, στην τιμή των 35 ευρώ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

3. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 1, (εξαντλημένο)
4. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 2-3, τιμ. 2 ευρώ
5. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 4, τιμή 2 ευρώ
6. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 5, τιμή 2 ευρώ
7. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 6, τιμή 2 ευρώ
8. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 7, τιμή 2 ευρώ
9. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 8-9, τιμ. 2 ευρώ
10. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 10, τιμή 2 ευρώ

ΒΙΒΛΙΑ

11. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΝ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ», Α΄ τόμος, τιμή 7 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999 10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (εξαντλημένο)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 8 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

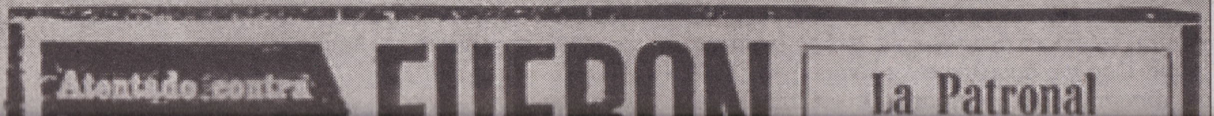
κλος. Εκεί γνώρισε άλλους αναρχικούς, φίλους του Cuevas. Ο Jose Cuevas και οι φίλοι του ήταν οι πρώτοι που συνελήφθησαν αργότερα, όταν ο Gambin οργάνωσε τον εμπρησμό στη Scala. Ο Cuevas συνελήφθη σε ένα σημείο που ήξερε μόνο ο ίδιος και ο Gambin. «*Γι' αυτή την πληροφορία*», είπε ο Gambin στο Cambio 16, «*μού έδωσαν 100.000 πεσέτες σαν ειδική αποζημίωση. Μου υποσχέθηκαν το φεγγάρι και τ' άστρα, αλλά μετά δεν είδα ούτε μια πεσέτα*».

Μερικές εβδομάδες μετά την επίθεση στην Scala, όταν δημόσια κατονομάστηκε ως ένας από τους αυτουργούς του εγκλήματος και θεωρητικά καταζητούμενος από την αστυνομία, ο Gambin κλήθηκε στη Μαδρίτη για να συναντήσει τους αστυνομικούς προϊσταμένους του. Το Αντι-αναρχικό Απόσπασμα είχε δεχτεί σφοδρή κριτική για το ότι δεν κατάφερε να αποτρέψει τον εμπρησμό του Scala, που οι ίδιοι είχαν οργανώσει και υλοποιήσει! Ο Gambin ενημερώθηκε ότι έπρεπε να στρωθεί μια καινούργια δουλειά εναντίον των αναρχικών για να αποκαταστήσει το κύρος τους.

Ο προδότης της ERAT

Μια ομάδα αναρχικών εργατών στο εργοστάσιο αυτοκινήτων της SEAT είχε για κάποιο καιρό αντιστα-θεί στα πλαίσια ενός εργατικού αγώνα που γινόταν στη SEAT, μέσω της ένοπλης απαλλοτρίωσης. Η ομάδα ονομαζόταν ERAT, ή Εργατικός Επαναστατικός Στρατός Υποστήριξης, και η δουλειά του Gambin ήταν να δοκιμάσει να διεισδύσει στην ERAT. Μερικές μέρες μετά την επίσκεψή του στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα, ο Gambin δέχθηκε την επίσκεψη του επιθεωρητή Escuerdo στην πανσιόν Cordoba της Μαδρίτης, για να οργανώσουν τις λεπτομέρειες της επίθεσης ενάντια στην ERAT. Ο Escuerdo πλήρωσε τον Gambin 20.000 πεσέτες για τα έξοδα, του πήρε αποτυπώματα και του ζήτησε κάποιες φωτογραφίες. Μερικές ώρες αργότερα ένας από τους άντρες του Escuerdo έφερε στον Gambin μια ολοκαίνουργια αστυνομική ταυτότητα με τη φωτογραφία του και τα αποτυπώματά του με το όνομα του Joaquin Fernandez Sanz.

Ο Escuardo έδωσε λεπτομερείς εντολές στον Gambin, σύμφωνα με τις αποκαλύψεις που έκανε ο ίδιος στο Cambio 16. Τα πράγματα κανονίστηκαν έτσι ώστε να έρθει σε επαφή με τον Juan «El Barbas», τον Gabriel Botifoll, και έναν υπάλληλο με το όνομα Carlos, για τους οποίους η αστυνομία είχε υποψίες ότι είχαν ιδρύσει την ERAT.

κλος της CNT ότι ο Gambin ήταν χαφιές της αστυνομίας και προβοκάτορας, του οποίου η δουλειά ήταν να δυσφημίσει το αναρχικό κίνημα. Ο επιθεωρητής Escuerdo ήρθε στη Βαρκελώνη και συμβούλεψε τον Gambin να κουβαλάει ένα όπλο στη ζώνη για την προσωπική ασφάλειά του. Ο Gambin τον άκουσε και μετατράπηκε σε κινητό οπλοστάσιο. Τον Απρίλιο του 1978 ο Escuerdo επέστρεψε στη Βαρκελώνη για να δώσει στον Gambin οδηγίες της τελευταίας στιγμής. Ήταν το κατώφλι της αστυνομικής επιχείρησης με στόχο την ERAT. Από φόβο μήπως οι δικαστές αφήσουν κάποιους ύποπτους ελεύθερους λόγω έλλειψης στοιχείων, ο Gambin θα φύτευε ένα πιστόλι και κάποια χρήματα κάτω από το κρεβάτι του Gabriel Botifoll, τον οποίο η αστυνομία θεωρούσε αρχηγό της ERAT. Με το τυπικό κλαψουρίστικό του ύφος, ο Gambin αργότερα παραπονέθηκε στο Cambio 16: «*το "ψωμί", περίπου 40.000 πεσέτες απ' αυτά, έπρεπε να τα βάλω απ' την τσέπη μου*».

Η σύλληψη της ERAT, που ήταν πιο σημαντική και από τις συλλήψεις για τη Scala, επιβεβαίωσε τις όποιες υποψίες των αναρχικών στην Καταλωνία χωρίς καμία αμφιβολία. Λίγες μέρες μετά τις συλλήψεις του Gabriel Botifoll και των άλλων φερόμενων ως μελών της ERAT, η CNT κυκλοφόρησε κάποια φυλλάδια που αποκήρυτταν τον προβοκάτορα και χαφιέ της αστυνομίας, που προσπαθούσε να γίνει τροχοπέδη στην εξάπλωση του ελευθεριακού κινήματος. Εκτεθειμένος τώρα στα μάτια των αναρχικών, και καταζητούμενος από τα ισπανικά δικαστήρια για την ανάμειξή του στον εμπρησμό τού κέντρου La Scala, ο Gambin ζήτησε άμεσα μια συνάντηση με τους αστυνομικούς του προϊσταμένους. Κλήθηκε σε ένα ραντεβού στο καφέ La Paloma, απέναντι από το κτίριο της DGS στο Puerto del Sol της Μαδρίτης. Εκεί, ο Escuerdo και το αφεντικό του Manuel Gomez de Sandoval, πρότειναν στον Gambin να εξαφανιστεί για λίγο. Με συστάσεις του Sandoval, ο Gambin βρήκε δουλειά στις αρχές του καλοκαιριού του 1978 στο ζαχαροπλαστείο των αδερφών Perret στο Benicasim (Castellon).

από το αγγλικό περιοδικό Anarchy,
σειρά 2, τ. 38, 1985

Μετάφραση:
Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Το β΄ μέρος θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο

επιθυμούν να γνωρίζουν ή να προμηθευθούν κάποια από τις εκδόσεις μας.
Στο άμεσο μέλλον θα βελτιώσουμε την παρουσίαση των εκδόσεών μας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Η αναρχική εφημερίδα **ΕΞΕΓΕΡΣΗ**, τιμή τεύχους 1 ευρώ

2. Η μηνιαία πανελλαδική αναρχική εφημερίδα ***Διαδρομή Ελευθερίας***, τεύχη 1-134 (συνεχίζεται) τιμή φύλλου 1 ευρώ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ διατίθεται και σε δερματόδετους τόμους ανά 25 φύλλα, στην τιμή των 35 ευρώ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

3. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 1, (εξαντλημένο)
4. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 2-3, τιμ. 2 ευρώ
5. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 4, τιμή 2 ευρώ
6. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 5, τιμή 2 ευρώ
7. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 6, τιμή 2 ευρώ
8. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 7, τιμή 2 ευρώ
9. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 8-9, τιμ. 2 ευρώ
10. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 10, τιμή 2 ευρώ

ΒΙΒΛΙΑ

11. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΝ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ», Α΄ τόμος, τιμή 7 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999 10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (εξαντλημένο)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 8 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (μια περιπέτεια του αναρχικού ΤΕΝ-ΤΕΝ, β΄ έκδοσις 2000, (Εξαντλημένο)

ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ

18. Η ιστορία των συγκροτημάτων PUNK, HARD CORE και άλλων σχημάτων από το 1980 έως το 2000 στον ελλαδικό χώρο, β΄ έκδοσις 2008, (εξαντλημένο)
19. Αυτές οι νύχτες είναι του Μιχάλη, β΄ έκδοσις 2008, (εξαντλημένο)
20. Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2003 (εξαντλημένο)

Σημείωση:
Οι τιμές ισχύουν για την περίπτωση που θα προμηθευτείτε τις εκδόσεις από τα γραφεία μας, στην

μάδα ονομαζόταν ERAT, ή Εργατικός Επαναστατικός Στρατός Υποστήριξης, και η δουλειά του Gambin ήταν να δοκιμάσει να διεισδύσει στην ERAT. Μερικές μέρες μετά την επίσκεψή του στο Αντι-αναρχικό Απόσπασμα, ο Gambin δέχθηκε την επίσκεψη του επιθεωρητή Escuerdo στην πανσιόν Cordoba της Μαδρίτης, για να οργανώσουν τις λεπτομέρειες της επίθεσης ενάντια στην ERAT. Ο Escuerdo πλήρωσε τον Gambin 20.000 πεσέτες για τα έξοδα, του πήρε αποτυπώματα και του ζήτησε κάποιες φωτογραφίες. Μερικές ώρες αργότερα ένας από τους άντρες του Escuerdo έφερε στον Gambin μια ολοκαίνουργια αστυνομική ταυτότητα με τη φωτογραφία του και τα αποτυπώματά του με το όνομα του Joaquin Fernandez Sanz.

Ο Escuardo έδωσε λεπτομερείς εντολές στον Gambin, σύμφωνα με τις αποκαλύψεις που έκανε ο ίδιος στο Cambio 16. Τα πράγματα κανονίστηκαν έτσι ώστε να έρθει σε επαφή με τον Juan «El Barbas», τον Gabriel Botifoll, και έναν υπάλληλο με το όνομα Carlos, για τους οποίους η αστυνομία είχε υποψίες ότι είχαν ιδρύσει την ERAT.

χαφιέ της αστυνομίας, που προσπαθούσε να γίνει τροχοπέδη στην εξάπλωση του ελευθεριακού κινήματος. Εκτεθειμένος τώρα στα μάτια των αναρχικών, και καταζητούμενος από τα ισπανικά δικαστήρια για την ανάμειξή του στον εμπρησμό τού κέντρου La Scala, ο Gambin ζήτησε άμεσα μια συνάντηση με τους αστυνομικούς του προϊσταμένους. Κλήθηκε σε ένα ραντεβού στο καφέ La Paloma, απέναντι από το κτίριο της DGS στο Puerto del Sol της Μαδρίτης. Εκεί, ο Escuerdo και το αφεντικό του Manuel Gomez de Sandoval, πρότειναν στον Gambin να εξαφανιστεί για λίγο. Με συστάσεις του Sandoval, ο Gambin βρήκε δουλειά στις αρχές του καλοκαιριού του 1978 στο ζαχαροπλαστείο των αδερφών Perret στο Benicasim (Castellon).

από το αγγλικό περιοδικό Anarchy,
σειρά 2, τ. 38, 1985

Μετάφραση:
Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Το β΄ μέρος θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο

Atentado contra la Scala

FUERON LOS ANARQUISTAS

UN COMANDO INTEGRADO POR SEIS HOMBRES Y UNA MUJER

(militantes de la Federación Anarquista Ibérica y de Juventudes Libertarias con carnets de la C. N. T.)

La Patronal del Espectáculo protesta por el vandálico atentado

★ Se abre una campaña pro reconstrucción de la desaparecida sala

LA POLICIA HA DETENIDO A NUEVE PERSONAS, TRES DE ELLAS IMPLICADAS DIRECTAMENTE EN EL SUCESO

La C. N. T. rechaza rotundamente las acusaciones

En página 5

11. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΝ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ», Α΄ τόμος, τιμή 7 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999
 10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (εξαντλημένο)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 8 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (μια περιπέτεια του αναρχικού ΤΕΝ-ΤΕΝ, β΄ έκδοσις 2000, (Εξαντλημένο)

ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ

18. Η ιστορία των συγκροτημάτων PUNK, HARD CORE και άλλων σχημάτων από το 1980 έως το 2000 στον ελλαδικό χώρο, β΄ έκδοσις 2008, (εξαντλημένο)
19. Αυτές οι νύχτες είναι του Μιχάλη, β΄ έκδοσις 2008, (εξαντλημένο)
20. Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2003 (εξαντλημένο)

Σημείωση:
Οι τιμές ισχύουν για την περίπτωση που θα προμηθευτείτε τις εκδόσεις από τα γραφεία μας, στην Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας ή στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης. Στα βιβλιοπωλεία οι τιμές είναι αυξημένες.

Τα χρήματα που συγκεντρώνονται από την διάθεση των εντύπων μας είναι πάγια πρακτική μας να χρησιμοποιούνται για επανεκδόσεις ή για την έκδοση βιβλίων αναρχικού περιεχομένου.

Σημειώσεις σχετικά με την ιστορία της αναρχίας στη λογοτεχνία: ένα χρονολόγιο

(Μέρος Α΄)

Αυτή είναι μια χρονολογική λίστα των γεγονότων της αναρχικής ιστορίας από την οποία έχουν εμπνευστεί συγγραφείς. Είναι χρονολογική κατά περίπτωση, όχι με βάση τις ημερομηνίες συγγραφής ή δημοσίευσης. Είναι δομημένη θεματολογικά, δεν είναι μια λίστα λογοτεχνικών βιβλίων από αναρχικούς (ούτε αφορά βιβλία όπου γίνεται αναφορά σε κάποιο σημείο σε έναν παράξενο αναρχικό). Ούτε και είναι μια ολοκληρωμένη λίστα. Οι συγγραφείς κυρίως βρίσκουν ενδιαφέροντα τα δραματικά γεγονότα (βομβιστικές ενέργειες και επαναστάσεις) ή τις γνωστές ιστορικές φυσιογνωμίες και έτσι χάνουν τον καθημερινό αγώνα που αποτελεί τόσο μεγάλο μέρος της αναρχικής ιστορίας. Πολλές εκδηλώσεις, κινήματα, ακόμη και ολόκληρες ήπειροι λείπουν, κυρίως επειδή επικεντρώνεται στην λογοτεχνία που είναι γραμμένη ή μεταφρασμένη στα αγγλικά. Τα μεταφρασμένα έργα δίνονται με δύο ημερομηνίες: της πρώτης δημοσίευσης και της πρώτης αγγλόφωνης έκδοσης.

Άλλα έργα σκιαγραφούν την «ανακύκλωση» των στερεότυπων αναρχικών χαρακτήρων (π.χ. στο **Soho Crackpots**[2] και στο **The Anarchist Beast**[3] του Nhat Hong). Αν και οι ουτοπίες, οι φανταστικοί και εναλλακτικοί κόσμοι μας λένε πολλά για τον κόσμο για τον οποίο γράφηκαν, δεν θα καταγραφούν εδώ. Θα το αφήσω σε άλλους να υποστηρίξουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των λογοτεχνικών έργων της αναρχικής επιστημονικής φαντασίας.

Παραθέτουμε μερικά από τα γεγονότα από την αναρχική ιστορία που έχουν «καταφύγει» σε λογοτεχνικά έργα.

Α. 1848. Το έτος των επαναστάσεων (Παρίσι, Δρέσδη, Βιέννη κ.α.)
Ο Μιχαήλ Μπακούνιν (1813-1876) αγωνίζεται στα οδοφράγματα στη Δρέσδη με τον **Ρίχαρντ Βάγκνερ** (1813-1883). Ο Μπακούνιν φαίνεται να είναι η έμπνευση για τον Ζίγκφρηντ (Siegfried)[4] στο έργο «**Το Δαχτυλίδι**» (**The Ring**)[5]. Αργότερα, θα γραφτεί ένα μυθιστόρημα με κεντρικό ήρωα τον ίδιον: **Μπακούνιν: μια εφεύρεση (Bacunin, an invention)**[6] (1970, 1977) από τον **Horst Bienek** (1930-1990)[7].

Β. 1871. Η Κομμ**ούνα του Παρισιού**, ένα δημιουργικό γεγονός για όλο το σοσιαλιστικό κίνημα, πυροδότησε μια πλειάδα ρεπορτάζ και μυθιστορήματα, όπως τα παρακάτω:
«Η Πτώση» (La Debacle) (The Downfall) που δημοσιεύθηκε το 1892 από τον **Εμίλ Ζολά(8) (Emile Zola)** (1840-1902), το οποίο καλύπτει τόσο τον γαλλο-πρωσικό πόλεμο όσο και την Κομμούνα που ακολούθησε. Ο Zola έγραψε επίσης το «**Ζερμινάλ**» (**Germinal**) (1885), ένα μυθιστόρημα για την εξέγερση στα γαλλικά ανθρακορυχεία. Ο Zola δεν ήταν σοσιαλιστής, ούτε ριζοσπάστης και το έργο του **Rougon - Macquart**[9] βασίστηκε στην κοινωνική ιδέα του δαρβινισμού[10] περί της πολιτιστικής κληρονομιάς «μολυσμένου

πους για τη ρίψη της βόμβας, αλλά πιθανώς όχι αυτός που το έκανε) τα ομολογεί όλα... Ο Harris συνδυάζει την αναρχική ιδεολογία του Λούις Λινγκ Louis Lingg (ενός από τους κατηγορούμενους), με τη δική του άποψη, αλλά η αφήγηση κυλάει αρκετά καλά.

Ε. 1890
Το **A Girl Among the Anarchists** (Ενα κορίτσι ανάμεσα στους αναρχικούς) της **Isobel Meredith** (στην πραγματικότητα από τις **Olivia & Helen Rossetti**[17]), που δημοσιεύτηκε το 1903 –ανατύπωση 1993– δεν είναι ένα μυθιστόρημα αλλά τα απομνημονεύματα του χρόνου παραμονής τους στο κίνημα όταν εξέδιδαν την αναρχική εφημερίδα The Torch (Η Δάδα).

Το 1890 ήταν επίσης η δεκαετία της «προπαγάνδας μέσω της Δράσης»:

Ο **Ραβασόλ (Ravachol)** (Francois-Claudius Koenigstein, 1859-1892), έδωσε το όνομά του σε ένα τραγούδι music hall. Ο **Marius Jacob**[18] (**Μάριους Τζάκομπ**) (Jacob «ο διαρρήκτης») (1864-1941) ήταν η έμπνευση για τον χαρακτήρα Αρσέν Λουπέν(19) του **Maurice Leblanc** (Μωρίς Λεμπλάν) (μυθιστορήματα από το 1907 ως 1939).

ΣΤ. 1894 (15 Φεβρουαρίου). Η έκρηξη στο Greenwich
Το έργο **Secret Agent** (Ο Μυστικός Πράκτωρ) (που δημοσιεύθηκε το 1907) του **Τζόζεφ Κόνραντ**[20] (1857-1924): Ειρωνικό μυθιστόρημα όπου ο συγγραφέας εκτονώνει το θυμό του πάνω στους επαναστάτες, ανακυκλώνοντας και ξαναζωντανεύοντας στερεότυπα που χρησιμοποιούνται ακόμη ως σήμερα.

Ζ. 1900. Η άνοδος του αναρχοσυνδικαλισμού
Το **How Shall We Bring About The Revolution? (Πώς θα πραγματοποιήσουμε την επανάσταση;)** (1913) από τους **Emile Pataud** και **Emile Pouget**[21] (1860-1931): λογοτεχνία για τον συνδικαλισμό. Ο Pouget είχε προηγουμένως επεξεργαστεί το έντυπο *Le Pere Peinard (Cool Daddy)* 1889-1902, το Class War της εποχής του.

Η. 1901. Ο Czolgosz[22] δολοφονεί τον McKinley

the Sierre Madre (1927, 1934), επίσης είναι γεμάτα ελευθεριακό πνεύμα.

Του M. Bookunin[1]
Μετάφραση-Απόδοση Κ.

(Το Β΄ Μέρος θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο)

Σημειώσεις-Παραπομπές

1. Bookunin, M.
Έργα του M. Bookunin
–Black flame: the revolutionary class politics of anarchism and syndicalism, του Michael Schmidt και του Lucien van der Walt [κριτική].
Το βιβλίο περιλαμβάνει πρόλογο από τον σκωτσέζο αναρχικό και πρώην πολιτικό κρατούμενο Stuart Christie.
Είναι το πρώτο από δύο τόμους. Το Black Flame είναι ένα θεματικό έργο, με την ιστορία και τη θεωρία του παγκόσμιου αναρχισμού και του συνδικαλισμού. Η επικείμενη συνέχεια, το Global Fire, θα παρέχει μια συνολική αφήγηση της ιστορίας του κινήματος.
–A Blast from the past: the life and writings of Alexander Berkman.
Class War in Barcelona: «Anarchism and the City: Revolution and Counter-revolution in Barcelona, 1898-1937» by Chris Ealham [κριτική].
–Notes on the History of Anarchism in literature: a chronology (το παρόν χρονολόγιο).
–Rabble rousers and merry pranksters : a history of anarchism in Aotearoa/New Zealand from the mid-1950s to the early 1980s [κριτική].
–The Russian Revolution in Ukraine (March 1917-April 1918) and Under the Blows of the Counter-revolution (April-June 1918) by Nestor Makhno, [κριτική].

2. Τίτλος «Soho Crackpots»: Anarchists in the Media in the 1890s
Συγγραφέας Christine Donovan

φρασμένη στα αγγλικά. Τα μεταφρασμένα έργα δίνονται με δύο ημερομηνίες: της πρώτης δημοσίευσης και της πρώτης αγγλόφωνης έκδοσης.

Άλλα έργα σκιαγραφούν την «ανακύκλωση» των στερεότυπων αναρχικών χαρακτήρων (π.χ. στο **Soho Crackpots**[2] και στο **The Anarchist Beast**[3] του Nhat Hong). Αν και οι ουτοπίες, οι φανταστικοί και εναλλακτικοί κόσμοι μας λένε πολλά για τον κόσμο για τον οποίο γράφηκαν, δεν θα καταγραφούν εδώ. Θα το αφήσω σε άλλους να υποστηρίξουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των λογοτεχνικών έργων της αναρχικής επιστημονικής φαντασίας.

Παραθέτουμε μερικά από τα γεγονότα από την αναρχική ιστορία που έχουν «καταφύγει» σε λογοτεχνικά έργα.

Α. 1848. Το έτος των επαναστάσεων (Παρίσι, Δρέσδη, Βιέννη κ.α.)

Ο Μιχαήλ Μπακούνιν (1813-1876) αγωνίζεται στα οδοφράγματα στη Δρέσδη με τον **Ρίχαρντ Βάγκνερ** (1813-1883). Ο Μπακούνιν φαίνεται να είναι η έμπνευση για τον Ζίγκφρηντ (Siegfried)[4] στο έργο «**Το Δαχτυλίδι**» **(The Ring)**[5]. Αργότερα, θα γραφτεί ένα μυθιστόρημα με κεντρικό ήρωα τον ίδιον: **Μπακούνιν: μια εφεύρεση (Bacunin, an invention)**[6] (1970, 1977) από τον **Horst Bienek** (1930-1990)[7].

Β. 1871. Η Κομμο**ύνα του Παρισιού**, ένα δημιουργικό γεγονός για όλο το σοσιαλιστικό κίνημα, πυροδότησε μια πλειάδα ρεπορτάζ και μυθιστορήματα, όπως τα παρακάτω:

«Η Πτώση» (La Debacle) (The Downfall) που δημοσιεύθηκε το 1892 από τον **Εμίλ Ζολά(8) (Emile Zola)** (1840-1902), το οποίο καλύπτει τόσο τον γαλλο-πρωσικό πόλεμο όσο και την Κομμούνα που ακολούθησε. Ο Zola έγραψε επίσης το **«Ζερμινάλ» (Germinal)** (1885), ένα μυθιστόρημα για την εξέγερση στα γαλλικά ανθρακορυχεία. Ο Zola δεν ήταν σοσιαλιστής, ούτε ριζοσπάστης και το έργο του **Rougon - Macquart**[9] βασίστηκε στην κοινωνική ιδέα του δαρβινισμού[10] περί της πολιτιστικής κληρονομιάς «μολυσμένου αίματος». Ο Σουβαρίν, ο αναρχικός ήρωας στο έργο Ζερμινάλ, είναι ο συνήθης γκρινιάρης τύπος που φορά τον κλασσικό σκούρο μανδύα, με τη διαφορά ότι ανατινάζει το ορυχείο, και όχι τους ιδιοκτήτες των ορυχείων, όπως π.χ. δοκίμασε να κάνει ο Ραβασόλ (Ravachol)[11]. Τίποτα από αυτά δεν σταμάτησε μια γενιά αναρχικών να ανταποκρίνεται στο θέμα της αρχέγονης εξέγερσης και να ονομάζει τα παιδιά τους Ζερμινάλ.

Γ. 1880. Γέννηση και την εξάπλωση του ευρωπαϊκού αναρχικού κινήματος

«Η πριγκίπισσα Καζαμάσσιμα» (1886) του **Χένρυ Τζέιμς**[12] **(Henry James)** (1843-1916): ο Πέτρος Κροπότκιν (αυτός είναι η πριγκίπισσα) και ο **Γιόχαν Μοστ**[13] (Johann Most) παρουσιασμένος με μυθιστορηματική πινελιά, και οι αναρχικές ιδέες φοβερά διαστρεβλωμένες. Όπως λέει ένας κριτικός στην επιθεώρηση Αναρχικού Τύπου Cienfuegos: *«Το να περιγράψω και να σχολιάσω την πραγματική πλοκή του μυθιστορήματος θα ήταν σαν να του προσδίδω αδικαιολόγητα αξία».*

Ο **Richard Whiting** στο έργο του **«John Street αριθμός 5»**[14], έχει για ήρωα τον Dan Chatterton, (ως παλαιό «48») ... φήγηση κυλάει αρκετά καλά.

Ε. 1890

Το **A Girl Among the Anarchists** (Ενα κορίτσι ανάμεσα στους αναρχικούς) της **Isobel Meredith** (στην πραγματικότητα από τις **Olivia & Helen Rossetti**[17]), που δημοσιεύτηκε το 1903 –ανατύπωση 1993– δεν είναι ένα μυθιστόρημα αλλά τα απομνημονεύματα του χρόνου παραμονής τους στο κίνημα όταν εξέδιδαν την αναρχική εφημερίδα The Torch (Η Δάδα).

Το 1890 ήταν επίσης η δεκαετία της «προπαγάνδας μέσω της Δράσης»:

Ο **Ραβασόλ (Ravachol)** (Francois-Claudius Koenigstein, 1859-1892), έδωσε το όνομά του σε ένα τραγούδι music hall. Ο **Marius Jacob**[18] **(Μάριους Τζάκομπ)** (Jacob «ο διαρρήκτης») (1864-1941) ήταν η έμπνευση για τον χαρακτήρα Αρσέν Λουπέν(19) του **Maurice Leblanc** (Μωρίς Λεμπλάν) (μυθιστορήματα από το 1907 ως 1939).

ΣΤ. 1894 (15 Φεβρουαρίου). Η έκρηξη στο Greenwich

Το έργο **Secret Agent** (Ο Μυστικός Πράκτωρ) (που δημοσιεύθηκε το 1907) του **Τζόζεφ Κόνραντ**[20] (1857-1924): Ειρωνικό μυθιστόρημα όπου ο συγγραφέας εκτονώνει το θυμό του πάνω στους επαναστάτες, ανακυκλώνοντας και ξαναζωντανεύοντας στερεότυπα που χρησιμοποιούνται ακόμη ως σήμερα.

Ζ. 1900. Η άνοδος του αναρχοσυνδικαλισμού

Το **How Shall We Bring About The Revolution? (Πώς θα πραγματοποιήσουμε την επανάσταση;)** (1913) από τους **Emile Pataud** και **Emile Pouget**[21] (1860-1931): λογοτεχνία για τον συνδικαλισμό. Ο Pouget είχε προηγουμένως επεξεργαστεί το έντυπο *Le Pere Peinard (Cool Daddy)* 1889-1902, το Class War της εποχής του.

Η. 1901. Ο Czolgosz(22) δολοφονεί τον McKinley

Το γεγονός αποτελεί μέρος του μιούζικαλ **Assassins** του **Stephen Sondheim**[23].

Θ. 1910-1920. Η μεξικανική επανάσταση

Το **The Jungle Novels (Ιστορίες της Ζούγκλας)**, γραμμένο στα γερμανικά το 1930 από το B.Traven(24) (;1882-1969) που περιλαμβάνει τα Government (1931), The Carreta (1931), March to the Monteria ή The March to Caobaland (1933), The Troza (1936), The Rebellion of the Hanged (1936) και The General From The Jungle (1940).

«Δεν υπάρχει παράδειγμα όπου τα ανθρώπινα όντα ήταν τόσο καταπιεσμένα, φιμωμένα και κακοποιημένα για τόσο πολύ καιρό που τελικά να έχασαν κάθε σκέψη αντίστασης και εξέγερσης. Όσο πιο άμυαλος είναι κάποιος που κυβερνά ένα λαό, τόσο περισσότερο προσπαθεί να κάνει κάθε αντίσταση αδύνατη χρησιμοποιώντας μέτρα ωμής βίας. Ακόμη και στην πιο αυθαίρετη δικτατορία μπορεί να φανταστεί κάποιος, το ένα πέμπτο του πληθυσμού παραμένει ανέγγιχτο. Και αυτό ακριβώς δεν είναι ποτέ το χειρότερο μέρος του πληθυσμού. Αυτό το ένα πέμπτο του πληθυσμού, το οποίο ο ίδιος, ο δικτάτορας, δεν μπόρεσε ποτέ να αγγίξει, θα προκαλεί την πτώση του». B. Traven, απόσπασμα από το

(Το Β΄ Μέρος θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο)

Σημειώσεις-Παραπομπές

1. Bookunin, M.
Έργα του M. Bookunin
–Black flame: the revolutionary class politics of anarchism and syndicalism, του Michael Schmidt και του Lucien van der Walt [κριτική].
Το βιβλίο περιλαμβάνει πρόλογο από τον σκωτσέζο αναρχικό και πρώην πολιτικό κρατούμενο Stuart Christie.
Είναι το πρώτο από δύο τόμους. Το Black Flame είναι ένα θεματικό έργο, με την ιστορία και τη θεωρία του παγκόσμιου αναρχισμού και του συνδικαλισμού. Η επικείμενη συνέχεια, το Global Fire, θα παρέχει μια συνολική αφήγηση της ιστορίας του κινήματος.
–A Blast from the past: the life and writings of Alexander Berkman.
Class War in Barcelona: «Anarchism and the City: Revolution and Counter-revolution in Barcelona, 1898-1937» by Chris Ealham [κριτική].
–Notes on the History of Anarchism in literature: a chronology (το παρόν χρονολόγιο).
–Rabble rousers and merry pranksters : a history of anarchism in Aotearoa/New Zealand from the mid-1950s to the early 1980s [κριτική].
–The Russian Revolution in Ukraine (March 1917-April 1918) and Under the Blows of the Counter-revolution (April-June 1918) by Nestor Makhno, [κριτική].

2. Τίτλος «Soho Crackpots»: Anarchists in the Media in the 1890s
Συγγραφέας Christine Donovan
Εκδόθηκε 1988
Μέγεθος 24 σελίδες

3. Τίτλος The Anarchist Beast: The Anti-anarchist Crusade in Periodical Literature (1844-1906)
Συγγραφείς Nhat Hong, Soil of liberty
Εκδόθηκε το 1975
Μέγεθος 68 σελίδες

4. Η όπερα Ζίγκφριντ (γερμ. Siegfried) είναι το τρίτο μέρος της τετραλογίας του Ρίχαρντ Βάγκνερ, Το Δαχτυλίδι των Νιμπελούνγκεν. Παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις 16 Αυγούστου του 1876, στην όπερα του Μπαϊρόιτ.

5. Το Δαχτυλίδι των Νιμπελούνγκεν ή ορθότερα Το Δαχτυλίδι του Νίμπελουνγκ (γερμ. Der Ring des Nibelungen) είναι ο τίτλος μίας επικής τετραλογίας έργων όπερας του Ρίχαρντ Βάγκνερ. Το σύνολο των έργων θεωρείται μία από τις σημαντικότερες δημιουργίες στην ιστορία της μουσικής. Εκτός από τις μουσικές καινοτομίες που εισήγαγε στο είδος της όπερας, το έργο διαθέτει μία πλούσια πλοκή, βασισμένη σε μύθους και

σιον: Μπακούνιν: μια εφεύρεση (Bacunin, an invention)
(1970, 1977) από τον **Horst Bienek** (1930-1990)[7].

Β. 1871. Η Κομμο**ύνα του Παρισιού**, ένα δημιουργικό γεγονός για όλο το σοσιαλιστικό κίνημα, πυροδότησε μια πλειάδα ρεπορτάζ και μυθιστορήματα, όπως τα παρακάτω:
«Η Πτώση» (La Debacle) (The Downfall) που δημοσιεύθηκε το 1892 από τον **Εμίλ Ζολά(8) (Emile Zola)** (1840-1902), το οποίο καλύπτει τόσο τον γαλλο-πρωσικό πόλεμο όσο και την Κομμούνα που ακολούθησε. Ο Zola έγραψε επίσης το **«Ζερμινάλ»** (**Germinal**) (1885), ένα μυθιστόρημα για την εξέγερση στα γαλλικά ανθρακορυχεία. Ο Zola δεν ήταν σοσιαλιστής, ούτε ριζοσπάστης και το έργο του **Rougon - Macquart**[9] βασίστηκε στην κοινωνική ιδέα του δαρβινισμού[10] περί της πολιτιστικής κληρονομιάς «μολυσμένου αίματος». Ο Σουβαρίν, ο αναρχικός ήρωας στο έργο Ζερμινάλ, είναι ο συνήθης γκρινιάρης τύπος που φορά τον κλασσικό σκούρο μανδύα, με τη διαφορά ότι ανατινάζει το ορυχείο, και όχι τους ιδιοκτήτες των ορυχείων, όπως π.χ. δοκίμασε να κάνει ο Ραβασόλ (Ravachol)[11]. Τίποτα από αυτά δεν σταμάτησε μια γενιά αναρχικών να ανταποκρίνεται στο θέμα της αρχέγονης εξέγερσης και να ονομάζει τα παιδιά τους Ζερμινάλ.

Γ. 1880. Γέννηση και την εξάπλωση του ευρωπαϊκού αναρχικού κινήματος
«Η πριγκίπισσα Καζαμάσσιμα» (1886) του **Χένρυ Τζέιμς**[12] (**Henry James**) (1843-1916): ο Πέτρος Κροπότκιν (αυτός είναι η πριγκίπισσα) και ο **Γιόχαν Μοστ**[13] (Johann Most) παρουσιασμένος με μυθιστορηματική πινελιά, και οι αναρχικές ιδέες φοβερά διαστρεβλωμένες. Όπως λέει ένας κριτικός στην επιθεώρηση Αναρχικού Τύπου Cienfuegos: *«Το να περιγράψω και να σχολιάσω την πραγματική πλοκή του μυθιστορήματος θα ήταν σαν να του προσδίδω αδικαιολόγητα αξία»*.

Ο **Richard Whiting** στο έργο του **«John Street αριθμός 5»**[14], έχει για ήρωα τον Dan Chatterton, (ως παλαιό «48») έναν αναρχικό και εκδότη του αθεϊστικού, κομμουνιστικού καυστικού εντύπου Chatterton's Atheistic, Communistic, Scorcher.

Δ. 1886 Η βόμβα στο Haymarket και οι μάρτυρες του Σικάγο.
Η δίκη και η δικαστική δολοφονία των κατηγορούμενων για την βόμβα στο Haymarket για το «έγκλημα» ότι είναι αναρχικοί ήταν το αντικείμενο πολλών έργων μέσα στο κίνημα (**Primo Maggio του Pietro Gori**[15],1895).

Το **The Bomb (Η βόμβα)**(16) (1908) του **Frank Harris** (1856-1931): Ένα μυθιστόρημα σχετικά με την υπόθεση του Χέυμαρκετ (Haymarket), στην οποία ο Ρούντολφ Σνάουμπελτ Rudolph Schnaubelt (ένας από τους ιστορικά ύπο-

σιεύθηκε το 1907) του **Τζόζεφ Κόνραντ** (1857-1924): Ειρωνικό μυθιστόρημα όπου ο συγγραφέας εκτονώνει το θυμό του πάνω στους επαναστάτες, ανακυκλώνοντας και ξαναζωντανεύοντας στερεότυπα που χρησιμοποιούνται ακόμη ως σήμερα.

Ζ. 1900. Η άνοδος του αναρχοσυνδικαλισμού
Το **How Shall We Bring About The Revolution? (Πώς θα πραγματοποιήσουμε την επανάσταση;)** (1913) από τους **Emile Pataud** και **Emile Pouget**[21] (1860-1931): λογοτεχνία για τον συνδικαλισμό. Ο Pouget είχε προηγουμένως επεξεργαστεί το έντυπο *Le Pere Peinard (Cool Daddy)* 1889-1902, το Class War της εποχής του.

Η. 1901. Ο Czolgosz(22) δολοφονεί τον McKinley
Το γεγονός αποτελεί μέρος του μιούζικαλ **Assassins** του **Stephen Sondheim**[23].

Θ. 1910-1920. Η μεξικανική επανάσταση
Το **The Jungle Novels (Ιστορίες της Ζούγκλας)**, γραμμένο στα γερμανικά το 1930 από το B.Traven(24) (;1882-1969) που περιλαμβάνει τα Government (1931), The Carreta (1931), March to the Monteria ή The March to Caobaland (1933), The Troza (1936), The Rebellion of the Hanged (1936) και The General From The Jungle (1940).

«Δεν υπάρχει παράδειγμα όπου τα ανθρώπινα όντα ήταν τόσο καταπιεσμένα, φιμωμένα και κακοποιημένα για τόσο πολύ καιρό που τελικά να έχασαν κάθε σκέψη αντίστασης και εξέγερσης. Όσο πιο άμυαλος είναι κάποιος που κυβερνά ένα λαό, τόσο περισσότερο προσπαθεί να κάνει κάθε αντίσταση αδύνατη χρησιμοποιώντας μέτρα ωμής βίας. Ακόμη και στην πιο αυθαίρετη δικτατορία μπορεί να φανταστεί κάποιος, το ένα πέμπτο του πληθυσμού παραμένει ανέγγιχτο. Και αυτό ακριβώς δεν είναι ποτέ το χειρότερο μέρος του πληθυσμού. Αυτό το ένα πέμπτο του πληθυσμού, το οποίο ο ίδιος, ο δικτάτορας, δεν μπόρεσε ποτέ να αγγίξει, θα προκαλεί την πτώση του». B. Traven, απόσπασμα από το «March to the Monteria» ή «The March to Caobaland» (1933).

Το χρονικό της καταπίεσης και της εξέγερσης (με πιο πολλές αναφορές στην εξέγερση, στη συνέχεια του έργου) δείχνει την πορεία της μεξικανικής επανάστασης. Η ανάμιξη των δύο ρευμάτων: η λαϊκή εξέγερση και η συνειδητή αναρχία (κάτι σαν την ίδια την επανάσταση).

Η ζωή του Traven είναι ένα μεγάλο μυθιστόρημα από μόνη της (πίστευε πως ένας συγγραφέας δεν πρέπει να έχει βιογραφία, αλλά μόνο τα έργα του), εν μέρει λόγω του γεγονότος ότι ως Γερμανός αναρχικός που συμμετείχε στο Συμβούλιο (Σοβιέτ) του Μονάχου το 1919, ήθελε να θολώσει τα νερά σχετικά με το παρελθόν του. Τα άλλα έργα του, συμπεριλαμβανομένων των The Death Ship (1926, 1934), Der Wobby (1926)/ The Cottonpickers (1956) και Treasure of

and Counter-revolution in Barcelona, 1898-1937» by Chris Ealham [κριτική].
–Notes on the History of Anarchism in literature: a chronology (το παρόν χρονολόγιο).
–Rabble rousers and merry pranksters : a history of anarchism in Aotearoa/New Zealand from the mid-1950s to the early 1980s [κριτική].
–The Russian Revolution in Ukraine (March 1917-April 1918) and Under the Blows of the Counter-revolution (April-June 1918) by Nestor Makhno, [κριτική].

2. Τίτλος «Soho Crackpots»: Anarchists in the Media in the 1890s
Συγγραφέας Christine Donovan
Εκδόθηκε 1988
Μέγεθος 24 σελίδες

3. Τίτλος The Anarchist Beast: The Anti-anarchist Crusade in Periodical Literature (1844-1906)
Συγγραφείς Nhat Hong, Soil of liberty
Εκδόθηκε το 1975
Μέγεθος 68 σελίδες

4. Η όπερα Ζίγκφριντ (γερμ. Siegfried) είναι το τρίτο μέρος της τετραλογίας του Ρίχαρντ Βάγκνερ, Το Δαχτυλίδι των Νιμπελούνγκεν. Παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις 16 Αυγούστου του 1876, στην όπερα του Μπαϊρόιτ.

5. Το Δαχτυλίδι των Νιμπελούνγκεν ή ορθότερα Το Δαχτυλίδι του Νίμπελουνγκ (γερμ. Der Ring des Nibelungen) είναι ο τίτλος μίας επικής τετραλογίας έργων όπερας του Ρίχαρντ Βάγκνερ. Το σύνολο των έργων θεωρείται μία από τις σημαντικότερες δημιουργίες στην ιστορία της μουσικής. Εκτός από τις μουσικές καινοτομίες που εισήγαγε στο είδος της όπερας, το έργο διαθέτει μία πλούσια πλοκή, βασισμένη σε μύθους και παραδοσιακές εξιστορήσεις. Η παρουσίαση ολόκληρης της τετραλογίας πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια τεσσάρων διαδοχικών παραστάσεων, καταλαμβάνοντας συνολικά διάστημα περίπου 15 ωρών. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες τεχνικές ικανότητες που απαιτεί, καθιστά τον πλήρη κύκλο ως ένα από τα πλέον απαιτητικά αλλά και ενδιαφέροντα έργα του είδους. Το πρώτο μέρος είναι χρονικά το συντομότερο, με διάρκεια συνήθως μεταξύ δύο ή τριών ωρών, ενώ η τελευταία κατά σειρά όπερα, Το Λυκόφως των Θεών, διαρκεί μέχρι και πέντε ώρες.
Αποτελείται από τις επιμέρους τέσσερις όπερες:
Ο Χρυσός του Ρήνου
Βαλκυρία
Ζίγκφριντ
Το Λυκόφως των Θεών

6. Τίτλος Bakunin, an Invention
Συγγραφέας Horst Bienek
Εκδότης Victor Gollancz, 1977
ISBN 0575022361, 9780575022362
Μέγεθος 119 σελίδες

7. Ο Horst Bienek (7 Μαΐου 1930, Γκλάιβιτς - 7 Δεκέμβρη 1990, Μόναχο) ήταν Γερμανός συγγραφέας.
Γεννήθηκε στο Gleiwitz, της τότε Γερμανίας (σήμερα Gliwice, της Πολωνίας), ο Bienek αναγκάστηκε να την εγκαταλείψει το 1945, όταν οι Γερμανοί εκδιώχθηκαν από τη Σιλεσία. Εγκαταστάθηκε στο ανατολικό τμήμα της Γερμανίας. Για λίγο ήταν μαθητής του Μπέρτολτ Μπρεχτ. Το 1951, συνελήφθη από την NKVD και καταδικάστηκε σε 25 χρόνια καταναγκαστικά έργα στην Vorkuta, ένα γκουλάγκ. Όταν αποφυλακίστηκε, ως αποτέλεσμα μιας αμνηστίας, το 1955, εγκαταστάθηκε στη Δυτική Γερμανία.
Ο Bienek κέρδισε πολλά βραβεία, συμπεριλαμβανομένου του βραβείου Nelly Sachs το 1981. Το γνωστότερο έργο του είναι η σειρά τεσσάρων τόμων που ασχολείται με τα γεγονότα που προηγήθηκαν του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τον ίδιο τον πόλεμο, με τίτλο Gleiwitz, Eine oberschlesische Chronik in vier Romanen. Τρία από τα έργα του έχουν γυριστεί σε φιλμ:
Die Zelle (1970)
Die erste Polka (1979)
Schloss Konigswald (1987).

8. Ο **Εμίλ Ζολά** (γαλλ. Emile Zola, Παρίσι, 1840-Παρίσι, 1902) ήταν Γάλλος λογοτέχνης, το έργο του οποίου ξεχώρισε όχι μόνο αναδεικνύοντας το ρεύμα του νατουραλισμού, αλλά πρωτίστως επειδή άσκησε τεράστια κοινωνική επιρροή με το έργο και τις παρεμβάσεις του. Η μητέρα του ήθελε να τον δει νομικό, ωστόσο εκείνος απέτυχε να περάσει τις απαιτούμενες εξετάσεις. Έτσι, πρώτα εργάστηκε ως γραμματέας, μετά στο τμήμα πωλήσεων ενός εκδοτικού οίκου. Κατόπιν άρχισε να αρθρογραφεί σε εφημερίδες σχετικά με τη λογοτεχνία, την τέχνη και την πολιτική. Χαρακτηριστικές υπήρξαν οι θέσεις του κατά του Ναπολέοντα και του ιερατείου.
Μετά το πρώτο σημαντικό μυθιστόρημά του Τερέζ Ρακέν (1867), ξεκίνησε μια σειρά έργων με τον τίτλο «Λε Ρουγκόν Μακάρ» (Les Rougon-Macquart. Histoire naturelle et sociale d'une famille sous le Second Empire [Ρουγκόν-Μακάρ. Φυσική και κοινωνική ιστορία μιας οικογένειας υπό την Β΄ Αυτοκρατορία]), όπου περιλαμβάνονται περισσότερα από τα μισά μυθιστορήματά του, θέλοντας να αναλύσει με διεισδυτική κριτική ματιά τις πτυχές της τότε γαλλικής κοινωνίας. Σε αυτή τη σειρά συγκαταλέγεται Η ταβέρνα (1877), ένα αριστούργημα το οποίο εμβαθύνει στο φαινόμενο του αλκοολισμού και της φτώχειας στην εργατική τάξη. Επίσης, η Νανά (1880), που, με τη συμβολική μορφή μιας πόρνης η οποία διαφθείρει την παριζιάνικη ε-

μπερτ Σπένσερ και του Φράνσις Γκάλτον. Αν και δεν είναι όλοι μεταγενέστεροι του Δαρβίνου, πολλές από τις απόψεις τους παραπέμπουν προφανώς σε μια κοινωνική διάσταση και εφαρμογή δαρβινιστικών θεωριών περί της εξέλιξης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής η θεωρία διαδόθηκε το 1944 από τον ιστορικό Richard Hofstadter.

11. Ο **Francois Claudius Koenigstein**, γνωστός με το ψευδώνυμο Ραβασόλ (1859-1892), ήταν γάλλος αναρχικός βομβιστής. Γεννήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 1859 στην πόλη Σεντ-Σαρμόν της Λουάρ και πέθανε στη γκιλλοτίνα στις 11 Ιουλίου του 1892 στη Μοντμπρισόν.

12. Ο **Χένρι Τζέιμς** (Henry James, 15 Απριλίου 1843 - 28 Φεβρουαρίου 1916) ήταν ένας από τους σημαντικότερους Αμερικανούς συγγραφείς του 19ου αιώνα, από τους κύριους εκπροσώπους του ρεαλισμού στη λογοτεχνία, και Μέλος του Τάγματος της Αξίας. Πειραματίστηκε με το αφηγηματικό ύφος του μυθιστορήματος και διείσδυσε σε θέματα που έχουν να κάνουν με τη συνείδηση και την αντίληψη του ατόμου. Οι χαρακτήρες των μυθιστορημάτων του εξωτερικεύονται και παραθέτουν τη δική τους εκδοχή για τη σειρά των πραγμάτων. Ήταν, επίσης, ένας από τους θεμελιωτές της κριτικής των λογοτεχνικών έργων και παρότρυνε τους υπόλοιπους συγγραφείς, να παρουσιάζουν την άποψή τους για τον κόσμο μέσα από τα έργα τους. Έζησε σαράντα χρόνια στην Αγγλία και τα μυθιστορήματά του αναφέρονται συχνά σε Αμερικανούς και στις σχέσεις τους με την Ευρώπη και τους Ευρωπαίους. Βιογράφοι και κριτικοί έχουν εντοπίσει ότι σημαντικές επιρροές για το έργο του αποτέλεσαν οι Ονορέ ντε Μπαλζάκ, Ερρίκος Ίψεν, Ναθάνιελ Χόθορν και Ιβάν Τουργκένιεφ.

13. Ο **Johann Joseph Most** (γεννήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1846, στη Βαυαρία-πέθανε στις 17 Μαρτίου 1906 στο Σινσινάτι του Οχάιο) ήταν γερμανοαμερικανός πολιτικός, εκδότης εφημερίδας και ρήτορας. Μεταξύ άλλων έγραψε περίληψη του «Κεφαλαίου» του Μαρξ.

14. Τίτλος No. Five John Street
Συγγραφέας Richard Whiteing
Έκδοση 40
Εκδότης Century Company, 1899
Πρωτότυπο από Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ
Ψηφιοποιήθηκε στις 16 Νοεμ. 2007
Μέγεθος 315 σελίδες

15. **Pietro Gori** (14 August 1865 - 8 January 1911) Ιταλός δικηγόρος, δημοσιογράφος, διανοούμενος, αναρχικός ποιητής γνωστός για τη δράση του και τα ποιήματα του μεταξύ των οποίων τα Addio a Lugano («Farewell to Lugano»), Stornelli d'esilio («Exile Songs»), Ballata per Sante Caserio («Ballad for Sante

Τα οχτώ χτυπήματα του ρολογιού [1921]
Τα δόντια της Τίγρης [1921]
Η κόμισσα Καλιόστρο [1924]
Η δεσποινίς με τα πράσινα μάτια [1927]
Μπάρνετ Κόμπανι [1928]
Η μυστηριώδης κατοικία [1929]
Η γυναίκα με το διπλό χαμόγελο [1930]
Το μυστήριο του πράσινου ρουμπινιού [1931]
Ένα βράδυ στο Παρίσι [1933]
Η Καλιόστρο εκδικείται[1935]
Τα δισεκατομμύρια του Αρσέν Λουπέν [1939]

20. Ο **Τζόζεφ Κόνραντ** (Joseph Conrad, 3 Δεκεμβρίου 1857-3 Αυγούστου 1924) ήταν Πολωνός συγγραφέας που έγραψε στην αγγλική γλώσσα και θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους αγγλόφωνους μυθιστοριογράφους.
Έζησε δεκαέξι χρόνια στη θάλασσα πριν εγκατασταθεί οριστικά στην Αγγλία. Μερικά από τα έργα του έχουν ονομαστεί «ρομαντικά», αλλά ο «ρομαντισμός» του εμποτίζεται με άγρια ειρωνεία και μια λεπτή αίσθηση της ανθρώπινης ικανότητας για την αυτοεξαπάτηση. Πολλοί κριτικοί τον θεωρούν ως πρόδρομο του μοντερνισμού. Το αφηγηματικό ύφος και οι υπαρξιακοί, αντι-ηρωικοί χαρακτήρες του, έχουν επηρεάσει πολλούς συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένου του Έρνεστ Χέμινγουεϊ, Ντέιβιντ Χέρμπερτ Λόρενς, Γκράχαμ Γκριν, Τζόζεφ Χέλλερ και Γέρζι Κοζίνσκι, καθώς επίσης και ταινίες όπως την «Αποκάλυψη τώρα» (που βασίστηκε στη νουβέλα Η καρδιά του σκότους).

21. **Emile Pouget** (12 Οκτωβρίου1860 - 21 Ιουλίου 1931) γάλλος αναρχοκομμουνιστής, αναπληρωματικός γραμματέας της C.G.T. (Confederation Generale de Travail) από το 1901 ως το 1908.
Emile Pataud (12 Φεβρουαρίου 1869-13 Ιανουαρίου 1935). Γάλλος αναρχοσυνδικαλιστής, ιδρύει με φίλους και διατελεί Γραμματέας του Γενικού Συνδικάτου Βιομηχανίας Ηλεκτρισμού (Syndicat general des industries Electriques) που γρήγορα στρέφεται στον αναρχο-συνδικαλισμό.

22. Ο **Leon Frank Czolgosz** (5 Μαΐου 1873 - 29 Οκτωβρίου 1901) ή «Nieman» ήταν ο δολοφόνος του Αμερικανού Προέδρου Ουίλιαμ Μακ Κίνλευ. Επιρροές από Έμμα Γκόλντμαν και Αλεξάντερ Μπέρκμαν.

23. Ο **Stephen Joshua Sondheim** (γενν. 22 Μαρτίου 1930) είναι αμερικανός συνθέτης και στιχουργός με μισό αιώνα συμβολής στη μουσική. Του έχουν απονεμηθεί ένα Όσκαρ, οχτώ Tony Awards, οχτώ Grammy Awards, ένα Βραβείο Πούλιτζερ και το Laurence Olivier Award.

24. **B. Traven** ήταν το ψευδώνυμο μάλλον ενός Γερμανού συγ-

στην Vorkuta, ένα γκουλάγκ. Όταν αποφυλακίστηκε, ως αποτέλεσμα μιας αμνηστίας, το 1955, εγκαταστάθηκε στη Δυτική Γερμανία.
Ο Bienek κέρδισε πολλά βραβεία, συμπεριλαμβανομένου του βραβείου Nelly Sachs το 1981. Το γνωστότερο έργο του είναι η σειρά τεσσάρων τόμων που ασχολείται με τα γεγονότα που προηγήθηκαν του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τον ίδιο τον πόλεμο, με τίτλο Gleiwitz, Eine oberschlesische Chronik in vier Romanen. Τρία από τα έργα του έχουν γυριστεί σε φιλμ:
Die Zelle (1970)
Die erste Polka (1979)
Schloss Konigswald (1987).

8. Ο **Εμίλ Ζολά** (γαλλ. Emile Zola, Παρίσι, 1840-Παρίσι, 1902) ήταν Γάλλος λογοτέχνης, το έργο του οποίου ξεχώρισε όχι μόνο αναδεικνύοντας το ρεύμα του νατουραλισμού, αλλά πρωτίστως επειδή άσκησε τεράστια κοινωνική επιρροή με το έργο και τις παρεμβάσεις του. Η μητέρα του ήθελε να τον δει νομικό, ωστόσο εκείνος απέτυχε να περάσει τις απαιτούμενες εξετάσεις. Έτσι, πρώτα εργάστηκε ως γραμματέας, μετά στο τμήμα πωλήσεων ενός εκδοτικού οίκου. Κατόπιν άρχισε να αρθρογραφεί σε εφημερίδες σχετικά με τη λογοτεχνία, την τέχνη και την πολιτική. Χαρακτηριστικές υπήρξαν οι θέσεις του κατά του Ναπολέοντα και του ιερατείου.
Μετά το πρώτο σημαντικό μυθιστόρημά του Τερέζ Ρακέν (1867), ξεκίνησε μια σειρά έργων με τον τίτλο «Λε Ρουγκόν Μακάρ» (Les Rougon-Macquart. Histoire naturelle et sociale d'une famille sous le Second Empire [Ρουγκόν-Μακάρ. Φυσική και κοινωνική ιστορία μιας οικογένειας υπό την Β΄ Αυτοκρατορία]), όπου περιλαμβάνονται περισσότερα από τα μισά μυθιστορήματά του, θέλοντας να αναλύσει με διεισδυτική κριτική ματιά τις πτυχές της τότε γαλλικής κοινωνίας. Σε αυτή τη σειρά συγκαταλέγεται Η ταβέρνα (1877), ένα αριστούργημα το οποίο εμβαθύνει στο φαινόμενο του αλκοολισμού και της φτώχειας στην εργατική τάξη. Επίσης, η Νανά (1880), που, με τη συμβολική μορφή μιας πόρνης η οποία διαφθείρει την παριζιάνικη ελίτ, δηλώνεται η κατάπτωση της Δεύτερης Γαλλικής Αυτοκρατορίας. Επιπλέον, με το Ζερμινάλ (1885) –το καλύτερο ίσως έργο του– έστρεψε τον προβολέα στις απάνθρωπες συνθήκες εργασίας των ανθρακωρύχων.
Στη συνέχεια, από τη βαθυστόχαστη καταγραφή των κοινωνικών προβλημάτων στράφηκε στη σοσιαλιστική ουτοπία με δύο τριλογίες του, Οι τρεις πόλεις και Τα τέσσερα Ευαγγέλια, με τη δεύτερη να μένει ανολοκλήρωτη. Στα τελευταία του χρόνια έμελλε να συνταράξει συθέμελα τη γαλλική κοινωνία με την ανοιχτή επιστολή του προς τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η οποία δημοσιεύτηκε στο εξώφυλλο της εφημερίδας L'Aurore υπό τον τίτλο «Κατηγορώ!» (1898). Ξεσκέπαζε μια μηχανορραφία που κόστισε την ελευθερία στον στρατιωτικό Άλφρεντ Ντρέιφους εξαιτίας του αντισημιτισμού του Υπουργείου Αμύνης. Την αποκάλυψη ακολούθησαν δραματικά γεγονότα που κατέληξαν όχι απλώς στη δικαίωση του αθώου αλλά και στη μεταρρύθμιση του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του χωρισμού εκκλησίας και κράτους. Πριν όμως δει αυτή την τελευταία εξέλιξη, βρέθηκε νεκρός υπό συνθήκες που θεωρούνται ύποπτες.

ρουαρίου 1916) ήταν ένας από τους σημαντικότερους Αμερικανούς συγγραφείς του 19ου αιώνα, από τους κύριους εκπροσώπους του ρεαλισμού στη λογοτεχνία, και Μέλος του Τάγματος της Αξίας. Πειραματίστηκε με το αφηγηματικό ύφος του μυθιστορήματος και διείσδυσε σε θέματα που έχουν να κάνουν με τη συνείδηση και την αντίληψη του ατόμου. Οι χαρακτήρες των μυθιστορημάτων του εξωτερικεύονται και παραθέτουν τη δική τους εκδοχή για τη σειρά των πραγμάτων. Ήταν, επίσης, ένας από τους θεμελιωτές της κριτικής των λογοτεχνικών έργων και παρότρυνε τους υπόλοιπους συγγραφείς, να παρουσιάζουν την άποψή τους για τον κόσμο μέσα από τα έργα τους. Έζησε σαράντα χρόνια στην Αγγλία και τα μυθιστορήματά του αναφέρονται συχνά σε Αμερικανούς και στις σχέσεις τους με την Ευρώπη και τους Ευρωπαίους. Βιογράφοι και κριτικοί έχουν εντοπίσει ότι σημαντικές επιρροές για το έργο του αποτέλεσαν οι Ονορέ ντε Μπαλζάκ, Ερρίκος Ίψεν, Ναθάνιελ Χόθορν και Ιβάν Τουργκένιεφ.

13. Ο **Johann Joseph Most** (γεννήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1846, στη Βαυαρία-πέθανε στις 17 Μαρτίου 1906 στο Σινσινάτι του Οχάιο) ήταν γερμανοαμερικανός πολιτικός, εκδότης εφημερίδας και ρήτορας. Μεταξύ άλλων έγραψε περίληψη του «Κεφαλαίου» του Μαρξ.

14. Τίτλος No. Five John Street
Συγγραφέας Richard Whiteing
Έκδοση 40
Εκδότης Century Company, 1899
Πρωτότυπο από Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ
Ψηφιοποιήθηκε στις 16 Νοεμ. 2007
Μέγεθος 315 σελίδες

15. Pietro Gori (14 August 1865 - 8 January 1911) Ιταλός δικηγόρος, δημοσιογράφος, διανοούμενος, αναρχικός ποιητής γνωστός για τη δράση του και τα ποιήματα του μεταξύ των οποίων τα Addio a Lugano («Farewell to Lugano»), Stornelli d'esilio («Exile Songs»), Ballata per Sante Caserio («Ballad for Sante Geronimo Caserio»), Inno del Primo Maggio («May, 1 Anthem»).

16. Τίτλος **The Bomb**: A Novel
Chicago in fiction
Συγγραφέας Frank Harris
Εκδότης University of Chicago Press, 1963
Μέγεθος 332 σελίδες

17. Η **Olivia Rossetti Agresti** (30 Σεπτεμβρίου 1875-6 Νοεμβρίου 1960) ήταν βρετανίδα αγωνίστρια, συγγραφέας και εκδότης. Αρχικά συνδέθηκε με την αναρχική θεωρία, αργότερα όμως προσεταιρίστηκε τις ιδέες του **Σωματειακού Κράτους**, κατά μετάφραση του διεθνή όρου **κορπορατισμού**, ή **κορπορατιβισμού**. Ο Ezra Pound (**Έζρα Ουέστον Λούμις Πάουντ**, 1885-1972) ήταν Αμερικανός ποιητής και δοκιμιογράφος που μαζί με τον Τ.Σ. Έλιοτ θεωρείται απ' τους πιο σημαντικούς ποιητές του αγγλοαμερικανικού μοντερνισμού), με τον οποίον διατηρούσε στενή φιλία, την αναφέρει δύο φορές στα Cantos. Η Helen Rossetti ήταν η αδερφή της.

18. Ο **Alexandre Jacob** (29 Σεπτεμβρίου 1879-28 Αυγούστου

στην αγγλική γλώσσα και θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους αγγλόφωνους μυθιστοριογράφους.
Έζησε δεκαέξι χρόνια στη θάλασσα πριν εγκατασταθεί οριστικά στην Αγγλία. Μερικά από τα έργα του έχουν ονομαστεί «ρομαντικά», αλλά ο «ρομαντισμός» του εμποτίζεται με άγρια ειρωνεία και μια λεπτή αίσθηση της ανθρώπινης ικανότητας για την αυτοεξαπάτηση. Πολλοί κριτικοί τον θεωρούν ως πρόδρομο του μοντερνισμού. Το αφηγηματικό ύφος και οι υπαρξιακοί, αντι-ηρωικοί χαρακτήρες του, έχουν επηρεάσει πολλούς συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένου του Έρνεστ Χέμινγουεϊ, Ντέϊβιντ Χέρμπερτ Λόρενς, Γκράχαμ Γκριν, Τζόζεφ Χέλλερ και Γέρζι Κοζίνσκι, καθώς επίσης και ταινίες όπως την «Αποκάλυψη τώρα» (που βασίστηκε στη νουβέλα Η καρδιά του σκότους).

21. Emile Pouget (12 Οκτωβρίου1860 - 21 Ιουλίου 1931) γάλλος αναρχοκομμουνιστής, αναπληρωματικός γραμματέας της C.G.T. (Confederation Generale de Travail) από το 1901 ως το 1908.
Emile Pataud (12 Φεβρουαρίου 1869-13 Ιανουαρίου 1935). Γάλλος αναρχοσυνδικαλιστής, ιδρύει με φίλους και διατελεί Γραμματέας του Γενικού Συνδικάτου Βιομηχανίας Ηλεκτρισμού (Syndicat general des industries Electriques) που γρήγορα στρέφεται στον αναρχο-συνδικαλισμό.

22. Ο **Leon Frank Czolgosz** (5 Μαΐου 1873 - 29 Οκτωβρίου 1901) ή «Nieman» ήταν ο δολοφόνος του Αμερικανού Προέδρου Ουίλιαμ Μακ Κίνλευ. Επιρροές από Έμμα Γκόλντμαν και Αλεξάντερ Μπέρκμαν.

23. Ο **Stephen Joshua Sondheim** (γενν. 22 Μαρτίου 1930) είναι αμερικανός συνθέτης και στιχουργός με μισό αιώνα συμβολής στη μουσική. Του έχουν απονεμηθεί ένα Όσκαρ, οχτώ Tony Awards, οχτώ Grammy Awards, ένα Βραβείο Πούλιτζερ και το Laurence Olivier Award.

24. B. Traven ήταν το ψευδώνυμο μάλλον ενός Γερμανού συγγραφέα για τον οποίον τα πραγματικά του στοιχεία δεν είναι σαφή. Εικάζεται με κάποια σιγουριά ότι έζησε στο Μεξικό όπου διαδραματίζονται και τα περισσότερα λογοτεχνικά έργα του μεταξύ των οποίων το The Treasure of the Sierra Madre (1927), που γυρίστηκε σε ταινία και πήρε το Όσκαρ το 1948. Πιθανώς το πραγματικό του όνομα να ήταν Ret Marut, γερμανός ηθοποιός και αναρχικός, που έφυγε από την Ευρώπη το 1924 για να πάει στο Μεξικό ή Otto Feige και γεννήθηκε στο Schwiebus του Βραδενβούργου, σήμερα Swiebodzin της Πολωνίας. Ο B. Traven είναι συγγραφέας δώδεκα μυθιστορημάτων, ενός βιβλίου με ρεπορτάζ και πολλών μικρών ιστοριών όπου ασκεί κριτική στον καπιταλισμό.

και την πολιτική. Χαρακτηριστικές υπήρξαν οι θέσεις του κατά του Ναπολέοντα και του ιερατείου.
Μετά το πρώτο σημαντικό μυθιστόρημά του Τερέζ Ρακέν (1867), ξεκίνησε μια σειρά έργων με τον τίτλο «Λε Ρουγκόν Μακάρ» (Les Rougon-Macquart. Histoire naturelle et sociale d'une famille sous le Second Empire [Ρουγκόν-Μακάρ. Φυσική και κοινωνική ιστορία μιας οικογένειας υπό την Β΄ Αυτοκρατορία]), όπου περιλαμβάνονται περισσότερα από τα μισά μυθιστορήματά του, θέλοντας να αναλύσει με διεισδυτική κριτική ματιά τις πτυχές της τότε γαλλικής κοινωνίας. Σε αυτή τη σειρά συγκαταλέγεται Η ταβέρνα (1877), ένα αριστούργημα το οποίο εμβαθύνει στο φαινόμενο του αλκοολισμού και της φτώχειας στην εργατική τάξη. Επίσης, η Νανά (1880), που, με τη συμβολική μορφή μιας πόρνης η οποία διαφθείρει την παριζιάνικη ελίτ, δηλώνεται η κατάπτωση της Δεύτερης Γαλλικής Αυτοκρατορίας. Επιπλέον, με το Ζερμινάλ (1885) –το καλύτερο ίσως έργο του– έστρεψε τον προβολέα στις απάνθρωπες συνθήκες εργασίας των ανθρακωρύχων.
Στη συνέχεια, από τη βαθυστόχαστη καταγραφή των κοινωνικών προβλημάτων στράφηκε στη σοσιαλιστική ουτοπία με δύο τριλογίες του, Οι τρεις πόλεις και Τα τέσσερα Ευαγγέλια, με τη δεύτερη να μένει ανολοκλήρωτη. Στα τελευταία του χρόνια έμελλε να συνταράξει συθέμελα τη γαλλική κοινωνία με την ανοιχτή επιστολή του προς τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η οποία δημοσιεύτηκε στο εξώφυλλο της εφημερίδας L'Aurore υπό τον τίτλο «Κατηγορώ!» (1898). Ξεσκέπαζε μια μηχανορραφία που κόστισε την ελευθερία στον στρατιωτικό Άλφρεντ Ντρέιφους εξαιτίας του αντισημιτισμού του Υπουργείου Αμύνης. Την αποκάλυψη ακολούθησαν δραματικά γεγονότα που κατέληξαν όχι απλώς στη δικαίωση του αθώου αλλά και στη μεταρρύθμιση του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του χωρισμού εκκλησίας και κράτους. Πριν όμως δει αυτή την τελευταία εξέλιξη, βρέθηκε νεκρός υπό συνθήκες που θεωρούνται ύποπτες.

9. Σειρά έργων του Ζολά, με τον τίτλο «Οι Ρουγκόν Μακάρ» (Les Rougon-Macquart. Histoire naturelle et sociale d'une famille sous le Second Empire [Οι Ρουγκόν-Μακάρ. Φυσική και κοινωνική ιστορία μιας οικογένειας υπό την Β΄ Αυτοκρατορία]).

10. Ο Κοινωνικός Δαρβινισμός αναφέρεται στην τάση να θεωρούνται οι επιστημονικές θεωρίες του Καρόλου Δαρβίνου περί φυσικής επιλογής και επιβίωσης του καταλληλότερου εφαρμόσιμες στις ανθρώπινες κοινωνίες. Επηρεασμένοι από τα γραπτά του Δαρβίνου για τους μηχανισμούς και τις δυνάμεις που ωθούν την εξέλιξη και τη συνέχεια στη φύση και συγκεκριμένα στα έμβια όντα, οι θεωρητικοί του Κοινωνικού Δαρβινισμού πιστεύουν ότι με παρόμοιο τρόπο συγκροτείται και εξελίσσεται η κοινωνική ζωή. Ο όρος Κοινωνικός Δαρβινισμός εισήχθη στο κοινωνικό και πολιτικό ευρωπαϊκό προσκήνιο το 1877 όπως προέκυψε από ιδέες του Τόμας Μάλθους, του Χέρ-

«Κεφαλαίου» του Μαρξ.

14. Τίτλος No. Five John Street
Συγγραφέας Richard Whiteing
Έκδοση 40
Εκδότης Century Company, 1899
Πρωτότυπο από Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ
Ψηφιοποιήθηκε στις 16 Νοεμ. 2007
Μέγεθος 315 σελίδες

15. Pietro Gori (14 August 1865 - 8 January 1911) Ιταλός δικηγόρος, δημοσιογράφος, διανοούμενος, αναρχικός ποιητής γνωστός για τη δράση του και τα ποιήματα του μεταξύ των οποίων τα Addio a Lugano («Farewell to Lugano»), Stornelli d'esilio («Exile Songs»), Ballata per Sante Caserio («Ballad for Sante Geronimo Caserio»), Inno del Primo Maggio («May, 1 Anthem»).

16. Τίτλος **The Bomb**: A Novel
Chicago in fiction
Συγγραφέας Frank Harris
Εκδότης University of Chicago Press, 1963
Μέγεθος 332 σελίδες

17. Η **Olivia Rossetti Agresti** (30 Σεπτεμβρίου 1875-6 Νοεμβρίου 1960) ήταν βρετανίδα αγωνίστρια, συγγραφέας και εκδότης. Αρχικά συνδέθηκε με την αναρχική θεωρία, αργότερα όμως προσεταιρίστηκε τις ιδέες του **Σωματειακού Κράτους**, κατά μετάφραση του διεθνή όρου **κορπορατισμού**, ή **κορπορατιβισμού**. Ο Ezra Pound (**Εζρα Ουέστον Λούμις Πάουντ**, 1885-1972) ήταν Αμερικανός ποιητής και δοκιμιογράφος που μαζί με τον Τ.Σ. Έλιοτ θεωρείται απ' τους πιο σημαντικούς ποιητές του αγγλοαμερικανικού μοντερνισμού), με τον οποίον διατηρούσε στενή φιλία, την αναφέρει δύο φορές στα Cantos. Η Helen Rossetti ήταν η αδερφή της.

18. Ο **Alexandre Jacob** (29 Σεπτεμβρίου 1879-28 Αυγούστου 1954), γνωστός με το όνομα Marius Jacob, ήταν γάλλος αναρχικός, με ανεπτυγμένη αίσθηση του χιούμορ και την γενναιόδωρη συμπεριφορά απέναντι στα θύματα που έκλεβε.

19. Έργα με ήρωα τον **Αρσέν Λουπέν**
Αρσέν Λουπέν, ο αριστοκράτης λωποδύτης [1907] (Arsene Lupin, gentleman cambrioleur)
Αρσέν Λουπέν εναντίον Χέρλοκ Σόλμς (Arsene Lupin contre Herlock Sholmes) [1908]
Η κούφια βελόνα [1909]
Τα τρία εγκλήματα του Αρσέν Λουπέν [1910]
Το κρυστάλλινο πώμα [1912]
813 [1913]
Οι εκμυστηρεύσεις του Αρσέν Λουπέν [1914]
Το νησί με τα τριάντα φέρετρα [1914]
Το πετράδι μέσα στο κέλυφος [1921]

στρέφεται στον αναρχο-συνδικαλισμό.

22. Ο **Leon Frank Czolgosz** (5 Μαΐου 1873 - 29 Οκτωβρίου 1901) ή «Nieman» ήταν ο δολοφόνος του Αμερικανού Προέδρου Ουίλιαμ Μακ Κίνλευ. Επιρροές από Έμμα Γκόλντμαν και Αλεξάντερ Μπέρκμαν.

23. Ο **Stephen Joshua Sondheim** (γενν. 22 Μαρτίου 1930) είναι αμερικανός συνθέτης και στιχουργός με μισό αιώνα συμβολής στη μουσική. Του έχουν απονεμηθεί ένα Όσκαρ, οχτώ Tony Awards, οχτώ Grammy Awards, ένα Βραβείο Πούλιτζερ και το Laurence Olivier Award.

24. B. Traven ήταν το ψευδώνυμο μάλλον ενός Γερμανού συγγραφέα για τον οποίον τα πραγματικά του στοιχεία δεν είναι σαφή. Εικάζεται με κάποια σιγουριά ότι έζησε στο Μεξικό όπου διαδραματίζονται και τα περισσότερα λογοτεχνικά έργα του μεταξύ των οποίων το The Treasure of the Sierra Madre (1927), που γυρίστηκε σε ταινία και πήρε το Όσκαρ το 1948. Πιθανός το πραγματικό του όνομα να ήταν Ret Marut, γερμανός ηθοποιός και αναρχικός, που έφυγε από την Ευρώπη το 1924 για να πάει στο Μεξικό ή Otto Feige και γεννήθηκε στο Schwiebus του Βραδενβούργου, σήμερα Swiebodzin της Πολωνίας. Ο B. Traven είναι συγγραφέας δώδεκα μυθιστορημάτων, ενός βιβλίου με ρεπορτάζ και πολλών μικρών ιστοριών όπου ασκεί κριτική στον καπιταλισμό.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΚΑΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΠΟΥ ΘΑ ΤΕΛΕΙΩΣΕΙ...

Πέντε χρόνια μετά την δολοφονία ενός δεκαπεντάχρονου μαθητή και το ξέσπασμα της εξέγερσης του Δεκέμβρη του 2008 μοιάζει τόσο μακρινό. Λες και πέρασαν τα διπλά ή τα τριπλά χρόνια από μια εξέγερση που συζητήθηκε σε ολόκληρο τον πλανήτη. Μια δολοφονία, μια σπίθα και μια πυρκαγιά που σάρωσε την χώρα απ' άκρη σε άκρη. Ολοκαύτωμα η λεωφόρος Αλεξάνδρας την επομένη της δολοφονίας, δύο ημέρες αργότερα φλέγεται στην κυριολεξία το λεγόμενο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, άγριες συγκρούσεις ξεσπούν συνεχώς έξω από τα κατειλημμένα πανεπιστήμια, ενώ δεν αργούν οι μαθητές να μπουν και εκείνοι στο «προσκήνιο», που μοιάζει πλέον εκτός ελέγχου για το κράτος και τους μηχανισμούς του.

Κανένα κρατικό κτίριο δεν έμοιαζε απρόσβλητο, ούτε καν το κοινοβούλιο, κανένα αστυνομικό τμήμα δεν ήταν απλησίαστο, και κάθε δρόμος μεταβαλλόταν ανά πάσα στιγμή σε πεδίο σύγκρουσης. (Στην Γαλλία αλληλέγγυοι μαθητές ξεκινούν με ειρηνικές πορείες και καταλήγουν και εκείνοι να πετούν πέτρες στους αστυνομικούς αναγκάζοντας το γαλλικό υπουργείο παιδείας να πάρει πίσω άρον-άρον τις μεταρρυθμίσεις που είχε εξαγγείλει.)

Εδώ, η εξέγερση είχε φουντώσει για τα καλά.

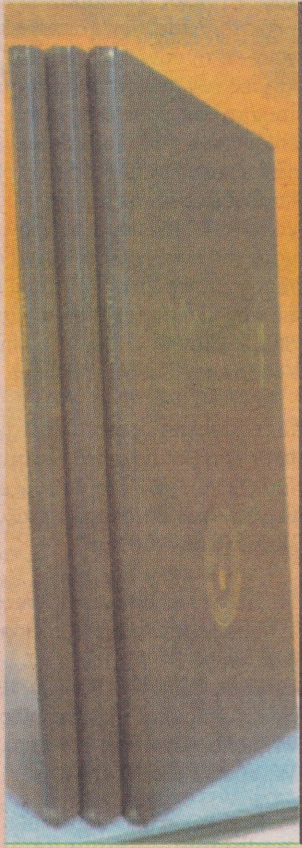
Δεν ήταν, βέβαια, λίγοι εκείνοι που καμώθηκαν ότι καταλαβαίνουν τα παιδιά που εξεγέρθηκαν, παρ' ότι δεν είχαν συλλογικά αιτήματα, τα παιδιά που έκαψαν την πόλη και μετά συστήθηκαν λέγοντας ότι «έρχονται από το μέλλον», έχοντας μια όψιμη βεβαιότητα ότι το μέλλον τους έχει ήδη άγρια λεηλατηθεί. Αριστεροί κομματάρχες, και λοιποί συγγενείς όταν δεν μιλούσαν για «ύποπτα αναρχικά στοιχεία» και προβοκάτορες, εμφανίζονταν έτοιμοι να «περιθάλψουν» με την κατανόηση τους την «καταδικασμένη γενιά», όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά για να την εκπροσωπήσουν. Μόνο που θα ήταν πιο φρόνιμο να περιμένουν λίγο ακόμη για να αποφασίσει αυτή η ίδια η «γενιά» αν είναι καταδικασμένη ή όχι να εκπροσωπηθεί απ' αυτούς. Έχουν δίκιο τα παιδιά έψελναν μονότονα, –γιατί μόνο στους νέους παραχωρούν το δικαίωμα να εξεγείρονται έστω για λίγο– αφού δεν υπάρχει πια χώρος για ελπιδοφόρα συνθήματα και αισιόδοξες λύσεις.

«Φωνάξαμε συνθήματα διεκδίκησης», είπαν μετά το τέλος της εξέγερσης ορισμένοι, *«για καλύτερη εκπαίδευση, καλύτερες συνθήκες εργασίας, για το ασφαλιστικό, για τις συντάξεις που δεν θα πάρουμε ποτέ»* και στο τέλος αναρωτήθηκαν, *«αν δεν έχει το λόγο η νεολαία πάνω σ' αυτά τα ζητήματα τότε ποιος την έχει;»*... Οι αυταπάτες, όμως, φαίνεται ότι στέρεψαν. Οριστικά. Η πολιτική και οι πολιτικοί δεν μπορούν πια να πουλήσουν οράματα, υποσχέσεις σε κάποιους για ένα βόλεμα και σε άλλους για λίγα ψίχουλα.

αφήνει στο τέλος την πικρή γεύση ενός αδιέξοδου, αλλά θα μας πλημμυρίσει ελπίδες, όχι σαν εκείνες που μοιάζουν με τους παντοτινά ανεκπλήρωτους πόθους, αλλά σαν αυτές που σε κάνουν να πεις «ζούμε κάτι μεγάλο που δεν θα τελειώσει ποτέ».

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2013

Συσπείρωση Αναρχικών

Από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ συνεχίζεται η διάθεση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεμένης σε τόμους. Μετά τον 1ο (φύλλα 1-25) και τον 2ο ΤΟΜΟ (φύλλα 26-50) είναι έτοιμος και ο ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ (φύλλα 51-75)

***

Όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους μπορούν να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207

Οι Πόλεμοι της «Παγκοσμιοποίησης»

Από την αναρχική Αρχειοθήκη

Αλεξάνδρας την επόμενη της δολοφονίας, δύο ημέρες αργότερα φλέγεται στην κυριολεξία το λεγόμενο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, άγριες συγκρούσεις ξεσπούν συνεχώς έξω από τα κατειλημμένα πανεπιστήμια, ενώ δεν αργούν οι μαθητές να μπουν και εκείνοι στο «προσκήνιο», που μοιάζει πλέον εκτός ελέγχου για το κράτος και τους μηχανισμούς του.

Κανένα κρατικό κτίριο δεν έμοιαζε απρόσβλητο, ούτε καν το κοινοβούλιο, κανένα αστυνομικό τμήμα δεν ήταν απλησίαστο, και κάθε δρόμος μεταβαλλόταν ανά πάσα στιγμή σε πεδίο σύγκρουσης. (Στην Γαλλία αλληλέγγυοι μαθητές ξεκινούν με ειρηνικές πορείες και καταλήγουν και εκείνοι να πετούν πέτρες στους αστυνομικούς αναγκάζοντας το γαλλικό υπουργείο παιδείας να πάρει πίσω άρον-άρον τις μεταρρυθμίσεις που είχε εξαγγείλει.)

Εδώ, η εξέγερση είχε φουντώσει για τα καλά.

Δεν ήταν, βέβαια, λίγοι εκείνοι που καμώθηκαν ότι καταλαβαίνουν τα παιδιά που εξεγέρθηκαν, παρ' ότι δεν είχαν συλλογικά αιτήματα, τα παιδιά που έκαψαν την πόλη και μετά συστήθηκαν λέγοντας ότι «έρχονται από το μέλλον», έχοντας μια όψιμη βεβαιότητα ότι το μέλλον τους έχει ήδη άγρια λεηλατηθεί. Αριστεροί κομματάρχες, και λοιποί συγγενείς όταν δεν μιλούσαν για «ύποπτα αναρχικά στοιχεία» και προβοκάτορες, εμφανίζονταν έτοιμοι να «περιθάλψουν» με την κατανόηση τους την «καταδικασμένη γενιά», όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά για να την εκπροσωπήσουν. Μόνο που θα ήταν πιο φρόνιμο να περιμένουν λίγο ακόμη για να αποφασίσει αυτή η ίδια η «γενιά» αν είναι καταδικασμένη ή όχι να εκπροσωπηθεί απ' αυτούς. Έχουν δίκιο τα παιδιά έψελναν μονότονα, –γιατί μόνο στους νέους παραχωρούν το δικαίωμα να εξεγείρονται έστω για λίγο– αφού δεν υπάρχει πια χώρος για ελπιδοφόρα συνθήματα και αισιόδοξες λύσεις.

«Φωνάξαμε συνθήματα διεκδίκησης», είπαν μετά το τέλος της εξέγερσης ορισμένοι, *«για καλύτερη εκπαίδευση, καλύτερες συνθήκες εργασίας, για το ασφαλιστικό, για τις συντάξεις που δεν θα πάρουμε ποτέ»* και στο τέλος αναρωτήθηκαν, *«αν δεν έχει το λόγο η νεολαία πάνω σ' αυτά τα ζητήματα τότε ποιος την έχει;»*... Οι αυταπάτες, όμως, φαίνεται ότι στέρεψαν. Οριστικά. Η πολιτική και οι πολιτικοί δεν μπορούν πια να πουλήσουν οράματα, υποσχέσεις σε κάποιους για ένα βόλεμα και σε άλλους για λίγα ψίχουλα.

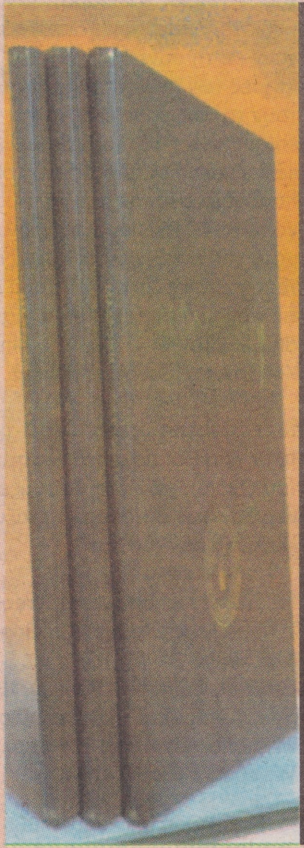
Και οι εκπρόσωποι του νόμου και της τάξης; *«Τον Δεκέμβρη γελοιοποιηθήκαμε. Ο υπουργός ζητούσε να τηρήσουμε παθητική στάση. Αποτέλεσμα; Από τη μια να έχουμε να δούμε τα σπίτια μας μια εβδομάδα και από την άλλη να μας φτύνουν στο δρόμο ακόμα και οι γριές. Να βάζουν δίπλα στα πρόσωπά μας γουρουνοκεφαλές και να φωτογραφίζονται. Οι ίδιοι οι πολιτικοί μάς έκαναν σάκο του μποξ για να ξεσπάσει ο λαός»*, μονολογούσε γεμάτος παράπονο έναν χρόνο μετά γνωστός συνδικαλιστής ανθυπαστυνόμος των ΜΑΤ.

Μόνο που γρήγορα το «φρόνιμο» κράτος σκλήρυνε την στάση του όσο η εξέγερση δεν έλεγε να «σβήσει» και οι ωμές απειλές ακόμα και για επέμβαση του στρατού ήρθαν να πάρουν την θέση της «παθητικής» αναμονής.

Και τελικά θα ρωτήσει κάποιος σε ποιον ανήκει αυτή η εξέγερση, στους μαθητές, στους γόνους της μεσαίας τάξης που ένιωθαν ανία, ή στους γαβριάδες, στους αναρχικούς, στους εξαθλιωμένους μετανάστες και στις συμμορίες που λεηλατούσαν, ή στους εργατιστές και στους κάθε λογής κινηματίες; Και τι έμεινε «πίσω» από αυτό το φλεγόμενο κομήτη, που έλαμψε εκείνον τον Δεκέμβρη για να σβήσει μετά το καταστροφικό του πέρασμα; Η λαίλαπα της «κρίσης», η μαυρίλα που κυριαρχεί παντού και η διάχυτη απογοήτευση;

Όποιος θέλει έτοιμες απαντήσεις, δεν θα τις βρει σ' αυτές τις λίγες αράδες. Δεν είμαστε ειδικοί, ούτε θέλουμε να καμωθούμε κάτι τέτοιο. Όποιος θεωρεί ότι άφησε πίσω σε εκείνον τον Δεκέμβρη κάποια κομμάτια της δράσης του, της

Συσπείρωση Αναρχικών

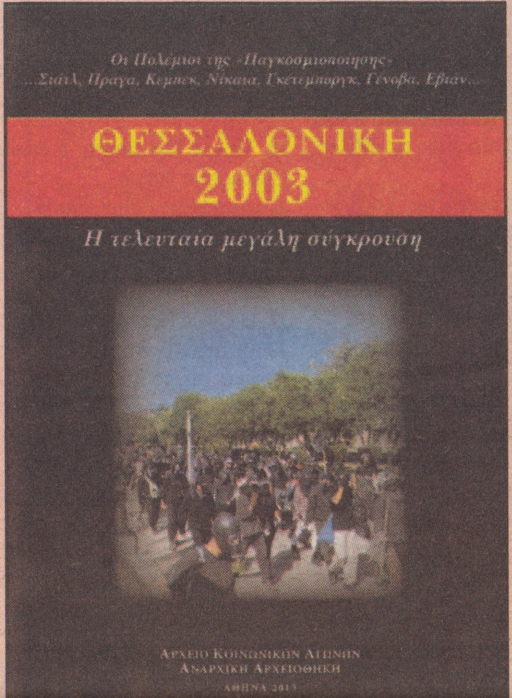

Από την
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ
συνεχίζεται
η διάθεση
της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
δεμένης
σε τόμους.
Μετά τον
1ο (φύλλα 1-25)
και τον 2ο ΤΟΜΟ
(φύλλα 26-50)
είναι έτοιμος και
ο ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ
(φύλλα 51-75)

***

Όσοι επιθυμούν
να αποκτήσουν
κάποιον από
αυτούς τους
τόμους
μπορούν να
τηλεφωνήσουν
στο
69 73 799 207

Από την αναρχική Αρχειοθήκη κυκλοφόρησε το βιβλίο:

Οι πολέμιοι της «Παγκοσμιοποίησης» ...Σιάτλ, Πράγα, Κεμπέκ, Γκέτεμποργκ, Γένοβα, Εβιάν..

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση

Πρόκειται για μία συλλογή ντοκουμέντων από τις κινητοποιήσεις ενάντια στην σύνοδο της ΕΕ τον Ιούνιο του 2003, στην Θεσσαλονίκη, αλλά και όσων προηγήθηκαν και ακολούθησαν μετά από αυτήν.

Θα το βρείτε σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας-Θεσσαλονίκης καθώς και στα γραφεία της Αναρχικής Αρχειοθήκης

νουν λίγο ακόμη για να αποφασίσει αυτή η ίδια η «γενιά» αν είναι καταδικασμένη ή όχι να εκπροσωπηθεί απ' αυτούς. Έχουν δίκιο τα παιδιά έψελναν μονότονα, –γιατί μόνο στους νέους παραχωρούν το δικαίωμα να εξεγείρονται έστω για λίγο– αφού δεν υπάρχει πια χώρος για ελπιδοφόρα συνθήματα και αισιόδοξες λύσεις.

«Φωνάξαμε συνθήματα διεκδίκησης», είπαν μετά το τέλος της εξέγερσης ορισμένοι, *«για καλύτερη εκπαίδευση, καλύτερες συνθήκες εργασίας, για το ασφαλιστικό, για τις συντάξεις που δεν θα πάρουμε ποτέ»* και στο τέλος αναρωτήθηκαν, *«αν δεν έχει το λόγο η νεολαία πάνω σ' αυτά τα ζητήματα τότε ποιος την έχει;»*... Οι αυταπάτες, όμως, φαίνεται ότι στέρεψαν. Οριστικά. Η πολιτική και οι πολιτικοί δεν μπορούν πια να πουλήσουν οράματα, υποσχέσεις σε κάποιους για ένα βόλεμα και σε άλλους για λίγα ψίχουλα.

Και οι εκπρόσωποι του νόμου και της τάξης; *«Τον Δεκέμβρη γελοιοποιηθήκαμε. Ο υπουργός ζητούσε να τηρήσουμε παθητική στάση. Αποτέλεσμα; Από τη μια να έχουμε να δούμε τα σπίτια μας μια εβδομάδα και από την άλλη να μας φτύνουν στο δρόμο ακόμα και οι γριές. Να βάζουν δίπλα στα πρόσωπά μας γουρουνοκεφαλές και να φωτογραφίζονται. Οι ίδιοι οι πολιτικοί μάς έκαναν σάκο του μποξ για να ξεσπάσει ο λαός»*, μονολογούσε γεμάτος παράπονο έναν χρόνο μετά γνωστός συνδικαλιστής ανθυπαστυνόμος των ΜΑΤ.

Μόνο που γρήγορα το «φρόνιμο» κράτος σκλήρυνε την στάση του όσο η εξέγερση δεν έλεγε να «σβήσει» και οι ωμές απειλές ακόμα και για επέμβαση του στρατού ήρθαν να πάρουν την θέση της «παθητικής» αναμονής.

Και τελικά θα ρωτήσει κάποιος σε ποιον ανήκει αυτή τη εξέγερση, στους μαθητές, στους γόνους της μεσαίας τάξης που ένιωθαν ανία, ή στους γαβριάδες, στους αναρχικούς, στους εξαθλιωμένους μετανάστες και στις συμμορίες που λεηλατούσαν, ή στους εργατιστές και στους κάθε λογής κινηματίες; Και τι έμεινε «πίσω» από αυτό το φλεγόμενο κομήτη, που έλαμψε εκείνον τον Δεκέμβρη για να σβήσει μετά το καταστροφικό του πέρασμα; Η λαίλαπα της «κρίσης», η μαυρίλα που κυριαρχεί παντού και η διάχυτη απογοήτευση;

Όποιος θέλει έτοιμες απαντήσεις, δεν θα τις βρει σ' αυτές τις λίγες αράδες. Δεν είμαστε ειδικοί, ούτε θέλουμε να καμωθούμε κάτι τέτοιο. Όποιος θεωρεί ότι άφησε πίσω σε εκείνον τον Δεκέμβρη κάποια κομμάτια της δράσης του, της ζωής του, κάποιες ελπίδες ή αδιέξοδα ας ψάξει να αναζητήσει τις απαντήσεις. Είναι δύσκολο να το καταφέρει μόνος του. Το να μοιράζεσαι είναι ένας δρόμος αλλά όχι καταφύγιο. Το μίσος και η οργή δεν εξυψώνουν όσο και αν τρομάζουν πρόσκαιρα τους δυνάστες μας, που θέλουν έτσι κι αλλιώς να τελειώνουν με τις «δυσάρεστες» εξεγέρσεις. Και το όραμα μας; Δεν θέλουμε βέβαια να γίνουμε πιο σκληροί, παρ' ότι δεν έχουμε αυταπάτες. Δεν είναι το μίσος που μας κατακλύζει αλλά η αγάπη για την ελευθερία, για την οποία είμαστε έτοιμοι να συγκρουστούμε ξανά και ξανά. Κανενός είδους εξουσία δεν μας ταιριάζει. Μας γοητεύει η ανθρώπινη ανυποταξία, μας έλκουν συμπεριφορές με ήθος και ανιδιοτέλεια, οι αγωνιστές και όχι οι παρτάκηδες, τα ελεύθερα πνεύματα και όχι τα δουλάκια σε κάθε είδους εξάρτηση και νάρκωση.

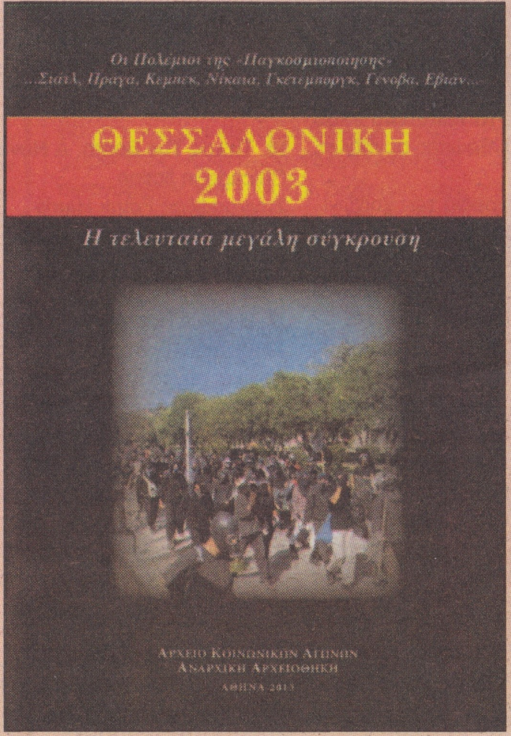
Γιατί είμαστε πεπεισμένοι:

Η τελευταία εξέγερση δεν ξέσπασε ακόμη, ίσως είναι εκείνη που δεν θα μας

Όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους μπορούν να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207

Από την αναρχική Αρχειοθήκη κυκλοφόρησε το βιβλίο:

Οι πολέμιοι της «Παγκοσμιοποίησης» ...Σιάτλ, Πράγα, Κεμπέκ, Γκέτεμποργκ, Γένοβα, Εβιάν..

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση

Πρόκειται για μία συλλογή ντοκουμέντων από τις κινητοποιήσεις ενάντια στην σύνοδο της ΕΕ τον Ιούνιο του 2003, στην Θεσσαλονίκη, αλλά και όσων προηγήθηκαν και ακολούθησαν μετά από αυτήν.

Θα το βρείτε σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας-Θεσσαλονίκης καθώς και στα γραφεία της Αναρχικής Αρχειοθήκης.

ANARCHY PRESS GR

Αναρχικές Απόψεις – Ειδήσεις – Σχόλια

www.ANARCHY.GR